KEMAL SİYAHHAN

Sanrı ve Gerçek*

Roman

*SEL

KEMAL SİYAHHAN • SANRI VE GERÇEK *

SANRI VE GERÇEK*

KEMAL SİYAHHAN 1963'te Şanlıurfa'nın Siverek İlçesinde doğdu. Erken yaşta iş hayatına atıldı ve tekstil (perde) sektöründe önemli başarılara imza attı. Mefruşat alanında birçok insan yetiştirdi. Bazı genç girişimcileri tekstil alanında yatırım yapmaya teşvik etti. Halen birçok mefruşat satış mağazasının başındadır.

Kemal Siyahhan, 1979 yılından itibaren *Atmaca, Deli, Öküz* ve *Hayvan* gibi mizah ve edebiyat dergilerine sayısız karikatür ve resimli öyküler çizdi.

Öylesine Yaşandı (Sel Yayıncılık 2002) ve *Lale Bahçelerinden Fransız Sokaklarına* (Leman Yayıncılık 2006) resimli romanlarının yanı sıra, *Kenger* (Sel Yayıncılık 2008) *Yalnız Mor* (Sel Yayıncılık 2009) *Roza'nın Gözleri* (Sel Yayıncılık 2010) adlı yayınlanmış eserleri bulunmaktadır.

*SEL YAYINCILIK
Piyerloti Cad. 11 / 3 Çemberlitaş - İstanbul
(0212) 516 96 85 Faks: (0212) 516 97 26

http://www.selyayincilik.com
E-mail: posta@selyayincilik.com

ISBN 978-975-570-479-1

* SEL YAYINCILIK: 464

SANRI VE GERÇEK

Kemal Siyahhan

Roman

© SEL YAYINCILIK - 2010

Birinci Baskı: Ekim 2010

Kapak resmi: Kemal Siyahhan

Baskı ve Cilt:
Yaylacık Matbaası
Fatih Sanayi Sitesi, 12/197-203
Topkapı-İstanbul, 567 80 03

Kemal Siyahhan

Sanrı ve Gerçek

Roman

Bazen hayal peşinde olduğumuzu
hatırlatan biri çıkabiliyor...

ECZACI OLMAK

Lisedeyken sorulan her soruya parmak kaldırmak çok önemliydi, ben olmanın ve kendimi ifade etmenin adı sanırdım. O yıllarda kusursuz biri olunca, ancak sevilebileceğimi düşünürdüm. Bildiğini gururla sunmak, eksik veya yanlış cevap verdiğinde utanç duymak, platonik aşkın verdiği acıyı yokmuş gibi göstermek, olmaya çalışmak ile olmak arasındaki farkın ayrımına varamamak, gizli gizli ağlayıp kendine zarar vermek, ben haklıyım duygusu ve o günlerden bugünlere devrettiğim çaresizlik...

Durulan sular, beklentilerin azalması, beyaz atlı prensin yakınlarda olduğunu hissetmek, para kazanmak, buğulu geçmişe özlem

ve hırslar

ve tedirginlik

ve şüphe

ve korku...

Şirinlik, dokunsal rahatlama, simetrik yalanlar, ambalajlanmış aldatmacalar, kirlenmiş zihinler, çaresizlikler, anneler, babalar, dayılar, halalar, yengeler, haklısınlar, en kötüsü bunlar, deliler, zalimler, soytarılar, dalkavuklar, uyanıklar, sapıklar, yolsuzlar, bunlara karşı duranlar, bunları tedavi edenler, her gün insanlara kıyamet yakın diyenler ve yaşamı sorgulayarak kabullenirken dik durmaya çalışan genç ve güzel bir kız...

Gün yağmurlu
ayaklarım üşüyor
gözlerim herzamankinden daha bulanık
yer yer ellerim soyuluyor
ben de mi hastayım acaba?

ölecek miyim yoksa?

gördüğünü söyle?
doktora mı gitsem?
iyi bir ilaç?
ya geç kaldıysam?
sessiz duruyorsun?
daha fazla dayanamıyacağım
lütfen
yalvarıyorum
üstelik kendime de iyi bakamıyorum

ne olur yardım et

ssk, bağ kur, ya da emekli sandığı
yok yok öyle değil, hayat eksik
eksik olanı yarın getirsem?
bu kez reçetesiz versen
olmaz mı?
neden?

öffffff... Bunlar ve bunun gibi kuruntuların yanı sıra, bu soruların bazılarını sabahtan akşama kadar kendime sorarken yakalanıyorum. Aklımdaki düşüncelere cevap verirken nasıl oluyor da bana sorun olarak geri dönüyor anlamakta güçlük çekiyorum, oysa ben bir eczacıyım.

Hastalık her an hazır, ölümlü dünyada en büyük gerçek acı, bu duygudan kaçmak için çareler aranır. Günümüzde çoğu insan için çare, artık ilaçtır. Nasıl anlatılır ki; ruh acı çektikçe bedenin haykır-

dığı gerçeği. Ağrı kesiciler, antidepresanlar, antibiyotikler, vitaminler, kaybolan gençlik için güzelleştirici, sıkılaştırıcı kremler (!) eczane raflarında alıcısını bekler..

Doğduğu andan itibaren çocuğa, doktor, mühendis olacaksın diye kondurulur. Diş çıkarırken bana kondurdukları meslek büyülü kimyasallar satmaktı, insanları iyileştiren türden tabi. Eczacı olmacağım düşüncesiyle yıllarım geçti, sonunda söyledikleri gibi de oldu. O kadar benimsemişim ki daha ilk okuldayken bile ne olacaksın diye soranlara hiç tereddüt etmeden eczacı diyebiliyordum. Meslek seçerken üstesinden gelebilir miyim diye düşünür insan, benim öyle kaygılarım hiç olmadı; çünkü lisenin devamıymış gibi eczacılık fakültesini bitirdim.

İnancımı yitirmemek için direniyorum. Son günlerde ardı ardına yaşadığım olumsuzlukların faturasını bir başkasına çıkarmak ne kadar doğru bilemiyorum; örneğin eczanemde çalışan kalfadan olabilir. Rahatlamanın bir çeşidi birilerini suçlamak. Mutsuzluğuma dair suçlu arama gayretlerimi bir kenara bırakmalıyım diye sürekli söylenirken, saçma düşüncelerden kurtulup bir an önce nüfus idaresindeki işimi bitirmeli ve eczaneme dönmeliyim. "Müdür Bey'i görmek ister misiniz?" Nüfus Müdürü yakın dostum, ona takılmam en az yarım saatime mal olacak bu nedenle memure hanımın teklifini geri çeviriyorum. "Çok teşekkür ederim, selamımı söylersiniz, şimdilik meşgul etmeyeyim inşallah başka bir zaman." Nüfus cüzdanımın yenilenme işini tamamladıktan sonra duyduğum ses olduğum yere sabitliyor beni. "Benim işimi de halledin gideyim." Bu ses !!? Evet, o. Bendeki etkileri silinmeyen felsefe hocam Vildan Hanım mı diye bakıyorum. "Vildan Hocam!" Uzun yıllar geçmiş olmasına rağmen asaletinden ve duruşundan zerre kadar kaybetmemiş görüntüsüyle eskiden olduğu gibi dimdik karşımda. "Öğrencim olmalısın, kaç mezunlarındansın bakayım?" Sessiz kalıp sadece gözlerinin içine bakıyorum. "Tanımanız gerekirdi hocam, Berrin Semerci." Yeniden göz gözeyiz, öyle ki birden çantasını yanı başındaki sandalyenin üzerine bırakıp kollarıyla tüm vücudumu sarmalıyor. Hep derdi 'geriye bakmayın, geriye bakmak korku ve hüz-

nü beraberinde getirir diye' oysa şu an geçmişi hatırlatmakla onu sevince boğduğumu ve tezini çürüttüğümü düşünüyorum, tam bu şakayı yapmaya hazırlanırken gözlerinden yaşlar süzülmeye başlıyor. "Hocam neyiniz var?" "Yok kızım, bir şeyciğim yok sadece duygulandım o kadar." Ahbaplığımıza dayanarak memure hanıma dönüp, "hocamın da bir an önce işini bitirin lütfen" diyorum. Biz sarmaş dolaş hasret giderirken, Vildan Hocanın nüfus müdürlüğündeki işi bitmiş oluyor. Her ne kadar dimdik ayakta durmaya çalışsa da merdivenleri inerken zorlandığını ve güçsüzlüğünü gizleyemediğine şahit oluyorum. Kolundan tutmuş, tıpkı annem ya da en yakınıma gösterdiğim sabrı ona da gösteriyorum. Lise yıllarında birkaç arkadaşımla ilah yapmıştık onu, ağzından çıkan her sözü kutsal birer vecizeymiş gibi zihnimizin bir köşesine yazmıştık. Ah hocam ah, genç olmama rağmen bu düşünceden kendimi alamıyorum, gerçekten geriye bakmak farklı hüzünleri yüklüyor.

Hükümet konağından çıkarken temiz havayı derinden içimize çekiyoruz, sessizlik oldu aramızda, vedalaşacak mıyız diye kendime soruyorum. Tekrar görüşebilmek için telefonlarımızı birbirimizden isteyeceğiz diye düşünürken Vildan Hanım "hayatta bırakmam, beraber bir kahve içmeden asla gidemezsin, anlat bakalım neler yapıyorsun, evlendin mi?" Kolumdan öyle bir kavrayışı var ki aradığımı buldum asla bırakamam tarzında bir mesaj veriyor ve bir anda kafelerden birinde buluyoruz kendimizi. Ne garip, biraz önce böyle bir tesadüfün olacağını söyleseydi asla inanmazdım, hayat her an insana yeni bir sürpriz yapabiliyor. Karşılıklı oturuyoruz, bir süre sadece bakışıyoruz, söze ilk o giriyor. "Başından anlat bakalım en son İstanbul Üniversitesi Eczacılık Fakültesini kazandığını duymuştum." Sandalyemi ona biraz daha yanaştırıyorum. "Evet hocam, Eczacılığı bitirdim ve aynı zamanda eczanemi de açtım. Hatırlarsanız lisede ne olacaksınız diye sormuştunuz sıra bana geldiğinde eczacı deyince, şöyle bir yüzüme bakıp sonra saçlarımı okşayarak, 'Çok güzel, hepinizin iyi birer mesleği olsun; ama mesleklerinizi icra ederken, iyiliğe olan inancınız hep diri kalsın o zaman başarı kendiliğinden gelir, demiştiniz. Gel gör

ki eczacı oldum, iyi bir mesleğim var ama bazen içimdeki iyiliğe haksızlık ettiğimi düşünüyorum. Kısacası öğüdünüze ihanet ettiğim için özür diliyorum sizden. Hatta Nüfus İdaresine gelirken bile kendimi çok mutsuz hissetmiştim, resmen imdadıma yetiştiniz." Bu sözleri ettikten sonra yüzüne bakıp uyarmadan da edemiyorum onu. "Cevabım bir dokun bin ah işit oldu diye sakın gülmeyin." Ellerim, şefkatine muhtaçmış gibi avuçlarının içinde buluyor kendini. Ne garip şu an sorunlarımı, eczanemi, işimi bile unutmuşum. Bir şeyler ters ya da doğru gitmiş umurumda değil, çok munis duygular içindeyim. "Bak kızım, sana söylediklerim konusunda en ufak tereddüdüm olmasa da insanoğlu kusursuz yaratılmamıştır, dolayısıyla her zaman iyilik duygusu baskın olmayabiliyor hayatımızda. O zamanlar bile bu sözleri sadece size söylemiyordum, sonuçta benim de duygularım zaaflarım var. Kötü düşünceler o kadar zalim olabiliyor ki kendimi mutsuz hissederken içimdeki iyilikler bir kenarda sinip kalabiliyor. Kaldı ki bunu zamanla sınırlandırmak da anlamsız, şimdilerde iyilik duygusuna olan inancımı sürekli taze ve canlı tutmaya çalışıyorum." Bu sözler Vildan Hanım'ın ağzından dökülüyor, incitilmiş olduğunu belli eden yüz ifadesini görünce bu kez soruyorum ona. "Peki, bunu başarabiliyor musunuz?" "Ah be kızım, keşke başarabilsem tek başıma altından kalkmak mümkün olmuyor. Evliysen işler çok değişiyor, ikinci insan her zaman yalnızlığın çaresi ve sorunların çözüm anahtarı olmayabiliyor. Siz öğrenciyken özelimi merak edip dururdunuz, ser verip sır vermiyor diye kızdığınızı da anımsıyorum, nedenlerini şimdi anlatmam uzun sürebilir istersen biraz senden bahsedelim ne dersin. Evlendin mi?" Bu soru karşısında duraksıyorum. "Hayır, henüz evlenmedim görüştüğüm biri var ama bu konuda annemle çok sorun yaşıyoruz, bütün gücü ile karşı çıkıyor ilişkimize" Benim de sorunlarım var dercesine önüme bakarken kahvelerimiz geliyor, bir yudum içen Vildan Hoca kaldığı yerden devam ediyor. "Kim bilir belki annenin karşı çıkışının uzun vadede senin göremediğin olumsuzlukları sezinlemesi ile ilgisi vardır? Belki de adamın başı bağlı biri olduğunu sezinliyordur, evli olduğunu düşünüyordur. Adamın sorumluluk almaya niyetli olmadığını, savur-

gan, uçarı, haset veya cimri olduğunu görüyordur. Aşk insanı sadece kör etmiyor ki; bazen hem sağır hem de dilsiz edebiliyor. Bunları hiç düşündün mü?" Bu soruları peşpeşe sıralarken onu tutmak mümkün olmuyor, daha konunun ne olduğunu bile tam anlatmamışken kaldığı yerden devam ediyor. "Konuşmalarından öyle sezinliyorum ki duymak istemeyeceğin şeyler söyleyeceğini hissettiğinden, belki de annene o yüzden neden karşı çıktığını sormuyorsun, sağduyulu davran ve sor bakalım neden onaylamıyormuş bu ilişkiyi. Ne kusur görüyormuş çocukta?" O bunları anlatadursun kulaklarıma kadar kızardığımı hissediyorum.

Vildan Hanım kahvesinden yudumlar alırken sürekli gözleriyle beni süzüyor. Lisedeyken öğrencisi değil arkadaşı gibi diyaloğumuz vardı onunla, okul dışında bir araya geldiğimiz olurdu. Şimdi ise karşısında azarlanan ilkokul çocuğu gibi hissediyorum kendimi, buna rağmen Tanrının lütfu olsa gerek en çıkmaz anımda karşılaşmamız diyorum; ama söyledikleriyle ilgili ne düşüneceğimi ve söyleyeceğimi bilemiyorum. "Annemin sezgileri konusunda haklı olabilirsiniz, madem açık konuştunuz şimdi evde oturup görücü mü beklemeliyim? İyi bir evliliğe güzel çocuklara mutlu beraberliğe herkesin olduğu kadar benim de özlemim var elbette; ama ben o adama âşık oldum. Bu aşkı bırakıp iyi bir koca iyi bir baba olacağını düşünerek mantıksal başka bir seçime yönelsem bile hayatın neler getireceğini saadet ve huzurun garantisini kim verebilir?" Sorularına sorularla karşılık veriyorum. Bir yandan da erkek arkadaşımın benimle hayat kurmasına mani bir halinin olduğunu ve Vildan Hanım'a dolaylı da olsa açıkladığımın pekâlâ farkındayım. Bu itiraf rahatsız etti mi diye gözlerimi ondan ayırmıyorum. "Canım kızım, kaç yaşında olduğumu bilmiyorsun, bunca yıl mutlu yaşamama karşın son zamanlarda içimi kemiren şüphelerin ve yaşadıklarımın nerelere sürüklediğini tahmin bile edemezsin. İnsan mutlu evlilik yaptığını zannedebilir, kaldı ki mutlu evliliklerin içinde bile gizli bir hüzün olabiliyor. Varoluşçuların dediği gibi insanoğlu acı çekiyor; çünkü ölümlü. Bu bile tek başına mutluluğa gölge düşürebiliyor. Elbette tüm acılara rağmen hayata tutunabilmektir erdem, pes etmemektir."

Öğrenciliğimde olsa, hocamın söylemi ve duruşu uyum içindedir diye düşünürdüm; ama şimdi hafif bir burukluk ile fark ediyorum ki Vildan Hanım, bu cümleleri adeta kendini ikna etmek için söylüyor.

Hayata dair mevzuları konuştuğumuz halde ne ondan ne de benden sorunlarımızla ilgili derinlemesine bir açılım geliyor, özeline yaklaşmışken konunun aniden başka bir yöne akmasına mani olamıyorum, benim durumum da farksız. Ondan istifade edeceğim ve çıkmazlarıma yanıt alabileceğim bir durum olsa da yeri burası değil, bu yüzden onu ayartmaya çalışıyorum. "Şimdi de benim sizden bir isteğim olacak, yarın öğlen muhakkak eczaneme sizi yemeğe bekliyorum." Sanki böyle bir daveti bekliyormuş gibi iki büklüm oturduğu yerden doğruluyor. "Zevkle. En sevdiğim öğrencim eczacı olmuş ve beni davet etmiş kaçırır mıyım? Yalnız o da değil, kendine yeten biri gibi görünsem de inan bu sıralar konuşacağım paylaşacağım bir dosta çok ihtiyacım var be güzel kızım."

Vildan Hanım'la vedalaşmadan önce telefonlarımı ve eczanemin adresini veriyorum ona, randevulaşıp ayrılıyoruz. İlginç olan vedalaştıktan sonra elleri gözlerine gidiyor muhtemelen ağlıyor, çok mutsuz olduğu belli. Kendi içimdeki yangının büyüklüğünden yakınırken daha büyük acılar yaşandığına tanıklık ediyorum.

Yağmur çiselemeye başlamış, şans eseri ıslanmadan eczaneme ulaşıyorum. Koltuğuma oturup çayımı yudumlarken kalfanın her hareketinden niçin rahatsız olduğumu sorguluyorum. Beni göremeyeceği kadar uzak mesafedeyim, onunla ilgili sıkıntı duyduğum noktaları tek tek kâğıda dökmek istiyorum. İşyerinde olmadığım zamanlarda sattığı ilaçların parasını çalıyor olabilir mi; ya da suratsızlığı eczaneme zarar verir mi diye yığınla soru var aklımda. Kim bu adam diye sormaya hakkım yok, işe alınmasının en büyük nedeni annemdi. Annemin müdahalesinin bazen dozu kaçabiliyor, hatta kişisel özgürlüğümü sınırlayan durumlara kadar varabiliyor. Kalfanın annesiyle olan dostluğu, bir başka eczaneden tecrübeli oluşu torpili olmuştu. Kahretsin, bu düşünceler her defasında ba-

bamı aklıma getiriyor, sakin yaradılışlıydı, hep huzur vermişti, ölürken elimi tutuşunu ve bakışlarını asla unutamıyorum. Son nefesinde 'İstanbul'a ve kızıma doyamadım; kalmalıyım' der gibiydi. Ona hak veriyorum, ne zaman İstanbul'dan bir iki günlüğüne ayrılsam hemen dönmek için istek duyuyorum. Yıllarca gömleklerini ütüledim, her defasında teşekkür ederdi, nezaketli düzenli ve disiplinliydi. Ne demeliyim şimdi? Durup dururken ağlamalı mıyım? Annemin durumu benden farklı değil. Akşam eve döndüğümde dertlenmesi bozuk olan psikolojimi daha beter ediyor. O kadar dolu ki konuşurken ne söylediğimi umursamıyor bile, hatta beni dinlediği bile yok. Nasıl davranacağımı bilemiyorum, keşke babam sağ olsaydı diye sürekli düşünüyorum, annemin sorunlarını nasıl çözeceğine dair çok özel becerileri vardı babamın. Bu düşünceleri bir kenara bırakıp yeniden kalfaya dönüyor ve ona ani bir çıkış yapıyorum. "Neden somurtuyorsun, bir derdin mi var?" Bunu beklemiyormuş gibi tavır takınıyor kalfa. "Size öyle gelmiş olabilir, benim sorunum yok şayet memnun değilseniz işi bırakabilirim." Bu cevap delirtse de sabırlı olmalıyım; çünkü henüz yokluğuna hazır değilim, bu zamanda yeni birini alıp yetiştirmek ve istenilen kıvama getirmek son derece zor. "Memnun olmadığımı kim söyledi sadece gerginsin, bazen sana nasıl davranacağımı şaşırıyorum inan." "Haklısınız, bu sıralar suratsız olduğumu biliyorum, sizinle kesinlikle alakası yok, öyle bir görüntü verdiysem özür dilerim. Bundan sonra daha dikkat edeceğim. Unutmadan anneniz aramıştı." Kalfanın özeleştiri yapması rahatlatıyor. Mutsuzluğumun ana nedeni kalfa değilse peki neydi, bir türlü çözemiyorum bunu. Emin olduğum bir durum var, çıkmaz sokakta çaresiz durumdayım.

Annem her gün muhakkak bir ya da iki kez eczaneyi arar, çok önemli olduğunda cep telefonundan ulaşır, yine o telefonlardan biridir diye düşünüyorum. Onunla yapışık siyam ikizleri gibiyiz, evlenip gidersem çok yaşamayacağını düşünüyorum. Ailenin tek çocuğu olmak kötü, kardeşlerim de olsaydı diye üzülüyorum, yalnız olmak sorumlulukların tamamını insanın üzerine yüklüyor.

Koca bir gün nasıl geçiyor farkında bile değilim. Vildan Hanım'la karşılaşmış olmam ve yarın yemeğe gelecek olması mucize gibi geliyor. Mutsuzluğuma ve kararsızlığıma çare olabilir mi bunun cevabı henüz yok.

Akşam saat yedide eczanemi kapattıktan sonra evin yolunu tutuyorum. Rahmetli babam, açacağım eczane eve yakın olsun diye günlerce kiralık dükkân aramıştı. Sonunda ölmeden bunu başarabildi.

Evin zilini çalmak yerine kapıyı anahtarla açıyorum. İçeriye girdiğimde son günlerde hep aynı görüntüyle karşılaşıyorum, annemin yüzünden düşen bin parça, mutsuzluğu kendine mal etmek, kuşkucu bakış, suçlamak, dahası bütün bu özellikleri taşıyan bir annenin çocuğu olmak ne kadar mutlu eder? Üstümü başımı değiştirip hazırladığı sofraya oturuyorum. Aklımdan oğlu olsaydım farklı mı davranırdı gibi aptalca sorular geçiyor. Bana bakınca düşüncelerimi okuyormuşçasına alaycı tavırlar takınsa bile her şeye rağmen annemi anlamaya çalışıyorum.

Ölenin eşyalarını fazla bekletmemek adettendir. Ceketinden çorabına kadar neyi var neyi yok yoksul insanlara verirler, her an karşısına çıkacak ve üzüntüye sürükleyecek onca eşyadan da kurtulmuş olunur. Vah zavallı babam, şu an en sevdiği ceketini ya da sürekli üzerinden çıkarmadığı robdöşambrını kim bilir kimler giyiyor? Annemle uzun süre sessizce oturduktan sonra soruyorum ona. "Babamın sigara kutusu ve saatini yerinde göremiyorum, nereye koydun?" Birden gardını alıp dikleşiyor, sonra da kaşığını bir kenara bırakıyor. "Şimdi tam yemek yerken bunu da nereden çıkardın, o hayatımızda yok artık bunu biliyorsun!" Annemin tepkisine bozulmadım desem yalan olur, hatta bu şekilde davranmasının altındaki nedenleri de sorgulamak istiyorum. "Onun adı geçince niçin bozuluyorsun? Oysa babam etrafında pervane olurdu, gerçekten sana yaranmak çok zor." Oturduğu yerden kalkan annemi tutabilene aşk olsun, birden bire ağlamaya başlıyor, sonra da banyoya doğru koşuyor. Nefes almakta zorlandığını görünce elim ayağım birbirine dolaşıyor. Annemi ilk kez bu denli kötü görüyo-

rum. Gözleri kan çanağına dönmüş sinirleri öylesine gerilmiş ki koptu kopacak gibi kesinlikle sakinleştirici bir iğneye ihtiyacı var. Ne yapacağımı nasıl davranacağımı bilemez durumdayım, banyoda yüzünü yıkamaya çalışıyorum. Salona getiriyorum onu, koltuğun üzerinde başını geriye doğru uzatırken bir yandan da kolonya ile ellerini ovuyorum. Babaannemin zaman zaman beni uyardığını unutmuş değilim, anneni idare et deyişi daha kulaklarımda, neden bu sözü söylemişti? Annemin şu anki durumuyla alakalı olabilir miydi?

Annem, kendine geldiğinde artık soru sormuyorum; çünkü söylenecek her söz daha beter hale getirebilir onu. Kafam karma karışık ve böyle düşünürken ondan emrivakiler gelmeye devam ediyor. "Yanımda bir daha babandan bahsetme, bugüne kadar hep sustum yeter artık. Bundan sonraki yaşantımızda sadece ikimizin olduğunu kabul etmen lazım, bunu iyice beynine sok." Annemin babama dair söylediklerine inanamıyorum, bunları ona duyduğu özlemden mi yoksa nefretinden mi söylediğini de bilmiyorum, böyle olunca çıldıracak kadar geriyorum kendimi. Benim hiç bilmediğim ve benden gizlenen ne olabilir? "Ne yaparsan yap artık kaçma şansın yok, bir daha onunla ilgili sorular sormamı istemiyorsan dilinin altındaki baklayı çıkar, yoksa inan terk ederim seni" diyerek tehdit ediyorum onu. Az önce bayılacak kadar kötüleşen o değilmiş gibi bu kez ciddi bir pazarlık başlıyor aramızda. Öğrenmek için kararlı olduğumu anlasın diye kalan yemeğimi yemeden sofrayı bile toplamaya başlıyorum. Yüzümdeki ifadenin ne olduğunu bilecek kadar cin yapılıdır annem. "Ne söylememi istiyorsun? Seni mutsuz edecekse yine de ister miydin? Babana, babaannene verdiğim sözler ne olacak? Neden beni sıkıştırıyorsun, üzüntümün katmerleşmesi seni daha mı mutlu edecek?" Bir şeyler boğazıma düğümlenir gibi oluyor. Onca sene kutsadığım babamın imajını sarsacak ne söyleyebilir annem. Allah'ım güç ver bana, yüzümün renginin mosmor olduğunu sanıyorum. Babam yüz kızartıcı bir suç mu işlemiş? Annemi mi aldatmıştı? Başka kadınlardan çocukları mı var? Ne olabilir, daha kötüsü ne olabilir? İçimden bütün duaları okuyorum, inşallah babamın bende kalan resmi-

ni bozacak sözler etmez diyorum. Geri dönüşün olmayacağını anlayan annem bu kez söyleyeceklerini anlamam ve anlayışla karşılamam için öğütlüyor. "Artık çocuk değilsin, söylemeyeceğime dair söz vermiş olsam da zamanı geldi artık bilmen gerekiyor diye düşünüyorum." Konuşurken yüzüme bakmıyor, tavandaki avizeden odaya süzülen ışık, gözlerimden beynimin her hücresine ulaşıyor, dilinden dökülecek sözcükler sanki dinamite ulaşacak kıvılcım gibi tehlikeli. "Babanla nasıl evlendiğimizi sana anlatmıştım, ondan sonraki beş yıllık sürecin nasıl yaşandığı konusunda hiçbir fikrin yok. O zamanlar her gece içerdi baban. Ölmüş kardeşinin olduğunu biliyorsun, hastalıktan öldüğünü söylemiştik, oysa tam olarak öyle değildi. Kardeşin ateşler içinde yanarken babanın sürekli takıldığı meyhaneye koşup gittim, yanında bir kadın vardı. Beni görünce yerinden kalkıp yanıma geldi, çocuğumuzun ateşler içinde yandığını söylememe rağmen meyhaneye gelerek kendisini küçük düşürdüğümü söyleyip bağırarak eve gönderdi beni. Tek başıma doktora götürmek istedim bunu beceremedim, ne yapacağımı bilemedim." Annem birden kriz derecesinde ağlamaya başlıyor. İnanamıyorum, annemin anlattıklarına inanamıyorum. Bu kez benim boğazıma bir şeyler düğümleniyor, onu durdurmak mümkün değil, bir yandan ağlıyor diğer yandan kendisini zehirleyen düşünceleri kusmaya çalışıyor. "O gece güzel gözlü kızımı kaybettim. Kocam başka bir kadının masasında içerken ben çocuğumu kaybettim. Feryatlarım yere göğe sığmıyordu, inanmak istemiyordum, gidecek yeri olmayan bir kadındım. Çaresizce kaynanamın evine koştum. Merdivenleri üçer beşer çıktım, sanki evladım yeniden dirilecek yeniden annesinin kucağına gelecek diye hayaller kura kura. Deden rahmetli kapıyı açtığında enkaz haline gelmiş bedenimi yerden kaldırdı. Kocamın evde olmadığını ve çaresizliğimi onlara da anlattım, neye uğradıklarını şaşırdılar. Deden babanın nerde olduğunu sorduğunda, bilmediğimi söyledim, sessiz kaldım, belki de kocama haber vermek için bile olsa meyhaneye ya da pavyona girmiş olduğumu suç kabul edecekler diye söyleyemedim. Sonunda eve geldi baban. Deden, sarhoş halde görünce üzerine çullandı ve pataklamaya başladı onu. Sanki dünya tersine

dönmüştü. Sabaha kadar belki canlanır diye çocuğumun ölüsünü kucağımdan indirmedim. Ayrılmak istemiyordum. Sorumsuzluğundan dolayı başımıza bunlar gelmiş olsa da babanın durumu benden farksızdı, umursamaz tavırlarının böyle bir kedere yol açabileceğini hayal edememişti ve bedeli çok ağır olmuştu. Yere yığıldı o an yaşamıyordu baban. Bir insan ağlayabilir, acı çeker, intihar eder; ama bir de hiçbir şey hissetmemek, düşünmemek ve yere yığılıp kalmak var ya. İşte o en beteridir, ölüm demek, yokluk, hiçlik, baban ve ben bunu yaşadık, tabi sorumlusu oydu. İkimiz de hayatı sorguluyorduk, kaderi, sevgiyi, ölümü, ayrı bedenlerde acılar tadıyorduk."

Annemin dudaklarından dökülenler mızrak gibi üstüme üstüme gelirken, görüntüsüne dayanacak takatim kalmıyor, daha fazla anlatmasın diye patlıyorum.

"Yeter, yeter, yeter anne."

Üzüntüler, sevinçler ve her ne yaşanmışsa onları gizleyenler, düşündükçe kahroluyorum. Annemin söyledikleri neydi? Ne demeliydim? Tapılası babam için bundan sonra ne düşünmeliydim? Kahretsin, kardeşim yaşasaydı belki ben bu dünyada olmayacaktım, onun ölüm nedeni olan babamın bana olan ilgisini neye yorumlamalıyım? Vicdan azabı mı? Düşündüklerimi okurmuşçasına sormama bile gerek bırakmıyor annem. "Hep vicdan azabı çekti. Ona suçluymuş gibi baktıkça sarılıp bütün sevgisini sana verdi. Başımıza gelen felaketten sonra içmemek için yemin etti; ama o eski masum günlerimize bir daha asla geri dönemedik. Bebeğimin ölümünden onu sorumlu tutuyordum, o da kendini evlat katili gibi görüyordu. Onu affetmesem de affeder gibi göründüm, bu olay yüzünden tüm aile, büyük üzüntüler yaşadı. Hatta bizim ayrılabileceğimizi bile düşünen dedenler, sonraları normale döndüğümüzü zannettiler. Yaşananları yıllarca sana hissettirmedik, gel gör ki şimdi anlatmak zorunda kaldım. Kimi suçlarsan suçla, ister kader ister mecburiyet de ama ne olur bir daha babanı yanımda yüceltip üzme beni."

Ellerim yanıyor, bir şeyler oluyor bana. Lanet olsun evli bir adam ve sevgilisi, annemin söyledikleri yaşadıklarımla kısmen de olsa örtüşüyor, lanet okumak işin en kolay yolu Mithat'ın tıpkı babam gibi evli olduğu aklıma geliyor, peki onun için ne demeliyim? İçime karanlık çöküyor. Sorular, aklımdaki cevapsız çıkmazlara karşın neden kıvrandığımı bilmeyen ve sürekli suçladığım annem, bu kez rahatlatmanın yollarını arıyor. "Seni üzdüğüm için özür dilerim, birikmiş bazı üzüntüler öyle kolay atılamıyor, kendi içinde devinip devinip sonunda açığa çıkıyor. Babandan kalanların her an o günleri hatırlattığını nereden bileceksin. Evlat acısı çektim, bu şekilde düşünmemi normal karşıla, ne yaparsam yapayım içimdeki kor ölünceye kadar benimle yaşayacak. Sana karşı görevini eksiksiz yapmış olabilir baban, ondan kalan kırıntıları kendi odanda saklayabilirsin; ama sakın benimle ilişkilendirme." Ne yaparsan yap, tarzındaki tutumuna karşı annemin düşüncelerini değiştirmek istiyorum. "Yıllarca bir dediğini iki etmedi, seni sevdi. Hata yapmış olabilir, bedelini öldükten sonra anısına ödetmeni doğru bulmuyorum. Sadece şunu soracağım, meyhanede gördüğün o kadınla bir daha görüşüp görüşmediğini önemsiyorum. Babam sonrasında ne yaptı?" Annem üçlü koltuğa uzanmış gözlerini kapatmış ve süzülen damlalarını silerken cevap vermekte zorlanıyor. "Kızım ne olur daha fazla soru sorma, baban o olaydan sonra geceleri dışarıya çıkmadı. Benim için hiç bir şeyin önemi kalmamıştı, çocuğunu kaybetmiş bir anne için dışarı çıkıp çıkmamasının anlamı yoktu artık. Baban, kardeşinin ölümünden sonra uzunca bir süre tedavi gördü, çektiği sadece vicdan azabı değildi, çocuğuna olan özlemiydi de, en çok bunlar onu vuruyordu. Defalarca intihar etmeyi düşündüğünü itiraf etmişti baban. Birbirimize kucak açmış gibi yaptık, her defasında nefretle sarıldım ona. Geriye dönülemeyeceğini biliyordu, öylesine hırslanmıştı ki kardeşinin ölümünden iki ay sonra hamile bıraktı beni, telafi etme çabasına girmiş ve her şeyin normale döneceğimi sanmıştı. Ben de normale dönmüş gibi yaptım; ama bilmediği bir şey vardı, her çocuğun anne için ayrı yerinin olduğunu anlayamazdı baban. Çocuğumdan kalan resimleri gizledim, bir daha da kimselerin önüne çıkarmadım. Sana bile gös-

termedim, paylaşamadım kimseyle, içimdeki yaranın tedavi edilmeyeceğini biliyordum. Babana olan hayranlığını kabullendim, dayanacak gücüm kalmadı ne olur anla artık beni."

Kardeşimin hastalanıp öldüğünü biliyordum. Duyduklarımdan sonra bildiklerimi gözden geçirmem gerekiyor. Babamın duvardaki resminde 'ne olur yapma, bana öyle bakma' diyen yüz ifadesi var. Kimseyi suçlayacak ve yargılayacak değilim, hem öyle olsa bile bu saatten sonra neyi değiştirebilirim ki? Gün içinde, 'babam yaşasaydı annemin sıkıntıları azalırdı' diye düşünmüştüm oysa bu anlattıklarıyla örtüşmüyor. Geriye bakmanın sadece hüzün getirdiğine olan inancım pekişirken anneme biraz daha yaklaşıyorum, anlattıklarından etkilensem de onun kadar acı çekmiyorum. "Yapma artık, olan olmuş yaşanan yaşanmış, sonuçta hepimizin gideceği yer aynı olduğuna göre dertlenmen üzülmen yersiz. Söz veriyorum, bu saatten sonra istediğini yapmakta özgürsün, ister babamın eşyalarını at, istersen onunla ilgili konuşmamı yasakla bu senin hakkın." Yüzüme bakıyor, sonra hiçbir şey söylemeden gözlerinin yaşını siliyor, daha fazla üzülmesin diye konuyu değiştiriyorum. "Şimdi sıkı dur, bil bakalım bugün ne oldu?" Niyetimi anlamış olacak ki yüzünün şekli değişiyor, gözleri umutla ışıldıyor, "Nereden bileceğim ne olduğunu, anlatırsan öğrenirim." Annemle aramızdaki soğukluğun azaldığını hissediyorum. Sanki yıllardır içinde tutmakla kendine zarar verdiği sıkıntılarından anlatınca kurtulmuş gibi "Lise öğretmenim dersem aklına kim geliyor bir düşün?" Duruyor, sonra cevap gecikmiyor. "Yoksa o kadın mı? Adı neydi? Hah Vildan Hanım." Annemin hatırlamasına seviniyorum. "Unutmuşsundur diye düşünmüştüm; ama bugün nüfus idaresinde karşılaştık, hiç değişmemiş sadece yorgun ve üzüntülü gördüm onu, yarın öğlen bana yemeğe gelecek."

Annemin epey zamandır ilk kez yüzü gülüyor. Yıllar önce Vildan Hanım'ın etkisinde kalmamı istemeyen annem, yeniden hayatıma girmesine onay verir görünüyor. "İstiyorsan yarın sen de gel." "Hayır, temizlikçi kadın gelecek başında olmam lazım; ama eve de davet edebilirsin onu, selamımı söyle."

Her şey süratli gelişiyor, babam hakkında duyduklarım o kadar taze ki henüz gerçek olduğuna inanabilmiş değilim. Bütün bunlara rağmen annemle oturmuş bir de televizyon seyrediyoruz. Gök gürültüsü ve ardından yağan yağmuru yemiş, ikimiz de sırılsıklam olmuşuz sonrada kaybolan bulutların ardından güneşe vermişiz kendimizi başka ne denebilir halimize. Babamın duvardaki fotoğrafına tekrar tekrar bakıyorum, kızmam gerekirken nedense içimde tarifi olmayan garip duygular taşıyorum ona dair. Niçin meyhaneye gitmiş, neden eve dönmemiş, yığınla soru var kafamda. Bu konuda anneme asla açılmayacağım; çünkü onun penceresinden yansıyanlar sadece suçlayıcı öğeler içeriyor. O gece sabaha kadar sağa sola dönüp duruyorum. Gece bir an önce son bulsa ve ben kendimi sokağa atsam diye nefesimi tutmuş beklerken güneşin ilk ışıkları odama düştüğünde kendimi ayakta buluyorum. Erken olmasına rağmen evden çıkıyorum. Kalfa geldiğinde şaşırıyor.. Önce 'bir şey mi oldu' dercesine yüzüme bakıyor, benden ses seda çıkmayınca temizliğe koyuluyor. Artık onunla uğraşmamaya da kararlıyım. İlaç almaya gelen giden müşterilerle zaman çabucak geçerken öğlene doğru beklediğim misafir geliyor. Yerimden kalkıp kapıda karşılıyorum onu. "Hocam hoş geldiniz." Eczaneye girer girmez etrafı süzüyor, aynı zamanda kucaklaşmak için hareket de geçiyor. "Hoş bulduk, talebem okuyacak eczacı olacak ve ben ona misafir geleceğim, ne kadar gurur verici olduğunu tahmin edemezsin. Seninle iftihar ediyorum kızım." Karşılıklı hasret giderdikten sonra kuytu bir köşeye oturuyoruz. Kalfa, önemli bir misafirin geldiğini anlamış olacak ki daha istemeden çaylarımızı önümüze koyuyor.

Çaresizlik

umutsuzluk

hayal kırıklığı

yorgunluk ve endişe

ve sorgulama...

Vildan Hanım'ın oval yüzünü hep sevmiştim, hâlâ da seviyorum; ama şimdi yüzünde derin çizgiler ve gözlerinde korku var, benden beklentileri varmış gibi duruyor. Bugün omuzları düşmüş, kendinden emin hali gitmiş hatta oturuşu bile değişmiş gibi görünüyor. Yıllar önce insanların yüzüne baktığınızda ne yapmak istediklerini ya da ne düşündüklerini anlayabirsiniz demişti. Şu an ona bakarken ne düşüneceğimi bilemiyorum.

Yalvarıyor

suskun haykırıyor

yalnızlığımdan tut

çaresizliğimden kurtar diyor. Kahretsin!

Geçmişten bahsederken birden ağlamaya başlıyor, müdahale etsem mi diye kararsız kalmışken toparlanması uzun sürmüyor. "Canını sıkmak istemem; ama bu sıralar hiç iyi hissetmiyorum, geçenlerde kardeşimi kaybettim halen onun şokunu yaşıyorum. Hatırlarsan yıllar önce Hollanda'ya yerleştiğinden bahsetmiştim, ben evlenince ziyaretime geldi, tam iki gün sonra da garip bir kazanın kurbanı oldu." Yeniden gözlerinden yaşlar süzülüyor. Vildan Hanım'ın derdinin ne olduğu yavaş yavaş ortaya çıkarken, bu esnada daha önce eczanemden kovmuş olduğum bağımlı bir hasta içeri giriyor. "Ne olur bir daha istemeyeceğim." Kalfaya bakıp konuşuyor. Kulaklarıma inanamıyorum, bu kez son demesinin altında yatan neden ne olabilir? Yoksa yokluğumu fırsat bilip yasaklı veya yeşil reçeteyle verilmesi gereken ilaçlardan mı verdi diye bir kuşku düşüyor içime. Kalfa panikliyor, bağımlıya karşı her an şiddet kullanabilir, buna müsaade etmeyip müdahale ediyorum. "Son yok, bunun ilki yok ki son olsun. Lütfen polis çağırmadan terk edin burayı." Terk etmek bir yana camlı tezgâhın hemen kıyısındaki sandalyeye ilişiyor. "Ne olur yanlış anlamayın, ağabeyin bir suçu yok, benim ısrarımla verdi, sadece bir tane istiyorum söz bir daha da gelmeyeceğim." Vildan Hanım, ne olduğunu çözmeye

çalışırken dehşete kapılıyorum. Gözlerim kızgınlıktan iyice açılıyor; ama şu anda sakin olmam gereken bir durum var. Kalfanın ne işler çevirdiğini bilmem için yeterince ipuçları vermiş oluyor bu hasta. "Lütfen gidin yoksa hem sizi hem kalfayı şikâyet edeceğim." Bunları söylerken panikleyen kalfa, bağımlının kolundan tuttuğu gibi eczanenin dışına çıkarıyor. Uzun süre itiş kakış bir şeyler konuşuyor onunla. Bağımlı bozuk şekilde uzaklaşırken kalfa yanımıza geliyor. "Sandığınız gibi değil, geçen gün bir yakınıyla geldi, getirdikleri yeşil reçetede Rohypnol adlı ilaç yazılıydı. İşlemleri yaptım ilacı verdim; ama yakını kesintisini ödedikten sonra ilacı son anda almaktan vazgeçti ve süratle eczaneden ayrıldı. Ardından bu adam geldi ve sahibine vereceğini söyleyerek içinden sadece bir doz aldı, kalanı şu an arka bölümde." Gerilmiş ve delirmiş şekilde yüzüne bakarken kendini aklama telaşına düşüyor kalfa. "İsterseniz stoktaki mevcutları kontrol edebilirsiniz." Huzura her zamankinden daha fazla ihtiyacım var, ne söyleyeceğimi bilemiyorum; ama onu uyarmadan da edemiyorum. "Allah seni bildiği gibi yapsın, şimdi bunlar ne demek? Yok, adam aldı almadı bir tane verdim. Bu hapların ne kadar tehlikeli olduğunu defalarca söylediğim halde böylesi saçma sözleri niçin söylüyorsun? İşin hukuki boyutunun yanı sıra insani sorumluluklarının da olabileceğini neden aklına getirmiyorsun?" Tepemin tasının daha fazla atmasına müsaade etmeyen Vildan Hanım, elini dizimin üzerine koyuyor. "Boşver be kızım, gereken dersi aldı bir daha da böyle hatalar yapmaz." Hocam kendi dertlerini anlatırken, bu olaya tanık olduğu için üzülüyorum; ama derdim kalfanın olayın vahametini anlaması, bu nedenle Vildan Hanım'la konuşurken o da duysun istiyorum. "Bu hap psikolojik sorunları olan hastalara doktoru tarafından yeşil reçeteyle veriliyor, yoksa her elini kolunu sallayıp içeriye girene verme yetkimiz yok. Kaldı ki bağımlılar bu hapı ezip kokain gibi burunlarına da çekebiliyor." Bunları anlatırken kalfa öyle bir tavır takınıyor ki sanki benden daha iyisini bulursan gideyim der gibi. Sinirlerimi bozan çok mesele var, önemli olan sıkıntıları hafifletebilmek, bu düşünceyi içsel olarak defalarca kendime söylüyorum. Hayat ne garip, bunları öğreten hocamın kendine mal

ettiği sıkıntılardan kurtulamamasına ne demeliyim. Yeniden ona dönüp, yüzümde rahatlatıcı bir ifadeyle. "Şimdi bırakalım ilacı bağımlıyı da kaza nasıl oldu onu anlatın." Bunu sorduğum için pişman mı olmalıyım diye sıkıntıya düşüyorum; çünkü az önce konuyu anlatırken ağlamaya başlamıştı Vildan Hanım. "İnan nasıl olduğunu defalarca kendime sorduğum halde cevabını bulabilmiş değilim. Hollanda'dan geldiği gün şen şakrak ve sağlıklıydı, tam üç gün sonra elim bir kazaya kurban gitmesini ne anlayabildim ne de kabullenebildim. Tek yakınım ve sırdaşım oydu, evlenmekle hata mı yaptım inan bilmiyorum." Bunları anlatırken endişeli tavrı ve ellerinin titremesi dikkatimden kaçmıyor. Sürekli kendisini süzdüğümü görmesine rağmen bir an önce anlatmak istiyor. "Kardeşim Amsterdam'da yaşıyordu, evleneceğimi söylediğimde biraz bozulmuştu amacı beni yanına aldırmaktı; ama oraları bilmem, bu saatten sonra başka bir kültüre nasıl ayak uydurabilirdim? Mutsuz olacağını bildiğim halde evlendim. Değer miydi diye sorabilirsin, cevabını halen bulabilmiş değilim, zaman gösterecek." Oturduğu yerde sağa sola, sonra da öne doğru eğilerek derin düşünceler taşıdığını belli ediyor. "Kocam çok iyi bir insan, şimdilik kıymetimi biliyor, sayesinde ayakta durabiliyorum." Üzülse de anlatıp rahatlasın istiyorum bu yüzden sormaya devam ediyorum ona. "Siz evlendikten sonra kardeşinizin tutumu değişti mi?" Göz temasından kaçınıyor olması, güçsüzlüğünü veya amaçsızlığını anlatıyor olabilir mi diye yüzüne bakıyorum; çünkü gözlerini kapatıp konuşuyor. "Kardeşim, evliliğime karşı olmasına rağmen kabullendi, hatta memnuniyetini bile dile getirdi. Evlendiğimden üç ay sonra bizi görmek için İstanbul'a geldi. Keşke gelmez olaydı, lanet olası o kazada kaybettim onu. Kazanın nedeni aşırı dozda alınan uyuşturucu türü haplarındanmış, öyle dendi bana."

Babam hep 'bildiklerin her zaman doğru değildir' derdi. Yıllarca savunduğum ve bedel ödediğim en büyük doğrular bazen sorgusuz sualsiz saçmalık diye önüme gelebiliyor. Bu düşünce aşk için de geçerli miydi bilmiyorum, şu an yaşamış olsaydı belki de cevabını verirdi. Vildan Hanım'ın kardeşinin düzgün bir insan ol-

duğunu anlatan sözlerinin ardından şaşkınlığını dile getirmesini artık yadırgamıyorum. Hayal kırıklığımıydı yaşadıkları, ilerleyen zamanlarda ancak öğrenebilirdim bunu. Sorgusuz sualsiz dikkatlice dinlediğimi görünce daha da açılmakta sakınca görmüyor. "Kilyos, kardeşim için çok önemliydi, her gelişinde oraya gider ve bütün yorgunluğumu attım derdi. Bir defasında onunla beraber gitmiştik. Sonbahardı evet, Kasım ayı olmasına rağmen Karadeniz'in berrak masmavi sularına bırakmıştı kendini. Sessiz koyda bizden başka kimse yoktu, çıktığında boynuma sarılıp kucağımda ağladı, şefkate ihtiyacı vardı. Ablacığım her şeyim sensin derdi, oysa her şeyini bırakıp gitti. Hayat bu kadar zalim ve acımasız be güzel kızım." Ne diyeceğimi bilemiyorum, onu nasıl teskin edeceğim diye düşünürken içeriye giren çıkan müşteriler hüzünlü bu tabloya saygılı ve acınası bakışlar atıyorlar. Sürekli olarak konuşmaların kesilmesinden rahatsızlık duyunca eczanemin uygun olmadığını düşünüp yakın lokantalardan birinin yolunu tutuyoruz.

Öğle saatleri, yanımızdan geçen insanlara bakıyorum. Yüzü asık olanlara göre tebessüm edenlerin daha sıcak göründüklerini düşündükçe benim nasıl göründüğümü sorguluyorum. Vildan Hanım beni nasıl algılıyor merak ediyorum. Bunca acı yaşadığı halde ayakta kalabilmeyi başaran hocama nasıl yardımcı olacağımı henüz kestirebilmiş değilim. Üzerinden atamadığı şokun sıkıntılarını paylaşmakla ona yardımcı olabiliyor muyum bilmiyorum.

Sürekli gittiğim lokantalardan birinde buluyoruz kendimizi. En tenha köşede iki kişilik masalardan birine oturuyoruz, yüzümüz duvara dönük. Birçok siyasetçi ve ünlü sanatçının lokantalarını şereflendirdiklerini kanıtlayan resimler asılı duvarda. Yemekleri söylerken farklı konuları da konuşuyoruz, hatta benimle ilgili olanları bile. Evli bir adamla olan arkadaşlığımı anlatabilirim; tabi uygun zaman ve uygun anın gelmesi koşuluyla. Ama bu beklentim hep boşa çıkıyor, söz dönüp dolaşıp ölen kardeşine geliyor; çünkü bu konunun hiç kapanmamasını istiyor hocam. "İnan peşini bırakmayacağım dünyadaki tek varlığımın anlamsız bir kazaya kurban gitmesinin altındaki nedeni mutlaka bulup çıkaracağım.

Adli Tıpta doktor ve uzman arkadaşlarım var, onlardan bile yardım isteyeceğim. Kazayı yaptığı noktaya tekrar gideceğim. Ha bu arada yarın Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Sanatoryumunda saçla ilgili sempozyum var, gelmek ister misin kızım?" O kadar süratli anlatıyor ki bir an ne yapacağımı şaşırıyorum. Ne olursa olsun en az onun kadar yalnız hissediyorum. Hayata dair ilk doğruları ondan aldım bu nedenle suyundan gitmekle kalamayıp yardımcı da olacağım ona. "Emriniz olur, saçla ilgili sempozyumun mesleğime olan katkılarını yabana atamam, her gün hangi şampuanı kullanayım diye soran müşterilerimin haddi hesabı yok, yarın gelip arabamla sizi alırım." Adresini vermek için kâğıt kalem çıkarırken bile kardeşi ile ilgili konuşmak istediğini belli ediyor, durum böyle olunca beklentilerine cevap veriyorum. "Kardeşinizle ilgili üzüntünüzü anlıyorum; ama unutmayın ki Hollanda'da serbestlik var, isteyen uyuşturucunun satışını yaparken aynı zamanda kullanabiliyor da. Kardeşinizle bunca yıl beraber yaşamadınız ki kesin hükümler verip kendinizi neden üzüyorsunuz?" Birden ciddileşiyor, güçlülük, kararlılık, soğukkanlılık göstergesi olarak dudaklarını kıvırıp iki büklüm oturduğu yerden dikleşiyor. "İnsan çok sevdiği kardeşinin nasıl yaşadığını bilmez mi? Kaldı ki kardeşimle bu konuları defalarca konuştuğumuzu bilirim. Anti depresan ilaçlara bile karşı çıkan bir insandı, ramazanda orucunu tutar cuma namazlarını kaçırmazdı." Kendinden emin konuşurken kararlı sözlerine ne diyebilirim, ortada bir gerçek var bunun izahını kim yapacak, kızacağını bilsem bile uyarmak istiyorum onu. "Olan bitene illa bir ad koyacağım diye çabalamak sizi daha fazla yıpratmayacak mı? Şayet kararlıysanız bana düşen ne olursa olsun onu yapmaya hazırım." "Canım kızım sağ ol, bu yol meşakkatli, bir eczanen ve sorumlulukların var, bunu söylemen bile kâfi, bu işin üzerinden tek başına gelmeliyim, yoksa kendimi suçlu hissederim." Beklentilerinin farklı olduğu apaçık ortada, hem umurumda değil, kendi çıkmazlarımdan uzaklaşmak ve dikkatimi üzerimden kaydırmak adına onunla yakından ilgileneceğim diye kararlıyım, tabi bunu yaparken kendi derdimi açmayı da ihmal etmiyorum. "Tek sorunum kalfa, zaman zaman ona güvenemiyorum, hallettiğim an her

şey normale dönecek, hatta eczanede bana ihtiyaç bile kalmayacak." Sandalyesini biraz daha yanaştırıyor, anlatacaklarım önemli ve faydalan dercesine samimi. "Güven sorunu her ortamda vardır kızım, en tepedekinden küçücük bebeklere kadar yaşanan en canlı duygudur. Şimdi sana soracaklarıma cevap verebilirsen bu sorunu kısmen de olsa çözebilirsin. Kalfanın bugüne kadar hırsızlığına şahit oldun mu? Ya da bugün yaşadığımız talihsiz olayın dışında bir yanlışına rastladın mı?" Bir süre durduktan sonra "Hayır" diyorum ona. "Şayet yoksa o zaman güvendiğini hissettirmelisin, aksi takdirde sürekli hata yapmasına neden olursun, verimli çalışmasını engellemekle kalmaz aynı zamanda kendini de huzursuz edersin güzel kızım."

Karşı duvardaki resimlerde, şöhretlerin mutlu yüz ifadelerinin poz verdikleri için olduğunu biliyorum. Biz ne kadar mutsuz olursak olalım gözlerimiz ister istemez duvardaki resimlere kayıyor. Yemek yerken her anını gözlemeye çalışıyorum, çatal tuttuğu elinin titrediğine görüyorum. Kardeşinin ölümünün kendisini panikletiğini ve rahatsızlıklarının bu nedenden kaynaklandığını söylüyor. Uzun süre geçmişi anarken yine çok sevdiği bir öğrencisini gündeme getiriyor Vildan Hanım. "Duygu'yu hatırlarsın, fettan bir kızdı, her defasında kendisini azarlardım; ama bana mısın demezdi, güzel öyküler de yazardı hatırladın mı?" Sanki dün gibi zihnimde taptaze duran anılar için sözünü kesip müdahale ediyorum. "Hatırlamaz olur muyum, duygusuz Duygu derdim ona. Soğukkanlıydı, sizin azarlarınızdan etkilenmeyen garip bir yapısı vardı. Yoksa hâlâ görüşüyor musunuz?" Biraz daha gevşeyip geriye doğru yaslanıyor. "Evet, biz görüşüyoruz, şu sıralar internette kadın sitelerinden birinde köşe yazısı yazıyor. Evdeki defterimde sitenin adı kayıtlı söylerim sana. Aklıma gelmişken Duygu gibi yazmayı neden düşünmüyorsun?" "Yapmayın hocam, bu konuda tecrübem yok, hiç denemedim rezil olurum." Yüzündeki gülümseme, cesaret ve güven verici, bunu sözleriyle de pekiştiriyor Vildan Hanım. "Bu kızdan neyin eksik, sınavlarda ondan daha iyi notlar alırdın, yazı işi yarış değil ki hayatı yaz, gündelik yaşadıklarını yaz, senden bilimsel ya da edebi yazılar bekleyen yok." Ko-

nuşurken yüzüme o kadar güzel bakıyor ki kendime olan güvenimin artığını söyleyebilirim.

Güvenle ilgili konuşuyoruz, huzur için güven duygusunun çok önemli olduğu ortada. Babamın yalnız hissetmesi, karşı cinsten biriyle yakınlaşması, annemin güven duygusunu nasıl da altüst edebilmiş. Oysa bir ilişki yaşamış olsaydı annemle olan evlilikleri tamamen bitebilirdi, annem bunu gayet iyi biliyor.

Kalabalık ve uğultulu lokantada, sessiz kaldığımız anlarda girip çıkan müşterileri izliyoruz. Vildan Hanım'la göz göze gelince söylediklerini onaylarcasına tebessüm ediyorum, mutlu etmeye çalışıyorum onu. "Kalfama güveneceğim, kendime güveneceğim, vefat etmiş babama, anneme güveneceğim ve bütün bunları en çok güvendiğim siz anımsattınız bana." İltifatlarım kararlığımı yansıtıyor, bunu anlayınca bir yudum su aldıktan sonra elimi tutuyor. "Hayatı bu nedenle seveceksin, güvensizlik mutsuzluk demektir, güvenmek sorumsuzluk anlamına gelmemeli ve sınırsız da olmamalı. Bak yine beni konuşturuyorsun, ağzımdan çıkanları kendi adıma harfiyen uyguladığım konusunda zaman zaman sıkıntılara düştüğüm oluyor, söylediklerimin sana çarpıp kendi kulağıma akmasını isteyen ruh halim var, bunu da biliyorsun değil mi?" Nasihat edenin anlattıklarının kendisini ilgilendiren yanları vardır diyen hocamın şu an söyledikleri yabancı gelmiyor. Sürekli felsefeden ve kendi tespitlerinden yola çıkarak neler anlatmazdı ki şimdi bunları ona hatırlatmanın zamanı. "Başlangıçta öğrencilerinize güvendiniz, şimdi bir arada olmamızın gerçek nedeni, bana olan güveniniz değil mi?" Son sözcükler ağzımdan çıkar çıkmaz yeniden damlalar gözlerinden süzülüyor, her konunun bir şekilde ölen kardeşine bağlanmasını normal karşılasam da aralıklarla ağlamaması için onu uyarıyorum. "Daha fazla kendinizi üzmeyin ne olur, hayat kısa, zamanı geriye sarmanın mümkün olmadığını biliyorsunuz. Bu işin peşini bırakmayacağınızı söylemiştiniz, kendinizi bırakırsanız nasıl mücadele edersiniz?"

Konuşmak istediğim konu için zaman ve ortam müsait değil, ileri bir tarihe ertelemekten başka çarem yok, öyle de yapıyorum.

Karşılıklı teselli ve mutluluk getirecek sözcükleri sıraladıktan sonra hesabı ödeyip oradan ayrılıyoruz. Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'ndeki sempozyum için randevulaşıyoruz.

Sürekli hasta yakını ve hastalarla muhatap olmak doktorlar gibi eczacıların da kaderi, bunu şikâyet olsun diye söylemiyorum. Verdiğim ilaçlarla insanların iyileştiklerini görmek, mutlu olmam için yeterli olsa da son zamanlarda resmi kurumlardan alacak tahsilinde her eczacı gibi benim de zorlandığım oluyor. Tek tesellim ayda iki kez gece nöbetine kalmam, bu da kazancıma yansıyor tabi. Bir diğer konu da yaşlı insanlarla kurduğum diyaloglar, zaten en başında Vildan Hanım'a eczacı dediğimde gözlerinin nasıl da parladığını unutmuş değilim. Sürekli olarak birilerine sağlıklarıyla ilgili sıkıntılarını anlatmak zorunda kalıyorlar, hem bu yaşta insanlara eczacıdan daha yakın kim olabilir?

Hüzünlü dakikalar geçiriyoruz uzaklaştıktan sonra taşlar yerli yerine oturuyor. Ondan huzurun anahtarı olan güven duygusunu almış olarak ayrılıyorum. Her türlü sıkıntının altında güvensizliğin yattığını düşünüyorum. Erkek arkadaşımın evli olmasının yarattığı güven bunalımı, annemin babamdan dolayı bana olan duygularında eksilmesi ya da çoğalmasıyla ilgili duyguları, kalfayla ilgili kaygılarım ve sorunlarımın tümünü şu an itibarıyla rafa kaldıracağıma dair söz veriyorum kendime.

Bu akşam her zamankinden farklı annem, garip davranıyor, hatta eve girerken bile yüzüme bakmadı. Her an ağlayacakmış gibi ve çaresiz. Vildan Hanım'ın sorunlarını ve iki gündür Mithat'ın aramayışını da koyarsak annemden farkım kalmaz; ama onu anlamam lazım, bütün gün evde yalnız, bu nedenle gönlünü alacak sözler ediyorum. "Canım annem özlemedin mi beni?" Yemek masasına geçmeden sarılıyorum ona, ellerim ellerine değdiğinde buz kestiğini hissediyorum. Annem iyi değil, buna rağmen beni rahat bırak, der gibi bir duruş sergiliyor. Yemek yiyoruz bir boşluk var aramızda, daha fazla kasmadan odama çekilirken yarım bıraktığım romanı bitirmek için elime alıyorum. Bir süre okuduktan sonra bırakıyorum kitabı, dikkatimi toplayamıyorum.

İnsan ne zaman garip ve gün boyu mutsuz hissederse gece rüyalarına da yansıyor, bilinçaltında gizli saklı korkuları bir bir dizilip açığa çıkıyor.

Gecenin bir yarısı hafiften baş ağrısı

tam da ne olduğunu bilemediğim bir ürperti

sessizlik

korku

ve ardından ayaktayım.

Hemen annemin yatak odasına giriyorum. Işıkları yakmaya korkuyorum. Sessizce etrafa bakınıyorum. Yok. Nerde olabilir diye koridor boyunca yürüyorum. Yüzüme çarpan soğuk hava dalgasından balkon kapısının açık olduğunu anlıyorum, ay ışığını tüm görkemiyle salona dökmüş. Salonun kapısından girmeye korkuyorum. Bir sıcak esinti ve endişe kaplıyor bedenimi

nerede son kalan yalnızlığım

annem nerede...

Başımı içeriye doğru uzattığımda sırtı dönük olarak buluyorum onu, ayla arkadaş olmuş. Konuşuyor, sözcükleri ay ışığında deviniyor, üstüne üstlük bir de ağlıyor annem. Allah'ım bu nasıl iştir, gözyaşları ışıltıların her zerresinde. Yalnızlığına ay bulaşmış, elindeki resimde babam var, resimdeki babam ağlıyor, bu özlemin gözyaşları. Birbirleri için ağlıyorlar. Olduğum yerde donup kalıyorum, sırtı dönük annem görmüyor beni, oysa resimdeki babam bir şeyler diyor, annemi istiyor benden. Acınası gözlerle yapma diyorum. Yüzüme bakıyor, tam da ne istediğini bilemiyorum. Kime dayanacağım? Oysa annemin elinde onun resmi var, özleme hangi sözcükler tesir eder. Hocama sorayım diye aklımdan geçiriyorum, onun derdi başka biliyorum.

Ay bakıyor, ay anneme bakıyor, üstelik konuşuyor onunla,

geceye kasvet çöküyor, sessiz bir esinti var,

ürküyorum, üşüyorum...

Annem ağıt yakarcasına tutmuş babamın resmini. Bana söylediklerinin yalan olduğunu anlıyorum. Gözyaşları sevgiden, üstelik elindeki babamın resmini ilk kez görüyorum. Kim bilir bunca yıldır saklamış diyorum.

Ayın önüne bulutlar geliyor, salon aniden kararıyor, annemin gözlerinden akan ve yere damlayan yaşlarını duyuyorum. Babamın bir eli benim diğer eli annemin omzunda. Yağmurda ıslanmışız ve ağırlık çökmüş üzerimize. Annem oturduğu yerde öylece kalakalmış. Ay bulutları püskürtüp yeniden kucaklıyor odayı. Salondaki esinti soğuyor.

Ürperiyorum.

Sevinçten çığlık atmak istiyorum. Yüz yaşına da gelse insan, anne babasının mutluluğunu görmek istiyor

ay şahit

ay buna şahit.

Bir an balkonun kapısını kapatsam mı diye aklımdan geçiyor, annemin astımını düşünüyorum. Kımıldayacak halim yok. Ne kalfa, ne Vildan Hanım umurumda değil. Ellerimi hissetmiyorum bile, yalınayak ortadayım. Bu gece özel, bu gece her zamankinden farklı, yolun etrafındaki üzüm bağlarında ya da çiçek bahçelerinin tam ortasındaymışım gibi hoşluk hissediyorum. Annemin elinde sevgi, dilinde duymadığım sözcükler.

Ne yapmalıyım? Gerisi geri mi gitmeliyim? Utanmalı mıyım? Oysa mahrem bir durum yok ortada. Babam git dese anlardım, dizlerim kırık, kalkacak takatim yok, annemin geri dönmeye hiç hali yok. Karar veriyorum. Sevinmeliyim. Ne olursa olsun sevinmeliyim. Babamla annemin kavuşmaları adına da olsa sevinmeliyim, ay şahit, çocukları olarak söz veriyorum.

Annem daha fazla dayanamıyor, sağ elini yere koyuyor. Kolunu kendine destek yapıyor. Konuşacakları bitmedi diye beklerken birden babamın resmini dudaklarına götürüyor. Resmi öpüyor, bir

daha, bir daha... Şu an ölsem, şu an onların mutluluğuna şahit olmaktan daha güzel ne olabilir? Göz kırpıyor, ne olup bittiğini biliyor, annemi yalnızlığın çaresizliğin karanlığından çıkarıyor ay..

Kim bilir bir daha şahit olamayacağım bu görüntülere. Ay görüyor, eczacı olduğum zaman da ellerim açılmıştı gökyüzüne. Yine öyle bir geceydi, yine şahit olmuştu ay, aynı durumdayım. Ellerim gökyüzüne kalkıyor, dua ediyorum kendi kendime. Ne söylediğimi de bilmiyorum, sadece sevgi duyuyorum içimden, bundan daha güçlü dua mı olurmuş diyorum.

Sevgiden daha güçlü dua yok biliyorum.

Kalkmak için yeniden hamle yapıyorum, nafile, boşa çıkıyor çabalarım, kaygılarım, şüphelerim, endişelerim boşa. Annem dönerse geriye, görür diyorum. Kızım der, kaldırır olduğum yerden. Annem o benim bunu biliyorum. Babam annemin elindeki resimde, gücünü hissediyorum, bu yeter bana.

Ay yavaş yavaş bulutlara sarıyor, ay yavaş yavaş soluyor, üşüme hissim giderek artıyor, annem olduğu yerde kalakalmış, babamın resmi birden kayboluyor. Annemin üstüne karanlık çöküyor, sevgi damlacıkları ay ışığıyla yitiyor. Sessizlik yavaş yavaş son buluyor, garip sesler geliyor kulağıma. Anne diye bağırmak istiyorum. Yerden kaldıracak kimsem yok, üşüme hissim daha da artıyor. Soluğum kesiliyor adeta. Reyhan, lavanta kokusu da yok, ya annemin kokusu, onu hâlâ alıyorum.

Gün ağarmış ve soluksuz kalmış halde uyanırken, üşümüşüm. Yaşadıklarımın ne olduğuna dair şüphe düşüyor içime. Gece boyunca hiç kalkmadım, o zaman gördüklerim rüya olmalı, uzandığım yerden fırlıyorum. İlk olarak annemin yatak odasına gidiyorum. Orada olmadığını görünce bu kez salona koşuyorum. Yarı açık balkon kapısının önünde oturmuş sağa doğru bedeni düşmüş buluyorum. Çığlık atasım geliyor, yaklaştığımda korkularım boşa çıkıyor, öylece uyuyakalmış. Kolundan tuttuğum gibi odasına götürüyorum. Durumu iyi görünmüyor. Gecenin esintisinde açıkta uyuklayan birinin iyi olmasını beklemek anlamsız, kızıyorum ona. "Bu yaptığına ne denir bilmiyorum, orada nasıl kalabildin hâlâ an-

layabilmiş değilim. Korkudan öldürdün." Arka arkaya suçlayan sözler ağzımdan çıkıyor. Yüzü bir garip, kireç gibi bembeyaz, üstelik karşı atağa geçip yarım ağızla azarlamaktan da geri durmuyor. "Bırak bir şeyim yok, kendi kendime odama giderim." İlk tepkiden sonra bu kez rahatlatmaya çalışıyor. "Evham yapma, sadece dalıp kalmışım." Durumunun iyi olmadığı ortada; ama doktor lafını duyduğunda neler yaptığını çok iyi bilirim, bu nedenle hastaneye gidelim de diyemiyorum. Yatağına yatırdıktan sonra yeniden salondayım, rüyayla karışık gördüklerimin peşine düşmem belki de daha doğru olur. Kalsam mı gitsem diye muallâk düşünceler içindeyken annemin her zamanki kararlı sesi evin içinde yankılanıyor. "Ben iyiyim, gidebilirsin zaman kaybetme." Evde kalmanın ona faydasının olmayacağını düşünerek ayrılıyorum yanından.

Tutunacak bir dal, yaşamı anlamlandıracak bir gaile, bunların sonucunda ulaşılacak nokta ve amaç hiç şüphesiz sevgidir. Tıpkı benim ve annemin aradığı gibi, oysa birbirimize ne kadarını verebiliyoruz bu tartışılır.

Yoğun duygular içinde kalfadan önce eczaneye geliyorum. Kepenkleri açar açmaz arkamda buluyorum onu, üstelik sırıtıyor. "Niye gülüyorsun? Şaşırdın değil mi?" Güven veren tebessümünün ardından yarım kalan kepengin açılışına yardım ediyor. "Kendinizi yormayın ben yaparım." Sahipleniyor, 'güvenin' diyor, 'sana güvenmekten başka da çarem yok' diyorum içimden.

Kahvaltıyı acele yapıp eczaneden ayrılıyorum. Vildan Hanım'ın Bahçelievler'deki evini bulmak zor olmuyor. Onu beklerken apartmanın penceresinden bakan yaşlı bir adam dikkatimi çekiyor, muhtemelen yeni evlendiği kocası olabilir diye düşünüyorum. Yanılmıyorum, daha iner inmez geriye dönüp ona doğru el sallıyor. Kardeşinin ölümünden sonraki acılı süreçte bu adamın ona destek olduğunu aklıma getiriyorum. Oradan ayrılırken bile dikiz aynasından takip ediyorum, camdan gidişimizi izlediğini görünce takılmadan edemiyorum. "Çok şanslısınız hocam, bakın sizi seven biri var, bu çok önemli değil mi?" Duymuyor bile, araba-

ya bindiğinden beri başka bir dünyadaymış gibi. Bir süre aramızdaki sessizliğin ardından daldığı rüyadan uyanıp cevap veriyor. "Haklısın; ama neye benziyor biliyor musun? Her şeye sahip olup doktorun sakın tuzlu, yağlı, şekerli yeme, seyahat etme demesine benziyor, şimdi söyle bakalım ne kadar şanslıyım?" Tam olarak ne demek istediğini anlayamıyorum, acaba cinselliği mi ima etmek istiyor. "Bazen insanlar farkında olmadan sınırsız mutluluğu arayabiliyor, işte böyle bir şey" diye devam ediyor. Ona bakıp sessizliğimi korurken o şanki kendi kendine konuşuyor. "Bu sözlerin bana faydası oluyor mu bu tartışılır." Dediği anda sözünü kesiyorum. "Haklısınız, sonuçta duygulara söz geçiremiyor insan, bazen doğru bilinenler pratikte uygulanamıyor." Bunları konuşurken Vildan Hanım, moralim bozulmasın diye konuyu değiştirmeye çalışıyor. "Annen nasıl?" Annemin nasıl olduğunu çözmek başlı başına bir muamma, olumlu ya da olumsuz konuşmak yerine, aynen onun yaptığı gibi soruyu geçiştirmekle kalıyorum. "Nasıl olsun, her zamanki hali devam ediyor, kendini koyuvermiş, hatta bugün programımızı iptal edip yanında kalayım diye teklifte bile bulundum, kabul etmedi, söz dinlediği yok."

ŞENER'LE TANIŞMA VE ANNEM

Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'nde hasta ve yakınlarını görüp üzülmemek elde değil. Sanatoryumun yakın bir yerine arabamı park ediyorum. Uzun zamandır benzer bir sempozyuma katılmamıştım, dün akşamki kâbustan sonra iyi geleceğini hissedebiliyorum.

Vildan Hanım'ın koluna girip içeriye girer girmez Cerrahpaşa'da görev yapan ve bu programın hazırlayıcısı profesörlerden biri bizi karşılıyor. Konferans salonuna geçmeden girişte roman kapakları sergisini geziyoruz. Erken geldiğimiz belli, içerideki yerimizi alıyoruz, insanlar yavaş yavaş gelmeye başlıyor, sayı bakımından gereken yeterlilik henüz yok. Etrafı süzerken ben yaşlar-

da bir bey, Vildan Hanım'ın elini öpmeye çalışıyor. Muhtemelen öğrencilerden biri olmalı diye düşünüyorum. Hocamın sevinçten gözleri parlıyor, beni işaret edip, "Berrin'i tanıştırayım, beraber geldik" dedikten sonra bu kez bana dönüyor. "Adli tıpta tanıdığım var diye bahsetmiştim. İşte o, adı Şener. Bazen zengin olduğumun farkına varıyorum, iyi ki varsınız çocuklar." Tanışma faslı devam ederken, tek tük insanlar gelmeye başlıyor. Yanımdaki boş koltuğa oturan Şener, bir yandan beni gözlerken diğer yandan beklentilerine cevap vermeye çalışıyor hocamın. "O konuyla ilgili araştırmalar devam ediyor, henüz rapor hazırlanmadı, biz de bu şekilde kapansın istemiyoruz. Size olan güvenime dayalı bu işin altından başka bir şeyin çıkabileceğini aklımın bir köşesinde hep canlı tutuyorum. İsterseniz sempozyum sonrası kahve içelim ve bu konuyu konuşalım ne dersiniz?" Bunu söylerken gözleriyle beni kesmeye çalışıyor, etkilendiğinden kuşkum yok. Hocamın bol vakti olabilir ama benim için aynı şeyi söylemek mümkün değil. Yine de aldığım kararı canlı tutmaya çalışıyorum, gevşe, rahat ol ve onlara takıl diyorum.

Sempozyum Prof. Dr. Nevzat Baban anısına düzenlenmiş. Fakültenin dekanı kürsüdeki yerini alıp açılış konuşmasını yaptıktan sonra iki yüz davetli olmasına karşın salonda sadece elli kişinin olmasının hayal kırıklığı yarattığından bahsediyor. Zor bir durum olduğunu yüzündeki ifadeden anlayabiliyorum.

Ardından Prof. Dr. Hüsrev Hatemi Hoca, kürsüye davet ediliyor. Bilgiyle erdem birbiriyle ilintilidir, ikisi bir araya geldiği zaman bilgelik ortaya çıkıyor, bu sözü Hüsrev Hatemi Hoca için söylüyorum; çünkü kürsüye gelir gelmez birikimlerini bir bir döküyor, sempozyumu düzenleyen profesöre çok anlamlı sözler de ediyor. "Benim için salonda çok insanın olmasının önemi yok, sadece samimi duygularla bir kişinin dinlemesini önemsiyorum." Bu sözün ne kadar anlamlı olduğunu Vildan Hanım'la birbirimize bakarak onaylıyoruz. Evet, bir kişinin insanı dinlemesi ne kadar önemli, ondan değil midir ki insanlar kalabalıklarda bile yalnız hissediyorlar. Hocamla karşılaştığımızda, her zaman olduğu gibi

yine kendisini dinlediğim için çok sevinmişti, ondan farkım yok, en az onun kadar sevinmemiş miydim? Hayat böyle bir şey Goethe'nin dediği gibi 'insan yalnızca kendini insanda tanıyabiliyor.'

Hüsrev Hatemi Hocanın, divan edebiyatında yazılan şiirlerde saçın nasıl işlendiğini yumuşak anlatımıyla dile getirmesini, hayranlıkla dinliyoruz. Vildan Hanım'ın bir yanında ben diğer yanında ise Şener oturuyor. Hatemi Hoca'nın konuşması bitmesin diye dua ediyoruz, bizi tarihin derinliklerine sürüklüyor, konuşmasının yarısında salon dolmaya başlayınca, organizasyon amacına ulaşmış oluyor.

Saç sempozyumunun programı doğrultusunda hocalar sırasıyla kürsüye geliyor. Tarihte saç betimlemeleri, Osmanlı tıbbında saç bakımı, özellikle padişahların haremi için çeşitli kokulu bitkiler ve zeytinyağı karışımlarıyla özel sabunlar hazırlattıklarının anlatıldığı konuları dikkatle dinliyoruz. Kendi adıma büyük keyif almışken hocam sanki bir an önce bitse de Şener'le konuşsam der gibi bakıyor. Adli tıpta saçın öneminin anlatıldığı sırada hocam pür-dikkat kesiliyor. Konuşmacı, bir kıl tanesinin bile delil sayılabileceğini ve cinayetin çözümüne yardımcı olabileceğinden bahsediyor. Saçla ilgili konular ardı ardına anlatılıp noktalanınca yeniden resimlerin sergilendiği salona geçiyoruz. Sonra da kendimizi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'nin dışındaki bir pastanede buluyoruz.

İnsanın kafasına takılan sıradan bir meselenin bazen öyle kolay kolay gitmeyeceği ve silinemeyeceğini söylemek zor değil. Öyle ki olmadık bir yer ve zamanda insana zarar verebiliyor. Sohbetimiz, cezalandırma duygusu, şüphe ve sırrın aydınlatılması gibi konuları içeriyor. Vildan Hanım oturur oturmaz sözü kardeşinin yaptığı kazaya getiriyor.

Yine gözyaşları
yine şüpheler

öyle olmasaydı keşkeler
ve suçlu arama telaşı...

Şener Bey aklı başında bir insan, aynı zamanda yakışıklı, konuşurken beni etkilemenin yollarını arıyor, ilk fırsatta iltifat edeceğini zannediyorum. Mithat'ı düşünmesem şüphesiz etkileneceğim ondan; ama umutlandırmam lazım, sadece dostane bakışlar atıyorum. Hocam, Şener Bey'in elini tutup kardeşini ambulansla kaza mahallinden hastaneye yetiştiren aileyi ziyaret edeceğini söylerken, Şener Bey sözcükleri dikkatlice kullanıyor. Olay yerinin önce çember altına alındığını ardından delil kaybolmasın diye kimsenin oraya sokulmadığını en ufak ipucunun bile olayı aydınlatabileceğinden bahsediyor. Anlattıklarının hiç birinin ona faydasının olmayacağı ortada; çünkü olayın tek tanığı ve kahramanı var o da kardeşi, yapılan otopside yüksek miktarda ilaç aldığı adli tıp tarafından kanıtlanmış. Kabullenmeyene olayın sonucu şudur diyip meseleye nokta koymak anlamsız, nitekim Şener Bey'in sonuç bu demesinin ardından konuyu sil yeni baştan ele almasını isteyen karşı sorusu hiç bitmiyor hocamın. "Aydın uyuşturucu almış olabilir; ama ne tür bir ilaç ya da uyuşturucu almış? Benim bildiğim kardeşim sadece İstanbul'a gelir ve Kilyos'a soluklanmak için giderdi. Hollanda'dan getirmediyse bu illeti nereden buldu." Ardı arkası kesilmeyen sorularla tıpkı bir dedektif gibi işin peşini bırakmaya niyetli görünmüyor, hal böyle olunca dünya kadar sorumluluklarım varken sorguluyorum kendimi.

Sempozyumda telefonumu kapattığımı hatırlıyorum, panik halinde açmaya çalışıyorum. Şener Bey'in gözünden kaçmamış olacak ki müdahale ediyor. "Aceleniz varsa gideceğiniz yere bırakabilirim." Bu nezaketin ne anlama geldiği belli, sanatoryumdan çıkarken bir ara Vildan Hanım'la benim hakkımda konuştuklarını duymuştum. "Çok teşekkür ederim arabam var, Hocamı da ben bırakacağım merak etmeyin." Kesin konuşuyorum umutlandıracak hareketlerden kaçınıyorum, mesafeli durmaya çalışırken bu kez hocam devreye giriyor. "Yeterince seni meşgul ettik, işine dönebilirsin oğlum, yalnız aklımdaki soruları biliyorsun, yardımlarını beklediğimi de unutma." Zamanın ilerlediğini görüp hocama işaret ediyorum ama Şener Bey ayrılırken kaşla göz arasında telefon numaramı alıyor, ardından arabamı park ettiğim yere yürüyoruz.

Şu ana kadar hocamdan destek almayı bir kenara bırakalım, tam anlamıyla açılamadım bile. Arabanın camlarını aralarken birden içime sıkıntı düşüyor, annem aklıma geliyor. Sabah evden ayrılırken durumu hiç iyi değildi, bu kadar rahat hareket ettiğim için kendime kızıyorum. Telefonumu açalı çok olmadı. İlk mesajda annemin aramış olduğu yazılı. Yol boyunca onu tekrar tekrar aramama rağmen cevap vermeyince bu kez evin telefonunu çaldırıyorum. Yine ses yok. Kara bulutlar daha siyahlaşıyor. Vildan Hanım henüz ne olup bittiğinin farkında değil. Sürekli Allah'a yalvarıyorum, ne olur anneme bir şey olmasın diye. "Dur kızım hemen heyecanlanma inşallah bir şeyciği yoktur, belki uyuyordur." Şüpheyle bakıyorum, kuşku dolu yüz ifademin nedenini açıklamak zorunda kalıyorum ona. "Yok, ondan değil normal zamanlarda tabi ki korkmazdım; ama sabah çok hastaydı annem." Kendisini suçlu hissetmiş gibi yüzüne sıkıntı çöküyor hocamın. "Çok özür dilerim keşke gelmeseydik; ama sakin olalım, bir şey olmasın diye de dua edelim kızım." Hiç olmadığı kadar gerginim, bütün hız sınırlarını ihlal ediyorum.

Apartmanın basamaklarını ikişer ikişer çıkarken zavallı kadın peşimden sürükleniyor. Babamın ölümünden bu yana ilk kez bu kadar gerildiğimi hatırlıyorum. Ellerim evin anahtarını tutmakta bile zorlanıyor. İçeriye girdiğim anda, bir elinde cep telefonu, diğer elinde dün gece rüyamda gördüğüm babamın resmi olmak üzere yataktan düşmüş olarak buluyorum onu.

Annem yaşamıyor,

kargalar odanın her yanını sarmış,

çığlık çığlığa beynimi gagalıyorlar,

hiç böyle olmamıştım,

hiç ama anne...

Renkler gidip geliyor, tavan başıma yıkılıyor, ellerimi, parmaklarımı hissetmiyorum bile. Gözlerim bir lambanın düşen voltajı gibi kararıp aydınlanıyor. Ağlamak istesem nafile, öylece kalakaldım. Annemin ellerini tutuyorum, hâlâ sıcak, nabzı atmıyor. Hocam telefona sarılmış ambulans çağırıyor. Boşuna biliyorum. Babamın resmi bana bakıyor. Babam, resimde ağlıyor, benim için ağlıyor, yalnız bıraktığı için... Kızamıyorum bile, annemi istediğini daha dün gece söylemişti. Olduğum yerde donup kalıyorum. Biri olanca gücüyle dövse ağlatsa beni diye nafile bekliyorum.

Ambulansın çığlığı ortalığı kasıp kavuruyor, erken geldiği için kızıyorum, ölmeseydi gelmezdi biliyorum. Yeniden gözlerim resimde, babama ne demeliyim, beni de çağır diye isyan ediyorum. Vildan Hanım, anne şefkatiyle sarıp sarmalıyor beni.

Ölüm ne kötü,

karanlıklar beter,

artık ne desen haklısın diyorum anne...

Ambulansa biniyoruz, annemin cansız bedenin yanındayım. İnanamıyorum. Annem ve ben ambulansta, üstelik o yaşamıyor. Bundan sonra kimsesizim. Ambulanstaki herkesin gözlerine bakıyorum. Hemşireler müdahaleyi sırf memnun olalım diye yapıyor, öldüğünü birbirlerine işaret ediyorlar. Halen ne olup bittiğinin farkında değilim. Halen bana neler oluyor bilmiyorum.

Hastanenin morgu soğuk, oraya koyuyorlar annemi. Ayakta zor duran hocam bana destek olmaya çalışıyor. Kalfa eczaneyi kapatsın ve gelsin diye cep telefonumu uzatıyorum ona, kalfa geliyor ve ağlamaya başlıyor. Kalfa ağlıyor ve ben hâlâ suskunum.

Cenazenin yarına kalma olasılığı çok fazla, zaman ilerlemiş. Kalfa bizi göndermek istiyor. Babam öldükten sonra mezar yerini yine o ayarlamıştı, annemi babamın yanına gömeceğiz bunu biliyor kalfa. Gerekli işlemleri ve hazırlıkları yapsın diye onu yetkili kılıyorum, ardından hocamın evinde buluyorum kendimi. İşte o an

gökten boşalırcasına yaşlar akıyor gözlerimden. Gerçek öylesine vuruyor ki Menderes Bey bile müdahale etmek zorunda kalıyor. Nefes almakta güçlük çekiyorum. Gözlerim kan çanağı, yaşamak zor geliyor. Ağlayacak takati bile bulamıyorum, boğazım düğümleniyor. Annemin öldüğü gerçeğini, ilk kez vücudumun her hücresinde duyuyorum. Vildan Hanım, sürekli olarak teskin etmeye çalışıyor. Ellerimi kolonya ile ovarken ölümlü dünyadan bahsediyor, herkesin gideceği yer orası, annen cennete gitti, annelerin yeri cennet diyor. Kendimi toparlamam lazım, sürekli tekrarlıyorum. 'Hayat her gün öğretiyor, yeni acılar öncekileri bastırabiliyor.'

Akşama bütün hazırlıkları bitirmiş olarak yanımıza geliyor kalfa. Acıyarak bakıyor, gözlerim şişmiş, suçlulukla karışık zavallı haldeyim. Evden çıkmasaydım bütün bunlar olur muydu, ya da annemin telefonuna cevap verebilmiş olsaydım? Babam hep derdi keşke biraz vurdumduymaz doğsaydım, bunu neden derdi şimdi daha iyi anlıyorum; çünkü hayatı sorgulayan yanımın ettikleri ölümlerden ölüm sanki.

Menderes Bey'in gösterdiği ilgiye şaşırmıyorum, iki gündür insani yanlarını anlatıp duran hocamın belli ki kardeşi öldükten sonra dayanabildiği sağlam bir hayat arkadaşı olmuş.

Yatağa yattığım an telefonum çalıyor, arayan Mithat. Annemin öldüğünü zar zor söyleyebiliyorum ona, teskin etmeye çalışıyor ve gelmek istediğini söylüyor. Mithat az sonra geliyor. Hocam meraklı gözlerle süzüyor onu, yaşça büyük buluyor, dolayısıyla arkadaşlığımızı muhtemelen yadırgıyor. Hiçbir şey umurumda değil, Mithat'a sarılıyorum. Kaderden dem vuruyor, mukadderat diyor. Hayatın içinde bunların olduğunu sağlam durmak gerektiğini defalarca sıralıyor. Annemin istemediği bir adamın annem öldükten sonra desteğini görmek çok garip, hiçbir şeyin önemi yok artık. Saatler ilerleyince kalfa ve Mithat'ı gönderiyorum. Vildan Hanım'ın beni bırakmaya niyeti yok, itiraz edecek ne gücüm ne de kudretim kaldı, mecburen dediklerini yapıyorum.

Sabaha kadar gözüme bir damla uyku girmiyor, hayalle karışık kâbuslarla geçiyor saatler. Günün ilk ışıklarıyla ayağa kalkıyo-

rum. Zavallı hocam kendi sıkıntılarını bir kenara bırakıp bana kahvaltı bile hazırlamış, zorla birkaç lokma yedikten sonra kendimizi sokağa atıyoruz.

Ecza depolarının sahipleri, dükkân komşularım ve Şener de cami ve mezarlığa geliyor, ona Vildan Hanım'ın haber vermiş olduğunu düşünüyorum.

Annemin üzerini toprakla kapatıyoruz, bir insanı sonsuza gönderiyoruz ve o benim annem, bunu kabullenmekten başka çarem yok. Yalnız bırakmayan dostlardan başsağlığı dileklerini aldıktan sonra eve dönmek istiyorum, buna itiraz etseler de kararlılığıma boyun eğiyorlar. Annemi, babama göndermiş olarak mezarlıktan ayrılıyoruz.

Hayatı hep sonsuzluk olarak algılardım, bir şeyler kesintisiz devam edecek, kızgınlıklar sevinçler hep canlı kalacak, önemini koruyacak derdim. Oysa böyle olmadığını zaman sindire sindire, döve döve öğretiyor.

Hiç bir şeyin önemi yok artık, insanın annesi ölünce bunu ancak anlayabiliyor. Apartmanın önünde duruyorum, bir iki komşum yanımdan geçip başsağlığı diliyor. Merdivenleri çıkıp anahtarla kapıyı açtığımda içim bir garip oluyor. Bundan sonra sadece sessizlik olacak. Annemin ne hissettiğini daha iyi anlıyorum, kapıyı çekip gittiğimde kendi kendisiyle hesaplaşmaya bırakmışım onu, yaşadıklarının doğru ya da yanlış olduğunu düşünecek çok zamanı olmuş. Babam öldükten hemen sonra ona dair her şeyi dağıtmıştı annem, bunu kabullenmem tabi ki kolay olmadı, şimdi sıra bende. Anneme dair eşyaları kendi elimle nasıl vereceğim? Arka arkaya telefonum çalıyor, ilk olarak Vildan Hanım gelip bende kalabileceğini söylüyor, ardından Mithat beni alabileceğini, oysa yalnız kalmaya ve kendimle hesaplaşmaya çok ihtiyacım var.

Annemin benden gizlemiş olduğu ve ölürken elinde sımsıkı tuttuğu babamın resmine bakıyorum. O kadar sevgiyle bakıyor ki; 'ne olur kızım bizi idare et' dercesine şefkat dolu bakışları. Annem ölürken neden bu resmin elinde olduğunu biliyorum artık;

çünkü babamla konuşuyordu annem. Resmi komodinin üzerindeki kutuya dayıyorum, gözlerim sürekli babamın gözleriyle kenetli. Birkaç telefon daha geliyor, başsağlığı dileklerine sürpriz bir isim katılıyor. Liseli arkadaşım Duygu. Telefon numaramı Vildan Hanım'dan aldığını söylüyor. Acılarımı paylaşan insanların vah vah demeleri yerine umut aşılamaları bir nebze de olsa yalnızlığıma ilaç oluyor. Yerimden kalkıp yiyecek birşeyler hazırlamaya çalışıyorum. Annemin yemeklerini hatırlıyorum, şimdi bu durum ağır geliyor bana.

Gece kâbuslarla dolu, iki saatte bir uyanıyorum. Garip bir korku düşüyor içime. Her uyandığımda, evin içinde bir iki tur atıktan sonra tekrar yatağa dönüyorum. İçine düştüğüm durumdan çıkmak için büyük çaba sarf ediyorum. Ne yaparsam yapayım, dön dolaş aynı noktaya aklım takılıyor, anneme. Benim gibi ailesinin tek çocuğuymuş annem, babam ise anne babası öldükten sonra akrabalarıyla çok görüşemedi. Amcam Avrupa'da yaşıyor, arada bir telefon etse de yalnız kalmış bir eczacıyım artık.

Ertesi gün evde oturmak yerine eczaneye gidiyorum. Bundan sonra anne ve babama layık bir hayat süreceğim. Bir süre sonra sessizlik bozuluyor, telefon hocamdan. "Kızım nasılsın, müsaitsen uğrayayım." Ne diyeceğimi bilemiyorum zavallı kadın kendini suçlu hissedebilir, ona takılmasaydım belki annem yaşayacaktı diye düşünebilir, bu yüzden acele gelmesini istiyorum, desteğe ihtiyacım var.

Eczaneye giren insanların yüzlerinde gergin bir ifade olur. Reçeteyi uzatan kişi hasta yakını ya da hastanın kendisidir, her defasında umut ve şifa olsun diye ilaç satarız onlara. Yakınını kaybeden, farklı sıkıntılardan uyuyamayanlar, depresyona girenler, panik atak yaşayanlar, psikozlar, şizofrenler ve benzer hastalara hep üzülürüm. Doktorlarla sohbet ederken alınan ilaçların bağımlılık yaptığından, bazen vücudun başkaca fonksiyonlarının etkilenmesinden ve istenmeyen yan etkilerinden konuşuruz. Babam öldüğü zaman üzüntüden kendime verdiğim zararları en aza indirgemek için altı ay kadar ben de antidepresan kullanmıştım. Hocam olma-

saydı annemin ölümünü de kolay atlatamayacaktım, sonuçta annem kendi kaderini yaşadı. Belki de olayın nedeni olarak değil de hocamı depresyona girmemi engelleyen bir destek olarak kabul etmeliyim. Şunu da çok iyi biliyorum ki ölümlerde, kayıplarda, kişi yasını yaşamaz ise ölümü ya da gideni kabullenemiyor. Belki de bu yüzden henüz kabullenmek istemiyorum.

Çayımı yudumlarken Vildan Hanım kapıdan içeriye giriyor. Yüzüme bakıyor, sıkıntıyı üzerimden atıp atmadığımı kontrol ediyor. Peşi sıra dükkân komşularım başsağlığı dilemek için içeriye giriyorlar, onlar gittikten sonra yeniden baş başa kalıyoruz onunla. Her zaman olduğu gibi moral olacak sözler ediyor bana. "İnsana en büyük kötülük yine kendinden gelir, sakın duygularını baskılama, acını yaşamalısın. Bazen öfke hissedeceksin, ölenin ardından kızacaksın neden beni bıraktı diye düşüneceksin. Bunları hâlâ yaşıyorum" diyor ve gözleri doluyor. Sonra kendini toparlayıp, "Duygu telefon açıp adresini aldı, bugün sana uğrayacak." diyor. Sözlerini dikkatlice dinliyorum, annem gibi kesin ve net konuşuyor, bundan sonra yalnız bırakmayacağına dair güven de veriyor. "Birazdan Şener'le buluşup kardeşimin ölümüyle ilgili otopsi sonuçlarını konuşacağım. Yarın da hastaneye yetiştiren aile ile tekrar görüşeceğim, bu işin peşini bırakmaya hiç niyetim yok bilesin" diyor. Bu esnada çalıştığım ecza depolarının sahipleri içeriye giriyorlar, her birinin tek tek ellerini sıkıp taziye dileklerini alıyorum. Annemin acısı her gelenle yeniden tazelenince, ona şu teklifi götürüyorum. "Yarın gideceğiniz aileye sizinle beraber ben de geliyorum." Önce şaşırıyor, ardından kendini toparlaması uzun sürmüyor. "Çok doğru bir karar, üzüntülü ortamdan uzaklaşman gerekiyor. Aydın öldükten sonra bunu yapamadım. Taziyeye gelen insanların türlü türlü sorularına maruz kaldım, sonra da gördüğün gibi içimdeki şüpheleri büyüttükçe büyüttüm."

Vildan Hanım bana yardımcı olurken aynı zamanda özeleştiri yapmaktan da geri durmuyor. Oysa önünde zor ve meşakkatli bir yol var, son anda uyarmaktan vazgeçiyorum; çünkü onunla oyalanmak, dikkatimi dağıtacağı için bana iyi gelecek. Konuşmaları-

mız eczaneye giren çıkanlarla sürekli kesintiye uğruyor, bundan rahatsız olunca oturduğu yerden kalkıp eczaneden ayrılıyor.

Öğleden sonra kapı açılıyor ve karşımda liseden arkadaşım Duygu duruyor. Bir an boş bakıyorum, yıllar önce mücadele ettiğim, rekabet duygularımın gelişmesine yardımcı olan ve kıskandığım kız. Ne garip, saydığım bunca olumsuzluklar belki de bizi birbirimize yakınlaştırmış kim bilir? Duygu'ya bu kadar içten sarılacaksın deselerdi hayatta inanmazdım. İçeriye girdiğinde taziyeye ziyaretine değil de hasret gidermeye gelmiş gibi sevinç gösterilerinde bulunuyor. "Canım arkadaşım seni Vildan Hoca sayesinde buldum. İnsan bir kez olsun, bu kız öldü mü kaldı mı diye merak eder." Benden ses çıkmayınca tavır takındığımı düşünmüş olacak, bu kez sitem etmekten kaçınıyor. "Patavatsızlığıma bakma, annen vefat etmiş çok üzüldüm. Ben de annemi yeni kaybettim, ne çektiğini tahmin edebiliyorum. Gitmediğim psikolog kalmadı, inan çareyi yazmakta buldum." Arka arkaya sözcükler dudaklarından dökülüyor, onu kucakladıktan sonra ilk sorum nerede yazdığı oluyor. "Arkadaşların teşvikiyle kadın sitelerinden birine köşe yazıyorum. Vildan Hoca, söylemedi mi?" Yüzüne bakarken zaman geriye sarıyor. Geçmiş yavaş yavaş netlik kazanıyor, hatta bir yazısından dolayı Lise müdüründen, ihtar aldığını bile hatırlıyorum. Yüzündeki gülümsemeyi eksik etmeyen bütün olumsuzluklara rağmen kendini motive edebilen, gerekirse şiddete başvurarak hakkını savunabilen deli bir kız Duygu'ydu o ve şimdi karşımda duruyor hem de aynı edayla. "Bilmez miyim, yerinde durmaz ille meşgale bulurdun kendine, olmadı arı kovanına parmağını sokardın; ama seni suçlarken ardından da hak veriyordum tabi, sonuçta hayat bitiyor geride insanın sadece keşkeleri kalıyor. Vildan Hoca internette yazdığın sitenin adresini verdi, henüz bakamadım; ama yazılarını okuyacağımdan emin olabilirsin." Sandalyesini biraz daha yaklaştırıyor, söylediklerimle yetinemeyeceğini belli ediyor. "Tabi ki okuyacaksın, aynı zamanda sana bir köşe açacağız ve yazmaya da başlayacaksın." "Delirdin mi ne yazacağımı bilmiyorum, öyle yazacaksın demekle oluyorsa yazayım." Muzip gülüşü-

nü neye yormalıyım, onu tanımasam alay ettiğini sanacağım; ama öyle olmuyor ve bu tavrı şüphesiz moral vermek için. "Hiçbir şey bilmiyorsan yemek tarifi yazarsın, ya da nasıl örgü örülür, şu ilacın yan etkileri budur dersin olur biter. Senden yorum yazman veya ağır felsefi yazılar bekleyen yok, zamanla konularını kendiliğinden çeşitlendirirsin." Daha sözünü bitirmeden lafı ağzında tutuyorum. "İlle de kadroya dâhil edeceksin bunu anladık; ama yaşadığım bu dönemi atlatmam lazım, sahi Vildan Hanım'ın durumunu biliyorsun değil mi?" Bu soruya gülerek yanıt veriyor. "Hiç işim olmaz, sıkıntılarını anlayıp paylaşmaya hazırım; ama ucunun nereye çıkacağını bilemediğim araştırmalarına malzeme olmaya niyetim yok." Onun bu anlamda farkı ortaya çıkıyor, gerçekçi tavrıyla asla varsayımlı ve maceralı bir işin içinde olmayacağını anlatıyor.

Mahrem alanımı korumaya çalıştıkça, Duygu'nun hâkimiyet kurmak için sandalyesini yaklaştırması rahatsız ediyor, yapı olarak iri, üstelik kalın ses tonuyla da yenilgiye uğratıyor beni.

İnsan, ruhsal olarak iyi değilse karşısında konuşanı duymayabilir. Duygu teklemeden geçmişe dair yaşadıklarını birer birer anlatırken bile başka yerdeyim, annemin öldüğünü henüz kabullenebilmiş değilim, rüyadaymışım ve her an uyanacakmışım gibi garip hissediyorum, üstelik soluksuz kalmamın uyku apnesiyle alakalı olup olmadığını da bilmiyorum, bunları düşünürken bir gözümle de kalfayı izliyorum. Kalfa, işleri üstlenmiş, bunu artık görebiliyorum, kuşkularımı boşa çıkarıp sevgimi kazandı, hatta eczaneyi uzun süreli bırakabileceğimin güvenini bile verdi, biraz daha gayret diyorum içimden ona.

Oturduğum yerden eczaneye giren çıkanları izlediğimi gören Duygu, işi o kadar abartıyor ki müşterileri karşılamaya bile başlıyor, ne yapacağımı şaşırıyorum. Kalfaya işaret ederek işine bak diye uyarıyorum onu. Duygu ile uzun süre geçmişe dair ne varsa yâd ediyoruz, ne yaparsam yapayım arada bir annemin ölüm gerçeği beni yokluyor ve içeriye girip ağladıktan sonra ancak çıkabiliyorum, durumu idare etmeye çalışmaktan başka çarem yok.

Duygu, Vildan Hoca, gelen giden ve arka arkaya Mithat'tın mesajları yorgunluğa dönüşüyor bende. Akşamı iple çekiyorum, ayakta duracak halim yok, bu gidişle kendimi eve zor atacağım.

Ama evden içeriye adımımı attığımda yapayalnız kaldığım gerçeği yüzüme vuruyor, neyin nerede olduğunu bile bilmiyorum. 'Kızım bu böyle gitmez evlenir de gidersen kocan senden yemek ister' diyen annemin sözleri hâlâ kulaklarımda. Eşofmanımı giyip mutfağa giriyorum, her şey üstüme üstüme geliyor. Buzdolabındaki etler, sebzeler, soslar, yumurtalar, kolalar, daha bir sürü yiyeceğe uzun süre bakıyorum. Neyi nasıl pişireceğim ve önüme koyacağım bilmiyorum. Kıyma paketlerinden birini çıkarıp çözülmesini beklerken salata yapmak için malzemeleri çıkarıyorum. Uzun süre akan suyun altında bırakıyorum onları. Karışık düşünceler beyin hücrelerimin her yanını sarmış, yalnızlık duygusuna kapılırken kalabalık ailelerin ne kadar şanslı olduklarını düşünüyorum.

Kıyma et çözülüyor, kavurduktan sonra üzerine yumurta kırıyorum, sofrayı hazırlamak işkence, her şeyi bir bir masaya taşıyorum. Lokmalar boğazıma diziliyor, delirmek üzereyim.

Yemek sonrası aldığım ağrı kesiciye rağmen baş ağrısından neredeyse öleceğim, bir de üstüne üstlük telefon çalıyor, bu kez arayan Mithat. "İnan çok üzgünüm, aklım hep sende, istersen geleyim." Samimi ve içten; ama bu teklifi geri çevirmek durumundayım. "Sağ ol bizim apartman tutucu, daha annemin ölümünden bu yana bir gün geçti yanlış anlaşılır." Kırılmasın diye gönlünü almayı da ihmal etmiyorum. "Samimiyetinden kuşkum yok, araman moral oldu inan." Kısa konuşmalardan sonra telefonu kapatıyoruz. Ardından hocamın yarın eczaneye geleceğini kardeşine ambulans çağıran aileyi ziyaret edeceğimizi anlatan telefonunu alıyorum. Neden böyle yaptığını biliyorum, yalnızca dikkatimi dağıtmak değil, o kadar abartıyor ki bu akşam gelip yanımda kalabileceğinden bile bahsediyor. Kibarca buna da gerek olmadığını ona da söylüyorum, hayır demesini bilmeli ve yalnızlığa alışmalıyım diyorum kendi kendime.

Korkularımın temeli ölüm, hiçlik, karanlık, çaresizlik, kaçış...

Geceye sessiz ve sancılarla başladım. Gözlerime bir türlü uyku girmiyor. Çaresizlik ne kötü anne, delirmemek için kendimi zor tutuyorum.

GECENİN BİR VAKTİ

Annem, babama koşuyor. Kucaklaşıyorlar. Hüzünlü şekilde ona bakarken bunu istemiştin diyor babam. Sinirlenmeye hakkım yok. O zaman yanınıza geleyim diyorum, yüzüme bakıyor, sonra olmaz anlamında başını sağa sola çeviriyor. Annemi alamazsın diye çıkışıyorum ona. Elimi uzatıyorum, boşluğa uzandıkça uzanıyor kolum. Tutamıyorum. Bir türlü annemi tutamıyorum. Çok sevdiğim babama kızıyorum, oysa seni ne çok sevmiştim, neden diyorum? Sürekli aynı kelimeler dökülüyor dudaklarımdan. Karanlık daha bir koyulaşıyor. Yıldızlar tek tek sönüyor, ay saklı bir yerlerde, beyaz bulutların yerini duman kaplıyor, insanlar var çevremde, ağızları sonsuza kadar açık, çarpık çürük dişler her yanımı ısırıyor. Gözlerimi olanca gücümle açıyorum. Var gücümle kulakları sağır edecek kadar bağırmak istiyorum. Ellerimde garip bir uyuşukluk, başımda tonlarca yük var. Adım atacak gücü bulamıyorum. Duman ciğerlerime doluyor. Yılanlar, çıyanlar, akrepler sarmış dört bir yanımı. Tam virajı alacakken dalgalı denize uçuyor arabam. Nefesim kesiliyor, omuzlarım koparcasına ayrık vücudumdan. Annemi istiyorum diye son bir gayretle bağırıyorum. Sesimi yine kendim duyuyorum.

Korkuyorum.

Çocukluğum geliyor aklıma, ilkokul günlerim, üstümü başımı giydiren yüzüme sevgiyle bakan annem aklıma geliyor. Şu anda aynı sevecenlikle bakıyor gözlerime. Sevdiğim adam Mithat yaklaşıyor, annem ellerini uzatıyor, dur dercesine kararlı. Babam kızgın, bunu her haliyle belli ediyor. Mithat ne yapacağını bilemiyor,

bir yandan severken diğer yandan evli olduğunu hatırlıyor. En güzel şiiri ondan dinlemiştim, sevgi sözcüğünü onun dudaklarından, bakışları yoksul, çaresizlik sarmış bedenini, bir de anne ve babamın kızgın bakışları onu yakıyor.

Acıyorum.

Ateş çemberine doğru süratle koşuyorum, Vildan Hanım peşimde, 'uzak dur hayalden' Mithat hayal diyor. Boğazım kuruyor, boğulur gibi oluyorum, üst başım kirden pastan kokuyor. Düşe kalka içimi çeke çeke ağlıyorum.

Soluk alamıyorum.

Bu kez dedem babaannem karşımda, kabullen diyorlar. Nasıl kabullenirim, nasıl diyorum onlara, sadece çaresizliğime ağlıyorlar. İnanmalısın diyorlar, var olan gerçeğe inanmalısın. Her şeye varım, her şeye; ama ne olur bu kez gerçek uzak kalsın diyorum.

Yalvarıyorum.

Gökyüzünde garip ışıltılar var. Kargalar uçuyor topluca, bir serçe konuyor omzuma. Annem mi diye başımı çeviriyorum. Hayır! Saçlarımı yoluyorum, öldürün diyorum, yankılanıyor sesler, kulak zarını yırtılırcasına esniyor. Beynimin kıvrımları yer değiştiriyor, boylu boyunca yere seriliyorum. Kendiliğinden bedenim zıplıyor, olduğum yerde ölüyorum. Ağzımdan köpükler geliyor, başıma toplanıyor ahali, Vildan Hanım bir şeyler yapalım diyor, Duygu ambulans peşinde, Mithat elimden tutmuş ağlıyor. Anlayın diyorum, zor konuşuyorum, annem, annem bekliyor biliyorum. Ahalinin ardında babam ve annemin sadece bakışları var babam, ne olur yapma diyor.

Ve ölürken seni sayıklaya sayıklaya uyanıyorum anne.

Gecenin saat biri, uyandığımda bütün giysilerim sırılsıklam, kan ter içinde ne yapacağımı bilemez durumdayım, soluksuz kalmışım. Annemin ölüm gerçeği aklıma geliyor, oynatacak kadar dehşete düşüyorum, paranoya mı yaşıyorum yoksa? Onun yokluğunu nasıl kabulleneceğim?

Bağırıyorum, bir ömür akacak yaşlar bir anda gözlerimden boşalıyor, etmediğimi bırakmıyorum kendime. Anne diye sayıklıyorum. Odadan mutfağa, mutfaktan salona geçiyorum, camlar sonuna kadar açık, terlemiş vücudumu rüzgâra tutuyorum. Ancak nefes alabiliyorum. Ancak yaşıyorum.

Yoruluyorum.

Salonda oturup sessiz sessiz ağlıyorum. Zavallı bir kızım biliyorum, güçlüyüm diye avunmuşken meğer kandırmışım kendimi. Bunu atlatmam lazım, böyle devam edemem, sürekli bunu düşünüyorum.

GÖRGÜ TANIKLARI

Ertesi gün eczanedeyim. Gözüm antidepresan ilaçlara gitse de aslında depresyonda değilim, sadece ağır bir kayıp, babamın ölümünden sonra ikinci ağır bir travma yaşadım, bunu atlatacağımı biliyorum. Yeni bir dünya kurmalıyım kendime, dikkatimi başka konulara vermeliyim, aksi halde daha büyük ruhsal sorunlar yaşayabilirim, hatta panik atak bile olabilirim. Bu nedenle önüme koyduğum hedeflere uyacağım diye karar alıyorum. Bilgisayarı açıp internette Duygu'nun ilk yazısına bakıyorum.

ÇOK MUTLU VE HEYECANLIYIM...

İlk yazdığım metin bu olacak, masanın arkasına geçtiğim anda tiyatro sahnesinde seyircinin önündeymişçesine heyecanlıyım. Kalem, silgi, cetvel daha birçok malzemeyle uzun süre bakışıyoruz. Hiç şüphesiz korku da var içimde. Ne yazacağım, kimi eleşti-

receğim ve yazım hataları yapacak mıyım diye endişeler taşıyorum. Akla ziyan ne kadar düşünce varsa zihnimin bir köşesinden çıkıp tam da bilincimin başköşesine oturuveriyor.

Sevgilimin ihanetinden mi başlamalıyım diyorum, sonra sıradan bir konu olur diye vazgeçiyorum. Peki, nereden başlayacağım. Yazacağım her konunun birilerini rahatsız edeceği kesin. En başta annem niye bu konuyu yazdın, başka bir mesele yok muydu diyecek, benim ilk editörüm o olacak, bu kaçınılmaz. Yazacağım bütün metinlerde annem olacak; çünkü hayatımın her anında siyam ikizleri gibiyiz onunla.

Yaz ve tatil... Meyveler, gülücükler, sivrisinekler ve güneşli geçecek günler, tabi aşk da var, insan bu aylarda yaşamın keyfine varıyor. Böyle düşünmemi biraz da babam belirliyor, örneğin yaz aylarında haberleri asla dinletemez, hak vermiyor değilim, bütün güzellikleri gölgeleyen kötü haberler, tatili zehir edebiliyor.

Şimdi gelelim kadınlık konusuna, aklıma geldiğinde çıldıracak gibi oluyorum, çok sonraları yazmak istiyordum; ama şimdilik kısacık da olsa işleyeceğim. Toplum, erkeğe itaat eden mahlûk diye kabullenmiş, bu konuda anneme hiç benzemediğim ortada. Örneğin,' televizyonda bu program izlenmeyecek' diyen erkeğin kafasını kırarım, ya da 'bir bardak su versene' diyenin başından aşağıya o suyu dökerim. Annem hep der, senden ev kadını olmaz diye tam da bu sözü söylediği zaman cevabım hazırdır, 'ev kadını olmaz; ama ev erkeği pek ala olur'. Defalarca, annemi itaat etme diye uyardığım halde her defasında babama boyun eğmesini asla tasvip etmiyorum. Baba olmak sadece emir vermek midir, kalk suyunu kendin al sözünü annem adına ben hatırlatmak isterim ona.

Şimdi bu yazıdan sonra bütün hanımlar, 'bu kızı annesinin ve babasının şerrinden koru' ya da Fatiha okuyarak cennete gitmem adına Tanrı'ya dua edebilirler, yok ben dua bilmiyorum diyenlere de sözüm var. Bu yazıyı okumadınız, annem ve babam da hiç bilmedi, aramızda...

Duygu'nun bu metni için ne denir bilmiyorum, yazıyı okurken şaşırıyorum; çünkü ondan daha fazlasını bekliyordum. İçerik hoşuma gidiyor; ama bu kadar masum yazabileceğini tahmin etmemiştim, uzun zamandır ilk kez yüzümde tebessüm oluşuyor. Kalfa da durumdan memnun olacak ki kahve söylemek istiyor bana.

Sabah kahvesini içer içmez Vildan Hanım'ı almak üzere evine gidiyorum. Ulaştığımda apartmandan çıkarken buluyorum onu, aynı anda pencereden bakan eşine el sallıyor. Eğile büzüle bana doğru gelirken bu kez Menderes Bey'in bakışlarından hiç hoşlanmıyorum. Haklı da, sanki eşini ben ayartmışım gibi düşünebilir, oysa ayartmak bir yana teklif hocamdan gelmişti. Yaşadığım yoğun duyguların beni sürekli ayrıntılara götürdüğünü bunun sonucunda zihinsel kirlilikle boğuştuğumu unutmuyorum. Sanki karşımdaki insanı ikna mecburiyetindeymişim gibi hissediyorum.

Arabama bindirdikten sonra çantamdan sinirlerini güçlendirsin diye B vitamini, damarlarındaki sorunları gidersin diye de balık yağından oluşan vitamin hapı kutuları çıkarıp veriyorum ona. Niye zahmet ettin bile demeden alıp çantasına koyuyor hocam.

Etiler'de profesörler sitesine yakın bir yere arabamızı park ediyoruz. Adresi bulup zile dokunuyoruz. Muhtemelen altmış yaşlarında bir erkek kapıyı açıyor. Emekli ya da işine erken gitmesi gerekmiyor olabilir. Önce yüzümüze, niye geldiniz gibi şüpheli bir bakış attıktan sonra içeriye davet ediyor bizi. Sakin bir şekilde mahcup tavırlarla salona geçiyoruz. Pişen balığın kokusu her yanı sarmış. Hoş geldiniz demek üzere mutfaktan yanımıza bir kadın geliyor. Nereden başlayacağız, ne soracağız diye sessizce bekliyorum. Vildan Hanım'ın hazırlıklı olduğunu biliyorum; ama ters bir şey olur da sıkıntıya düşeriz diye de huzursuzum. Hiç zaman kaybetmeden derdini anlatmaya başlıyor hocam. "Kusura bakmayın zamansız geldik; ama inanın çaresizlikten bizimkisi. Kardeşimi kaza anında görüp ambulans çağırmışsınız, bunu daha önce söylemiştiniz, gel gör ki ne yollar kayganmış ne de karşıdan bir araba geliyormuş, raporlar tamamen kardeşimin şuurunu kaybetmesinden diyor. Buraya kadarı kabulüm; ama kardeşimin sağlığıyla il-

gili herhangi bir probleminin olmadığını düşünüyordum. Yapılan incelemede aşırı derecede uyuşturucu tarzı bir ilaç aldığını söylediler. Dikkat dağılımı, uyku hali ve türlü türlü sakıncaları olabilen türünden, işte bu noktada durup düşünüyorum ve nedenini sorgulamak istiyorum. Bir ricam olacak, kaza anını ve hemen sonrasını iyi düşünerek tekrar anlatırsanız belki bir ipucu yakalayıp size minnettar kalırım." Diğer odadan meraklı gözlerle bizi izleyen lise çağlarında bir kız çocuğu ve onunla yaşıt bir erkek kardeşinin olduğunu görüyoruz. Adam çocuklarına, kaybolun diye işaret ettikten sonra Vildan Hanım'a önce bunak ihtiyar muamelesi yapıyor, sonra da olan biteni yeni baştan anlatmaya başlıyor. "Kusura bakmayın geçenlerde size ayaküstü anlattım; ama inanın ondan daha fazlasını bilmiyorum." Daha başka ne diyebilir diye düşünüyorum. Sanki mucizevî bir şekilde 'nedeni budur' demesini bekleyen hocama bakarken karısına kahve yapması için sesleniyor ve ardından sözlerine devam ediyor adam. "Bizim Kilyos'ta yazlık evimiz var, sürekli gider geliriz, yol boyunca zaman zaman çeşitli kazalara da şahit oluruz; ama sizin kardeşinizin kazasını bütün aile garip bulduk; çünkü kaza, gecenin bir yarısı alkollü sürücülerin yapabileceği kazalar gibiydi." Mutfaktan yanımıza gelen kadın, elindeki kahve fincanlarının olduğu tepsiyle içeriye girerken söze müdahale ediyor. "Kazayı görünce Mehmet'e dur dedim. Arabanın içinde düzgün giyimli biri vardı." Eşine kaş göz eden adam, yeniden sözü ondan alıyor. "Sanki demesen ben durmayacaktım? Neyse, arabayı sağa çeker çekmez çocuklarla fırladık, şuuru yerinde değildi ve onu elbette bulunduğu yerden çıkarmaya çalışmadık, zira bu konuda bir eğitimimiz, bilgimiz yok. Yardım edeceğiz diye adamcağıza zarar vermek istemedik, sonuçta arabada yangın falan da yoktu. Zaten tamamen bitme noktasındaydı, hiç zaman kaybetmeden polis ve ambulansı aradık." Bu esnada hocamın gözlerinden yaşlar akmaya başlıyor. Bunu gören adam kalanını anlatıp anlatmamak konusunda kararsız kalırken hocam yine ısrar ediyor. "Ne olur yokmuşum gibi anlatın." Ne yapayım diye soru sorar gibi eşine ve bana bakarken şaşkınlığını atmaya çalışıyor adam. "İnanın çok üzüldük, o anda çocuklarımın feryatlarını

duysaydınız ne demek istediğimi anlardınız." Hocamin durmaya niyeti yok, gözlerini silip şöyle soruyor ona. "Ölmeden önce size bir şey söyledi mi; tek bir sözcük ya da kelime?" "İnanın o anda biz de şuurumuzu kaybetmiştik, yaralının durumu çok kötü, sadece ambulans çağırıp hastaneye yetiştirmek için çaba göstermekten başka ne düşünebilir insan?" Bunları söylerken konunun bir an önce kapanmasını istiyor, oysa uyarmasına rağmen karısı yeniden söze giriyor. " Bir ara göz kapakları hareket eder gibi oldu sonra da konuşmaya çalıştı, zehirlendim gibi bir sözcük çıktı ağzından, tam olarak anlayamadım; ama bir şeyleri telaffuz etmek istiyordu, ardından yine şuuru kapandı. Kocamla sürekli bakışıyorduk, çok kısa zamanda ambulans gelmiş olsa da çoktan ölmüştü, bütün bunların üzerimizdeki etkisi çok ağır oldu, çocukların ruh halini bir düşünün babaları bu konun konuşulmasını bile yasakladı evde." Kadın, sürekli kocasının tacizine maruz kalıyor, 'hadi mutfağa git' dercesine tekrar bakıyor ona. Duygu'nun internetteki yazısı aklıma geliyor. Erkeğin evdeki baskısı nasıl da hissediliyor.

Vildan Hanım'ın deşeleyen konuşmaları neticesiz kalsa da içime kuşku düşmüyor değil. Kardeşinin uyuşturucu kullanmadığından adı gibi emin. Düşüncelerimi düze çıkarmaya çalışırken o, kuşkularımı artıracak sözler etmeye devam ediyor. "Bavulunu didik didik ettim, gömleklerinin hatta çoraplarının içine kadar baktım, şayet uyuşturucu denen mereti kullanmış olsaydı muhakkak bir yerden çıkardı." Adam daha fazla dayanamıyor ve bu kez bana dönüp, 'Ne yapalım, yardımcı olduk diye bu kadının dedektifliğine muhatap mı olalım' dercesine bakıyor. Haksız da sayılmaz, her ne kadar olayın nedenini merak etmiş olsam da hocamın sanki kazanın sebebini biliyormuş gibi onu sıkıştırmasını garipsiyorum artık. Adamın gerildiğini hissedince artık hocamı uyarmadan edemiyorum. "Olay çok net, kardeşinin almış olduğu ilacın etkisiyle şuur kaybına uğrayıp yaptığı kazayı konuşuyoruz. Bunun dışında başka sonuçlar aramak bence yersiz." Olayla ilgili kuşkularıma rağmen, zavallı hocam bunamış olabilir mi diye kendi kendime soruyorum. Annemin Vildan Hanım'la karşılaşmamızdan do-

layı memnuniyetini belirtmiş olsa da bunun yanı sıra uzak dur dediğini hatırladım, tabi bana yaklaşan her kim olursa olsun aynı şeyi söylerdi annem, çelişen düşünceler yiyip bitirecek beni. Konuşmalar havadan sudan olurken saat neredeyse öğleni buluyor. Yemeğe kalmamız için ev sahibi ısrar ediyor. Bu daveti kabul etmiyorum oysa Vildan Hanım çoktan masasındaki yerini almış bile, yemek hamsili pilav.

Evden ayrılıyoruz, arabanın içi çok sıcak, camları açınca ardımdan Vildan Hanım kapatıyor. Sürekli huzursuz ve sıkıntılı, günün muhasebesini yapıyoruz onunla. Kardeşinin ölmeden önce zehirlendim deyişini neye yorumlamalıyız? Cevapsız kalan bu soru yüzünden ikimiz de uzun süre sessiz kalıyoruz.

Annem aklıma düştükçe delirecek gibi oluyorum. Henüz nasıl alışacağım diye bir yol bulmamışken telefonum çalıyor kalfa, Sağlık müdürlüğünden eczaneyi denetlemeye geldiklerini söylüyor, birazdan orada olacağımı ve çay ikramında bulunmasını istiyorum ondan. Sorumluluklarımı daha güçlü hissediyorum, yalnız olmak böyle bir şey olsa gerek.

Eczaneye girdiğimde, memurlar denetimi bitirmiş çaylarını içiyorlar. Sürekli panik hali yaşayan hocam, benimle birlikte hareket ediyor. Sağlık müdürlüğünden gelen memurları uğurladıktan sonra oturuyoruz. İçimde her zamankinden daha fazla huzur var, tez canlı olmanın anlamsızlığını yavaş yavaş kabul ediyorum. Konuşmalar her ne hikmetse yeniden dönüp dolaşıp aynı meseleye geliyor, bunu kasıtlı yapıp yapmadığını bilmiyorum. Hatta işi o kadar abartıyor ki yurt dışı uzantısını bile gündeme getiriyor. "Hollanda'ya gidip kardeşimin yaşadığı yerde araştırma yapacağım, bu işin aydınlığa kavuşması lazım, aksi takdirde yaşayamam kızım." Bitmek tükenmek bilmeyen sözleri karşısında kalfanın alaycı bakışlarına kızmıyorum artık.

Kısa bir sessizlikten sonra eczaneye Karadenizli bir müşteri giriyor, daha girer girmez of uf çekiyor, "Nedir bu kadından çektiğim, her gün her gün hasta, bıktım yahu." Bunları söyledikten sonra Vildan Hanım müdahale ediyor ona. "Bunun adına sorum-

luluk denir be adam. Zamanında evlenmeseydin, iyi günde kötü günde diye imza attırıyorlar, bakıyorum da unutmuşa benziyorsun." Adam muhatap bulunca yanımıza ilişiyor. "Haçan hesap sormasından bıktım, daha şimdi gelirken üstüne kükredim 'benden hesap sormayacaksın demedim mi?' diye. Anladığı yok, Allahtan ne yaparsa yapsın etkilenmeyip hayatımı yaşıyorum. Allah sizi inandırsın böyle yapmasam kafama sıkardım. Dün Sarıyer'de denize doğru ellerimi açtım, 'Allah'ım sana şükürler olsun, iyi ki doğmuşum, iyi ki İstanbul'dayım' dedim." Hocamın kaşlarının gerildiğini düşünecek olursak kötü şeyler söyleyeceğini tahmin etmek zor değil. "Tamam, anladık da eşinizi beraber götürüp duayı müşterek yapsaydınız daha iyi olmaz mıydı?" Tartışmanın çok uzamaması gerekiyor. Vildan Hanım'ın ticari dünyadan haberi yok, işletmelerin okul hayatına benzemediğini bilemez tabi. Adam sadece kendini düşünen ve haklı çıkaran nice betimlenmiş meseleleri anlatadursun başka müşterilerle ilgilenerek bir an önce gitmesi için elimden ne geliyorsa yapıyorum.

Kendisine verdiğim haplardan çıkarıp birer tane içiyor, ardından konu dönüp dolaşıp Duygu'ya geliyor. "Yazılarına göz atabildin mi? Benim bilgisayarla aram iyi sayılmaz, bazen yazdıklarını bilgisayar çıktısı olarak getiriyor; ama yine de o deli kızın getirmediklerini merak ediyorum doğrusu." Söz Duygu'ya gelince ister istemez tebessüm ediyorum. "Dua edin az önceki müşteri ona rastlamadı, her halde adamın kafasını kırardı. Yok efendim, 'Allah'ıma şükürler olsun.' Sorumsuzca ve bencil yaşadıktan sonra tabi ki öyle dersin be adam, üstelik evde donunu yıkayan bir hizmetçin de var, şuraya bak kadına ilaç almayı bile eziyet görüyor, olacak şey değil. Şimdi bu adamı gördükten sonra gel de evlen." Bunları yüksek sesle konuşuyoruz, Vildan Hanım bu sözlerden sonra uyarmak zorunda kalıyor beni. "Sandığın gibi değil, her kocayı bu tavşan gibi bellersen yanılırsın, bunca yıl sonra yaptığım evliliği gördün, ne kadar şefkat gösterdiğini ve sevildiğimi biliyorsun. Şimdi o adama değil de benim yaptığım evliliğe bakman gerekiyor." Bu sözler yüzünden utanıyorum; çünkü kalfa sürekli

bizi gözlüyor, yıllar sonra saygın bir evlilik yapabilmiş hocama donuk şekilde bakıyorum. Erkeklerin belli bir olgunluğa erişebilecekleri zamanı beklemem mi gerekir diye aklımdan geçiyor, tabi sormamayı yeğliyorum; çünkü durumum çok karmaşık.

Hava her günden sıcak, kapıyı açması için kalfaya sesleniyorum. Oturmuş sohbet ederken çaylarımız geliyor, bir yudum içtikten sonra bu kez konuyu bana getirmek istiyor. "Anlat bakalım ne yapıyorsun? Ben mutluluğu kardeşimin ölümünden evvel evlenerek kısmen de olsa yakaladım. Peki, senin durumun nedir?" Bir anda rengim atıyor, kalbim her zamankinden daha hızlı çarpıyor, utanıyorum. Kalfanın yanında konuşmak istemiyorum; ama hocamın ne düşündüğünü de merak ediyorum. Bu sırada Mithat arıyor, müsaitsem gelebilirim diyor. Mithat'a bir saat sonra gelebileceğini söyleyerek telefonu kapatıyorum.

Vildan Hanım'a biraz dolaşalım diyorum, önce bir anlam veremiyor, ardından söyleyeceklerimin olabileceğini tahmin ederek kabul ediyor bu teklifi. En yakın pastanede buluyoruz kendimizi. Sözü dönüp dolaştırıp Mithat'a getiriyorum. Yüzünde bir hoşluk oluyor. "Tahmin etmeliydim, telefonla konuşurken suçluluk duygusuyla yüzüme baktın nedense ." "Evet, suçlu sayılırım; çünkü arkadaşım evli ve ben bu tür ilişkilere karşıyım." Çelişkili konuşuyorum madem karşısın 'neden' dediğini duyar gibi oluyorum, bana bakmadan konuşurken kızgınlığını ortaya koyuyor. "Bu adamın evli olduğunu ve seni sevdiğini söylüyorsun, sende hangi duygusuna cevap arıyor acaba? Çocukları var mı? Senin için hangi fedakârlıkları yapabilir? Cenazede gördüm, fazla fikir edinemedim ona dair?" Hocamın bu kadar hayal kırıklığı yaşatabileceğini zannetmiyordum, en azından beni anlayacağını umuyordum. Kahretsin, anlasa bile neyi değiştirebilir, sihirli bir değnekle bekâr hale mi getirecek Mithat'ı. Asıl suçlu bendim, farklı arayışlara girmem aptallıktan başka ne olabilir? Bu itiraftan sonra soruları dur durak bilmiyor. "Nerede tanıştınız, nasıl gelişti bu arkadaşlık?" Daha yığınla ciddi sorular alıyorum ondan, güvenmekten başka çarem yok, annemin yokluğunda olan biteni ona anlatmak-

tan başka çıkar yol da bulamıyorum. "Babamın benim için ne ifade ettiğini söylememe gerek yok, okul hayatım ve sonrasında tek desteğim o oldu. Öldükten sonra onunla ilgili annemle sorunlar yaşadım. Bunu daha sonra ayrıntılı anlatabilirim size; ama isterseniz şimdilik konumuza dönelim. Nevin adında çok iyi bir müşterim, ilaçlarla ilgili sürekli bilgi almaya çalışırdı, eczaneme sık sık geldiği için samimi de olmuştuk onunla. Bir gün sohbet sırasında babamın öldüğünü ona söyledim, ne oldu nasıl oldu anlayamadan onların düzenlediği Türk Sanat Müziği kursunda buldum kendimi. Nota öğrenerek şarkılar söylüyorlardı, Mithat'la orada tanıştık. Bakışları şefkat doluydu, çok etkilenmiştim. Derse, genelde yaşlı ve yetişkin insanlar ilgi gösteriyordu, ben yaşlarda çok az insan geliyordu, durum böyle olunca gençliğim, güzelliğim ön plana çıkmıştı tabi. İlk günden yanıma yaklaştı Mithat, babamı kaybetmiş ve üzüntülüyken çok destek oldu. Toptan saat işi yapıyor. Ekonomik durumu iyi sayılır. Çıkmaya başladık, annem, kalfa ve musikiye gelen diğer arkadaşların bu durumdan haberi olmuyordu, zamanla geceleri eve geç geldiğim bile oluyordu. Annem şüphelendi, neyin nesi diye sıkıştırdı. Bir defasında evli olduğunu ağzımdan kaçırdım. İlle de ayrılacaksın diye tutturdu, kıyametleri kopardı, üzülmesin diye bir süre Mithat'la mesafeli durmaya başladık." Vildan Hanım, anlattıklarımı dinlerken neyi öğrenmek istediğini belli etmeye çalışıyor. "Buraya kadar olanı anladık, a güzel kızım asıl soruma cevap ver. İlişkiniz hangi boyutta?" Önüme bakıyorum, tıpkı altını pislemiş ya da topla karşı evin camını kırmış suçlu çocuk edasındayım; ama inadına her şeyi bilsin istiyorum. "Anlattıklarımdan sonra aptal, sorumsuz, hipnoz olmuş, hatta delirmiş de diyebilirsiniz. Mithat, henüz sevdiğini bile söylemedi; ama gözlerimiz hep birbirimiz için ağladı, Tozkoparan semtinde bir evi var, orayı sıkıntılarından arınmak için kullanıyor." Sözlerim bitmeden kaşları çatılıyor, kızgınlığını acımasızca ortaya koymaktan çekinmiyor. "Garsoniyer desene be kızım, senin gibi bulduğu toy kızları oraya atıyordur." Bu söze çok içerliyor ve kendimi aşağılanmış gibi hissediyorum. "Lütfen, böyle konuşursanız devamını anlatmam." Elimden tutuyor, avutmaya çalışırken bile

tavrının net olacağını belli ediyor. Annem olmadığını göz önüne alıp korkularımı dizginlemekten başka yol bulamıyorum. Ne söylerse söylesin gücünün sınırlı kalacağını da biliyorum. "Sandığınız gibi değil. Başka kadınların ziyaret ettiği ev mutlaka belli olur, kaldı ki bunu test etmiş biriyim. Eve girdikten sonra bardakları, mutfağı, yatağı bir sonraki gidişimde aynı buluyorum. Mithat'la bugüne kadar sizin söylediğiniz tarzda bir ilişkinin konusu gündeme gelmedi. Sürekli birbirimize şarkılar söyledik, yüzüme bakıp besteler yaptığı bile oldu." "A kızım o zaman bu adam geri zekâlı mıdır, madem ilişkiye girmeyecek evine niye götürüyor ve seni niye oyalıyor?"

"Seviyor."

Garson bir ihtiyacımızın olup olmadığını soruyor ikimiz de dayak yemiş gibi sessizliğimizi koruyoruz. Sevgi için neler yapılmış neler, dağlar delinmiş, çöller aşınmış şu an hocamı ayakta tutan aynı sözcüğün gücü değil mi? "Haklısın, seviyor dedikten sonra ne diyebilirim? Hangi doğrular daha doğru hangi yanlışlar daha yanlış olarak kabul edilebilir ki? Eşinden ayrılıp seninle evlenmeye niyeti yok, sevdiği için zarar da vermek istemiyor, şimdi saygı bile duymaya başladım ona. Sorumsuzca ilişkiye girip hamile de bırakabilirdi seni, o zaman ayıkla pirincin taşını." Bu sözlerden sonra kendim ve Mithat için ağlarken tıpkı anne şefkatliyle kucaklayıp teskin edecek sözler ediyor sonra. "Hiç üzülme, biraz önce eczaneye gelen bencil adamı hatırlıyorsun. Sarıyer'de elini göklere açıp İstanbul'da yaşadığı için dualar ettiğini söylemişti, bunun ne kadar önemli olduğunu biliyor musun? Hayatın hiçbir dönemini ne başlangıç ne de sonuç olarak almak doğru değil, Mithat'ı evlenmemiş kabul etsek bile senden daha yaşlı olduğu ortada. Bunun ne gibi sorunları beraberinde getireceğini bilsen küçük dilini yutardın." Sorgulanmaya oldum olası karşıyım; ama ondan ne beklediğimi bilmiyorum, doğru yapıyorsun dese neyi değiştirecek, benim beklentim sadece paylaşmak, en azından bunu anladım. "Sizden saklayacak bir şeyim yok hocam, bu nedenle Mithat'ın beni ne kadar çok sevdiğini hissettiğim o anı da anlataca-

ğım size. Bir gün yine ıkına sıkıla evine gittim, mutfakta çok üzgün buldum onu, hiç bir şey konuşmadık sadece birbirimize bakıp ağladık. Bu benim için çok önemli. Yaşı benden büyükmüş, ileride sorunlar yaşarmışız ya da evli çocuklu adamış bunların hiç önemi yok. O an sadece birbirimizi anlıyor ve seviyorduk. Kişiler doğru, belki de zaman yanlıştı. Çok geç dünyaya gelmiştim ya da Mithat erken doğmuştu. Onu terk edebilirdim, bir daha hiç görüşmeyebilirdim de; ama sadece kullanmak gibi bir niyeti olsaydı kendimi yatakta bulurdum." Ne söylersem söyleyeyim sözlerimi çürütmekten vazgeçmiyor inatçı hocam. "Ya karısına ve çocuklarına haksızlık yaptığını anlayıp pişmanlık gözyaşları döktüyse? Ya da sadece kaybolan gençliğine, biriyle arayışlara girdiği için budalalığına ağlıyorsa?"

Çıkmaz bir sokağa, geriye dönüşü olmayan bir çöle, dipsiz bir kuyuya, ucu sonu olmayan karanlık bir dehlize girene çare olarak ne önerilebilir? Sürekli olarak başka insanlar için çözüm üretmek için yarışan yığınla insan biliyorum ve o insanlar çözümleri kendi pencerelerinden bakarak üretiyorlar. Üretilen bütün çözümlerin çıkışı olmayan birine ne yararı olabilir? Yıllarca Tanrı kadar inandığım bu insanın anlattıklarım karşısında tutulduğunu ve konuşamadığını görüyorum. İçimden, neden suskun kalıyor diye söylenirken, ağzından şu sözler dökülüyor. "Sadece sorduklarıma cevap ver, Mithat'ın kaç çocuğu var?" "Üç oğlu var." Ardından yeni bir soru geliyor. "Karısıyla olan ilişkisinden hiç bahsetti mi?" "Hayır." "Peki sana gelecekle ilgili vaatte bulundu mu?" "Hayır." İstem dışı da olsa eli çenesine gidiyor, belli ki hayret ediyor. "Hiç hediye aldı mı?" "Evet, doğum günümde bir çikolata almıştı."

Babamın sahibi olabilmem için onca emek verdiği eczanemi, bu kadar savsakladığıma şaşırıyor kalfa. Vildan Hanım'la tekrar eczaneye girerken onun hayret dolu bakışlarını yakalıyorum.

Bir ara arkadaki tuvalete geçiyorum. Aynaya bakıyorum, yüzüm solmuş, göz kapaklarım yorgunluk ve üzüntüden morarmış. Mithat, neredeyse gelmek üzere, hemen makyajımı tazeleyip hocamın yanına dönüyorum. Tuvaletten çıktığımda sürpriz şekilde

Mithat'la sohbet ederken buluyorum. Samimi ve içten konuşuyorlar, umutlanır gibi oluyorum. Vildan Hanım, yanındaki tabureyi bana uzattıktan sonra Mithat'ı soru bombardımanına tutuyor, bu arada onun bilemediğim yanlarını öğreniyorum, bunun ne kadar önemi var bilmiyorum; ama konuştukça gökkuşağındaki renkler ayrışmaya başlıyor, nereli olduklarını, anne babasının halen yaşayıp yaşamadığına kadar türlü türlü soruların her birine cevap vermek durumunda kalıyor Mithat. Onunla nadiren göz göze geliyoruz, bakışlarını benden kaçırır gibi. Kim bilir belki de kalfa anlamasın diye yapıyordur, evet daha önceleri de böyle davranmıştı hatırlıyorum. Bugüne kadar eczaneye Mithat'ın üç ya da dördüncü gelişi, her defasında hırsız gibi ürkek girer ve muhakkak ilaç bahanesi olurdu, oysa ona kayıtsız olmadığımı biliyordu.

Kısa süre sonra Mithat kalkmak için harekete geçiyor, bunu yaparken bizi yemeğe davet ediyor. Bu teklifini kibarca geri çeviriyoruz. O gittikten sonra kalfa yarım saatlik izin istiyor benden, onu da gönderiyorum ve sonunda Vildan Hanım'la baş başa kalıyoruz. Ne söyleyeceğini merakla bekliyorum, aynı zamanda huzursuzum da. Ayaklarını oturduğu yerden uzatıyor, ağrılarını anlatan yüz ifadesinden sonra bu kez dikkatlice yüzüme bakıp yorum yapıyor. "Mithat'ı son derece dikkatlice inceledim, gel gör ki çok gerilere, kendi babamı kaybettiğim günlere gittim. Sen yaşlarda belki de biraz daha büyüktüm, tam hatırlamıyorum. Babam öldükten sonra onun yerine koyabileceğim erkeği çok ama çok aradım biliyor musun? Adına sevgili, aşk, şefkat, ne dersen de tıpkı baba gibi kıymet bilecek birisi, her öksüz kız çocuğunun aradığıdır; ama ben bulamadım. Senin yaşadıkların bu duygulardır deme haddinde değilim; ama duygularının bu olabileceğini de sakın unutma. Sığınmak, güç bulmak ve dahası kaybettiğin şefkati ve sevgiyi bu yaştaki bir erkekte bulma şansın çok yüksek, tanımlamalarını genelleme olsa da Mithat için başka şeyler de söylenebilir. Hakikatli, dürüst bir insana benziyor, seni sevdiğini gözlerinden okuyabildim, bu sevginin kardeş, çocuk, dost ya da sevgili olma olasılığı var, ne olursa olsun gerçeğin ne olduğunu unutmamak

lazım. Sonuç olarak benim gördüğüm Mithat, sadece hayal be kızım."

Hayat acımasız, bazen seçenekler sunan, bazen de yanılgıya uğratan, sevindiren, aynı zamanda üzen, bir muamma. Hocamın gözlerinin içine bakarken söylediklerinin bana yarayan kısımlarını nasıl ayıklayacağımı bilemiyorum. "Ayrıl, kurtul, bitsin diyorsun" dediğimde birden çıkışıyor. "Ben öyle demiyorum sen onu çıkarıyorsun, tabi ki hayat senin şu an katmerli acılar yaşıyorsun, yarın bütün bunlar geride kalacak ve yeni bir sayfa açacaksın. Gördüğüm kadarıyla Mithat'ın yaşı muhtemelen ellinin üzerinde, neredeyse aranızda yirmi yaş bir fark var. On sene sonra benim yaşlarımda bir adam olacak ve sen hayatın yeni yeni tadına varmışken ondan sana hayır gelmeyecek. Şu an gözün başkasını görmese de zaman içinde sevgilerin eziyete dönüştüğüne çok şahit oldum, kaldı ki henüz Mithat'ın seninle ilgili bir planı bile yok." Bütün bunları anlatırken ellerimi çeneme koymuş usluca onu dinliyorum. İlaç almaya gelen insanlarla konuşmalarımız bölünse de umursamıyorum. Bir komutanın verdiği komutlara benziyor söyledikleri.

Kalfa geldiğinde defalarca özür diliyor, annemin ölümünden sonra daha hassas davranıyor, üzülmemem için itina gösteriyor. Kalfa işine koyulunca hocam, sözü Duygu'ya getiriyor. Onun yazılarından birini görmek istiyor. Bu sabah okuduğum ilk metinden sonra diğerlerini de okumak istiyorum ona. Siteye girip Duygu'nun ikinci yazısını tıklıyorum.

ÇİRKİN KADIN YOKTUR AZ VOTKA VARDIR.

Bu sözü Ruslar söylemiş haklılar mı bilemem; ama erkeklerimizin aynı düşüncede olduklarını sanmıyorum; çünkü bizde votkadan çok bira ve rakı içilir. Birkaç birayı deviren erkek gördüğü bütün kadınları Leyla zanneder. Her ne kadar annem Rus kadınları güzeldir dese de sorun bizim daha az güzel olmamızda değil daha az cilveli, işveli oluşumuzdan belki. Sorabilirsiniz elbette." Nasıl vardın bu kanıya?" diye. Görüyorum da ondan...

Sahi, biz neden Rus kadınları kadar işveli değiliz? Acaba kadın kimliğimizi alırken üzerine ekledikleri katma değer vergisinden mi? Kadın başını kaldırıp erkeklere bakmaz, yolda önüne bakarak yürümeyen kadının gözü dışarıdadır. Genç kızın saf ve temiz olanı evlenene kadar gönlüne aşk ateşi düşmemiş olanı, eline erkek eli değmemiş olanıdır. Genç kız soğuk, mesafeli ve erkeğin dokunuşlarına izin vermeyen olduğunda makbul ise evlendiği anda bu alışkanlığını nasıl değiştirsin. Herkesten korumasını öğütledikleri göğüslerine kocası dokunduğunda nasıl zevk sesleri çıkarsın. Eee o zaman ayıp olan şimdi de ayıp olmaz mı (?)

Örneğin anneme bakıyorum, sürekli babamla uğraşmaktan bırak cilve yapmayı üstelik nefretini kazanıyor. Bu fikrimden vazgeçmek istiyorum, bizim kadınlarımız için kırıtmak yerine fedakârdır kelimesini kullanmalıydım diyorum. Şükrediyorum, bu benim için geçerli değil. Fedakârlık benim lügatimde yok; karşımda ki fedakârlık yapıyorsa onun seçimi, beni bağlamaz. Geçenlerde erkek arkadaşımla Beyoğlu'nda bir birahanede içiyoruz. Hemen yanımızdan geçen alımlı bir hatuna bizim beyefendi davetkâr bir bakış attı. Çok içerledim buna, Rus kadınları ya da annem ne yapardı bilemem; ama benim yerimden kalkıp maşrapa dolusu birayı kafasından aşağıya boca etmek geçti aklımdan. Bunu yapmadım ama intikamım çok daha korkunç oldu, birahaneden içeriye giren ilk erkeğe herkesin duyabileceği kadar yüksek sesle ıslık çaldım. Beğenimi anlatan bu sese erkek arkadaşım çok ama çok bozuldu, umurumda bile olmadı. Onun eli işte aklı oynaştaydı. Kızmak istedi ondan daha fazla çıkış yaparak rezil edebileceğimi de gösterdim. Kalkıp gitmek istedi, hesabı alın diye garsonlara işaret ettim. Öyle ucuz kurtulmak olmazdı. O gittikten sonra ıslık çaldığım genç masamda bitiverdi, halen onunla takılıyoruz.

Yazıyı sesli okurken hocamın yüzü gülüyor. Herkesin isteyip de yapamadığını yapan deli bir yanı var Duygu'nun. Sürekli onu örnek göstermesine bozulsam da haksız sayılmaz, üstelik bunun nedenlerini açıklamaktan da vazgeçmiyor. "Duygu, çıkış yolunu yakalamış, senin de yazman gerekiyor, mutlaka işinin dışında bir

uğraşın olmalı." Deyince bu kez onu onaylıyorum. "Haklısınız. Duygu öteden beri sözünü esirgemezdi, yazdığı yazılar basit gibi görünse de özgürce kaleme alındığı belli. Bana gelince, yazmayı deneyeceğim, ama onun kadar açılabilir miyim bilmiyorum."

Akşam oldu olacak, henüz kapanma saati değil, eczaneyi kalfaya bırakıp çıkıyoruz. Bahçelievler'deki evlerine geldiğimizde yine Menderes Bey'i pencereden bizi izlerken buluyorum. Yaşlılığın verdiği çöküntü ve yüzündeki kasvete rağmen, Vildan Hanım'ın memnuniyetini anlatan sözlerinden olsa gerek ona güzel bakmaya çalışıyorum.

Evime dönerken dünya kadar sorunların beni beklediği aklıma geliyor. Babam ölmeden önce bir iki gayrimenkulün ve oturduğumuz evin tapusunu annemin üzerine geçirmişti, kadıncağız ele güne muhtaç olmasın, ileride rahat etsin gayesi vardı. Yarın veraset intikali için başvuru yapmam gerekiyor, bu ilk işim olacak. İkincisi aklıma geldikçe kötü oluyorum, anneme ait giysilerin yoksullara verilme işi, son derece ağır olan bu yükü nasıl kaldıracağımı bilemiyorum, onunla müşterek kullandığımız hırkalar, atkılar, eldivenler, bu giysilere bakarken ağlıyorum. İnsan yaşarken her şeyin sonsuza kadar değişmeden devam edeceğini zannediyor, büyük üzüntüler yaşayıp mevcut duruma alışıyor ve alıştığı durumun değişmeyeceğini varsayıp ancak hayatına devam edebiliyor. Bir de değişime alışamayanlar var, onlar da üzüntüden hastalanıyor ya da deliriyorlar. Bütün bunlar dehşet verici, belki hastalanmaktan değil ama delirmemek için çok çaba sarf ediyorum.

Akşamın ilk saatleri, lokantalardan birine pizza siparişi veriyorum. Yemek yapmaya çalışsam annem gibi lezzetlisini yapamayacak, ayrıca saatlerce de uğraşmış olacağım, bu nedenle bir süreliğine dışarıdan yemeyi uygun görüyorum. Yemek gelinceye kadar anneme ait ne kadar giysi varsa dolaptan çıkarıyorum, fakirlere vermesi için kapıcıya talimat vereceğim.

Kapı çalıyor gelen pizzacı. Alelacele pizzamı yedikten sonra telefona sarılıp Duygu'yu arıyorum. "Gerçekten yazmamı istiyor musun?" diye soruyorum ona. Coşkulu bir kahkaha atıyor. "Elbet-

te istiyorum, metni yazdım al şunu internetteki siteye koy demen için bekliyorum. Fotoğraf da gönder mutlaka köşende bir resmin olmalı." Ardından sorular geliyor. "Ne yazacaksın diye çok merak ediyorum. Karar verdin mi? Sakın benimkilerden daha iyi olmasın trip yaparım sonra." İnsanı, kısmen de olsa değiştiren zaman ve koşullar, Duygu'yu mutlu eden şeylerin beni de mutlu edeceğini düşünüyorum. "Bugüne kadar hiç metin yazmadım bunu biliyorsun, böyle konuşman doğru mu?" Birden ciddileşiyor, hata yaptığını anlamış olacak ki bu kez abartılı özeleştiriler yapıyor. "Ya arada kaptırıp böyle saçmalıyorum. Bunu için kendime kızıyorum, gülüyorum, deliriyorum. Neyi ima ettiğini anladım, sanki sana karşı biraz baskıcı, yönlendirici oldum galiba." Konuyu bir anda trajediye çevirdiğini görünce müdahale ediyorum. "İyi niyetle yaptığını düşünüyorum, farklı şeylerle uğraşmanın iyi geleceği konusunda ise seninle hemfikirim. Şimdi oturup yazıyı düşüneceğim, başka önerilerin varsa söyle." Duygu'yu tutabilene aşk olsun, bu kez yere göğe sığdıramıyor beni, övgülere boğuyor, ardından. "Akıllı olduğunu sürekli gösteriyorsun, sahi unutmadan bugün Vildan Hanım'la ne yaptınız?" Konuyu değiştirmek istediğini belli ediyor. "Ne zaman soracaksın diye bekliyordum, hiçbir şey yapmadık; çünkü kazayı araştırmak dışında başka işi yok onun. Kardeşi son nefesini verirken, zehirlendim, zehirlediler gibi sözler etmiş, anlayacağın sonuç yok, onu ne kadar çok sevdiğimi biliyorsun kesinlikle yardımcı olacağıma dair söz verdim." "Bilmez miyim, sana gösterdiği ilgiyi başka hiçbir öğrencisine göstermezdi, sizi hep kıskanırdım. Bu konuyu işleyeceğim bir de yazı yazacağım. Sahi unutmadan Pazar günü Ortaköy'e gidelim mi ne dersin?" "Çok iyi olur, benim de ihtiyacım var inan. Yazımı bu akşam oturup yazacağım. Ortaköy için telefonlaşalım olur mu?"

İçimde geleceğe dair umut filizleri yeşeriyor, bir kapı kapanınca bir başkası açılır derler ya aynen öyle. Kapanan kapının verdiği sıkıntılar ne kadar büyük, bu konuyu yazacağım. Duygu kadar cesur olabilecek miyim bilmiyorum. Ortalığı toparladıktan sonra masanın başına geçiyorum.

Seçtiğim konu, anne-baba-çocuk ilişkisine derinlemesine bakış olacak. Çünkü şu anki farklı bir bakışla yeniden sorguladığım duygular bunlar. Kendi açmazlarını, kendi dipsiz kuyularım da denebilir. Yazıyı bitiriyorum.

Duygu, yazımı okuduğunda ne eleştiriler getirecek merak ediyorum. Şu kadarını söylemeliyim ki yazdıkça içime ferahlık geliyor ve üzerimdeki yükün kısmen de olsa azaldığını hissediyorum. Bitirip, Duygu'nun e-posta adresine istemiş olduğu resimle birlikte yazdığım metni gönderiyorum.

Annemi kaybettikten sonra ilk kez televizyonum açık, düşünce denizinde boğulmak üzereyim. Örneğin hayatıma giren hocamın çocuğu olsaydı belki de kardeşi ile ilgili takıntıları olmayacak ve gereksiz bir serüvenin peşine düşmeyecekti kim bilir? Kardeşim olmadığı için bu düşünceden vazgeçiyorum. Aydın Bey hiç uyuşturucu almıyormuş, yalnız o da değil ölürken zehirlendiğini de sayıklıyormuş, bunun altında ne olabilir? Duygu'nun bunadığını söyleyerek Vildan Hanım'a haksızlık yaptığını düşündükçe, yazdıklarımdan pişmanlık duyuyorum, yalnız bununla kalsa iyi bir de Pazar günü için onunla Ortaköy'de buluşmak için bir de sözleştik, ne olursa olsun bu geziye hocamı da davet edeceğim.

Gecenin ilerleyen saatleri, daha önce gördüğüm kâbusların izleri halen zihnimin köşesinde sinsi sinsi harekete geçeceği saati bekliyor, yüzlerce kez esnememe rağmen nefessiz kalır ve aynı korkuları bir daha yaşarım diye yatağa girmeye korkuyorum. Annemin uyku haplarından alıp almamakta kararsız kalıyorum.

Eczanem Bahçelievler'in en işlek caddesinde bulunuyor. Sağlıklıyken sağlık halini demirbaş kabul edip umarsızca kullanan kişiler, sağlıkları bozulduktan sonra ilaçlara saldırıp bana daha çok para kazandıracaklar gibi görünüyor. Birçok akciğer hastası hem içiyor hem de iyi olayım diye ilaç kullanıyor. Buna benzer kafasının dikine giden yığınla hastam var. Erken saatlerde lüzumsuz ve gereksiz birinin meşgul etmesini istemiyorum dediğim anda, telefonum çalıyor karşı tarafta Duygu. "Kızım ne yapmışsın, bu nedir? Yanında bir de sözlük verseydik okuyucuya. Ya da antropo-

log, sosyolog, psikolog çağırıp açılım mı isteseydik?" Duygu'nun bu şekilde yorumlamasını tahmin etmeliydim, resmen alay ediyor; ama kötü maksatlı olmadığını biliyorum. "Ne bekliyordun, saksıdaki çiçeklerin neden açmadığını mı yazsaydım? Sakıncalı bulduysan siteye koymazsın olur biter." Günaydın bile demeden yaptığı yorumun içeriğini bu kez açıklıyor. "Deli misin böyle yazılar arıyorduk, bir iki sosyologa teklif götürdüğümüz halde olumlu yanıt alamamıştık, sitemizin yeni sosyologu ilan ediyoruz seni." Yazımın amacına ulaştığı ortada, pazar günü buluşmak üzere telefonu kapatıyoruz.

ORTAKÖY

Vildan Hanım, Duygu ve ben Ortaköy'de buluştuk. Ellerimizdeki simitlerle orada bulunan kafelerden birine oturuyoruz. Denizin masmavi sularının beslediği, yaşama heyecanı ve dostluğumuz var. Geçkin yaşına rağmen bize ayak uydurmak için gayret sarf ediyor hocam. Çaylar önümüze konduktan hemen sonra şöyle bir soru geliyor ondan. "Verdiğin vitaminlerin yan etkisi var mı? Dün akşam tansiyonum fırladı, başımı yastıktan kaldıramadım." Tam cevap verecekken Duygu devreye giriyor. "Yok, siz yine kuruntu yapmışsınızdır, kafanıza çok takıyorsunuz. Sıkıntılardan kendinizi arındırın, hayat devam ediyor, bir de sizi çok seven Menderes Bey var daha ne istiyorsunuz?" Sitem dolu bu sözlere içerleyince aralarında ince bir çekişme başlıyor, zaten karşı tepki de gerilimi açığa çıkarıyor. "Tamam anladık kızım, bana nasihat etmekten vazgeç, neyin doğru neyin yanlış olduğunu bilmiyorum mu zannediyorsun? İnsanın tuzu kuru olunca başkalarına nasihat etmesi kolaylaşıyor, şimdi ben de yazılarını eleştirirsem sakın bozulmayasın." Ortam sertleşiyor, Duygu'nun umursamaz olduğunu bilmesem panikleyeceğim; ama her ihtimale karşı daha fazla gerginlik olmasın diye müdahale ediyorum. "Hocamı anlamak lazım, kendi annemden biliyorum geçmişe dair sıkıntılar yaşamasına rağmen sizden çok daha fazla rahatsızlıklarını anlatırdı. Bu yüzden sakın yanlışa düşme Duygu." "Hayır hayır, onu sevdiğim ve mutlu ol-

masını istediğim için bu sözleri söyledim." Beni ikna etmeye çalışırken Vildan Hanım çantasından mendilini çıkarıp gözlerinden süzülen bir iki damlayı siliyor. "İnanın bazen kendimi tanıyamıyorum, bütün yaşamım boyunca insanı, düşünceyi, bilimi öğrenmeye ve öğretmeye çalıştım. Hayatın beni bu noktaya getireceğini asla tahmin edemezdim, sizinle her şeyi paylaştığıma göre daha açık ve net olacağım. Kardeşimin ölümünün hemen ardından ağır bir buhran geçirdim, hatta kocamın beni hayata bağlamaya çalışmasına rağmen intihar etmeyi bile düşündüm. Dünyaya kendi isteğimle gelmedim, istediğim ülke istediğim koşullar da önüme konulmadı; ama öyle bir gücüm var ki sanırım bu irademin bana tanıdığı, sınırları zorlayan ve başka pencereler açan bir yol. Ötenazi veya kendi enerjimi bitirme gücü, adını ne koyarsanız koyun ister hocamız delirmiş deyin, isterseniz yorulmuş, bıkmış ya da başka bir şey, mutsuz yaşamak zamanı uyutmak gibi geliyor. Hayatı sadece yemek içmek olarak düşünüyorsanız ben öyle biri değilim, bu saatten sonra da asla olamam. "Hocam şaşırdınız mı neler söylüyorsunuz? Size bu sözler hiç yakışmıyor. Bizler yaşamınıza anlam katamıyorsak gerçekten çok üzülürüz. Yalnız değilsiniz, kardeşinizin başına gelen meselenin peşinde olduğumuzu unutuyorsunuz, öyle bırakıp gitmek fikrini bir daha da duymak istemiyoruz." Bunları söylerken Duygu sandalyesini yanına çekip çocuğuymuş gibi şefkatle ona sarılıyordu. "Ne hissettiğinizi anlıyorum; ama unutmayın ki biz ikimiz, hep sizi model aldık, ister misiniz bizde aynı şeyi sizin ardınızdan yapalım." Yarı şaka yarı ciddi bu yaklaşım, aslında zekice düşünülmüş bir manevraydı. Oysa intiharı düşünen birinin en son duymaya ihtiyaç duyduğu sözlerdir bunlar. Hocamın yüzünde acı bir tebessüm görünüp kayboluyor, denizden geçen kuru yük gemilerine derinden bakarken devam ediyor. "Kendimi acındırmak için söylemedim, sadece düşüncemi açıkladım. Sizler daha çok gençsiniz, aceleniz ne" diye aynı tarzda cevap vermiş oluyor Duygu'ya. "Benim durumum çok özel, bana özgü bir düşünce bu, her yalnız yaşayan böyle hisseder demek değildir. Zaten dine sığınmış insanların kendi hayatlarına son vermeleri söz konusu değil; çünkü cehenneme gideceklerini

bilirler, yani kişisel ve düşünsel bir durum benimki." Ne söylemek istediğini harfiyen alıyorum; ama yine de sormaktan kendimi alamıyorum. "Sizi seven bir insan var, varlığını inkâr eder gibi konuşuyorsunuz." Cevap anında geliyor. "Daha evleneli birkaç ay oldu, inanın hâlâ birbirimizi çok iyi tanımıyoruz. Beni sevdiğini her fırsatta dile getiriyor, öyle de davranıyor. Gel gör ki çok yeniyiz henüz her şeyi paylaşıyor değilim onunla."

Ürkeklik var üzerimde

kafamda sorular

ya Vildan Hanım'da;

cesaret

tanrısal güç

ve yorgunluk...

Düşüncelerimi okumuş gibi gözlerini gözlerimle sabitliyor sonra da konuşmasına devam ediyor hocam. "Benimki kimine göre günahkârlık. Varoluşu kabullenmek kadar sonucu da belirlemek, adı ne olursa olsun cehennemin bile zerre kadar önemi yok, taşıdığım düşünceler için üzülmek veya sevinmek de anlamsız. İyiliğe inandığımı söylemiştim, bu duyguyu kaybettiğim zamanlar bu düşüncelere yoğunlaşıyorum, kasvet çöküyor içime ve yaşamı anlamsız buluyorum. Bir gün kardeşimle başka bir dünyada muhakkak karşılaşacağız. Kazanın nedenini de öğreneceğim ve yaşadığım süre içinde peşini bırakmayacağım bu olayın. Berrin kızım sağ olsun yardımcı olacağını söyledi, maddi destek istemiyorum, öyle bir ihtiyacım yok, şayet manevi desteğinizi alırsam bu işin üstesinden gelebilecek kadar güçlü hissedeceğim kendimi." Neyi aradığını bilen bir insan var karşımızda; ama ne olduğunu asla söylemiyor. Öte yandan, Duygu bozulurcasına tepki veriyor ona. "Yine ayrım yapıyorsunuz, benim sizi ne kadar sevdiğimi bilmiyormuş gibi konuşuyorsunuz, sadece sonu belli olmayan bir bilinmezin peşindesiniz. Üzüleceğinizi düşünerek karşı çıktım, yoksa

emrinize amade olduğumu söyledim size." Benden çok önce görüştüklerini, hocamın Duygu'yla çok samimi olduğunu biliyorum ve bu tür tartışmaların bunun neticesi ortaya çıktığını zannediyorum. Konuyu başka bir noktaya çekmek için bu kez onlara müdahale ediyorum. "İkinizin de söylediklerini yanlış olarak kabul etmiyorum, öncelikle bazı ipuçları var, illa delil yokmuş gibi davranmak da anlamsız." Umut veren ve destekleyen her söz hayat veriyor ona, gözlerindeki ışık artıyor, böyle olunca da Vildan Hanım'ı ciddiye aldığımı her fırsatta ortaya koyuyorum. "Adli tıptaki arkadaştan bir yanıt alabildiniz mi?" Duygu'nun inciten sözlerinden sonra konuyu yeniden ısıtmam hoşuna gitmiş olsa da konuşmakta kararsız kalıyor. Sadece yüzünü bana dönüyor, hal böyle olunca Duygu, bu tutuma karşı harekete geçiyor, buna müsaade etmiyorum anında müdahale ediyorum. "Bir dakika özel görüşebilir miyiz?" diyorum ona. Anlayışlı davranması gerektiğini, onun bize ihtiyacının olduğunu, yaralı bir insana bu şekilde davranmakla kötülük edeceğini tekrar tekrar kulağına fısıldıyorum. Sözlerim etkili oluyor, uzaklaştığımız yerden geriye dönüyoruz ve ilk kez sözlerimle ikna olmuş şekilde onu kucaklıyor, özür niteliğindeki bu davranışı Vildan Hanım'ı duygulandırıyor.

Bir süre hiç konuşmuyoruz, denize bakıyoruz, biz yaşlardaki insanların kollarına taktıkları sevgililerinin kulaklarına fısıldadıkları aşk sözcüklerine arada bir tanıklık ettiğimiz de oluyor. Hocam düşüncelerinden sıyrılıp bu kez ikimize dönüyor. "Şener'le dün bir araya geldik, kardeşimin almış olduğu ilaç veya uyuşturucunun etkisinden bahsetti, kazanın zehirlenmeden değil de bu nedenden olduğunu anlattı. Ayrıntılar için daha sonra arayacağım dedi. Adli Tıp'tan tam netice alıncaya kadar Hollanda'ya gitmeye karar verdim, kardeşimin hangi koşullarda yaşadığını, sonucun orayla alakalı olup olmadığını da araştıracağım." Hollanda lafını duyar duymaz Duygu hareketleniyor. "Biz de geliyoruz, tabi masraflarını siz karşılıyorsunuz." Kendi yetmezmiş gibi beni de katarak konuşması şaşırtıyor. Duygu'nun huyunu önceden az çok biliyorum; ama adıma karar vermesine itiraz gecikmiyor. "Sabahları açacağın

bir dükkânın yok, bir de seyahati bedavaya da getirdin, Allah müstahakkını versin senin. Benimle gel; ama bırak Berrin kendi adına karar versin." Vildan Hanım'ın bu şekilde konuşmasını anlamlı buluyorum, her şeyden çok değer verdiği ve kayırdığı bir öğrencisinin daha erken geliyorum demesi gerekirdi diye düşünerek müdahale ediyorum ona. "Duygu haklı, tabi ki beraber gideceğiz altı üstü birkaç gün kalıp döneceğiz. Hem kalfam eczaneyi gayet iyi idare ediyor, sorun yok içiniz rahat olsun." Bunları söyledikten sonra bu kez deli kıza dönüyorum. "Hiç merak etme, ekonomik bilet alır turun en ucuz oteline yerleştiririz seni." Bu sözüm hiç de umurunda olmuyor. "Siz götürün gerisi kolay, ne olduğunu anlayamadan kendinizi ekonomik, beni lüks otelde bulursunuz."

Vildan Hanım, bir ara tuvalete gitmek istediğini söylüyor. Baş başa kaldığımızda Duygu, bunu fırsat bilerek suçlamaya bile başlıyor beni. "Yardımcı olalım, hatta ne diyorsa haklısınız da diyelim; ama bizim de bir hayatımızın olduğunu unutuyorsun." Duygu'yu anlamak mümkün değil, hem Hollanda gezisine anında evet diyor, sonra da itiraz ediyor. Sitem ediyorum. "Ne yani onu dinleyip yardımcı olmakla kendi hayatımızı unutmuş mu oluyoruz? Bence yanlış düşünüyorsun, kadıncağızın sana karşı tepkili oluşu belki de bundan." Bu sözleri söylerken yüzüme bakıp gülüyor, ne diyebilirim, hiçbir sözü ciddiye almıyor, kendi bildiğinden şaşmayan dik başlı yapısını bunca yıl geçmiş olmasına rağmen halen koruyor. "Salı gecesi seninle Bakırköy'de Salsa dansı gecesine gidiyoruz." Uzatmak yerine başka bir konuya giriyor ne söyleyeceğimi şaşırıyorum. Salsanın Latin dansı olduğunu biliyorum ama şimdiye kadar bu tür etkinliklere katılmadım, üstelik onun ipiyle kuyuya inilir mi onu da bilmiyorum. "Kızım delirdin mi? Gören olursa ben ne derim, annemin ölümünden bu yana kaç gün geçti ki?" Sandalyesini biraz daha yaklaştırıyor. "Annemi kaybettikten sonraki dördüncü günde delicesine dans ettim. Bunu eğlence olsun diye yaptığımı düşünme sakın, sıkıntıyı içimden atma gayretiydi, meditasyon da diyebilirsin. Şimdilerde en az üç tane partnerim var, dansta hepsinin posasını çıkarıyorum. İnanmıyorsan ge-

lip kendi gözlerinle gör, karşıma kim çıkarsa çıksın bana mısın demiyorum." Allah'ım bu deli kızın şerrinden koru diye dua ederken kendimi yoldan çıkacak taşralı bir kız gibi görmeye başladım bile. "Bir şartla gelirim, gece yarılarına kadar kalamam." Buna da bozuluyor. "Oldum olası kuralcısın, dans bilmiyorsun, seni kim ne yapsın. Merak etme yemezler, göreceksin salı gecesi sırf senin için dans edeceğim." Israrlarına karşı pes ediyorum artık. "Uymamak mümkün değil, köşe yazısı dedin yazdım, şimdi de dans diyorsun ona da geliyorum, başka ne kaldı?" Kahkahayı basıyor. "Görünce çok seveceksin yarın öbür gün dans kursuna da başlarsın merak etme, senin gibi nazlanarak izlemeye gelenler, salı günü yapılan gösteride herkesten önce yerlerini alıyorlar. Bu dans terapi gibidir. Huzurlu ol, çok iyi gelecek sana." Biz konuşmaya dalmışken, Vildan Hanım tuvaletten çıkmış ve bize doğru geliyor, yerimden kalktığım gibi koluna giriyorum, oturduğumuz yere getiriyorum onu. Ikına sıkına acı çeken bir yüz ifadesiyle, "Sizler, ileride benim yaşıma geldiğinizde ne dediğimi anlayacaksınız." Sanki onu konuşmuşuz gibi sözler ederken yerine oturuyor, gözlerimize şüpheyle bakıyor, ne yapacağımızı şaşırıyoruz, düşündüklerini bu kez bana dönük konuşarak açıkça ifade ediyor. "Yokluğumda yine beni çekiştirdi mi?" Bu söz üzerine kahkahayı patlatan Duygu, veryansın ediyor ona. "İlla benimle uğraşın diyorsunuz, sizi çekiştirmeyip de kimi konuşsaydık, hatta Hollanda'da neler yapacağımızı da konuştuk. Yalnız bu seyahat çok keyifli geçecek geçmesine de sizin için vize sorunu yok, benim ne olacağım konusunda bir fikriniz var mı?" Bu soruya hazırlıklıymış gibi cevap veriyor Vildan Hanım. "Vize konusunu düşünmeyin, kardeşime gidip geldiği sırada yardımcı olan bir tur vardı, bildiğim kadarıyla onların konsoloslukla ilişkileri çok iyi olduğu için bir sorun çıkacağını zannetmiyorum."

Bazıları kararlarını ne pahasına olursa olsun muhakkak yaparlar, Duygu da böyle biri; çünkü her sorunu halledecek bir yönteminin olduğunu söylüyor. "Vizemi çıkarmasınlar orayı başlarına yıkarım, olmadı kamyon kasasında da olsa yine gelirim," diyor.

Amsterdam için gerekli evrakları temin edeceğimiz ve Vildan Hanım'ı yetkili kılacağımızla ilgili kararlar alırken çaylar arka arkaya gelmiş ve simitlerimizi yemiştik. On beş gün önce bunları söyleseydim inanmazdım, yarının neler getireceğini kim bilebilir?

Üç arkadaş, gençlerin deyimle kanka. Ayaklarımızı öne doğru uzattık, önümüzden gelip geçenleri seyrettik, hayatın dinginliğini anlatan çok güzel görüntüler bunlar. Rehavetin kollarına kendimizi bırakmışken Duygu; "Berrin'in yazısını gördünüz mü?" diye soruyor. "Nereden çıktı şimdi bu? Şayet dalga geçeceksen sakın ağzını açma." Diye müdahale ediyorum ona. "Yok, be anacım, niye alay edeyim ki hatta takdir bile ediyorum." Bu arada çantasından bir kâğıt çıkarıyor, Vildan Hanım'ın internetle arasının iyi olmadığını bildiğinden olsa gerek "Size bir çıktı getirdim" diyor. Kâğıt ellerindeyken başka yöne bakmaya çalışıyorum. Ne yaparsa yapsın umursamaz tavırlar takınıyorum, öte yandan Vildan Hanım yazıyı dikkatlice okuyor, hayretini anlatır dudak hareketleriyle birlikte içeriğe dair yorumlar da yapıyor. "Katılıyorum; bu duyguları genelleştirmemek lazım, zaten kendini örnekleyerek vermiş, temel dayanaklarını da güncel ve bilimsel verilere dayandırmışsın, aferin. Bu yazdıkların benim babam için de geçerli, yıllar yılı annemin kanatlarını sürekli üzerimde hissettim, oysa babamın alkol sorunundan olsa gerek anneme karşı sürekli tehdit unsuru olarak görmüştüm onu. Konu nereye geldi, belki de kardeşime olan düşkünlüğüm bu nedenden olabilirdi, tehlikeye karşı dayanışma da denirdi bizimkine. Hollanda'da beraber yaşayalım dediğinde keşke onu dinleseydim, belki de şimdi hayatta olabilirdi. Bu saatten sonra yapılacak bir şey yok, insan kendisi için kurgulanmış hayatı yaşıyor." Duygu, konunun onu ilgilendiren yanı yokmuş gibi davranıyor, yüzüne bakınca ne düşündüğümü anlamış gibi cevap veriyor. "Siz anlatın, benim sizin anlattıklarınıza ilave edeceğim bir şeyim yok." Konuşma Vildan Hanım'ın ayrıntılara girmesiyle uzuyor, her söz gökyüzüne savrulup giderken dalıp gidiyorum, ardından şu dizeler zihnimin bir köşesinden etrafa savruluyor.

Gemiler kalkar şu limandan, balinalar gibi sesler çıkarır, yük taşır, sevgi, özlem, biraz da yalnızlık... Sular dalgalanır, köpürür

savrulur dört bir yana, yeniden eski haline döner mavilikler, gemiler dost olur, aşkını ispatlar denizle...

Ufukta gök deniz birleşir, güneş okşar bir uçtan bir uca. Işıltılar yansır güverteye, bir şarkı duyulur yalın ve coşkulu, heyecan vardır güneşin izinde... Sıcaklık yükselir, damarlarda kan olur ve gemiler gelir gözlerimize, hocam bana bakar, Duygu çoktan hissetmiştir söyleyeceklerimi... Doğrular, yanlışlar sessizce anlamsızlaşır, tek gerçek, şu anın gölgesinde

Ayağa kaktığımızda hüzün kaplar, adımlarımız küçülür, tıpkı boğazdaki gemiler gibi gitmek istemez bedenimiz... Geride simit kırıntıları, geride serçeler var yerlerde... Zaman ne de çabuk geçiyor, zaman yaşanmışları yalanlıyor, geriye konuştuklarımızı bırakıyoruz, serçeler sesler çıkarıyor... Geriye dönüyoruz,

denizde gemiler,

yerde serçeler

ve konuşulanlar...

PAZAR AKŞAMI

Pazar sabahları mutluluk doludur, akşamı ise tam tersi; çünkü ertesi gün iş gününün ilk saatleri sıkıntılara açık. Veraset intikal işleri, eczanenin eksiklerinin giderilmesi, ödemeler ve benzeri türden işlerin beni beklediğini düşündükçe karamsar ve mutsuz olabiliyorum. Durduk yerde endişelerime rağmen bütün gün denizi solumak o kadar iyi gelmiş ki pazar akşamı olmasına karşın çok iyi hissediyorum. Bu arada Vildan Hanım'ın Hollanda teklifine evet dediğim için kendimi sorguluyorum da, annem yaşıyor olsaydı muhtemelen karşı çıkardı, Duygu'nun dans gösterisi teklifine ne demeliyim? Hayat neyi koymuşsa önüme mutlaka onu yaşamalıyım diyen aykırı sese kulak veriyorum. Anne ve babamdan aldıklarımın her birini teker teker aklıma getirip olanları sorguluyorum. Yapma etme, böyle olmaz, şöyle olmalı gibi önyargılı yan-

lışları sırtımda taşımayacağım artık. Duygu'nun benimle alay etmesine bile gerek kalmayacak, dans mutlu edecekse öğreneceğim, yurt dışına çıkmak ufkumu açacaksa gideceğim, hepsinin üstesinden gelip hayatıma girmesine müsaade edeceğim, bundan sonra yaşam şeklim böyle olacak.

Odaların içinde özgürce geziniyorum, bunun adı annemin yokluğunu kabullenmek mi acaba? Mithat iki kez arıyor, yemeğe götürmek istiyor, gelemeyeceğimi söylesem de ısrarcı, her defasında güven duymama rağmen ona karşı çok zayıf olduğumu biliyorum. Annemin anısına olan saygımdan veya otoritesini hâlâ üzerimde hissetmemden eve çağırmıyorum. Az önce özgürlüğümü ispatlamışken gerçek dönüp dolaşıp şak diye suratıma çarpıyor, ne kadar kaçarsam, ne yaparsam yapayım durum değişmiyor. Uzun uzadıya telefonla görüşüyoruz. Yan yana iki ayrı kafesteyiz, kapakları açılsa bile gerçeğin ne olduğunu biliyoruz. Mithat'ın zorlamayan davranışlarını neye yorumlayabilirim? Bunun cevabı çok basit, tabi ki sevgisine. Bu sevgi henüz açıklık kazanmadı ve üstelik kendi duygularımın adını bile koyabilmiş değilim henüz. Hocamın söyledikleri aklıma geldikçe kafam hepten karışıyor, Mithat'la olan durumumuz zor, bu sorunun üstesinden nasıl geleceğimi bilemiyorum.

Pazartesi günü işe başladıktan sonra yoğun bir trafiğin içinde buluyorum kendimi, öncelikle ne kadar eksik ilaç varsa tümünü tespit edip liste halinde önüme koyuyor kalfa. Eksik ilaçları, bilgisayarla ecza depolarına siparişler geçiyorum. İadeler, günü geçkin ilaçlar ve daha yığınla meseleyi sırasıyla halletmeye çalıştıktan sonra vergi dairesine, oradan nüfus idaresine gidiyorum. Eczaneye döndüğüm zaman gerekli yerlere ödemeleri yaptıktan sonra ardından İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne giderek pasaport işlemlerini de başlatıyorum. Bugün ölmezsem bir daha ölmeyeceğimi hatırlatıyorum kendime; çünkü işleri bitirip döndüğümde nöbetçi eczane sırasının bize geldiğini söylüyor kalfa. Gece nöbetlerinin kuşkusuz maddi olarak da faydası oluyor; ama bazen rahatsız edici hal alırken uygunsuz istekler de gelebiliyor. Bu yüzden kazandırdığı

parayı bile önemsemiyorum. Meslektaşlarımın, eczanelerin ortadan kaldırılacağını ve ilaçların artık marketlerde satılacağını söylemeleri huzurlu eder mi insanı? Yalnız bu da değil, resmi kurumlardan alacaklarımızı zorlukla alabiliyoruz. Sağlık Müdürlüğü'nden gelen memurların, terazi kontrolü ve yeşil reçeteli ilaçların stoklarıyla ilgili suçluymuşuz gibi bakışlarına maruz kalıyoruz. Ardı arkası kesilmeyen sorunlar, bir bakkal kadar kazancımız olmasına karşın burnumuzdan gelen türlü türlü zorluklar var. Rahmetli annemin dişlerindeki problemleri yüzünden 'keşke dişçi olsaydın' deyişi hâlâ kulaklarımda ama her işin zorlukları olduğu ortada.

Gece nöbetinde kalfanın çabalarını takdir ediyorum, bir reçetenin ilacını hazırlarken ardından bir başkasına yetişmesini hayranlıkla izliyorum. Anneme her zamankinden daha fazla hak veriyorum, güvenmemiş olsaydı eczanemde çalışmasına müsaade etmezdi. Peki, en başından beri beni rahatsız eden neydi? Yoksa kalfanın gayretlerini kıskanıyor muydum diye kuşku da düşüyor içime. İnsanoğlu değişken, tıpkı benim değiştiğim gibi. Varlığından huzursuz olduğum kalfa şu an güvenebileceğim tek insan. Öyle müşterilerimiz var ki; her gün geçerken selam verip ilgi bekliyor, doktorun verdiği ilacın doğru olup olmadığını bile bize sorabiliyor, süreklik arz eden müşteri ilişkileri ona bu güvenirliliği kazandırmış, öte yandan eczacılık fakültesini okumamış olsa da benim kadar deneyimli de sayılabilir.

Salı haftanın huzurlu sayılacak günlerinden, gece nöbeti ve pazartesinin fırtınasını atlattıktan sonra taşlar daha bir yerine oturuyor. Benim için bugünün önemi çok büyük, Duygu'yla dans gecesine gideceğiz. Annemin ben öğrenciyken söyledikleri hâlâ kulaklarımda, böyle yerlerin yoldan çıkarıp kötülüklere davetiye çıkardığını, uyuşturucu, cinsel istismar gibi sıkıntılara soktuğunu, nedense defalarca aklıma getiriyorum. Duygu gibi bir kızın bu tür sıkıntıların içine düşebileceğini zannetmiyorum. Kaldı ki istismara uğratılacak yaşı ikimiz de çoktan geçtik. Asıl sorun uykusuzluk, dün gece nöbete kaldığım için, uykusuzluk yüzünden ayakta

duracak halim yok. Zinde görünmek ve uyuklamamak için gelen çayları arka arkaya yudumluyorum. İçimde umut kıvılcımları her zamankinden daha fazla parıldıyor.

Eczanenin kapanmasına yarım saat kala Duygu çıkıp geliyor. Eczaneyi kapatıp kalfayı gönderdikten sonra Bakırköy'e gidiyoruz, dans gösterisinin başlamasına henüz iki saat gibi bir zaman var, onu taze balık satan bir restoranına götürüyorum. Oturuyoruz, candan iki dostuz artık, okulda rekabet eden bizim bu kadar iyi anlaşabileceğini söyleselerdi gülerdim, o kadar ki bununla kalmayıp özelini bile anlatmaktan geri kalmıyor. "Bir evlilik geçirdim, lanet çıktı biliyor musun? Bundan kimsenin haberi yok, artık ciddi bir teklif olduğu zaman bile kuşku ile bakıyorum. Erkek arkadaşlarım çok; ama özgür davranıyorum, hiç kimsenin üzerimde kontrolünü ve benden hesap sormasını kabullenemiyorum. Böyle bir kızı kim ne yapsın? İlk evlendiğim adam tam bana göre demiştim, nezaketli, cömert olması aklımı başımdan almıştı, sonuçta bir kadının aradığı yalnızca bunlar değil. Zaman ilerledikçe adam tam bir deli çıktı, ama benim ondan daha deli olduğumu bilmiyordu ve sonunda burnundan getirip ayrıldım. Şimdi dans dersinde bile çok kıvırtan, benden daha iyi dans eden erkeklerden uzak duruyorum. Hocamız hariç tabi; çünkü hem bizlere hem de erkeklere ders verdiğini unutmuyorum." O kadar çok methediyor ki sormak zorunda kalıyorum ona. "Hocamız deyip duruyorsun, kim bu adam inan merak ettim, kutsar gibi bahsediyorsun ondan." "Gördüğün zaman hak vereceksin; ama sandığın gibi değil, onunla ilişkim yok, o anlamında soruyorsan, biraz merak et bakalım." Duygu'yu tanımasam uzak durmalıyım sonucunu çıkarabilirdim. Hayat insanın önüne neyi koyuyorsa onu yaşıyor, bu böyle de olsa yine de uyarmaktan vazgeçmiyorum onu. "Kızım dikkat et, sonra sıkıntılara düşebilirsin ne bileyim adın çıkar ve çevrende seninle evlenecek tek bir erkek bile bulamayabilirsin." Kahkahayı patlatıyor. "Erkek arayan kim?" Kendi söylediğimi aptalca buluyorum; çünkü haksız da sayılmaz evde esir hayatı yaşayan, her yıl sürekli çocuk doğuran, dayak yiyen, bir ömür tüketip çocuklarım için yaşadım diyen

onca kadına gıpta ile bakacak hali yok. Hani derler ya körle yatan şaşı kalkar diye. Kızcağız bunları anlatmadığı halde benim onun yaşantısından, bunları çıkarmam bu deyimi doğruluyor. "Sadece dikkat et diyorum." Bunu söylerken gülünce gayri ciddi bir cevap geliyor ondan. "Anneciğim tamam, karşıdan karşıya geçerken çok dikkat edeceğim. Neden bahsediyorsun kızım, bu saatten sonra dikkat etsem ne olacak etmesem ne olacak. Bana yanaşan erkekler kendilerine dikkat etsinler, hâlâ bunu anlamıyor musun?"

Balıkçı restoranından çıkıyoruz, saat dokuza on var. Bakırköy'deki dans kursunun olduğu yere doğru yürüyoruz. Önündeki kafeye oturup birer çay söylüyoruz kendimize. Kursiyer gençler yavaş yavaş geliyor, yaşlarının bize yakın olduğunu görüp rahatlıyorum. Derse gelenlerin farklı mesleklerden insanlar olduklarını, hem eğlendiklerini hem de sosyalleştiklerini anlatıyor Duygu. Arkadaşlarından biri masamıza geliyor, dansın başlayacağını söyleyip aşağıya inmemizi istiyor. Aşağıya inerken bizden yaşça büyük olan biri, Duygu'ya yaklaşıp saçına dokunuyor, belli ki önceden tanışıyorlar. "Merhaba Hocam." "Merhaba Duygu'cuğum, derse zor yetiştim, ha bu arada kurtuluşun yok bilesin, sakın bugün yorgun olduğunu söyleme gebertirim. Arkadaşlar geldi mi herkes tamam mı?" "Evet, herkes aşağıya indi biz sona kaldık." Heyecanlı ve ürkek davrandığımı görünce dans hocası daha da yaklaşıyor bana. "Arkadaşını ilk kez görüyorum, dans biliyor mu?" Bu soruya Duygu yerine ben cevap veriyorum. "Hayır; ama öğreneceğim." "Hiç zaman kaybetmeden seni kaydetsinler, kısa zamanda çok iyi dans edersin, fiziğin de iyi." O kadar rahat konuşuyor ki yontulacak düzene sokulacak biri gibi görüyor beni. Dans etmek için hazırlanan on beş bayana karşın on iki erkek var salonda, tam olarak eşleşme söz konusu olmadığı için iki kız açıkta kalıyor. Değişimli dans edeceklerini öğreniyorum, benim gibi birkaç izleyici daha var salonda. Hocaları esprili olduğu kadar bir o kadar da disiplinli; çünkü Duygu'yu taktığı yok, onu bile azarlamaktan çekinmiyor. Ritim üzerine kurulu bütün figürleri arka arkaya tekrar ediyorlar. Sürekli olarak eş değiştirme ve dönüşler

üzerine çalışıyorlar. Yarım saatlik çalışmanın nasıl geçtiğini anlayamıyoruz, ardından müzik başlıyor. Latin müziğinin coşkusu tüm salonu kaplıyor. Duygu'yu gözlerimle takip etmekte zorlanıyorum, dönüşleri inanılmaz süratli, partneriyle dans esnasında kendinden geçiyor. Birbirlerinden uzaklaşıp aynı ahenkle yeniden tek vücut olabiliyorlar. Aklımdaki, tereddütlerin tümü uçup gidiyor. Ayakların yerle teması, ışıkların müziğin ritmine göre yanıp sönmesi, hocanın tüm oyuncular üzerindeki hâkimiyeti, ne diyebilirim, sadece ağzım açık öylece bakıyorum onlara. Dans esnasında rekabete de şahit oluyorum, meydan okuyan edalar, karşılıklı olarak üstünlük çabaları, aynı zamanda birbirinin dengesini bozmak istemeyen enfes bir gösteriye dönüşüyor. Bir saat geçtikten sonra on dakika ara veriyorlar. Hepsi terden sırılsıklam olmuş, üzerlerine birer hırka aldıktan sonra topluca üst kata çıkıyoruz. Dans etmediğim halde onlar kadar yorgun hissediyorum. Duygu'nun seni de yazdıralım ısrarlarına temkinli yaklaşıyorum; çünkü ayak uydurup uyduramayacağım konusunda şüphelerim var, sonunda daha fazla dayanamıyor ve kaydımı yaptırıyorum.

Dansın ikinci bölümü müzikle başlıyor. Süratli akış söz konusu, gözlerimle takip edemiyorum bile. İçlerinde yaşlıca bir kursiyer, gençlere taş çıkartıyor, muhtemelen çok uzun zamandır bu işi yapıyor.

Ders biter bitmez yeniden üst kata çıkıyoruz, dans hocası yanımıza geliyor, ardından da eşi. Dans esnasında sürekli olarak figürler öğreten bu iki insanı bir kez daha kutlarken Duygu'nun diğer arkadaşları da gelip yanımıza oturuyorlar, doktor, avukat olanlar bile var aralarında. Bir süre havadan sudan konuştuktan sonra kursiyerler birer birer masamızı boşaltıyor ve sonunda Duygu ile baş başa kalıyoruz. Söz dönüp dolaşıp yeniden Vildan Hanım'a geliyor, iyi insan sözünün üzerine gelir diye bir deyim vardır, tam ondan konuşurken telefonum çalıyor, hocam ne yaptığımı soruyor, hava almak için dışarıya çıktığımı söyleyince yarın akşam Duygu'yla yemeğe gelin diyor. Teklifini reddetmesem de cevabımı yarın vermek istediğimi söylüyorum. Bu konu açıldığında garip

şekilde ciddileşen Duygu, bu kez başka bir noktadan giriyor konuya. "Henüz çözebilmiş değilim, okul bittikten sonra onunla görüşmeye devam ettim, hatta evlilik kararını verirken bana da sordu. Ne bileyim böyle olacağını, 'yalnızlık Allah'a mahsustur, evlen gitsin' dedim. Hiç unutmuyorum ikilemde kalmıştı, 'kardeşimin yanına Hollanda'ya mı gideyim, yoksa evleneyim mi?' diye kararsızdı. Keşke demez olaydım defalarca evlerine gittim, sürekli olarak yanılıyor muyum diye aynı soruyu sordum kendime. Ne olursa olsun kocasının bakışlarını hiç mi hiç sevmedim, garip bir tavrı var, kıyamadığım için bu konuyu hocama hiç açmadım peki, sen Menderes Bey'i nasıl buluyorsun?" Şüpheler, ardı arkası kesilmeyen sorular bitmiyor ve Duygu'nun tespitini bir an da olsa doğru buluyorum, ona katıldığımı söylemeden edemiyorum. "Çok akıllısın, son dönemlerde geceleri gördüğüm kâbuslar yüzünden korkmuş ve terlemiş olarak uyandığım çok oldu, bu nedenle Menderes Bey'le ilgili düşündüğüm olumsuzlukları kendi ruh halime yorumladım. Geçen gün Vildan Hanım'ı almak üzere evlerine gittiğimde aynı görüntülere maruz kaldım. Hatta elimle işaret edip, kızgın şekilde ne var demek bile geçti içimden. Pencereden garip bakıyordu, Vildan Hanım geriye dönüp el salladığında şekli ve tutumu tamamen değişti." Duygu bu kez muhalefet etmeyip onayladığım için kendini haklı çıkaracak sözler ediyor. "O zaman yanılmış olamam, ona olan bağlılığımdan ya da bir başkasıyla paylaşmak istemediğimden mi böyle davranıyorum diye kendime çok sordum. Değilmiş, senin tespitinle haklı da çıkıyorum, istersen yarın akşam saat yediye doğru onlara gidelim nasıl olsa saat dokuz buçuk on gibi derse başlayacağız ne dersin?" "Ne diyebilirim, muhtar sensin. Hem o ihtiyarı biraz kurcalarız neden tavır yaptığını sorarız." Biraz sessiz kalınca kendi söylediğimi yine kendim çürütüyorum. "Tabi ki soramayız."

Uykularım düzene girmiş gibi görünse de nafile, yeniden gecenin bir vakti soluksuz uyanabilirim diye korkularım devam ediyor. Eve girdikten sonra bu duygulardan kurtulup ufak tefek yemek yapma denemelerine girişeceğim. Kaç günden beri dışarıdan

yiyip içiyorum, yine de kirlettiklerimi yıkıyor ve sahanda yumurta kırmanın dışında küçük çaplı sebze yemekleri yapabileceğimi düşünerek mutlu etmeye çalışıyorum kendimi.

Gece çalışma masamı ve kitaplarımı yeniden düzenliyorum. Bir zamanlar üç kişiydik, şimdi yalnız kalmak ve onların anılarıyla yaşamak ne kadar zor. Yine de evimi her zamankinden çok seviyorum, hatta annem öldüğü zaman girmeye korkarken şimdilerde yorgunluktan kendimi eve zor atıyorum.

Vildan Hanım'a yardımcı olacağız diye verdiğimiz söz aklımı meşgul ediyor. Yarın akşam evlerine misafir olacağız; ama Menderes Bey'in yüzünü bir türlü gözlerimin önünden silemiyorum, karısını yoldan çıkarıyormuşuz gibi suçlayan ve aşağılayan bakışlar attığını yalnızca ben değil, Duygu da söylemişti. Ne olursa olsun onun hatırına bu sıkıntıya katlanacağız.

Geç ve yorgun yatmış olmalıyım ki uyandığımda gün çoktan ağarmış olsun, sabahın erken saatlerinde cep telefonumdan gelen sesle uyanıyorum. Bu saatlerde çalan telefonlardan hep korkmuşumdur, kötü haber verilecek gibi gelir ve ben bu sesi duyar duymaz her defasında yataktan fırlarım. Karşı tarafta kalfanın gerilmiş sesi, "Berrin Hanım, dükkâna hırsız girmiş hemen gelirseniz iyi olur" diyor. Ayrıntıya girmesine gerek bırakmadan soluğu eczanede alıyorum. Sivil ve resmi kıyafetli polisler ellerindeki telsizlerle komut verip kimseyi içeriye sokmuyorlar. Parmak izi uzmanlarının geleceğini söyleyerek beklememizi istiyorlar. Eczanemin çok dağınık olmadığını sadece bir iki rafta değişiklikler yapıldığını görünce rahatlıyorum. Muhtemelen bağımlıların yaptıkları bir halt olabilir diye polislerden yorumlar da geliyor. Mümkün olduğunca soğukkanlılığımı korumaya çalışıyorum. Parmak izi ekibi en ince detaya kadar iniyor. Masaların, rafların üzerine tozlar dökülüyor, fotoğraflar çekiliyor, sonra da kalfanın ve benim parmak izlerimizi alıyorlar. Gelen geçenin meraklı gözleri üzerimizden ayrılmıyor, tek sıkıntım yeşil reçete ile satılması gereken ilaçların alınmış olması. Çalınanları teker tespit ederken sigorta şirketine de haber veriyoruz. Başıma gelenlere inanamıyorum.

Duygu ve Vildan Hanım, olayı duyar duymaz yanıma geliyorlar. Polisler şüphelendiğim birinin olup olmadığını sorduklarında ne cevap vereceğimi şaşırıyorum. Komşu mağazaların sahiplerinin her biri farklı yorumlar getiriyorlar olaya. Geçen gün filanca sokaktaki eczaneyi de soymuşlar, şöyle olmuş, şunlar çalınmış türünden. Az sonra otomatik kepenk yapan bir şirketin mümessili içeriye giriyor. Komşularımdan birinin bu adama haber verdiğini, onlara da aynı sistemi kurduğunu ve hırsızlık olayının bir daha yaşanmadığını övünerek anlatıyor gelen kişi. Polisler, gerekli raporları yazacaklarını ve hırsızları kısa zamanda yakalayacaklarına dair söz verip gidiyor. Bu arada sigortadan gelen eksper olayın büyüklüğünü ölçme telaşında. Eczanede bulunan herkes gerilim içinde, panik yapmanın doğru olmadığını defalarca kendime söylesem de boşuna. Kalfadan, İlçe Sağlık Müdürlüğü'ne verilmek üzere gerekli evrakları ve yazıları hazırlamasını istiyorum. Soğukkanlı olmaya ve kendimi olayın dışında tutmaya çalışıyorum.

Saat yedide eczaneyi kapadıktan sonra kısmen de olsa rahatlamış olarak Vildan Hanım'ın apartmanının önünde buluyoruz kendimizi. Kapıyı Kocası Menderes Bey açıyor. Kaşla göz arasında baştan aşağıya süzüyor bizi, bakışlarından rahatsız edici anlamlar çıkarıyoruz, önemsemiyoruz bile. İçeri girer girmez hocam, üzerinde önlük olmak üzere mutfaktan çıkıp bizi karşılıyor. "Hoş geldiniz" diyor, onu görünce Menderes Bey'i unutuyoruz. Bu arada karısını kıskanıyor mu diye bir soru geliyor aklıma, tıpkı o da bizim gibi paylaşmak istemiyor olabilir hocamı. Duygu, çok iyi tanıyor onu, sürtüşmeleri olsa da sürekli evlerine girip çıkmaktan asla vazgeçmiyor.

Vildan Hanım'ın rahatsızlığını bildiğimiz için kalan yiyecekleri salondaki masaya beraber taşıyoruz. Menderes Bey yabancı bir CD'yi müzik setine koyuyor, Fransızca parçalar ardı ardına çalıyor. Duygu ile birbirimize bakıyoruz. Evin her köşesinde küçük objeler sevimli görünüm içinde. Gördüklerimizin tümünü Menderes Bey'in aldığını öğreniyoruz. Sonunda masaya oturuyoruz hocam,"İnşallah yaptığım yemekleri beğenirsiniz, şimdi söyleyin

bakalım işleri biraz olsun yoluna koyabildiniz mi?" Sorunun muhatabı olduğum için cevabı ben vereceğim; ama Menderes Bey buna müsaade etmiyor tabi. "Vildan söyledi inanamadım, hırsızlık anını gören olmamış mı?" "Hayır, hiç gören olmamış; ama polisler suçluyu yakalayacaklarını söylediler. Zaten çok pahalı ilaçlara dokunmamışlar sadece morfin ve yeşil reçeteye tabi ilaçları çalmışlar. İsterseniz bu konuyu konuşmayalım, keyfinizi kaçırmak istemem." Kısa bir sessizlikten sonra hocamı mutlu edecek sözler ediyorum. "Bu kadar güzel yemek yaptığınızı bilmiyordum." Duygu kahkahayı patlatıp sitem ediyor. "Kızım nereden çıktın, tam da kendimi manevi evlat ilan etmiştim, bak gördün mü şimdi iki cadı olduk kimse evlat edinmez artık bizi."

Yemekten sonra Menderes Bey, telefon defterini çıkarıp yakın gözlüğünü takıyor, arayacağı kişinin önemli biri olduğunu hissettiriyor, bunu yaparken duruşuna hafif ciddiyet katıyor. Nitekim yanılmıyorum yetkili bir kişiye olayı anlatırken, aynı zamanda bana da sorular soruyor. Polislerin sorduğu sorulara benzer ayrıntılar da istiyor. Menderes Bey'in çevresinin çok geniş olduğunu, merak etmemem gerektiğini ve hırsızların kısa sürede bulunacağını söylüyor hocam. Telefon konuşması bittikten sonra Menderes Bey, soğuk bakışlarıyla yakında meselenin çözüleceğini anlatıyor. Madem bu kadar nüfuzlu bir adam, Aydın Bey'in ölümüyle ilgili meseleden neden uzak duruyor. İçime bir kuşku düşüyor, yoksa hocama güvenmiyor mu bu konuda, değilse o zaman neden?

Yemek masasını hep beraber topluyoruz, boş tabaklarla mutfağa girdiğimizde şaşırıyoruz, sanki yemekler bu mutfakta hazırlanmamış gibi tertemiz. Durum böyle olsa da arada bir tezgâha dayanıp dinlendikten sonra ancak işine devam edebiliyor hocam.

Bir ara "Pasaport işlemlerine başladınız mı?" diye soruyor. İster istemez gözlerimiz Menderes Bey'e kayıyor. Ani bir çıkış yapıyor. "Pasaportla ne işiniz var." Vildan Hanım bu kez ona dönüp cevap veriyor. "Çocuklarla Hollanda'ya gitmeye karar verdik, gelmek istersen seni de dâhil ederiz." Menderes Bey'e yapılan bu teklif hoşumuza gitmiyor. Sevimsiz ve donuk bulduğumuz bu

adamın bize dâhil olması durumunda fikrimi değiştirebilirim, zaten buna gerek de kalmıyor; çünkü korkularımı boşa çıkarıyor Menderes Bey. "Hayır, ben gelmiyorum; iyi düşündün mü? Oralar soğuk olur ve uçakla üç buçuk saatlik bir yol. Hollanda'da ne yapacaksın daha da kötü edeceksin kendini, son zamanlarda tam da huzura erdi demiştim kendi kendime." Bizlere bakmaktan kendini alamıyor, çetenin elebaşlarıymışız gibi bakışları suçlayan türden. Duygu onun tutumuna daha fazla sessiz kalmıyor. "Kesinlikle hocamın fikriydi ve biz sadece ona eşlik edeceğiz, istemiyorsanız gitmeyiz de." Bu sözden sonra Vildan Hanım, Menderes Bey'i azarlar şekilde konuşuyor. "Çocuklara eşlik edin diye ricada ben bulundum, itirazın varsa bana söylersin." Sıkıntılı duruma düşmüştük, yalnızlığımı biraz olsun gidermeye çalışırken yeniden huzursuz etmiştim kendimi. Sehpanın üzerindeki kül tablasıyla oynamam rahatsız etmiş olacak ki kocasına söylenmeye devam ediyor yaralı kadın. "Bu yaptığına ne denir? Çocuklar benim evlatlarım gibi, onlara bu şekilde davranman ayıp olmuyor mu?" Menderes Bey'in ters bir söz söylediği yok. Tavır takınması sadece eşinin yanından ayrılmasını istemediğinden olabilir; çünkü biraz önce telefonda suçluların bulunması için nasıl çaba sarf ettiğini unutmuş değilim. "Hocam, lütfen rahat olun. Pasaport işlemleri için müracaat ettim, sayenizde beş yıllık pasaportum olacak." Söylediklerim, Menderes Bey'in sözlerinin çok önemli olmadığını anlatıyor, yine de ikna etmekten vazgeçmiyorum onu. "Hollanda'ya gidelim teklifi hocamdan geldi, eşlik etmeseydik tek başına gidecekti, elbette ki onu yalnız bırakmak bize yakışmazdı. Yoksa durduk yerde 'hadi Hollanda'ya gidelim' diye bir teklifimiz olmadı." Menderes Bey kusurunu anlamış olacak ki bize hediye etmek üzere diğer odadan, sevimli oyuncak iki ayıcık getiriyor. Bunu yaparken yüzündeki ciddiyetini koruyor, Duygu'yla bu şekilde kabullenmekten başka çaremiz yok. Saat dokuzda kalkmak istediğimizi söylüyoruz, itiraz etseler de kabul etmeyip bize hediye edilen oyuncak ayıcıklarla evlerinden ayrılıyoruz.

Duygu ile arabada sessizliğimiz uzun sürmüyor, aynı şeyi düşünmüş olacağız ki ikimiz de söze aynı anda girmek istiyoruz. Önce sen diyor. "Aydın Bey'in kazasıyla, Menderes Bey'in bir ilgisi olabilir mi?" Laf olsun diye söylediğim bu sözün üzerine balıklama atlıyor Duygu. Öyle ki gözleri anlamlı şekilde kısılıyor, uzunca bir süre düşünüyor. "Günlerdir aklımdan çıkmayan bir şüpheyi dile getirdin, kaç kez sana söylemek istedim sonra vazgeçtim. Nedenini biliyorsun, hani aykırı bilinirim ya bu kadar mı demenizden korktum, onun için sustum. Sen, neden böyle bir şüphe duydun peki?" Cevabımı dinlemeden devam ediyor Duygu. "Sahi Menderes Bey olabilir mi? Şayet o ise aman Tanrım, Vildan Hoca tehlikede sayılmaz mı?" Sorular, ardı arkası kesilmeyen şüpheler, bütün bu belaların içine girdiğim için korkuyorum, madem girdim sonuca ulaşmak için ne gerekiyorsa yapacağım diyorum kendi kendime. Şüphe duyduğum ve aklıma takılan ne varsa Duygu'ya sormaya karar veriyorum. "Kazanın arabanın arızasından değil de aldığı ilaç ya da uyuşturucudan kaynaklı olması garip gelmiyor mu sana? Aydın Bey'in kullandığı araba Menderes Bey'in. Öte yandan, yaşını başını almış bir insanın kazayla ne alakası olabilir ki... Menderes Bey, Aydın Bey'e uyuşturucu ya da benzeri bir ilacı niye versin?" Duygu'nun düşüncelerini çürütmeye gayret ediyorum. Derin bir iç çekiyor ve "İstersen bu konuyu burada kapatalım, dans burnumuzdan gelmesin."

Menderes Bey'den aldığımız ayıcıkları arabanın arka camına koyuyoruz. Bir an, 'Bunları bize neden verdi?' diye sormak istiyorum, masumane olabilecek bir davranışı paranoyakça yorumladığımı düşünüp vazgeçiyorum bu fikirden. Elimizde somut bir kanıt olmadığı gibi henüz akla yatkın bir cinayet nedeni de yok.

Bakırköy'deki Latin dansının yapıldığı salona giderken Mithat'la bir süre telefonla konuştuktan sonra yarın için randevulaşıyoruz onunla. Ayrıca bu konuşmalara Duygu pür dikkat kesiliyor. Kim olduğunu merak ediyor, ardından garip soru gecikmiyor ondan. "Kız, kim bu? Yoksa yatıyor musun onunla?" Utancımdan kıpkırmızı kesiyorum, durduk yerde rahatsız eden bu soruya ne

cevap vereceğimi bilemiyorum. "Manyak mısın, nasıl soru bu? Sen arkadaşlarınla yaşadıklarını uluorta anlatıyor musun?" Sorusuna soruyla karşılık veriyorum. Zamanında ondan kurtulmuşken yeniden dostluğumuzu ısıtmakla acaba hata mı ettim diye düşünüyorum. Tepkim onun umurunda bile değil, söylenmeye devam ediyor. "Modası geçmiş kızlardan olduğunu söyleyen olmamış anlaşılan, ne dedim şimdi? Yoksa şöyle mi demeliydim. Nasıl bir çocuk? El ele tutuştunuz mu? Hangi muhallebicide buluşuyorsunuz?" İyiden iyiye suratım düşüyor. Bu kez her zamanki hızlı duygu dönüşleri göstererek; "Tamam, özür dilerim, özelini konuşmaktan her zaman kaçınmışsındır, seni bilirim."

İnsan, sürekli sığınacak bir liman arar, sırlarını paylaşacak, yeri geldiğinde en mahremini konuşabilecek kendine yakın bir dosta hep ihtiyaç duyar. Duygu'ya hak vermemek elde değil, hem samimi olalım diyorum, sonra da özele dokunmayalım gibi saçmalıklar ediyorum. Peki, özelimi Duygu ile paylaşmayacaksam kiminle paylaşacağım, çıkıştığım için pişman olduğumu anlatmaya çalışıyorum ona. "Haklısın bütün sıkıntılarımın altında özelimin gerçeği olabilir, kimseyle paylaşmama imkân yok, bazen çıldıracak kadar kendimi iyi hissetmediğim zamanlar oluyor. Gördüğüm kâbuslar, mutsuzluklar ve şüphelerimin henüz bir nedeni yok. Bunları sana anlatırım; ama alaya alabilirsin diye korkuyorum, inan henüz ne yapacağımı bilmiyorum." Bu sözler üzerine gülmekle gülmemek arasında kalıyor Duygu. "Çok tuhafsın, böyle saçmalamaya devam edersen seninle bir daha görüşmem. Sanki anlatacakların devlet sırrı, benimkileri dökersem şaşırır kalırsın."

Şüphelerimizi bir kenara bırakıp olmadık mevzulara girmişiz, hem artık umurumda değil bu saatten sonra ok yaydan çıktı deyip olan biteni Duygu'ya anlatıyorum. "Nereden başlayacağımı bilemiyorum, şunu çok net söyleyebilirim ki Mithat'ı çok sevdim. Mithat, şu ana kadar 'seni seviyorum' diye tek bir söz etmedi, bunun ne kadar önemi var bilmiyorum; ama onunla hep gözlerimizle konuştuk. Evli ve çocuklu bir adamın genç güzel ve tahsilli bir kızla çıkması bekârım, seni seviyorum demesiyle söz konusu ola-

bilir. Oysa çok dürüsttü Mithat, yalan söylemekten hep sakındı, bu yüzden onu çok sevdim." Son sözler dudaklarımdan döküldükten sonra sessizce bekliyorum, tabi tepki gecikmiyor. "Şu ana kadar sadece sevdiğini bile söylememiş bir adama ilgi duyduğumdan başka ne anlattın ki hadi devam et" diyor Duygu. Emreder gibi konuşuyor, dizginlerimi eline verdiğimden kuşkum yok, mecburen anlatmaya devam ediyorum. "Merter'de Mithat'ın kiraladığı bir dairede buluşuyoruz." "Buluştunuz anladık da ilişkimiz olmadı deme inanmam." "İster inan ister inanma, buluştuğumuz zamanlarda, genel bazen de müzik hakkında konuştuk onunla. Usanmadan bana gitar çalıp beste yaptığı bile olmuştu. Uzun zamandır böyle yaşıyoruz, bundan sonrasının ne olacağı ile ilgili hiçbir fikrim yok." Kahkahayı basıyor, korktuğum başıma geldi diye düşünürken aniden ciddileşiyor Duygu. "Kızım adam ya homoseksüel, ya da başıma kalır diye düşünmüş olabilir diyeceğim ama fazlaca sığ olur bu yorum. Peki, neden ilişkiye girmedi de sana sadece gitar ya da her ne ise onu çaldı? Üstelik on sekiz yaşının çok üstündesin?" Duygu'ya boynumu bükerek çaresizce bakarken cevap yine ondan geliyor. "Sevgiden, korumak istediğinden, çaresizlikten, daha aklıma gelmiyor; ama bunların hepsi de olabilir, sahi kaldı mı böyle adamlar? Bak, sen terk edersen bana devredebilirsin." Yüzümün düştüğünü görünce, durumumun ne kadar ciddi olduğunu söylüyor. "Gerçekten çıkmaz sokaktasın, hak veriyorum, bana soracak olursan bu adamla bir araya gelmekten artık vazgeç; çünkü üzülebilirsin, senin yerinde olsaydım çoktan kafayı yemiş ve terk etmiştim onu." Konuşurken bile yine yüzünde o muzip gülüş var. "Evli bir erkekle senin derdin ne be kızım, çok kısa zamanda onu unutacak meşgaleler bul kendine, şayet unutmak istemiyorsan o zaman da dost kalmaya çalış." Duygu'nun söyledikleri gerçek bile olsa, elbette hoşuma gitmiyor. İncindiğimi belli etmemeye çalışarak, "Yarın Mithat'la buluşmamızda nasıl bir yol izleyeceğim? Bari onu da söyle" diyorum ironi ile, şimdilik geceyi zehir etmemek için bu konuyu kapatıyorum. Dans kursunun kafesinin önüne arabamı park ettikten sonra içeriye giriyoruz. Herkes üzerinde uygun kıyafetler taşırken, Duygu'nun diğer kızlardan tabi ki farkı

var. Minnacık eteklerinden inen sütun gibi bacaklarıyla erkeklerin ağızlarının suyunu akıtıyor. İçeriye girdikten sonra hemen aşağıya salona iniyoruz. Bu esnada telefonum çalıyor, Adli Tıp Kurumu'nda çalışan Şener Bey ne yaptığımı soruyor. Sıkıntılardan kaçmak isteyen yanım o kadar coşkulu ki bir anda olduğumuz yere davet ediyorum onu. Balıklama atlıyor, az sonra da yanımızda buluyoruz onu. Dans salonunda yüksek taburelerin ortasında küçücük masalar var. Girişte komik sayılacak bir para ödüyoruz ve ödediğimiz bu parayla bir de içki alıyoruz kendimize. Öğrendiklerini özgür şekilde ortaya koyabilmek ve kursiyerlerin eğlenmesi için tertip edilmiş bir gece olduğunu her fırsatta anlatıyor bize Duygu.

Latin dans hocasının şovu parmak ısırtacak türden, geçen gece olduğu gibi gözlerimle onu takip etmekte zorlanıyorum. Kızların birini bırakıp diğerini kollarının arasına alıyor, yarım buçuk bilenler bile usta dansçıymış gibi etrafında kendiliğinden dönüşler yapmak zorunda kalıyorlar. Tıpkı maestro gibi idare ediyor. Kurduğu ahenkle salonda herkes dans ederken, bir tek ben ve Şener oturuyoruz. Duygu'nun geçen gece yok dediği arkadaşlarından biri bu gece gelmiş, onunla dans etmekten henüz yanımıza gelemedi. Kısacık etekleri tıpkı rüzgârda uçuyormuşçasına sağa sola savruluyor, kimin umurunda, insanın içini kıpır kıpır eden görüntüler var. Bütün bunları izlerken Şener benimle dans etmek istiyor, ama rezil olmaktan korktuğum için geri çeviriyorum teklifini. Verdiğim cevabı bile beklemeden Şener'in kollarında dans pistinde buluyorum kendimi. Kırk yıllık dansçıymışım gibi evirip çevirip sağdan sola savuruyor, sonra da etrafımda dönüşler yaparak işi şova bile dönüştürüyor. Dans etmesini bilmememe rağmen ayak uydurmak için elimden geleni yapıyorum, bu arada Duygu göz ucuyla bizi takip ediyor. Ne kadar kıskanç olduğunu bilmesem sevindiğini sanacağım; ama niyetinin ne olabileceğini tahmin etmek zor değil. Vildan Hanım, Şener'i çok övmüştü, yoksa kıskançlıktan değil de sadece bizi birbirimize yakıştırdığı için mi gülüyor Duygu. Kafam karmakarışık, Şener'i kendime yakıştırmakla suçluluk duyuyo-

rum. Allah'ım neler düşünüyorum, güzel dans ediyor diye Mithat'ı bir anda silmişim gibi kötü bir hisse kapılıyorum. Dans devam ederken oturmak istediğimi söyleyince Duygu partnerini bırakıp bu kez Şener'e yapışıyor. İkisi mükemmel salsa yapıyorlar. O kadar uyumlu dans ediyorlar ki dans hocası bile merakla Şener'in kim olduğunu soruyor.

Dansın doyum anlarından birinde, aniden ışıklar sönüyor. Üzerinde mumların yandığı bir pastayı salona alıyor görevliler. Muhtemelen birinin doğum günü, tam da bizim masamıza geliyor ve ardından Duygu'nun doğum günü olduğunu öğreniyoruz. Dans hocası, mumları üfleyen Duygu'yu bırakmaya niyetli görünmüyor, onu mutlu etmek için birlikte tango bile yapıyorlar. Işıklar sadece ikisini aydınlatıyor. Çekim gücü varmış ya da hipnotize olmuş gibi birbiriyle uyum içindeki danslarını hayranlıkla izliyoruz. Dans bittikten sonra tabaklara konan pastalar servis ediliyor, hayatım boyunca bu denli keyifle eğlendiğimi hatırlamıyorum. Koca binanın alt katında eğlence olurken üsteki dairelerde kim bilir neler yaşanıyor? İstemesem de annemin ölümü aklıma geliyor, üzüntüler, sevinçler ve karmaşık düşünceler içinde eğlenirken kendimi çok gergin hissediyorum.

Şener son derece olgun, tıpkı sanatoryumda olduğu gibi ciddiyetini koruyarak dans ediyor. Dansın ciddi bir iş olduğunu söylüyor. Adli tıptaki ayrıntılar kadar öneminden bahsediyor. Böylelikle dansın yalnızca eğlence ve spor olmadığını aynı zamanda meditasyon türü bir eylem olduğunu da anlıyorum.

Gece su gibi akıyor, saat neredeyse bire yaklaşmış, birbirimize bakıp hep birlikte kalkıyoruz. Dışarıda parlak bir gökyüzü ve parıldayan yıldızlar var. Uzun süre ay ve yıldızlara bakmaktan kendimi alamıyorum, aramızda yarım kalan bir hesaplaşma da var. Aynı pozisyonda kalınca ne olup bittiğini anlamaya çalışan Duygu, yanıma yaklaşıyor. "Ne o kuzum, uçan daire mi gördün." Hemen toparlanıyorum, delirdiğimi düşünebilir. Şener'e yakın hissettiğim bir anda bunun olmasını istemiyorum. Duygu, kaşla göz arasında Şener'in cep telefon numarasını alıyor, tıpkı ben gi-

bi onu da dans kursuna davet ediyor, oysa dans hocası kadar usta sayılırken sırf bana yakın olmak için bu teklifi geri çevirmiyor Şener, yoksa kursa ihtiyacı yok böyle anlıyorum. Oradan ayrılırken Duygu'yu evine bırakmak üzere tekrar yola koyuluyorum. Yorgunuz, ayakta duracak halimiz yok. Yarı uykulu arabayı kullanırken onu uyarıyorum. "Şener'den uzak dur." Önce gülüyor, sonrada zora sokacak sözler ediyor bana. "Hani senin Mithat'ın vardı." "O ayrı." "Ayrısı mı var kuzum, ikisini birden mi idare edeceksin anlayalım?" Hak vermemek elde değil, Duygu'nun neden böyle konuştuğunu tahmin edebiliyorum; çünkü dost olarak netleşmemi istiyor, doğru kararlar verebilmem için köşeye sıkıştırma da denebilir buna, yoksa Şener çok da umurunda değil.

Gecenin bir saati eve geldiğimde geceliğimi, yıkadığım bardakları, dağınıklığımı arkamdan toparlayacak kimsem olmadığı için bıraktığım gibi buluyorum. Yatağa girdiğim anda yaşadıklarım gözlerimin önüne geliyor, Vildan Hanım'la karşılaştığım günden bu yana ne çok şey değişti, eskiden olsaydı soyulan eczaneme çıldıracak kadar üzülürdüm, oysa olağan bir durummuş gibi davranmamı kalfam bile yadırganmıştı.

Ertesi gün sakin olmaya gayret ederek çözüm üretmeye çalışıyorum. "Sigortamız var, yasaklı ilaçları da Sağlık Müdürlüğü'ne bildirdiğimize göre sorun yok sayılır. Tek zararımız otomatik kepenk masrafımızın çıkmış olması. Uzun zamandır alarm taktıraym diye düşünüyordum, bugünlerde bu işi halletmek iyi olacak" diyorum kalfaya.

MİTHAT VE AYRILIK

Pasaportumu almak üzere eczaneden çıkıyorum. Mithat'la randevumun olduğunu unutmuş değilim. Veraset intikal ve diğer işleri takip etmek için Maliye'ye, oradan İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne gidiyorum. Kalfaya geç geleceğimi söylediğim için daha rahat hareket ediyorum. Mithat'la buluşacağımız noktada beklemeye başlıyorum onu, arabasıyla gelip alıyor beni. Merter'in Tozko-

paran mahallesindeki evine doğru gidiyoruz. Yaşadığım son durumdan sonra, o kadar kötü hissediyorum ki; içimde sevgiye dair hislerin, korku tünelinde boğulduğunu söyleyebilirim. Sürekli ne yapıyorum diye sorular aklımı zorluyor, bu durumu Mithat'a çeşitli yollarla hissettirmeye çalışıyorum. Site içinde uygun bir yere arabayı park ediyoruz, önceki gelişlerimizde rahat hareket ederken şu an süt dökmüş kedi gibiyim. Mithat elimi tutuyor, bendeki huzursuzluğu ve garipliği hissediyor ama. İnsan karşıdakinin duygularını, korkularını bazen yüz ifadesinden de anlayabilir, bu yüzden olacak ki eve girdiğimizde her zamankinden farklı davranıyor, çekingen, ürkek ve duygulu... Bendeki durgun görünümden etkilemiş olmalı. Mutfağa girerken eski neşesinden ve coşkusundan eser yok, dost gibi hareket ediyor, sevdiğim adam o değilmiş ve aramızda mesafe varmış gibi duruyor.

Mithat'la her eve gelişimizde gitarını alır, besteler yapar, kendinden geçerdi, sonra da mutfaktan elinde şarap bardaklarıyla oturduğumuz salona gelirdi. Bendeki farklılığı anlıyor ve ona göre davranıyor, dışarıdan bakmaya çalışınca taşlar yavaş yavaş yerine oturuyor. Tıpkı benim gibi Mithat'ın da şefkate ve sevgiye ihtiyacı var. Bunu daha önce ona vermiş olmalıyım ki bu şekilde bozguna uğramış olsun. Bugüne kadar anne, sevgili, arkadaş ya da kızı olmuşum kim bilir? Benim için çok daha fazlasını söylemek de mümkün; çünkü babam öldükten sonra yerine koyabileceğim birini ararken Mithat çıkmıştı karşıma, anlayışlı, dinleyen, seven ve olgun... İçimdeki boşluğu doldurabildi mi bilmiyorum! Aramızdaki yaş farkı bir yana, evli ve çocuklu olması da böyle bir imkânı vermedi. Şu an oturup kahve içebiliyorsak, birbirimize olan sevgimizden. Diğer türlü mesafeli duruyoruz ve bu görüntü geleceğe dair beklentilerimizin bittiğini de söylüyor.

"Nasılsın?"

Sadece tebessüm ederek karşılık veriyorum. Bakışlarımdan, korku, ürkeklik, çaresizlik, yalnızlık daha neler çıkar neler. Yüzüme bakarak konuşuyor, hatta moral vermeye bile çalışıyor.

"İyi gördüm seni, üzüntüne yeterince ortak olamadım, yardımcı

olmayı çok istediğim halde ne yapacağımı bilemedim inan." Sözünü bile bitirmesine müsaade etmeden bu kez ben ona moral vermeye çalışıyorum. "Elinden geleni yaptın, daha fazlasını yapma şansının olmadığını biliyorum, kendini suçlama. Sonuçta üzüntüler acılar bizler için." Ağzımdan çıkan her sözcük, daha da kötü ediyor onu, bunu hissediyorum, sevginin ölümle pençeleştiğinin resmi var şu an karşımda. Mithat'ın gözlerinden damlalar süzülüyor, yerimden kalkıp yanına gidiyorum. "Ne oldu?" diye soruyorum. Sorunun cevabı kendi içimde, daha ne olsun, ondan daha fazla ağlamak istiyorum, varsın gözyaşlarım odadan taşsın ve biz boğulalım içinde. Kahretsin!

Pencerenin tülünü hafifçe aralıyor Mithat, "Ne olur sözlerimi kesme, sesli düşüneceğim, sadece dinlemeni istiyorum" diyor. Bu sözleri ederken biraz duraksıyor, zorlandığı çok açık, onu dinlerken kalbim yerinden fırlayacakmış gibi atıyor. Bir an gözlerimi ondan alamıyorum, oysa önüne bakıyor, ardından ayrılığa dair kelimeler dökülüyor dudaklarından. "Seni sevdiğimi gizlemeyeceğim; ama neye yarar, ne kadar seversem seveyim harekete geçemediğim için bu kez oyaladığımı düşünerek sürekli şu soruyu soruyorum kendime. Madem seviyorsun neden ona haksızlık ediyorsun? Bu gerçek hep ayaklarıma dolanıyor. Senin önünde uzun yıllar var, oysa benim için bunu söylemek doğru olmaz, anne olmaya, çocuklarını büyütmeye hakkın var, bu duyguyu yaşatma şansımın olmadığı ortada, bunu bildiğim halde daha fazla nasıl oyalarım seni?" Eli titrediği için tuttuğu kahve fincanı sesler çıkarıyor, bu sözlerinden rahatsız olsam da fark etmez; çünkü gerçeği kabullenmiş durumdayım artık. Odanın içine sızan güneş ışınlarındaki zerrecikler kadar küçük duruyorum. Acıdan. Babamın ölümünde olduğu kadar yoksul ve çaresizim. Hayat her an gizli ve acımasız tokadını vuracak gibi duruyor, yapayalnız ve çıplak kalıyor bedenim, içimdeki aşk öylesine siniyor bir köşede...

Bu tarz ayrılıkların erkekler üzerinde nasıl etkiler bıraktığını hep düşünmüşümdür, oysa derin izler bıraktığının örneği önümde duruyor. Mithat'ın yüzü kıpkırmızı, daha fazla söyleyeceklerinin

olduğunu anlatmak istese de her defasında kendini tutuyor. Duygularımda ona dair herhangi bir değişiklik yok, sadece gerçeğin verdiği olgunlukla yollarımızın ayrıldığını biliyorum artık. Bu saatten sonra yanına oturup, sadece şefkat gösteriyorum ona. Biz yol ayrımına girsek de birbirimize olan saygı sevgimiz asla değişmeyecek, bunu gayet iyi biliyorum. Annemin ölmeden önce sürekli olarak 'o adamı bir daha görmeyeceksin' dediğini hatırlıyorum. Bazı konular zorlamayla değişmiyor, zamanla kendiliğinden değişiyor. Huzur içinde yatabilirsin sevgili annem, Mithat'la derinlemesine aşkı yaşayamadan ayrıldık. Şefkat ve güven aramak için kimseyi babam ya bir başkasının yerine de koymayacağım sevgili Vildan Hocam. Yaşıtım olan biriyle arkadaşlık edecek, hatta mümkünse evleneceğim de. Bu sözleri biraz buruk, biraz kızgın ve gerçekle yüzleşmek adına söylüyorum.

Bütün moralsizliğine rağmen koltuğa dayalı gitarını eline alıp, içinden gelenleri sözlere döküyor Mithat.

Yıldızların adı aşk
ay ağlamış ne yazar
yalnızlık var kaderinde.
bir de güneş, adı Berrin.

Unutabilir mi?
ay güneşi unutabilir mi?
yıldızlar kime ağlar bilirsin.

Saklı vadide bir mağarada
ya da bir kayanın altında
yüz yıl, bin yıl geçse de sonsuza kalır son yıldız
şahit olur sevgiye
bir ezgi, ya da türkü yazılır yankılanır bir deli sazın telinden
ve yıldızlar ağlar
ve ay çaresiz
güneş sensin Berrin, hem de çok uzaklarda.

Mithat'ın parmakları gitarın tellerine dokundukça, içtiğim kahve boğazımdan bir türlü aşağıya inmiyor. Gitar konuşuyor, ta ki kalkma zamanı dediğimiz ana kadar, dost kalmak üzere sözleşiyoruz onunla. Evden ayrılırken ayaklarımız geri geri adım atıyor, soluksuzluk tüm bedenimizi sarıyor, tek tük geçen bulutlar bile ağlayacak halimize, insanlar bize bakıyor. İnsanlar, daha aşkı bilmeden suçlu arıyor, sevmek suç, sınırlanmış bu duygu, gerçekler yapayalnız çaresiz bırakıyor.

Arabasına bindiğim yerde indiriyor Mithat, ayrılmamıza rağmen tam inerken bir kol saati hediye ediyor. Ayrı yönlere gidiyoruz, onun için gözyaşlarımı tutamıyorum artık.

MİTHAT SONRASI

O gün güya gerçeği kabul edip rahatlamış olmam gerekirken garip şekilde burukluk ve üzüntü duyuyorum, yemek bile aklıma gelmiyor. Bir daha aynı kibarlık ve olgunlukta biriyle yollarımız kesişmeyebilir bunun farkındayım. Hayat acımasız. Ne denebilir? Suçlu aramak anlamsız, insanın kendine ettiğini başkaları yapmış gibi telaffuz etmesi ne garip, hayat şu an başkasının ta kendisi. Klasik müziğin ahengi ya da ritmik bir ezginin eşliğinde yürür gibiyim. Başımı gökyüzüne kaldırıp bakıyorum, iç çekiyorum. Çocuklar gibi büzmüşüm dudaklarımı, gözlerim hüznün gölgesinde ve kapalı. Yürürken bu atmosferden kurtulmak için Şener'i aklıma getiriyorum, belki de Mithat'ı unutmak istediğimden kim bilir. Ne iyi insan, tıpkı Mithat gibi anlayışlı üstelik yaşıma da uygun, o zaman içimdeki bu burukluk neden diyorum kendime.

Kalfa beni gördüğünde tezgâhın arkasından harekete geçiyor. "Tam da sizi arayacaktım" deyince "Ne oldu?" diye soruyorum, üzerindeki gerginliğe bakılırsa kötü şeylerin olduğunu anlamak mümkün; ama annemin ölümünden sonra en kötüsünün bile önemi yok artık. "Hırsız yakalanmış; ama ölü olarak." Der demez rengim birden atıyor, uzak kalmak istedikçe bir şekilde boyut de-

ğiştirerek kapıma geliyor bela. "Eczaneyi soyan hırsızdan mı bahsediyorsun? Nasıl yani, polisle mi çatışmış?" "Hayır, çaldığı morfinin tamamını kullanmış, daha doğrusu intihar etmiş de diyebiliriz. Çaldığı diğer ilaçlarla beraber kaldığı evde ölü olarak bulunmuş, az önce karakoldan aradılar gitmemiz gerekiyor, isterseniz eczaneyi kapatıp beraber gidelim?" "Hayır, senin gelmene gerek yok. Bu arada sakın geçen gün gelen bağımlı olmasın bu?" "Ben de aynı kişiden şüphelendim, kim olursa olsun sonuçta açığa çıkmış olması önemli." "Haklısın." Eczaneye girer girmez böyle bir sürprizle karşılaşacağımı bilmiyordum. Menderes Bey'den medet umarken, karşılaştığım şu duruma ne demeliyim? Panter hızıyla karakola gidiyorum, zarar görsem de hırsız için acınası duygular var içimde.

kaybetmek,

çaresizlik,

ve ardından gelen ölüm.

Karakoldan içeriye girdiğimde polislerden biri beni tanıyor. "Çok şanslısınız, daha iki gün bile olmadan hırsız bulundu; ama ölü olarak. Tutanakta yazdırdığınız ilaçların tamamını bulduk, tek eksik var o da morfin." Polis memurunun beni anlamasını bekleyemem, ondaki sevincin zerresini duymuyorum. Teşekkür edip detaylı yanıt alacağım odaya geçiyorum. Ölenle alakalı bilgiler verecekler, bu arada başka insanlar da var içeride. İfade verenler, buna itiraz edenlerin yanı sıra, başka vukuatlar için yazılan raporların ardı arkası kesilmiyor. Sıram geldiğinde, ilaçların adlarını tek tek kayıtlarına geçirip bana teslim ederken, ölenin genç bir delikanlı olduğunu söylüyorlar, zaten birkaç ayrıntı daha verilince eczanemden kovduğum genç olduğunu anlıyorum. Genç bir delikanlı ve kahrolası zehir... İlk defa eczacı olduğum için kendimden nefret ediyorum. Üzüntümün bu denli derin olması, yüzüme de yansımış olacak ki polis memuru şöyle soruyor bana. "Sanki çalınanların bulunması sizi sevindirmedi?" Cevap vermekte güç-

lük çekiyorum. "Hayır hayır, yanlış anlamayın tabi ki sevindim; ama o çocuk keşke ölmeseydi."

Suç-suçlu, yargıç-ceza, mutluluk, hüzün, birbirini takip eden ve ilişkili olan bu sözcükler yemek yaparken zihnimi meşgul ediyor. Mithat'tan ayrılalı çok olmamasına karşın gelişmeler o kadar hızlı ki üzüntümü yaşayacak zamanım bile olmuyor. Ölüm gerçeği, çeşitli pişmanlıklar yaşatırken kendimi suçlamaya bile başlıyorum. Babaannem dini bütün bir kadındı ve 'kendine iyi olmak yetmez' derdi, bu deyim tam olarak bugün yaşadığım gerçekle örtüşüyor. Suçluluk duygumun altında yatan birçok neden var, örneğin ölen gence yardımcı olabilirdim, kovmak yerine elinden tutabilirdim, oysa kalfaya çok kızmıştım, şu anki düşüncelerim kalfanın yanlış yapmadığını söylüyor. Ölen genç o haptan kullanmış olsaydı belki de eczaneyi soymasına gerek kalmayacak ve morfine ulaşamayacaktı, daha neler geçiyor aklımdan.

Yemek masasını toplar toplamaz telefonum çalıyor, arayan Duygu. Mithat'tan ayrılışımı ve son olarak da hırsızla ilgili gelişmeleri ona anlatıyorum. Her sözden sonra hayretini abartılı şekilde ortaya koyan arkadaşım, şunları söylüyor. "Desene gelişmeler lehine, düzlüğe çıkıyorsun daha ne olsun." Kendi kendime, evet düzlüğe çıkıyorum; ama yol kayboluyor. Farklı sorumluluklar üzerime biniyor, tabi Duygu'nun anlamasını bekleyemem, yine de olan biteni bilsin istiyorum. "Düzlük diye bir şey yok, çıktığım insanla olayı sonladık o kadar. Diğer olaya gelince, çalınan ilaçlar kayda değecek rakamları içermiyordu, sorumlulukları vardı sadece." Birden ağlamaya başlıyorum, nedenini bilmiyorum, bunca yük ağır gelmiş olabilir, elinden geldiğince teskin etmeye çalışıyor, hatta Şener'den bile bahsediyor Duygu. "Sana şaşıyorum, imkânların benim elimde olsa ağlamakla asla zaman kaybetmezdim, dans etmeye başla, bak her şey başka türlü olacak göreceksin." Sessiz kalıyorum, iyi olmadığımı anlıyor. "İstiyorsan geleyim, bu akşam sende de kalabilirim. İstiyorsan tabi?" "Yok, kötü sayılmam sadece bir burukluk oldu, hem kolay mı zannediyorsun, bunca yük kimin üzerine yıkılsa böyle olur." Biraz iç çektikten sonra

konuyu değiştiriyorum. "Beni boşver, Vildan Hanım aradı mı seni?" "Aradı aramasına; ama o nemrut kocası yok mu hiç sevmedim onu, adli tıptaki arkadaşına söyle onunla ilgili şüphelerim gittikçe artıyor, üzerine gitsinler." Duygu, aynı sözleri etmekten kaçınmıyor. Onun kaygılarını taşısam da delil yokken adamı suçlamak saçmalık olur, üstelik Adli Tıp bu konuda ne yapabilir ki; onu açık açık uyarıyorum. "Sormayacak mı ne tür şüpheler taşıyorsunuz diye? Sakın altıncı hissim böyle diyor diye saçmalamayasın, senin gibi düşünmek işin en kolayı ama bunu sesli olarak söylemek sorumluluk değil midir?" Söylediklerim bir kulağından girmiş diğerinden çıkmış gibi kaldığı yerden devam ediyor."En sonunda Menderes Bey'i ben öldüreceğim, şayet benim adım Duygu'ysa yaparım bilirsin. Uyuşturucu ya da ilacı bu adamın verdiğini düşünüyorum, zamanı gelince ispatlayacağım da." Gittikçe iş ciddileşiyor, bu sözler hocamın kulağına giderse yandık ki ne yandık, kıyamet yakındır derim, şimdilik onu azdırmamak için konuyu değiştiriyorum. "Bırakalım saçma sapan varsayımları, yeni yazını yazabildin mi?" "Hah hah ha, seninkinden sonra ne yazılır ki? Çok içerledim, sitedeki süksem kaybolmak üzere bilesin. Hiç baktın mı yazına, onlarca yorum gelmiş, oysa benimkinde hiç yorum yok, okuyucuya verip veriştirdim tabi, sakın bu sözlerimden sonra yazımın altına yorum yazayım deme kıyameti koparırım ona göre." Umursamazlık ve vurdumduymazlık yapısında var, bu tür çekişmelere ayıracak zamanımın olmadığını bildiği halde sürekli kendisini ikna etmemi istiyor, sanki eksenine girmişim gibi dediğini yapıyorum."İnan ne yazılmış ona bakmaya bile zamanım olmadı, böyle söyledikten sonra merak etmedim de değil; ama öncelikle rakibimin yazısını okumak zevkli olacak." Karşılıklı atışmalar, sitemler ve iltifatlar sonrası telefonu kapatıyoruz. Bunca konuşmanın sonunda tek bir soru kalıyor. Menderes Bey, Aydın Bey'in ölümünden sorumlu mu? Kendine gel Berrin, bu saçmalığa bir son vermen lazım, Duygu'ya uyma diyorum kendi kendime. Demliği ocağa sürdükten sonra koşar adım bilgisayarın başına geçip yazısını okuyorum.

ARKADAŞIM ENAYİ Mİ?

Arkadaşım enayi değil, bu çok açık. İçimden ona kızıyorum; aynı zamanda gözlerimi açtığı için teşekkür etmek de istiyorum. Bu yazıyı kız arkadaşımın bir meselesi yüzünden kaleme aldım.

Günlerce bekliyorsun, aradı arayacak, kızıyorsun, yok yok diyorsun muhakkak işi çıkmıştır, ya da hastalanmış olabilir diye kendini avutacak türden bahaneler buluyorsun. Tam delireceğin zaman birden arıyor sonra yelkenleri suya indiriyorsun. İstinat duvarları yıkılıyor, tekrar aynı hödükle buluşuyorsun, yeniden kendine bir şekilde bağlıyor seni.

İnsanoğlu bu, iki güzel sözle kanı kaynıyor, çabucak kanmaya müsait zavallı hale gelebiliyor. Yanılgılar gidip gelen şüpheler de başlayabiliyor, arada bir de celalleniyor, bu adam yüz veriyor mu yoksa vermiyor mu? Seviyor mu yoksa sevmiyor mu diyorsun kendi kendine. Yalan söylüyor mu yoksa gerçekten öyle olduğu için mecbur mu kalıyor. Alıp veriyorsun ve deliriyorsun sonunda.

Ağzına sürülen balın etkisi bir iki hafta idare ediyor, sonra yeniden gamzelerin kaybolup kafanda şimşekler çakmaya başlıyor, oyalandığını anlıyorsun. Âşıksın ya, karşılık görmenin ne önemi var; sen onu seveceksin o istediği gibi seni sürecek, istediği zaman arayacak istediği zaman seninle buluşup sevişecek. Birden gerçeği görüyorsun, sonra da bitireceğin an geliyor. Bu midedeki gazın bağırsaklardan çıkıp bir şekilde boşalmasına da benziyor. Rahatlayınca yeni aşklara yelken açmanın zamanı diyorsun.

Ali gidiyor, yerine daha iyisi diye Veli geliyor. Aynı kaş göz, aynı el ayak, belki de daha iyi boy endam, eli eline yapışıyor, sevgilisiniz artık arada bir dudaklar da kenetleniyor.

Veli, Ali gibi değil boş bırakmıyor seni, sürekli telefonla arıyor. Seviyor, kucaklıyor sahipleniyor, yaşama heyecanı aşılıyor, fırınlıyor da seni.

Vay diyorsun, geriye bakmaya korkuyorsun. Bir gün Beyoğlu'nda yürüyorsun, yeni sevgilin Veli, öylesine kavramış ki elini, havasını atıyor. Keyif senin keyfin, birden dikkat kesiliyorsun kar-

şıdan kim gelse iyi, Ali, üstelik elinden tuttuğu bir de kız var yanında. Eskiden olsa kızı cart diye ikiye ayırır Ali'yi de iki sağ kroşeyle yere sererdim diyorsun. Şimdi öyle değil, kıza acıyorsun, bir de kendi omuzlarını dikleştirip havalı bir edayla tanımazlıktan bile gelebiliyorsun Ali'yi.

Gerçekle-Hayalin çarpışması, hayal yanımdan geçip gidiyor, gerçek el ele tutuşmuş, göz göze cesurca bakabiliyor. Bu yazıyı yazmamın bir nedeni var tabi ki, adı olmayan birlikteliklerin sonu da olmuyor, bundan sonra sevgi adına aman vermek lügatimde yok, ayrıntılar farklı şeyler söylese de benim için sonuç önemlidir artık. Sevgilim bekâr, yaşı yaşıma uygun birbirimize yanlışımız yok, niye aramadı geç kaldı gibi şüphelere de yer yok hayatımızda. Laf aramızda telefonum çaldığında, ' yine mi o' demeye bile başladım; Peki diğerinden farklı olarak ne özelliği var diye sorabilirsiniz. Dans etmesini biliyor, yetmez mi?

Babam hep 'ne zarar gelirse akıllıdan gelir' derdi, 'çünkü delinin gizlisi saklısı olmaz, söyleyeceği dilindedir, dolayısıyla ondan gelecek zararları net şekilde görebilirsin.' Bu yazıdan ne çıkarmam gerektiğini anlamaya çalışırken Duygu'nun bu kadar acımasız olabileceğini tahmin etmiyordum; çünkü Mithat'ın bir sahtekâr olduğunu demeye getiriyor ve Şener'i sadık bir köle gibi yanımda betimliyor. Ona bir sözüm yok, Mithat'la tarışmamış olsa da gerçekçi olduğunu her defasında haykırıyor. Şimdi yazının içeriğine bakarsak, Mithat'ın aramadığı çok zamanlar oldu mu oldu, her defasında bunu hayra yorumladım. Oysa sadece o aradığı zamanlar bir araya gelebiliyorduk, onu aramam söz konusu bile değildi. Evli bir adamı ne kadar arayabilirsin? Bu soruyu şimdi daha özgürce kendime sorabiliyorum. Düşündükçe taşlar yerli yerine oturuyor ve dehşete düşüyorum. Onun defteri kapandığına göre Duygu'nun deyimiyle sanki mecburmuşum gibi Şener'in defterinin açılması mı lazım? Şener'in peşimde olduğunu bilerek yol göstermek adına bu yazıyı kaleme almış olabilir. Haksız da sayılmaz, Şener ışık bekliyor, her an çıkma teklifinde bulunabilir.

Duygu'nun sayfasını kapattıktan sonra bu kez kendi yazımın altındaki yorumları okumak üzere tıklıyorum. İnanamıyorum, o kadar çok yorum gelmiş ki şaşırıyorum, felsefeden girip psikolojiden pasajlar geçenler mi dersiniz, akla ziyan ne kadar konu varsa işlenmiş. Teker teker hepsini göz ucuyla bakarken hiç ummadığım şekilde Şener'in yorumunu da görüyorum. Heyecanlanıp sevinirken yazdığımı nereden öğrendi diye merak ediyorum doğrusu, muhtemelen Duygu söylememiş olabilir diyorum. Yorum yazısının içeriği methiyelerle dolu, Adli tıbba intikal eden olaylardan tut da annenin toplumumuzdaki haklılığı için uğraşan kararlı çocuklara kadar bir dizi örnekleyen yazısıyla beni onaylamış oluyor. Gizliden gizliye ya da apaçık şekilde kur yapan, ilgi duyduğunu her fırsatta ortaya koyan Şener'i bu yazısından sonra daha çok sevmeye başlıyorum.

Yatağa girdiğimde soluksuz kalıp kâbus göreceğim diye taşıdığım endişe ve korkulardan bir türlü kurtulamıyorum. Sıyrıldım, bir daha da kötü rüyalar görmeyeceğim dediğim anda, aklıma gelen bu düşünceye lanet olsun. Ne olursa olsun iyi şeyler düşünerek yorganı başıma kadar çekiyorum ve benim için gece başlıyor.

Gecenin bir saati annemin beklediğini görmek ne güzel, uzun zamandır bu kadar mutlu görmemiştim onu. Babamla el ele tutuşurken, istediğimiz de buydu dercesine etrafa gülücükler saçıyorlar. Yoksa diyorum, Mithat'tan ayrıldığım için mi mutlular? Onaylar şekilde başlarını sallıyorlar, ardından Şener görünüyor, bana doğru itiyorlar onu. Desteler dolusu gül yaprakları başımızdan aşağıya dökülüyor. Şener'le el eleyiz. Anne babam bir anda kayboluyor. Rüyada mıyım diye kendime soruyorum, ne olduğunu umursamıyorum bile. Deniz kenarına doğru koşuyoruz, birden Vildan Hanım beliriyor, ardında Menderes Bey var peşimizde, her zamanki gibi ciddiyetini koruyor. Duygu peşlerinden geliyor, yüzünde kıskançlıktan eser yok.

Rüyam hiç bitmesin istiyorum. Papatya tarlalarının içinde buluyoruz kendimizi. Şener'in gözlerinde sevgi ışıltıları, içimizde heyecan, çocuklar sarıyor etrafımızı, sarı, siyah saçlı çocuklar

bunlar, güzel bakıyorlar, küçücük elleri parmaklarımı kavrıyor. Bu bir işaret mi? Ya da yaşayacaklarım olabilir mi diye soruyorum? Eczaneden ilaç çalan bağımlıyı da görüyorum, sevinç var gözlerinde, suçlu değilim diyorum. Yeniden Vildan Hanım geliyor, henüz netleşmedi diyor, yıldızlar parlıyor yanı başımızda, umudunu kaybetme diyorum ona. Duygu diğer yandan var gücüyle haykırıyor, 'Menderes Bey katil' diyor. Sus diyorum ay şahit, sonra ölüm gelir peşi sıra. Ne olduğunu anlayamıyor, sadece susuyor. Ellerim yeniden açılıyor gökyüzüne, her bilinmezin bir göreni mutlaka vardır diyen sesler duyuyorum. Nereden geldiğini bilemediğim sesler de var kulaklarımda. Sonuca gidemediğim için uyanmak istemiyorum. Hayatı her zamankinden fazla sevmeye başlıyorum. Derin bir sessizlik ve huzur var gecede.

ERTESİ GÜN

Sabahleyin beynimin hiç uyumadığını, gördüklerimin sadece görmek istediklerim olduğunu anlayarak uyanıyorum. Korkarak yatağa girmiş olsam da mutlu şekilde kalkıyorum. Anne bağımlısı kız çocukları gibiyim, neye dokunsam annem var, her an beni takip ediyor gibi geliyor. Geceleri, kâbus ya da hayatıma yön verecek rüyalar görmek istemiyorum artık, bunun muhakkak bir çaresi olmalı.

Yoksulluk zor, maaşlı insanların sürekli olarak aldıkları parayı kontrollü harcamaları, gerekli olan ihtiyaçlarını bile kısmalarına neden olabiliyor. Bugün keyfim yerinde bu nedenle kalfanın maaşını zamlı vereceğim, bunca sıkıntılara göğüs germiş bir çalışanım olduğundan ödüllendirmek istiyorum onu. Geçmişte ıkınmasını anlar ve mecbur kaldığım için zam yapardım. İlk kez zorlamadan ve uyarısına gerek kalmadan yapıyorum bunu. Onu mutlu olmuş olacak ki kraliçeler gibi ağırlıyor beni. 'İnsanları mutlu etmek kendini mutlu etmektir' derdi babam, geride sadece iyilikler kalıyor. Annemin okunmuş gazeteleri biriktirip bir yatırıma dönüştürmesine hep alaycı yaklaşmıştı. Babam öldükten sonra ilk

defa kalfanın maaşını artırdığımda annemden az azar işitmemiştim, onun eczanemde çalışmasını kendi istediği halde zam yaptığım zaman yüzünün nasıl da düştüğünü dün gibi hatırlıyorum. Ah anneciğim ah, hâlâ aklımdasın, aşkımın içinde, hesaplarımda, soluduğum havada ve rüyalarımda...

Kalfa, hırsızlık olayını enine boyuna anlatırken, gencin cenazesinin iki sokak ötedeki camiden kaldırılacağını söylüyor. Derin bir acı duyuyorum, sattığım zehir yüzünden ölümüne sebep oldum gibi suçluluk duygusu de denebilir buna. Bir an cenazesine gitsem mi diye düşünceler aklımdan geçiyor, geçen her dakika gitmek için daha fazla arzu duyuyorum.

Kendimi caminin avlusunda buluyorum, cenaze için yeterli kalabalık var, tabutun yanında yerlere kapanırcasına ağlayan yaşlı bir kadını teskin etmeye çalışan başka kadınlar da var. Onların yanına gitmek yerine bir kenarda durmayı tercih ediyorum. Cep telefonumdan mesaj uyarısı geliyor. *"Âdemoğlu ölümsüzlükten vazgeçti; çünkü "gerçeği öznel dünyada gönlünce adlandırabilmenin" cazibesini yaşamak istedi. Soğuk gerçek yerine, sıcak yalanları seçmek ise Tanrı'nın bin bir sıfatına övgü oldu ve gökten üçtaş düştü biri senin başına... Kızım ne işin var cenazede?"* diye yazmış Duygu. Muhtemelen cenazeye gittiğimi kalfadan öğrenmiş, gelen mesaja cevap yazmak için duvara yaslanıp parmaklarımla telefonun tuşlarına basıyorum. "Bir yaradılış destanından mı bu yazdıkların? Âdemoğlunun anlamda var olmak için her şeyi göze aldığını mı anlatıyorsun? Hem ne önemi var, Âdem'e nispet yaparcasına bir intihar var önümde ve bir şekilde Âdem kızı olarak sorumlu hissediyorum kendimi." Duygu'ya mesaj gönderdikten sonra cenazenin olduğu yöne dönüyor ve içimden ölen gence sesleniyorum. Hayatının baharında, daha başlamadan Tanrı'yla hesaplaşmaya mı gittin? Cevabını yine kendim veriyorum. Kuşkusuz, günahlarınla sevaplarınla âdemoğlu olarak gittin, uyum sağlayamadım, tutunamadım, belki de korkuyordum diyeceksin. Ya da parmak uçlarımdaki Tanrısal gücün farkına bile varamadım da diyebilirsin. Daha çok diyeceklerin olacak kim bilir? Anne ba-

barını bekleyin, onlar gelir kendi günahlarından beni kurtarır, daha neler dökülecek dudaklarından.

Etrafım yavaş yavaş dolmaya başlıyor. Erkeklerin kendi içlerinde konuştuklarını, işin içinde intihar olduğu için mümkün olduğunca sessizliklerini koruduklarını da biliyorum. Bir ara küçük bir kız yanıma yaklaşıyor, kim olduğumu ve diğer kadınların yanına neden gitmediğimi soruyor, cevap olarak yerimden memnun olduğumu ve eczacı olduğumu söylüyorum ona. Bir anda yanımdan uzaklaşıyor, kadınların yanına dönen küçük kız, onlara bir şeyler fısıldıyor. Muhtemelen benim kim olduğumu söylüyor, henüz öğlen namazına on beş dakika gibi bir zaman var. Sanki orada yatan çok yakınımmış gibi duygulanıp ağlıyorum, sorumluluk duyduğumdan da olabilir bu gözyaşları. İçlerinde en çok ağlayan, muhtemelen ölen gencin annesi olan yaşlı kadınla bir an göz göze geliyoruz. O an hiç olmadığı kadar üzülüyorum, bakışları sanki ölümüne sebebiyet vermişim gibi suçlayıcı. Gelmekle hata mı ettim diye düşünürken ölen gencin babası yanımda bitiyor. Küçük çocuğa eczacı olduğumu söylemiştim, anında yayıldığı besbelli. Yanıma yaklaşan yaşlı adam, tokalaşmak yerine sadece "hoş geldiniz" demekle yetiniyor. Başsağlığı dileklerimi ilettikten sonra çok üzgün olduğumu söylüyorum. Oğlunun başka gençler tarafından kandırıldığını, bütün çabalarına rağmen bu illetten onu kurtaramadıklarını itiraf etmek zorunda kalıyor babası. Buraya kadar zahmet edip geldiğim için teşekkür ettiklerini de belirtiyor. Öğle namazı sonrası genci cenaze arabasına koyup mezarlığın yolunu tutuyorlar.

Vicdanımın ne suretle olursa olsun nispeten rahatladığını hissediyorum; gel gör ki genç bir insan hiç yoktan hayata gözlerini yummuş, babaannemin dediği gibi mukadderat işte.

Öğlende Şener yemek için davet edince kabul ediyorum. Arabasıyla geliyor, görüntü son derece doğal, yüzündeki tebessüm ve davranışlarıyla beni sevdiğini belli etmeye çalışıyor, o kadar ki söylemekten bile kaçınmıyor artık. "Vildan Hanım'a ne kadar teşekkür etsem azdır. İyi ki bizi tanıştırdı, aklımdan çıkmıyorsun."

Diyor. Henüz Mithat'ın izlerini silememiş olsam da benim de aklımdasın demek istiyorum ona. Arabada gergin olduğumu görünce rahatlatmanın yolunu arıyor. "Geriye doğru yaslan, hiçbir şey düşünme, kendini bırak, diken üstünde olmaktan vazgeç. Sahi canını sıkan bir şey mi var?" Arka arkaya komutlar veriyor, açılmam için zorluyor. Oysa çocuktan farkım yok, kararsızlığımı bir kenara bırakıp, uykusuzluğumu ve şüphelendiğim uyku apnesini anlatıyorum ona. "Geceleri gördüğüm kâbuslar yüzünden sabahları yorgun kalkıyorum. Bir türlü üstesinden gelemedim, bu durum uzun zamandır devam ediyor, insanlara sürekli çare satarken kendime faydam yok." Şener'in konuşmasını bile beklemeden devam ediyorum. "Bunca ilacın içindesin, uyku haplarından niye kullanmıyorsun diye sorma; çünkü kullanmak istemiyorum." Bir eli direksiyonda diğeri elime doğru uzanıyor, ondan gelen bir sıcaklıkla heyecanlanıyorum. "Hiç merak etme bu işin üstesinden geleceksin; çünkü bundan sonra yanında olacağım." Bir kadının duymak istediği en güzel sözler kuşkusuz bunlar. Şener, bir süre sonra nasıl üstesinden gelebileceğimin yolunu da çiziyor. "Bakırköy'de nörolog bir arkadaşım var, çalıştığı hastanede uyku testi de yapılıyor, randevu alıp bir geceliğine seni yatıralım ne dersin?" "Ne diyebilirim uyku apnesi veya her neyse, geceleri kâbus görmekten kurtulacaksam seve seve gelirim." Eczacı olarak dertlenen birine tavsiye edeceğim bir konuyu Şener'in bana önermesi ve kabul etmeme hayret ediyorum.

İncirli caddesi üzerindeyiz. Eskiden sinema olan ve şimdilerde televizyon stüdyosuna dönüşen binanın yanındaki balıkçıda, garsondan hamsili pilav istiyoruz. Yemeği beklerken söz dönüp dolaşıp Vildan Hanım'a geliyor, bu konuda çok dertli daha adı geçer geçmez yüzü düşüyor Şener'in. "Her gün arıyor, ne diyeceğimi bilemiyorum, kardeşinin ölümüne şu sebep oldu dememi bekliyor. Böyle bir şey yok, defalarca anlatmaya çalıştım; ama anlamak istemiyor. Sadece kaza nedenini açıklama şansımız olabilir, şüpheli bir durumda polis ve savcılar araştırma yapabilirler." Duygu'nun ithamları hatta suçlayan sözlerini ona söylemeli mi-

yim bilmiyorum? Şener, güven veriyor, dolayısıyla hoşuna gitmediğini bildiğim halde bunları onunla paylaşmak istiyorum. "Kanunlar başka türlü dese de Menderes Bey'den şüpheleniyoruz, onun bu işte parmağı olabilir; çünkü bakışları hiç güven vermiyor. Vildan Hanım'a kim yaklaşırsa yaklaşsın tehlike ve tehdit gibi görüyor, bunu ikimiz de tespit ettik." Şener, alay etmek yerine bu kez şüphelerimizi boşa çıkarmak için farklı şeyler söylüyor. "Yaşını başını almış bir adamın yaptırım gücü ne olabilir ki? Bildiğim kadarıyla Vildan Hanım'ın kardeşinin kullandığı araba da onun arabası, ölümünden ne umabilir? Yoksa aldığı maddeyi onun içirdiğini mi söylemek istiyorsun? Mümkün olabileceğini sanmıyorum, araştırmalarda şizofrenler veya akıl hastalarının kullandığı ilaç içeriklerine rastlandı, aşırı dozda alındığı da tespit edildi. Yüzde yüz şu ilacı içmiş denmesi tabi ki mümkün değil; ama genel bulgular bu şekilde." "Peki, Menderes Bey şizofren olabilir mi? Şayet öyleyse ve kendi ilaçlarından Aydın Bey'e içirmişse bundan ne fayda sağlayacak?" Birbirimize sorduğumuz her soru yanıtsız kalıyor. Şener, sırf mutlu olayım diye çabalarken bu konu ile ilgili konuşmak istemediğini de belli ediyor. "Vildan Hanım'ın evliliği beş altı ay olmuş, Menderes Bey'i ne kadar tanıyor ki? Ona kocandan şüpheleniyoruz deme şansımız olabilir mi? Böylesine bir itham bizleri zor durumda bırakmaz mı?" Biz konuşurken telefonum çalıyor. "Kızım nasılsın?" "İyiyim hocam ya siz?" "Biz de iyiyiz, bak ne diyecektim, Menderes Amcanla yazlığın bahçesini ekmeye gideceğiz fırsat buldukça bizim eve uğrayıp çiçeklerime su verebilir misin? Duygu'ya söyleyecektim; ama Menderes istemedi, ne olur kusura bakmayasın. Tabi müsaitsen?" "Müsaitsen ne demek muhakkak uğrar bakarım, evin anahtarını bana bırakmanız yeterli." "Hiç merak etme bugün akşama doğru sana uğrayacağım o zaman bırakırım. Eczanede misin?" Şener, bu soru gelirken işaretle selamını iletmemi istiyor. "Hayır, balıkçıda Şener'le yemek yiyoruz, size selamı var." Telefonun diğer ucundan memnuniyetini belirtir şekilde o da selam söylüyor, aynı zamanda onu övmeden de edemiyor. Telefonu kapattıktan sonra bir süre daha oturuyoruz. Konuşmalar öylesine yol alıyor ki korkuya

da kapılıyoruz. Şayet Menderes Bey bir cani ise hocamın vay haline, dedektifler gibi nedeni belli olmayan bir olayın üzerine gidiyoruz. Annem olsaydı her halde rezil etmekten beter ederdi beni; ama o yok. Korku, şüphe ve sevgi bedenimin her hücresini sarmışken, aklıma gelen yeni bir düşünceyi Şener'le paylaşıyorum. "Yazlıklarının bahçesini ekmeye gidecekler, çiçeklerinin sulama görevini ise bana verdiler, bunun ne anlama geldiğini biliyor musun?" Muzip gülüşümün ne ifade ettiğini anlıyor ve yüzünün şekli bir anda değişiyor. "Onlar yokken evlerini mi karıştıracaksın?" "Hayır, sadece bakacağız, sen ve ben. Menderes Bey'in ne tür ilaçlar kullandığına, albümlerine, eşyalarına, yakalayabilmeğimiz bir ipucuna, aklımıza gelebilecek ne varsa ona bakacağız." Bu sözleri kendime yakıştıramıyorum, tıpkı Duygu gibi düşünür oldum, sanki gizli bir güç bu saçmalıklara sürekli beni itekliyor. Şener hesabı istiyor, aynı zamanda tedirgin şekilde yüzüme bakıyor. "Senden korkulur, bu şekilde gidersen kısa zamanda nedenini ortaya çıkarırsın." Konuyu değiştirmek ve anı kurtarmak için bir teklifte bulunuyorum ona. "Bak ne diyecektim, durumunu ayarla bir akşam boğazda balık yiyelim ne dersin?" "Emrin olur derim."

Zaman ilerliyor, umutlarım yeşeriyor ve tutunmaya devam ediyorum.

Eczaneye bırakırken bir iki güne kadar nörologdan randevu alacağını söylüyor Şener, kafamdaki takıntılardan kurtulmamın kendisi için önemli olduğunu ve ciddiye aldığını her fırsatta gösteriyor.

Kalfa işleri öyle bir çekip çeviriyor ki olup olmamamın önemi kalmadı. Eczanede oturup sadece keyif yapıyorum, bir iki saat sonra arayan Şener, nörologdan randevu aldığını yarın gelip beni alacağını söylüyor. Akşama kadar gelen giden reçeteleri izliyorum, benim işim değilmiş gibi umursamıyorum bile, kanatlanıp uçacakmış gibiyim, bu duyguları yaşatan hiç şüphesiz Şener.

Eczanenin önünde Vildan Hanım'ın taksiden çıktığını gören kalfa yardımcı olmak için fırlayıp kapıyı açıyor ona, içeriye girer girmez bu kez gülücükler saçıyor etrafa. "Nasılsın?" "İyiyim ho-

cam ya siz." "Nasıl olayım bir gün iyi ertesi gün kötü benimki, Şener nasıl? Kaç gündür onunla görüşemedim." Bu soruyu anlamlı soruyor, sanki onunla hep birlikteymişiz gibi. "Çok iyi sayılır, bugün beraber yemek yedik. Selamı var, kulağınız çınlamıştır, sizden bahsettik." Birden ciddileşiyor, tedirgin olmuş gibi geriliyor, sonra da önemli sözler edecek gibi yüzüme bakıyor. "Bak kızım, onu ne kadar seversem seveyim dürüstlüğünden ne kadar emin olursam olayım, senin yerin her zaman başka. Sizi birbirinize çok yakıştırıyorum, Şener'in sana olan ilgisi her geçen gün artıyor, hatta geçenlerde telefonda bu konuyu da konuştuk, etkilendiğini ve seni çok beğendiğini söyledi, bunu duymak o kadar memnun etti ki; o an vesile olduğum için oturup ağlayabilirdim. Hayatta bazı doğrular insanın önüne defalarca gelmeyebiliyor, şimdi kendimi örnek vererek anlatacağım, kardeşimle ilgili çok güzel anılarım olsa da sıkıntılarım da oldu. Evlenmeye kalktığımda, mutlaka adaylara elmanın sapı, üzümün çöpü diye kulplar takar engellerdi. Peki, ne oldu? Bugünlere kadar geldik. Yeter dedim kendi kendime ve ona danışmadan evlendim. Bu evliliği bile engellemek için Hollanda'ya taşınmamı istedi. Kabul etmedim, nasıl kabul edebilirdim ki? Yeni emekli olmuş bir insanın kalkıp son döneminde bilmediği bir dilin konuşulduğu ve tanımadığı bir ülkeye kendini hapsetmesi reva mıdır? Tabi olmadı, ama bu saatten sonraki evliliğin ne anlama geldiğini tahmin edersin, yalnızlık çok zor, evin içinde bir nefes arıyor insan, yoksa çoluk çocuk sahibi olmak ya da başka bir sebepten değil tabi. Sana gelince, ne yap et Şener'i bırakma, sevdiğini her fırsatta belli ediyor, bundan daha önemli ne olabilir." Sağa sola baktıktan sonra düşüncelerden arınan hocam bu kez umut aşılamaya çalışıyor. "Güzel günler sizi bekliyor, geriye bakıp hüzünlenmenin de anlamı yok be güzel kızım, Şener senin gerçeğin, aksi takdirde benim yaşadığım gibi son pişmanlık fayda etmiyor." Hocam, Mithat'ı hayal, Şener'i de gerçek olarak betimliyor, bu sözleri Duygu'ya da söylemiş olacak ki son yazısında kullanmış. Sözü sürekli buna getirmesini yadırgamıyorum artık bunu belli de ediyorum. "Öğütlerinizi tabi ki önemsiyorum, önceki arkadaşlığımla ilgili endişeler taşıyorsanız içiniz rahat ol-

sun, Mithat'la ayrıldık, daha fazla mutlu olmamı istediği için ayrıldık, bundan adım gibi eminim. Şener'e gelince, ondan hoşlanıyorum; ama aynı zamanda, zamana da ihtiyacım var."

Kalfa, yaptığımız konuşmalara kulak misafiri olmak istiyor, her defasında gelen müşterilerle dinleyici motivasyonunu kaybediyor. Bu kez kocasının durumuna getiriyor hocam. "Evlenirken yazlığının olduğunu bilmiyordum, daha neleri çıkacak kim bilir? Biliyorsun ki mala mülke önem veren biri değilim, içimden keşke yazlığı olmasaydı dediğim oldu; çünkü bahçesinin çapalanmasından tut da boya badana işine kadar dünya işleri var, biz yapamıyoruz; ama başında bulunmamız gerekiyor. Menderes alışkın, bu halimle ben ne yapabilirim ki gençken belki zevkli gelebilirdi, şimdi sadece eziyet gibi geliyor bana." Üzerindeki karamsarlığı atması için onu uyarıyorum. "Yanlış düşünüyorsunuz, şehrin gürültüsünden kaçıp temiz havayı solumak başlı başına ilaç sayılmaz mı? Bunu sağlığınızın gereği gibi görürseniz kendiliğinden sorun ortadan kalkar." Bir süre konuşmadan duruyoruz, muhtemelen söylediklerim işine gelmiyor bu nedenle konuyu değiştirmek istiyor. "Şimdi onu boş ver, anahtar meselesine gelelim, seninle karşılaşmadan önce evimin yedek anahtarı Duygu'daydı, evlenince geriye aldım. Ondan alışımın nedenini tahmin edersin, karıştırmayı çok seviyor, eşyalarımın yerlerini benden iyi biliyor, malum artık evliyim ve böyle bir şey olsun istemiyorum. Temizliğe gelen kadına da vermek istemiyorum, ne olur anla beni." "Sizi anlıyorum, Duygu'yu savunmak söylemeyeceğim; ama bu davranışı samimiyetinin göstergesi olamaz mı?" Bir süre sessiz kaldıktan sonra onun endişelerine katıldığımı söylüyorum. "Sahi haklı da olabilirsiniz, malum artık tek başınıza değilsiniz. Bu arada pasaportum hazır, yazlığa gidip gelin, daha sonra Hollanda için konuşuruz." "Hay bin yaşa kızım, konuyu açmanı bekliyordum, Menderes'in davranışı yüzünden söylemeye çekiniyordum, sıkıştırmak istemedim seni. Kendime güvenebilsem Amsterdam'a yalnız da giderdim; ama malum dizlerimin ağrısından duramıyorum."

Vildan Hanım vesilesiyle de olsa yurtdışı çıkacağım için memnunum. İçimdeki ses Menderes Bey varken, Hollanda'ya boşuna gittiğimizi söylüyor, yüzüme baktığında düşünceler içinde olduğumu görünce şöyle bir soru soruyor. "Şayet eve bakmaya zamanın yoksa muhakkak bir formül bulurum?" Endişeli, sürekli olumsuz düşünebileceğimizi hesap eder durumda olan hocama bu kez sitem ediyorum. "Yapmayın o nasıl söz, görüyorsunuz ki akşama kadar sadece oturmakla meşgulüm, dalgınlığım inanın sizinle alakalı değil. Eviniz benim evim sayılır, çiçekler konusunda da endişeniz olmasın." Anahtarı titreyen ellerinden alıyorum, farklı ne tür sıkıntılar taşıdığını bilemiyorum ancak zaman bunu netleştirecek. Evine giderken muhakkak Şener'i de götüreceğim, bakış açısı çok farklı olabilir. Menderes Bey'den en çok şüphelenen Duygu'yu da yanımıza alsak mı diye bir düşünce geçiyor aklımdan, bunun çok tehlikeli olduğunu biliyorum hocamın, 'evi altına üstüne getiriyor' sözleri aklıma gelince vazgeçiyorum bu düşünceden.

Vildan Hanım'ı evine bırakmak için harekete geçiyorum; fakat kalfa müdahale ediyor, bu kez kendisinin bırakabileceğini söyleyince itiraz etmiyorum. Onları uğurladıktan az sonra kalfayı karşımda buluyorum, gitmesiyle gelmesi bir oluyor. Neden götürmek istediğini dayanamayıp açıklıyor kalfa. "Kadında bir gariplik olduğunu sezdiniz mi? Konuşurken sürekli dikkatini başka şeylere kaydırıyor, çok garipsedim. Size de öyle gelmedi mi?" Bu söze çok bozuluyorum, aynı zamanda kızıyorum da ona. "Doktor musun?" "Doktor değilim; ama muhakkak tedaviye ihtiyacı var, sırf onu gözlemlemek için götürdüm. Bence dikkat edin." Lafı ağzına tıkıyorum. "Bir iyilik yaptın kötülüğe dönüşmesin, hem onu sorgulayacak durumda değilsin, ne kadar acı çektiğini görmüyor musun? Lütfen bir daha duymayayım." Bozulur gibi de olsa arsızlığa vurup gülüyor. "Yok, sadece espri mahiyetinde söyledim." "Ne mahiyetinde söylediğini pekâlâ biliyorum, bunak bu kadınla niye uğraşıyorsun türünden bakışlarını da sezinleyebiliyorum." Bu çıkıştan sonra kalfaya daha fazla yüklenmeyi uygun bulmuyorum, söylediklerinin haklı yanları olsa da onun kadar rahat konu-

şamayacağım; çünkü çektiği acıların verdiği sıkıntıları yaşıyor zavallı hocam, bunu pek ala biliyorum.

Akşam eve giderken trafik sakin görünüyor. Apartmanın önünde bir komşumla karşılaşıyorum, daha nazik davranmalarının altındaki gerçek annemin ölmüş olması. Bir işletmenin başında bulunsam da düne kadar kendimi ana kuzusu olarak görürdüm. Apartman yöneticisi annemle muhataptı, şimdi artık annem yok, bütün sorunların muhatabı artık benim. Merdivenleri çıkarken elime tutuşturduğu ek masraf faturalarının içeriğini bile sormadan anında ödüyorum.

Evden içeri girerken arka arkaya cep telefonum çalıyor. Şener, yarın saat iki için doktordan randevu aldığını söylüyor. Aklım yarınki doktor randevusunda, acaba beynimde bir kist olabilir mi? Bir eczacı dahi olsam, kötü düşünceler aklıma geliyor. Şener'in yarın için randevu alıp saatler önce bana ilettiğini aklıma getirince telefonu yalnızca bunun için açmadığını da anlıyorum; çünkü konuşmasının son sözcüğü 'seni seviyorum' oluyor.

Sözleşmişler gibi ardından arayan Duygu. "Kızım nerelerdesin yoksa Şener'le mi berabersin? Bu akşam salsa kursunun olduğunu unuttun herhalde, zaten böyle olacağı belliydi." Duygu'nun arka arkaya gelen sitemlerine ne diyebilirim, bugün yaşadıklarımı anlatsam değil dans kursuna, tuvalete bile gidebildiğim için şanslı kabul ederdi. "Gece için özür dilerim, inan çok sıkı bir dönemden geçiyorum. Ne olur idare et bu arada pasaportum çıktı, hazırlanmaya başla yakında Hollanda'ya gideceğiz." Bu sözler üzerine karşıdan kahkaha sesleri yükseliyor. "Vildan Hanım'a şunu söylemek lazım, 'arayışların boşuna, şüpheli çok uzaklarda değil tam da yanında' tabi bunu dersem Hollanda gezisini zehir edebilir. Bence kocasının şizofreni olduğunu sen söyle de şüphe eksenini o yöne çevirsin." "Kızım delirdin mi? Menderes Bey'e şizofren teşhisini kendi başına nasıl koyarsın? Kaldı ki bunu ima edersen rezil olmakla kalmaz ilişkimiz de kesilebilir onunla. Bu saatten sonra Amsterdam'a giderken yalnız bırakmayalım aynı zamanda keyfimize de bakalım, yapabileceğimiz başka da bir şey yok."

Keyfimize bakarız deyince bir an sessiz kalıyor, ardından bunun nedenini açıklıyor Duygu. "Bir Lira bile harcayacak param yok durumumu biliyorsun, Vildan Hanım paralarını diğer tarafa götürmeyecek her halde, söyle benim masrafımı da o çeksin." Duygu'nun arsızlığını mı yoksa parasızlığını mı gözlerimin önüne getireyim bilmiyorum; ama parasızlığına dayanamıyorum. "Senin masraflarını ben çekiyorum. Pasaportun hazır mı?" Sözlerim sert, alınıyor sonra da kendini toparlıyor Duygu. "Şimdi utandırdın beni; ama bunu borç olarak kabul edip ilk fırsatta öderim, pasaportum hazır Amsterdam'da masraf çıkarmayacağımdan emin olabilirsin, tur ve alan vergilerini ödemen yeterli olacak, peki tarihi belli oldu mu?" "Dur acele etme, henüz belli değil netleşsin haberdar ederim seni." "O zaman atla arabana, doğru gel dansa." Bu davetini nazikçe geri çeviriyorum, salsayı öğrenmek istiyorum; ama bugün bir de o yorgunluğu kaldıramayacağım. Telefonu kapattıktan sonra yemek hazırlamaya koyuluyorum, aklım karmakarışık, elimde değil Mithat için üzülüyorum, bir türlü bu duygudan kurtulamıyorum.

NÖROLOG

Dün gece her zamanki gibi olmasa da ara ara kabus gördüm. Sabah yataktan kalkıp aynaya bakınca, solgun ve çökmüş bir yüz buluyorum karşımda. Eczanede ilk iş olarak arkaya geçip canlansın diye soğuk suyu yüzüme vuruyorum. Şener olmasa nörolog işini belki de savsaklayacaktım, saat bir buçukta, kapıya dikiliyor, nedense kalfanın bakışları güven verici.

Arabanın içinde hiç tereddüt etmeden elime yapışıyor Şener. "Ne oldu salsaya başladın mı?" İlk sorusu dans, "Hayır, ortalık durulsun o zaman devam edeceğim." "Ortalığın nesi var, kafana takmazsan ortalık durulmuş sayılır, yoksa daha çok beklersin. Dansa ilk başladığım zaman benimle birlikte kaç arkadaşım vardı bilsen şaşarsın; ama şu anda bu dansı bilen bir tek ben varım ve ben ortalığın durulmasını asla beklemedim." Yüzüne bakıyorum,

iyi ki Vildan Hanım'la karşılaşmış ve onu tanımışım dercesine Tanrı'ya dua ediyorum.

Hastane koridorlarında yüzleri soluk ve acı çeken insanları görmek, benim gibi bir hastayı kendiliğinden iyileştiriyor. Ara koridordan geçerken birçok doktor ve görevliyle selamlaşan Şener'in omzuna doktor arkadaşlarından biri dokunuyor. Ayaküstü sohbet sırasında aynı yere gittiğimizi öğreniyoruz. Nörologla randevumuzun olduğunu duyunca ilgisi daha çok artıyor; çünkü sorunumuzun onun mesleğiyle de alakası olabilir. Danışmadaki görevli hiç bekletmeden bizi içeriye alıyor. Şener'le doktor kucaklaşıyor, özel görüşebileceğimizi düşünerek çıkabileceklerini söyleyen Şener'e kalabilirsiniz diyor doktor. Annemin vefatını, öncesi ve sonrası gördüğüm rüyaların bir kısmını, sabahları nefessiz kaldığımı ve ter içinde uyandığımı tüm ayrıntılarıyla anlatıyorum ona, sorunumun uyku apnesinden olabileceğini de söyleyerek tabi. Bütün bunları anlatırken rahatsız oluyor mu diye sürekli Şener'i izliyorum.

Nörologun gözleri üzerimde, eczanede benzer bakışları hastalara atmış biri olarak ne yapmak istediğini gayet iyi anlıyorum. Stresten kaynaklanan psikolojik sorunlar yaşadığımı ve depresyona girmiş olabileceğimi anlatan bakışlar bunlar, bu arada uyku testi için bu akşamı ayarlasın diye doktora baskı yapıyor Şener. Dostlukları çok eskiye dayanıyor, espriyle karışık emrivaki sözler de ediyor ona. Nörolog uyku testi için randevu alınan birimi aradıktan sonra bu gece yatabileceğimi söylüyor. Endişelerim bir türlü bitmiyor, kuşkularım öldürecek, acaba beynimde ciddi bir sorun mu var?

Benzer sıkıntılarla alakalı örnekler veren Nörolog'a, beraberimizde odaya giren psikiyatrist müdahale ediyor. İki doktor ve Şener'in aralarından su sızmadığını düşünecek olursak, bu müdahalenin garipsenecek bir yanının olmadığı ortaya çıkar. Bu arada havadan sudan konuşulurken konu bir şekilde şizofren hastalara geliyor. 'Menderes Bey şizofren mi?' diye şüphelerimiz varken o an canlanıyorum. Bu fırsatı yakalamışken fazla beklemeden bir de

psikiyatrisin bakış açısıyla bir insanın şizofren olup olmadığının nasıl anlaşılacağını öğrenmek istiyorum. Bu soru karşısında mesleğimi soruyor, eczacı olduğumu öğrendikten sonra daha rahat anlatıyor psikiyatrist. "Bunun cevabı kolay değil. Hayalle gerçeğin karıştırılması hastalığın belirtilerinden olabilir, daha farklı özellikte olanları da var tabi." Psikiyatris bunları söylemişken Şener devreye giriyor. "Zor olan bu mesleğin, iyi bir yanı daha var, delirmemek için sürekli kendini yurt dışına atmak. Kemal Bey bunu gayet iyi yapıyor." Kahkahalar havada uçuyor, nörolog, Şener'i onaylayınca kaldığı yerden devam ediyor Psikiyatrist. "Eee mesleğimiz beyinle alakalı olunca ister istemez kendimizi dışarıya atıyoruz, diğer doktorların işi bizden kolay. Midesinden rahatsızlığı olan bir hastaya şu hastalığın var deyip reçetesini yazdıktan sonra gönderebiliyor doktor, bizimki öyle mi? Hadi güle güle yok bizde. Şizofreniye gelince hastaların yarısından fazlası, hastalığının ve mantıksız davranışının farkında değil, gerçeği yaşadığını zannediyorlar. Sanıldığı kadar kolay bir iş değil, iyice yakın oluyoruz onlarla. 'Hiçbir sorunum yok, hasta değilim, bir psikiyatristte ihtiyacım yok, aile üyelerimin de bana yardım etmesine gerek yok' şeklinde benzer sözleri sürekli duyuyoruz. Aile 'sen hastasın' dediğinde buna inanmayan ve doktora ihtiyacının olmadığını düşünen hastalarla nasıl diyalog kurulacağı konusunda sürekli özel teknikler geliştiriliyor." Bu kez Menderes Bey'den dolayı duyduğum korkuyla alakalı bir soru soruyorum ona. Bunları konuşurken çaylarımız geliyor, arada bir Şener'e de bakıyorum. O kadar samimiler ki Kemal Bey umursamıyor bile kaldığı yerden devam ediyor. "Tabi ki tehlikeli olabiliyorlar, bazen bu tür hastaların iyilik halleri iki üç yıl hatta daha fazla da sürebiliyor, şimdi düşünün sizin doğru kabul ettiğinizi bir başkası kabul etmiyorsa ve sürekli çatışma haline dönüşüyorsa söylediklerinizi, akabinde şiddet gelebilir." Peki, bütün bu anlatılanlardan ne çıkarmalıyım, Menderes Bey'in, Duygu'nun dediği gibi gizli şizofrenik bir vaka olabileceğini mi kurmalıyım? Sorunlarım için buraya gelmişken, başka bir meselenin tam da ortasına düşmüş gibi görüyorum kendimi. Kuşku düşüyor içime. Sürekli sorular sorduğumu gören Şener, bu ko-

nuyu neden didiklediğimi kısmen de olsa açıklamak zorunda kalıyor onlara. Duyduğumuz şüpheleri doktorlara anlatınca yarı tebessümle, biraz da kuruntu yaptığımızı anlatan sözler söylüyorlar. "Öyle şüpheyle olmaz. Vildan Hanım, kocasıyla alakalı böyle bir sorunum var diye şikâyetçi oldu mu? Şayet değilse, bu düşünceniz yanlış olur." Bunu bildiğim halde sanki benim iddiammış gibi bir durum ortaya çıkınca bu kez daha fazla uzatmak istemiyor Şener; çünkü eczacı olarak şüphelerimin saçma bulunabileceğini hesap ediyor.

Hastaneden çıkarken aramızda bir süre sessizlik oluyor, arada bir göz göze geliyoruz. Arabaya bindikten sonra şöyle bir teklifte bulunuyor Şener. "Bu akşam hastanede seninle kalacağım sakın itiraz etme." Seven biri ancak bu teklifi yapabilir diyorum kendi kendime, böyle giderse yakında evlenme teklifi de alırım ondan; ama ne olursa olsun kalma teklifini kabul etmiyorum. "Hayır, yapabileceğin bir şey yok, bu nedenle gelmen gerekmiyor." Daha sözümü bitirmeden elimi tutmakla kalmıyor, aynı zamanda uzanıp dudaklarımdan da öpüyor, bana güvenebilirsin anlamını taşıyor bu öpücük.

Yakın bir restoranda karnımızı doyurduktan sonra eczaneye bırakıyor beni. Aşk nelere kadir, son iki gündür Şener'i düşünür oldum. Bir kadın, iki erkeği sevebilir mi bu soru sürekli kafamı meşgul edecek; ama aşkın başka boyutlarını öğretti Şener.

Eczanem her zamanki gibi müşterilerle dolu, girer girmez kalfaya yardımcı olmak için tezgâhın arkasına geçiyorum. İş yaparken bile kafam karmakarışık, hocamın evindeki çiçeklerinin sulanması ve benzer yapmam gereken işlerle dolu. Bir taraftan psikiyatrın söylediklerini unutmuş değilim. Şüphelerin de insana zarar verebileceğinden bahsetmişti.

Saat yedi olduğunda eczaneyi kapatıp soluğu evde alıyorum, bir şeyler yedikten sonra hiç tarzım olmadığı halde pijamamı bir poşete koyup hastanenin yolunu tutuyorum. Şener'i orada beklerken buluyorum, hastanenin ücretini ödemiş bile. Üst kata çıkıyoruz, bomboş, gecenin bu saatinde hastane koridorlarında olduğu-

ma inanamıyorum. Şener, elimden tutmuş tıpkı bir çocuk gibi önemsenmenin keyfini yaşatıyor bana. Uyku testinin yapılacağı bölüme giriyoruz, oradaki görevli neler yapıldığını tek tek sıralıyor. Gece boyunca uykunun dört aşamasını, solunum kalitemi, nefesimin durup durmadığını bilgisayar tespit edecek. Görevli uyuyacağım odaya alıyor beni. Pijamamı giydikten sonra Şener ve görevli odaya giriyor. Bu safhadan sonra hazırlık dönemi başlıyor, başımdan ayak parmaklarıma kadar çeşitli kablolar bağlanıyor. Kafamın üzerinde sayamayacağım kadar antene benzer bağlantılar da var. Bu şekilde nasıl uyunur bilmiyorum, değil rüya ve kâbus görmek, diken üstündeyim.

Yatağa girdiğim anda Şener'e beklememesini söylüyorum, hastanede kalmasının bana bir faydası olmayacak. Ben uyurken bilgisayarın başındaki görevli, başka bir odadan beni gözlemleyecekmiş. Şener gittikten sonra ışığı söndürüyor görevli, yatakta sağa sola dönmeye bile imkân yok. Gerginlikten ya da yorgunluktan diyelim, arada bir dalıp gittiğim oluyor. Bir ara sıkıntı basıyor, kan ter içinde kalıyorum, görevliyi çağırsam mı diye kararsızım; ama terlememin ardından rahatlıyorum da.

Sabahın ilk ışıklarıyla görevli odama giriyor, testin bittiğini müjdeliyor. Kabloları teker teker söküyor, ona çeşitli sorular soruyorum, bu arada işini yapmaya da devam ediyor adam. "Ben doktor değilim; ama sonuç iyi sayılır, güzel uyudunuz, herkeste olabilecek kadar soluk durmaları söz konusu, kayda değer türden değil ama." Tecrübelerine dayalı bir sorunumun olmadığını söylüyor, teknisyen odadan ayrıldıktan sonra pijamalarımı çıkarıp elbiselerimi giyiyorum, saçlarıma ve vücuduma bulaşan yapışkanları çıkarmak için eve gitmem lazım, hastanenin giriş salonuna indiğimde Şener'i beklerken buluyorum. "Senin başka işin yok mu sabahın bu saatinde uykunu bölüp gelmişsin, çok üzüldüm şimdi." Oturduğu yerden kalkıp yanıma geliyor, ellerimi avuçlarının içine alıyor. "Bundan sonra alışmalısın, sen nerede ben orada." Muzip bir gülüşün ardından, "adını da yakında koyarız merak etme," diyor.

Hastaneden çıkarken pijamamı koyup beraberimde getirdiğim paçavraya benzeyen poşeti elimden alıyor Şener, arabasına binip yola koyuluyoruz. Apartmanın önüne geldiğimizde davet etmiyorum, bunu nezaketsizlik olup olmadığını bilmiyorum. "Kırılmazsan yukarıya gel demeyeceğim, annemi kaybedeli çok olmadı, apartmanımız biraz tutucu ne olur anla" diye gönlünü alıyorum. "Şu an zaten zamanım yok, Adli tıbbın yoğun bir günü, bir dakikanın bile önemi var, yoksa dinlemez mutlaka yukarı çıkardım." Son sözlerini söylerken yine muzipliği üzerinde, aynı zamanda mutlu olduğunu da belli ediyor. Arabadan çıkarken kendine doğru çekip dudaklarımdan öpüyor, bu ilişkimin öncekine benzemediği anlıyor ve karşılık veriyorum ona.

Beni gören komşularımız, muhtemelen geceyi onunla geçirdiğimi düşüneceklerdir ama hiçbir şey artık umurumda değil.

Her zamankinden daha çok huzurluyum; çünkü bilgisayar başındaki sürekli olarak benzer hastalarla meşgul olan teknisyenin, bir şeyiniz yok demesinden daha güzel ne olabilir, böylece uyku apnesi ile ilgili şüphelerim de son buluyor.

Eve girer girmez kendimi banyoya atarken mutluluktan uçuyorum sanki. Uyku testi, rüyalar ve daha başka sorunlar uçup gitmiş, yeniden sevmek ne güzel diyorum. Duştan sonra hiç zaman kaybetmeden eczanenin yolunu tutuyorum.

Üzerimden büyük bir yük kalkmış gibi hafif hissediyorum kendimi, öyle ki bugün gelen müşterilere bile bakıyorum. Bendeki değişimi merak ediyor kalfa, hani iki duruma da sebep aşk derler ya benimki aynen öyle. Hem çok hata yapan, hem de işleri zevkle yapanlar için bu deyim kullanılır, 'âşıksın' Galiba âşık oluyorum Şener'e.

Öğleye doğru çıkıp, Sağlık Müdürlüğü, İlçe Emniyet Müdürlüğü oradan da Vergi Dairesi'nde ne kadar iş kalmışsa tümünü arka arkaya bitiriyorum. Hayatımda pürüz kalmasın istiyorum. Tıpkı beynimi temizlemek için gösterdiğim gayreti işlerimin düzgün zemine oturması için de gösteriyorum.

Bütün işler üst üste geliyor, eczaneye döndüğümden beri bir dakika oturmuş değilim. Firmalardan arka arkaya gelen telefonlara da cevap veriyorum. Hesap ekstresi isteyip istemediğimizi soranlardan iade ilaçlarla ilgili görüşmek isteyenlere kadar tümüne cevaplar geçiyorum, sonra Şener telefon ediyor. "Nasıl hissediyorsun canım? Yarın tekrar hastaneye gideceğiz, sonuçları alıp doktorla görüşeceğiz, ona göre hazır ol" diyor. Hatırlatmasa çoktan unutmuş olacağım, kötü görünüyor muyum diye soran birçok insana verdiğimiz klasik cevabı hatırlıyorum. 'Hasta ya da kötü olsaydınız şu an yatakta olurdunuz', bu cevaba dayalı bir değerlendirme de yapıyorum ona. "Çok iyi, hem de mutlu, teknisyen gerekeni söyledi, bence gitmemize gerek kalmadı." "Bunu senden duymamış olayım, doktoru görmeden karar verilir mi? Bir rahatsızlığının olmadığını biliyorum; ama gitmemiz lazım." Bunu laf olsun diye söylemiş olsam da ciddiyetle üzerinde durması hoşuma gidiyor. "Kuzum, işinden nasıl izin alabiliyorsun? Senin için sıkıntı olmasın?" Telefonun diğer ucundan kahkaha sesi yükseliyor. "Ters bir durum olsaydı gelmezdim merak etme, yarın yine aynı saatte buluşuyoruz tamam mı?" "Madem öyle eczaneye gelmene gerek yok, hastanede buluşalım" dedikten sonra aklıma gelen diğer meseleyi de hatırlatıyorum ona. "Unutmadan akşama Vildan Hanım'ın evine uğrayacağız, büyük gazeteci iş başında ona göre." "Yerim öyle gazeteciyi, bak ne diyeceğim, benim evimde de bazı ipuçları olabilir incelemeye gelsene?" Samimiyetimiz artıyor.

Salsa dansının bana uygun olup olmadığını sürekli düşünüyorum, parasını verip kayıt yaptırdığım halde henüz başlamış değilim. Duygu'yu izlemeye gittiğimde süratle dönüp hareket ettiklerini ve bu dansın çok yorucu olduğu görmüştüm. Ağırdan almamın diğer nedeni rezil olmaktan korkuyor olmam. Geçen akşam çok iyi oynadın gibi bir yalan söylendi; ama durumumun kötü olduğunu gayet iyi biliyorum. Bunları düşünürken çat kapı Duygu içeriye giriyor, sorduğu ilk soru; "Neredesin kaçak?" Bir saate yakın beraber evde oturuyoruz. Hastane serüvenimi anlatıyorum ona. Uyku testini ve şizofren hastalığıyla alakalı bildiklerime ila-

veten ek öğrendiklerimi de bilsin istiyorum; çünkü ithamlarından bıktım, yalnız o da değil, şüphenin güçlü dayanağı olmasa da ne yapıp edip bir şekilde etkiliyor beni. Bu kez sert çıkıyor. "Şizofreninin ne olduğunu bilmediğimi mi sanıyorsun; ama sezgilerimin ne kadar güçlü olduğunu biliyorsun, ben insanın gözlerine bakar ne olduğunu anlarım." Bu kadar kesin ve kararlı konuşmasına bozulsam da onun adı Duygu, o yüzden sözlerime dikkat ediyorum. "Benim gözlerime de bak bakalım ne yazıyor?" diye sorunca ondan gelen yanıt çok net oluyor. "Korkak."

Duygu'ya laf yetiştirmekte güçlük çekiyorum. Söz dönüp dolaşıp Latin dansına geliyor. "Kızım niye gelmiyorsun bu gece birkaç acemi daha var, onlarla başlarsan sıkıntı da çekmezsin hem." "Tamam, bu gece başlıyorum; ama yanlış yaptığım zaman gülersen bir daha yüzümü zor görürsün." "Söz gülmeyeceğim. Sahi Şener ne yapıyor henüz evlenmediniz mi?" "Şaşırdın mı ne evlenmesi, henüz teklif bile yok, nereden çıkardın bunu?" "Öyle belediyeli ve imamlısından bahsetmiyorum canım sahicisinden değil?" Onu dövmeye çalışıyorum, muzipçe de olsa bu tür espriler eczanemde olsun istemiyorum. Şener'le ilişki konusunu gündeme getirmesine bozulsam da sanki inceden inceye hoşuma gidiyor, bundan sonra hayatıma kim girerse girsin uluorta konuşulmasını istemiyorum bu nedenle Duygu'yu azdırmadan konuyu değiştiriyorum. "Bu topuklu ayakkabıyla nasıl dans edeceğim? Keşke spor ayakkabılarımı yanıma alsaydım." "Düşündüğün şeye bak, dans dokuzda başlıyor eve gidip hazırlanman için yeterince zamanın var, sakın ekmeyesin öldürürüm seni" diye sözleştikten sonra Duygu eczaneden ayrılıyor.

Ayakta duracak halim yok. Dün gece uyku testi yapılırken kablolarla sabaha kadar sıkıntılar çekip, akşama kadar bir saniye durmadan sağa sola koşturduktan sonra kalkıp dansa gitmek ya akılsızlığım ya da enerjimin çokluğunu gösterir. Annem yaşamış olsaydı; 'Ne işin var oralarda, baştan çıkıyorsun, serserilerden zarar görürsün' der dururdun. Keşke yaşasaydın da bunları söyleseydin canım annem.

Krem rengi bir tişört, altına da bulicinimi çekiyorum. Tabi eve geliş nedenim olan spor ayakkabılarımı giymeyi de unutmadan. Apartmandan özgürce çıkıyorum, buna gerçekten ihtiyacım var.

Dans salonuna, daha girmeden ayaklarım yerden kesiliyor, dersin başlamasına yarım saat var. Duygu'yla buluşuyoruz. Deli kız herkesle selamlaşıyor, arkadaşlarından bazıları masamızda otururken dans hocası, geldiğim için memnuniyetini belirtiyor. Tam derse gireceğimiz sırada bir sürprizle karşılaşıyorum, Şener de gelmiş. Bunun bir tesadüf olmadığı belli, Duygu'nun yüz ifadesine bakılırsa onun haber vermediği de belli, sormaya gerek bırakmadan açıklamayı Şener yapıyor. "Dansa yazıldığını daha önce söylemiştin, bugün şansımı deneyeyim dedim." Duygu'nun yanında ve masamızda bir yığın kursiyer arkadaşı varken elimi tutuyor. Yüzümün renkten renge girdiğini gördüğü halde daha da üsteliyor, sanki oradakilere birbirimizi sevdiğimizi anlatmak istiyor. Duygu'ya bakıyorum, kıskançlık yerine memnun görünüyor.

Şener'in bunca ustalığına rağmen kursa gelmesini yadırgayınca nedenini açıklıyor. "Bu bir spor, aynı zamanda aktivite, öğrenince yine gelmek isteyeceksin devam edersen hayat tarzı olarak da benimsersin ve bir daha bırakmak istemezsin." O bunları söylerken korkularımı anlatır bir sözcük çıkıyor ağzımdan. "Yandık." "Korkmayacaksın, öğrenince keyfine varacaksın, asla kambur durmayacaksın, adımların ahenkli olacak." Şener, geriye çekilip ayakkabılarıma bakıyor. "Tamam, ayakkabıların başlangıç için iyi, dansı öğrenirken hocanın tekniğine dayalı sürekli eş değiştirme durumları olacak, kıskansam bile durumu idare edeceksin." Verdiği direktiflerin arasına muziplik eklediği için onu dövmeye çalışıyorum, tabi kızgınlığımı belirtir sözler de ediyorum. "Geriye döner giderim." Duygu'dan anında müdahale geliyor. "İstersen git, ben de Şener'le gece boyunca dans ederim." Tabi gitmeme imkân yok, kadınlar erkekler gibi değil, kapıyı çarpıp gitmeleri hiç de kolay olmuyor, kaldı ki henüz bize ait müşterek bir kapı da yok.

Salonda benim gibi acemiler ve birkaç aylık olanlar var, herkes süt dökmüş kedi gibi duruyor. Eskilerden bazı çiftler ders başla-

mamış olsa da bizlere hava atarcasına figürler sergiliyorlar. Dans hocası kendince hazırlıklar yapıyorken bir anda pistin ortasında Şener'in kollarında buluyorum kendimi. Ders anında herkesin dansa katıldığını, acemilerin gizlenerek mahcup olmamak için çaba gösterdiklerine tanıklık etmiştim, oysa şu anda her şey apaçık ortada ve ne yapacağımı bilmeden sürüklediği yöne doğru dönüyorum. Kızmama rağmen mutluyum, diğer kızlara fark atmışım gibi garip bir hoşluk kaplıyor içimi. Avuçlarımın içi terliyor, vücudumu ateş sarıyor, terleyen elim Şener'in eline adeta yapışıyor. Gözlerim meydan okurcasına onun gözleriyle kenetleniyor, ayaklarım yerden kesilmiş durumda, dans bilmediğim belli bile olmuyor. Şu an yaşadıklarıma inanamıyorum.

Ders başlıyor, ısınma hareketleri yapıyoruz. Esler, ileri geri sonra yana dönüşler ve benzeri figürlere ayak uydurmak pek zor olmuyor. Asıl zorluk daha sonra ortaya çıkıyor, sürekli eş değiştirerek yapılan hareketlerde çuvallıyorum; çünkü içlerinde en tecrübesizlerinden biriyim. Dans hocası sürekli benimle meşgul olunca, Şener'in bu durumdan rahatsız olup olmadığını kontrol ediyorum. Son derece rahat, bunun bir ders olduğunu biliyor; ama gel gör ki eş değişiminde benim için aynı şeyleri söylemek mümkün değil, sürekli Şener'i gözlemeye çalışıyorum. Genç ve alımlı kızlarla dans edişini gizliden gizliye izliyor ve kıskanırken onu takip edeyim diye boyuna tökezliyorum.

Gece uzun, bir buçuk saat kâbus gibi geçiyor, dans edenlerin yüzündeki mutluluğu görünce bu işin üstesinden geleceğim diyorum kendi kendime. Dansın sürati yüzünden elbiselerimiz terden sırılsıklam, tatlı bir yorgunluk tüm bedenimi sarıyor, ders biter bitmez üst kattaki kafeye çıkıp oturuyoruz, ardından bütün gurup masamızda toplanıyor. Söz birliği etmişçesine herkesin bana moral aşılaması hoşuma gidiyor. Hava açık, gökyüzündeki yıldızlar çok parlak, gecenin bu saatinde herkes mutlu, giden arkadaşlardan sonra biz bize kalıyoruz. Bundan istifade eden Duygu, sürekli sözü Vildan Hanım'a getirmek istiyor. Rahatsız oluyorum; çünkü ev anahtarının bende olduğunu bilse, hem bozulur hem de bununla

kalmaz gelmek ister Duygu. Bu nedenle konuyu kapatmanın yolunu arıyorum. Bir süre oturduktan sonra herkes evine gitmek üzere kalkıyor. Şener'le ertesi gün hastanede buluşmak üzere sözleştikten sonra biz de çıkıyoruz.

Gecenin bir yarısına kadar düşüncelerimi toplamaya çalışıyorum, annem yaşamış olsaydı her halde Şener'i çok sevecekti. Mithat'a neden karşı çıktığını şimdi daha iyi anlayabiliyorum, müdahale edince ona kızardım, hep aynı sözü söylerdi, 'anne olunca beni daha iyi anlayacaksın'. Şimdi anne olmadan da onu anlayabiliyorum. Yol ayrımındayım, her ne kadar Mithat'ın izlerini tam olarak silememiş olsam da kararımı çoktan verdim bile, şayet Şener benimle evlenmek isterse kabul edeceğim.

Ertesi gün, hastanedeyim. Şener yine erkenden gelmiş, beraber üst kattaki nörologun odasına çıkıyoruz, onun yanında masum küçük bir kız gibi görüyorum kendimi. Doktorun odasındaki son hastasının çıkmasını bekliyoruz, çıkar çıkmaz da içeriye giriyoruz, aynı samimiyetle karşılıyor bizi. Şener, elindeki dosyayı ona uzatıyor. Grafikleri ve raporu en ince ayrıntısına kadar inceleyip yorumluyor doktor. "Görünen o ki her şey olumlu, arada bir nefes durması söz konusu; ama normal ölçülerde." Mutlu olmama rağmen kafam karışıyor, her şey normalse o zaman depresyonda mıyım? Bunca kâbus ve terlememin nedeni ne? Aklımdan geçen soruları okumuşçasına cevaplar veriyor doktor. "İsterseniz psikiyatrist Kemal Bey'e uğrayın, ama ben de ilaç yazabilirim size, tabi mesleğiniz gereği hangi ilacı yazacağımı tahmin edebilirsiniz."

Doktorun odasından çıktıktan sonra Şener'in 'psikiyatristte gidelim' önerisini geri çeviriyorum; çünkü kendimi iyi hissetmeye başladım bile. Ona uğrama işini yarına bırakalım diyorum. Şayet Menderes Bey'e dair şüphe içeren bir bulgu yakalarsam, daha sonra psikiyatristle görüşme anında sorma şansım olacak diye. Tabi bu düşüncemi gizli tutuyorum, ardından Şener'le akşam için randevulaştıktan sonra ayrılıyoruz.

Eczanenin kapanma saatine çok az bir zaman kaldı. Şener, kapının önünde beni bekliyor, bu görüntüyü kalfa yadsımıyor artık.

Öncelikle yemeğe gidiyoruz, ne kadar yemek varsa tümünden sipariş ediyor, kraliçeler gibi ağırlıyor beni, yemek esnasında cebinden küçük bir kutu da çıkarıyor. "Allahın emri peygamberin kavli ile seni senden istiyorum, benimle evlenir misin?" diyor. Bir süre sevgiyle bakıyorum ona. Gözlerimden damlalar süzülmeye başlıyor, anne ve babamın mutluluğumu paylaşmasını ne çok istediğimi düşünüyorum. Beni istemeye gelmişler ve Şener'in anne babasına kahve ikram ediyormuşum gibi görüntüler beliriyor gözlerimde. Ben gibi heyecanlı, onun da gözleri ıslanıyor, 'hayatımın en anlamlı anlarını yaşıyorum' diyor Şener. O kadar sevgi doluyum ki gözlerime bakınca, 'anla diyorum' Evet, yüzlerce kez evet demek istiyorum. Şener benden cevap almayınca daha önce olduğu gibi sadece iki sözcük dökülüyor dudaklarından. "Seni seviyorum."

Sandalyesini yanıma çekiyor, başımı omzuna dayıyorum, meraklı bakışlar bizi kesiyor. "Biz evleniyoruz" diyor. Bulutların üzerindeyim, bir yanımda Şener, diğer yanımda anne ve babam var, bunu hissediyorum, kızımız diye gurur duyuyorlar, daha bir sıkı tutuyorum kollarından, bırakmaya niyetim yok. Şener yüzüğü herkesin görebileceği şekilde parmağıma takıyor. Mutluyum, zihnim tüm sıkıntılardan arınmış kötülüğe karmaşaya yer yok. Biz artık nişanlıyız, insanın insanı sevmesinden daha önemli ne olabilir? Restoranda, duygulu dakikalar yaşadıktan sonra yüklüce bir bahşiş verip çıkıyoruz. Hiç konuşmuyoruz, hayatın açtığı pencereden sadece mutluluğu soluyoruz şu an.

Doğruca Vildan Hanım'ın evine gidiyoruz, apartmanın önüne geldiğimizde, koşup kapımı açıyor. Muziplik olsun diye yapsa da sevincini, sevgisini anlatan tavırlar bunlar.

Merdivenden çıkarken, huzursuz oluyorum. Menderes Bey bir türlü aklımdan çıkmıyor, yüzündeki ciddi ifade ve Duygu'nun sözleri hâlâ kulaklarımda. Bu tür hastaların hastalıklarını gizlediklerini ve asla kabullenmediklerini aklıma getirdikçe korkum daha bir depreşiyor. Eve girince, Şener'in kollarında buluyorum kendimi. Daha fazlasına müsaade etmiyorum. Zaman nasıl da ge-

çiyor, oysa Mithat'tan başkasını sevebileceğim asla aklıma gelmezdi. Bundan sonra Şener'le her şey çok anlamlı olsun istiyorum.

Vildan Hanım'ın evinde olmamızın bir nedeni var, çiçekleri için gelmiştik. O hassas anın şu anda olmasının yanlış olduğunu ikimiz de kabullendikten sonra uzandığımız yerden kalkıyoruz. Mutfakta plastik kaplardan birine su koyuyoruz. Ev botanik bahçesi gibi, ürkütücü bulduğum bir loşluk da var içeride. Şener, sulama işini benden devralır almaz, araştırmak için gerekli zamanı yakalamış oluyorum, ne yapmak istediğimi anlamış olacak ki bu kez sitem ediyor. "Öyle kuşkulusun ki Menderes Bey konusunda beni de şüpheye düşürüyorsun." Yaramaz bir çocuk edasıyla, ona sadece tebessüm etmekle yetiniyorum. İlaç dolabını açtığım zaman gözlerime inanamıyorum, resmen küçük bir eczane kurulmuş evde. Emeklilerin ilaç stoklama huylarının olduğunu biliyorum; ama bu denli çeşitle karşılaşacağımı ummuyordum doğrusu. Ne yapacağımı şaşırıyorum, o kadar çeşit var ki ilaç kontrolünün işe yaramayacağı ortada. Diğer odalara bakıyorum, özellikle de Menderes Bey'in odasına, Şener de peşimden geliyor.

Yıllarca yalnız yaşamış yalnızlığa alışkın olan iki insanın birbirini kabullenmesi ne kadar da zor. Sevgiye boğduğu halde Menderes Bey, hocamın sorunlarını maalesef unutturamamış. Yatak odalarının dışında kendilerine ait birer odaları daha var. Çekmecelerini karıştırdığım halde ne aradığımı bilmiyorum. Menderes Bey'in eşyalarının arasında garip sayabilecek tarihi değeri olan hançer ve benzeri eşyalar ilgimi çekiyor. Merakım, Duygu'nun bana aşıladığı şüpheleri geçmiş durumda. Şener, sürekli olarak peşimde dolaşıp her fırsatta sarılıyor bana.

Sonuç olarak bir hiçle evden ayrılmış oluyoruz, zaten ne bekliyordum diye soruyorum kendime, aptalca sayılacak arayışlarımız sonuçsuz kalıyor. Duygu'yu memnun etmek için yapılacak tek bir şey kalıyor, o da Menderes Bey'in gözlenmesi. Şener'e arabamı park ettiğim yere beni bırakmasını söylerken, cebinden bir kâğıt çıkarıyor. "Şimdi sıkı dur, yıllık izne ayrılıyorum, bir hafta sonra

da Cenova'ya uçuyoruz." Şok oluyorum, daha bu akşam nişanlandık, pasaportumu yeni almışım ve ne söyleyeceğimi bilemiyorum ona; ama tepkimi anında gösteriyorum. "Ne dememi bekliyorsun?" Bu soru karşısında istifini bozmazken, kararlılık gösteriyor. "Hiçbir şey, sadece pasaportunu vermeni ve gerekli evrakları hazırlamanı istiyorum. Vize için merak etme sürekli gidip geldiğim bir tur var, onlar çıkarırlar." Seviniyorum, aynı zamanda geriliyorum da kafam allak bullak, eczaneyi bırakıp hiç bir yerlere gitmediğimi söylemekten utanmıyorum. "Tamam, güzel de daha yeni nişanlandık, eczaneyi kime bırakacağım, yığınla iş bekliyor, bunların altından nasıl kalkacağım diye hiç sordun mu?" "Düşündüğün şeye bak, yarın psikiyatristle görüştükten sonra imam nikâhı kıymaya gideceğiz. Düğün ve resmi nikâhı daha sonra yapacağız. Eczaneni ise hiç düşünme, yükleyip götüremezler." Sanki bütün karar mekanizmalarımı elimden almış ve beni yönetiyor. İnanamıyorum, bu durum garip gelse de şikâyetçi değilim aslında. Gidebilir miyiz ne dersin gibi sözcükleri hiç kullanmıyor, önceden karar verip, karşı çıktığım bütün tezlerimi bir şekilde çürütüyor Şener. Neye niyet neye kısmet, pasaportu Hollanda için almıştım öncelik Cenova'nınmış, hayat sürprizlerle dolu.

Çocuklar gibi sevinçliyim, evlenmeye karar vermişim ve yurt dışına çıkacağım. Eve geldiğimde kendimi yatağın üzerine atıyorum ve ardından düşüncelere dalıyorum.

Kalfam çok meraklıdır, her sabah eczaneye girdiğimde baştan aşağı süzer, şayet şık bir elbise giymişsem mutlu olayım diye iltifat bile eder, bugün parmağımdaki yüzükten gözlerini alamıyor. Hassas bir konu olduğu için soru da soramıyor; ama sormasına gerek bırakmadan açıklıyorum ona. "Şener'le nişanlandım. Nasıl doğru karar verebilmiş miyim?" Kendime şaşıyorum, ailemmiş gibi hesap veriyorum ona. Yüzüme bakıyor, sevindiğini anlatmak için yerinden kalkıyor. "Mutluluklar dilerim, iyi bir insana benziyor, düğün ne zaman?" "Acelesi yok, daha zamanımız var; ama şimdilik imam nikâhı kıyacağız." "Hayırlı olsun, sizin adınıza sevindim." Kalfanın yüzüne bakarken renkten renge giriyorum. ara-

da bir Şener'in eczaneye gelmesi onu şüphelendirmişti, davranışlarıyla da belli ediyordu. Şu an hayatımla ilgili bilmesini istediğim sözleri söyleyerek son noktayı da koymuş ve açıkladığım için rahatlamış oluyorum. Derken Şener arıyor, öğle yemeğini psikiyatrist arkadaşıyla birlikte yiyeceğimizi söylüyor. Çok iyi olduğumu bilsem de teklifi hoşuma gidiyor.

Arabasıyla gelen Şener'e kalfam ilk kez bu denli ilgi gösteriyor; çünkü kalfayı annemin yadigârı ve ailemin bir parçası gibi görüyorum artık.

Önce doktoru almaya hastaneye gidiyoruz, sonra restoranlardan birine girip tenha bir köşesinde oturuyoruz. Şener, imam nikâhı kıyacağımızı önceden söylemiş olacak ki doktor kutluyor beni. "Tebrik ederim, inanın çok sevindim, aramızda tek bekâr Şener kalmıştı şimdi rahat rahat birbirimize gidip gelebileceğiz. Sahi görmeyeli nasılsınız?" Soruş şekli son derece sıcak olduğu için aynı samimiyetle cevap veriyorum. "İyiyim, dün gece ilk kez huzurlu uyudum." Bunu söylerken yüzümün kızardığı belli oluyor mu diye Şener'e bakmayı ihmal etmiyorum; çünkü dün gece neredeyse iki saat onunla Vidan Hanım'ın evindeydik. Doktor, sorgulamak yerine genel meselelerden ve ilgi duyduğum konulardan bahsetmeyi uygun görüyor. "Şu an için ilaç gereksiz görünüyor, biz sağlık sektöründe olan insanların muhakkak dertten tasadan uzak durması lazım; ama ne yazık ki ülkemizde bunun asla mümkün olmadığı ortada." Konuşa konuşa, söz nedense dönüp dolaşıp şizofren meselesine geliyor, biz bunları konuşurken Şener boş durmuyor boyuna yemeklere ilaveler yaptırtıyor. Bu hastalıkla ilgili yığınla bilgim olmasına karşın, doktora halen ne soracağımı bilmiyorum; ama eczaneme gelenleri dinleyen biri olarak anlattıklarına ilaveten şunları da eklemeden geçemiyorum. "Hasta yakınları sürekli ilaç almaya gelir ve yüzleri asıktır, kendi hastalarını anlamak istemedikleri için mutsuzdurlar, sürekli şikâyet ederler. Tanrı, lanetini kendilerine vermiş gibi mutsuz hissederler. Buna çok tanıklık ettim." Doktor ateşlenmeyi bekliyormuş gibi sözlerimi tamamlayan sözler ediyor. "Doğrudur, biraz da sorunlar

buradan çıkıyor. Bu hastalığın ne olduğu bilinmiş olsa hasta ve yakınları açısından sorunlar kendiliğinden ortadan kalkar." Ardından şizofrenle ilgili yığınla bilgiyi önümüze döküyor doktor, hatta anne karnında bu hastalığın genetik olarak alınmış olabileceğine kadar. Şener'in memnuniyetsizliğine rağmen, ilgili olduğumu gördüğü için toplumun bu hastalığa karşı yaklaşımını örnekleriyle de veriyor Doktor Kemal Bey. "Zaten hep böyle olmuş, insanlar acı veren ne varsa, kesip atmayı ya da gizlemeyi uygun görmüşler. Orta çağda şeytan alameti, Tanrı'nın cezası ilan edilmiş, hemen sonrasında on binlerce akıl hastası kadını, cadı, sapkın olarak kabul etmiş ve yakmışlar. Tımarhanelerde ve hapishanelerde zincirlere vurmuşlar, pisliklerinin içinde çürümeye terk edilmiş nice yaşamlar olmuş. Sonuç olarak bugünlere geldiğimizde psikiyatrinin doğuşuyla birlikte paranoya içe kapanma ve sanrılar hastalığı olarak ancak tanımlanabildi şizofreni."

Delilik, tarih boyunca insanların en çok korktukları hastalıklardan biri; çünkü bu etiket bir kez yapıştı mı bir daha ondan kurtulmak zor olabiliyor. Oysa Menderes Bey'in doktorun anlattıklarıyla örtüşen hiçbir davranışı yok, Duygu'nun onu şizofren diye etiketlemek istemesi ne kadar doğru bilmiyorum? Şayet algı bombardımanı altında kalmış olsaydı en azından Vildan Hanım'ın bu yönde şikâyetlerini duyardık, yine de şüphelerimi canlı tutan bazı davranışları yok değil, sürekli evde kalışı onun dış algıdan korktuğunu anlatan bir davranış olabilir mi? Bu tür bazı hastaların şüpheler taşıdığını ve gaipten sesler duyduğunu biliyorum. Her şeye rağmen kesin olarak Menderes Bey şizofrendir ya da değildir deme hakkını bir eczacı olarak kendimde göremiyorum.

Yemek boyunca şizofreniyi konuşmak, Şener'i çok sıkmış olacak ki bize sitem ediyor. "Biraz daha devam ederseniz bana şizofren teşhisi koymanız gerekecek. Şunun şurasında bir yemek yiyeceğiz." Daha sonra doktoru muhatap alarak, "Hastaneden izin aldın mı? Yemekten sonra imam nikâhı için gidiyoruz biliyorsun değil mi?" "Nasıl unuturum, Hoca efendi öğlen namazı sonrası bizi bekliyor, baksana heyecandan içim kıpır kıpır sürekli, beraber

yaşlanırsınız diye dua da ediyorum daha ne yapayım sizin için be adam." "Sağ ol canım kardeşim; ama bilgin olsun ilk kez bir hocanın karşısına çıkacağım." "Hiç korkmana gerek yok, bir yakınım olduğunu söylemiştim. Fazla sürmüyor, sizin için çok anlamlı olacak göreceksiniz." İkisi de planladıklarını uyguluyorlar, çok garip hissediyorum, hani derler ya ilk kez bu duyguyu tadıyorum diye, aynen öyle heyecandan ölebilirim. Hoca, nikâhı kıyarken başıma bir örtü de örtmeliymişim, işte bu noktada annem aklıma geliyor, kızım bu ülkede yaşamıyor musun, sana demiştim diye serzenişte bulunurdu. Hazırlıksız geldiğimi söyleyince en yakın konfeksiyoncudan bu işi halledebileceğimizi söyleyen Şener'e, Kemal Bey müdahale ediyor. "Telaşa gerek yok, Hoca Efendinin evinde istemediğiniz kadar örtü var, rahat olun" diyor.

Restorandan ayrılıyoruz, içimdeki fırtınaları anlatmaya imkân yok, bundan sonrası ne olacak? Eksik gibi geliyor heyecanımı, sevincimi birileriyle paylaşmalıydım, tamam paylaşayım diyorum ama kiminle? Kalfa dışında şu an kıyılacak nikâhtan Vildan Hanım'ın ve Duygu'nun bile haberi yok.

İMAM NİKÂHI

Bahçelievler'in merkezinde büyükçe bir caminin yanında bulunan, din görevlilerinin oturdukları lojman türü evlerin birinin önünde duruyoruz. Garip şekilde huzursuzluk yaşıyorum. Şener'i yeterince tanımış olmama rağmen henüz ailesiyle ilgili bir bilgim yok. İmam nikâhı kıyacağımız eve girerken bu düşüncenin artık önemi de yok. Ailesinin tek çocuğu olduğunu daha önce söylemişti Şener, buraya kadar tamam; ama en anlamlı gününde annebaba ya da bir yakının olmaması garip geliyor, oysa benim burada yalnız olmamın nedeni var, anne ve babam yaşamıyor. Hiç renk vermeden ve kafamı daha fazla karıştırmadan peşleri sıra gidiyorum. Kapıyı genç ve tesettürlü bir hanım açıyor, hoca efendinin eşi olabilir mi diye düşünürken içeriye sesleniyor. "Anne, Kemal ağabey ve misafirleri geldi." Annesi, kapıya koşup hoş geldi-

niz dedikten sonra bizleri içeriye davet ediyor. Kocasının henüz gelmediğini kahve ikram edebileceğini de söylüyor. Anadolu'daki genç ve mahcup kız edalarındayım. Kahveler yapılıncaya kadar Kemal Bey, ev sahibine bir şeyler fısıldıyor. Az sonra yemeniye benzer bir örtüyle yanımıza geliyor kadın. İzin isteyip diğer odaya geçmek istiyorum. Ev geniş ve ferah, memur lojmanlarına pek benzemiyor. Duvarlarda ayet ve Arapça yazılar var. Odaya girdikten sonra şöyle soruyorum ona. "Bu işlerle ilgili tecrübem ve ne yapacağım konusunda bir fikrim yok." Önce tebessüm ediyor, sonrada rahatlatmak için elinden geleni yapıyor ev sahibi. "Bak kızım, öyle sıkılacak, rahatsız olunacak bir durum yok. Öncelikle abdestin yoksa banyoya gir güzel bir abdest al. Sonra da şu örtüyü ört ve hoca efendi ne derse ona göre hareket edersin. "

Odadan tebessüm ederek çıkıyoruz. Hiç konuşmadan banyonun yolunu tutuyorum. Nasıl abdest alındığını az çok biliyorum, bir taraftan dans öğrenmek için çabalarken, abdest alıp dinsel bir törenin içine gireceğim hiç aklıma gelmezdi. Abdesti aldıktan sonra, kadının çamaşır makinesinin üzerine bıraktığı örtüyü de başıma geçiriyorum. Dakikalarca aynaya bakıp kendi halime gülüyorum.

Kahveler içiliyor ve biz sonunda hoca efendinin karşısında süt dökmüş kedi gibi oturuyoruz. Okuduğu ayet ve yaptığı dualardan sonra nikâhımızı kıyıyor. Tanrının huzurunda artık Şener'in helaliyim. Duygularımı sözcüklerle anlatmama imkân yok. Annemin arzuladığı buydu diye düşünerek kendimi mutlu hissediyorum. Aile kurumu ile ilgili güzel sözler ediyor hoca, tam da bunu yaparken Şener'in yüzü düşüyor. Kuşkucu olmak yaradılışımda var, nikâhlandığı için pişmanlık belirtisi midir diye sorguluyorum bu kez. Konuşmalar uzun sürmüyor ve Psikiyatrist Kemal Bey'in hastaneye dönecek olmasını da hesaba katarak Hoca Efendi'nin evinden ayrılıyoruz.

Birbirini severek evlenen ve her şeyi göze alan insanların bile zaman içinde kendilerini sorguladıkları ve kararlarından pişmanlık duydukları olur. Bu doğaldır. Ama Şener'in 'aile kutsaldır ve

önemlidir' denmesinden sonraki düşünceli halini muhakkak ona sormalıyım.

Doktor'u hastanesine bıraktıktan sonra yeniden oturabileceğimiz bir yer arıyoruz. Bu istek benden geliyor, durgunluğuma başlangıçta anlam veremiyor Şener. Önümüze çıkan ilk pastaneye girip oturunca açıklıyorum. "Sana sormak istediğim bir şey var." Daha devamını getirmeden gözlerinden damlalar süzülüyor. "Ne sormak istediğini pekâlâ anladım, nikâhta hocanın söylediklerinden sonra moralimin bozulduğunu gördün, bunu soracaktın değil mi?" Sessiz kalınca devamını da getiriyor. "Sakın bizim evliliğimizle ilişkilendirme bu çok özel bir mesele; ama bu saatten sonra anlatmamın hiçbir sakıncası yok sanırım. Senin anne ve baban için hissettiklerini biliyorum, keşke benim anne ve babam da ölmüş olsaydı da senin gibi düşünebilseydim. İnsan bazen varlıklarıyla sevgi açlığı çekebiliyor. Yalnızlığımın hikâyesi sandığın gibi değil, çok daha başka. Ben çocukken, anne ve babam ayrıldılar. Bir süre annemde kaldım, sonra ne olduğunu bil bakalım?" Başımı sallayıp sadece üzüldüğümü anlatmaya çalışınca devam ediyor Şener. "Her ikisi de tekrar evlendiler, kâbus o zaman başladı benim için. Varlıklı insanlardı, parasız hiç kalmadım; ama ikisini bir arada tutup sevgilerini yaşama şansım asla olamadı." Şener, bunları anlatırken gözleri kızarıyor. Nasıl teselli edeceğimi bilemiyorum, diğer yandan anlatsın ve rahatlasın diye ona yardımcı olmaya çalışıyorum. "Peki, onlarla görüşmüyor musun?" Tebessüm ederek yüzüme bakıyor. "Görüşsem ne fark eder ki ikisinin de çocukları var. Bu saatten sonra kimin kime faydası olacak? Hele biz evlendikten sonra onlar dâhil kimseyi özel hayatımıza sokmak istemiyorum. Vildan Hanım, seninle tanıştırmak istediğini söylediği zaman tereddütle yaklaşmıştım; ama tereddütlerimi boşa çıkardın, beni öyle bir sarıp sarmaladın ki şu an anne ve babam da dâhil olmak üzere hiç kimse umurumda değil." Sandalyemi ona biraz daha yaklaştırıyorum, duygusal olduğumu biliyorum. Sanki hayat onunla beni karşılaştırmak için gizliden kurgulanmış. Tanrı'ya her zamankinden daha fazla şükrediyorum, elimi

elinin üzerine koyduğumda başını öne eğip şunları söylüyor Şener. "Şimdi albümlere bakıp annen ve babanla ilgili anılarını tazeliyorsun, oysa ben öyle miyim, onlara karşı önceleri öfke duysam da şu an hiçbir şey hissetmiyorum biliyor musun? Bunun nedeni tabi ki senin sevgin. Kaç kez soyadımı değiştirmek istedim, kaç kez derdimi konuşabileceğim bir insan aradım, Psikiyatrist Kemal Bey en yakın arkadaşım olduğu halde sıkıntılarımı ona bile anlatmadım. Örneğin televizyonda bir belgesele rastlasam, yavrusunu korumak için ölümü göze alan hayvanları izlerken bile tıkanır kalırım. Anne, baba için güvence, koruyucu ve daha çok tanımlamalar yapılır. Oysa benim için hep para oldular. Onlar görevlerini yapmanın huzurunu duydular, haklılar da üniversiteyi bitirdim, yine de minnettarım onlara. Bundan sonra yalnız değilim, ailem var diyeceğim. Bugüne kadar samimi dostlarımın yemek davetlerini hep geri çevirdim, artık öyle olmayacak." Sevgisini belli eden, aynı zamanda geleceğe dair umut taşıyan güzel sözler edince kayıtsız kalamıyorum ona. "Söylediklerin benim için de geçerli, daha ilk karşılaştığımızda çok beğenmiştim seni. Annemi kaybetmem, eczaneme hırsız girmesi ve sıkıntılar yaşarken beni yalnız bırakmaman, sana duyduğum sempatiyi sevgiye dönüştürdü." Şener'le güzel konuşuyoruz, neyi duymak istiyorsak ağzımızdan o çıkıyor. Bu sevgi atmosferi içinde sarhoş gibiyiz, imam nikâhı kıydığımız halde henüz hiç planımız yok, ne yapacağız nerede kalacağız bununla ilgili de konuşmuş değiliz.

Pastanede bir süre oturduktan sonra, hesabı ödeyip kalkıyoruz. Arabada sanki düşüncemi okumuş gibi bundan sonra yapacaklarımızın planlarını da açıklıyor. "Cenova'ya gidip gelelim evi döşemeye başlarız", deyince bu kez kafam karışıyor, anne babamdan kalan eşyaların çok eski olduğunu söyleyemem; ama kesin konuşmak istemiyorum, kapıyı açık bırakıyorum. "Her şey hazır, sadece dekorasyonla alakalı sorunlarımız olabilir" diyorum ona, bu sözden sonra şaşırmış gibi yüzüme bakıyor. "Benim eve geldin mi?" "Nasıl yani senin evde mi yaşayacağız?" Gülerek karşılık veriyor Şener. "İstersen evi gördükten sonra karar ver, hem evin-

den uzaklaşman sana iyi gelmez mi? Bak ne diyeceğim, değişiklikte fayda var, ruh halin düzelir, hem oturduğun evi de kiraya vermiş olursun." Sessiz ve tereddüt içinde kaldığımı görünce aynen devam ediyor sözlerine. "Önce gelip bir gör, şayet olumlu bulursan dekorasyonunu sana bırakacağım söz." Konuşa konuşa eczaneye geldiğimizde vize için hazırladığım evrakları ona veriyorum, adresini yazdığı kâğıtla evinin yedek anahtarını bu kez o bana uzatıyor. "Bunlar sende kalsın, yarın kımıldayacak durumum olmayacak, bir ara fırsat yakala ve evi görmeye git, sonra telefonlaşalım." Kafam karmakarışık, kararsız kalıyorum.

Şener'le nikâhlı olmamıza rağmen birlikte olmamız için ısrar etmedi, belki de Cenova'da kadınlığa adım atacağım kim bilir? Bunları düşünürken Duygu'dan telefon geliyor. "Müsaitsen akşama sana geleceğim." Bu teklifi eder etmez onu davet ediyorum, heyecanımı, mutluluğumu biriyle paylaşmaya o kadar ihtiyacım var ki, bir yandan da bütün bunlar için ne yorum yapacağını gerçekten merak ediyorum, gelirken yemek yememesini tembihliyorum; çünkü ilk kez bir misafirime yemek hazırlayacağım.

Mutfakla kadın arasındaki ilişkiye hep gülmüşümdür, bulaştın mı gerisi geliyor, maydanozları, domatesleri doğramak bazen zevkli de olabiliyor. Bunları yaparken Şener aklıma geliyor, bir evdeyiz hayatı paylaşıyoruz ve yemek hazırlıyorum, bu düşünceler çok güzel olmakla birlikte büyük sorumluluk da yüklüyor

Kapının zili arka arkaya çalındığında gelenin Duygu olduğunu tahmin edebiliyorum, daha açar açmaz, "Ağaç ettin, söyle bakalım sevgilini mi sakladın nedir?" diye soruyor hemen. Cevabıma ne tepki vereceğini merak ediyorum. "Ne sevgilisi, sana yemek yaptığımı görmüyor musun, hem evli bir kadınım artık." Gözleri kocaman açılıyor. "Ölümü öp doğru söyle, yoksa parçalarım seni." Koluna girip içeriye sürüklüyorum onu. "Geç otur her şeyi anlatacağım." İçerlediğini belli ediyor, resmi nikâh kıydığımızı zannetmiş olacak ki bozuluyor. Önce yemek masasını hazırlıyorum, öyle ahım şahım bir şey yok sofrada, biraz pilav, biraz haşlama tavuk yanında da salata, bu kadarını hazırlayabildiğime şük-

rediyorum. Masaya oturduğumuz anda, gözlerimin içine bakıyor. Neresinden başlayacağımı bilemiyorum, daha fazla çıldırtmadan olan biteni anlatıyorum ona. "İmam nikâhı kıydırdı, nasıl oldu, inan hâlâ anlayabilmiş değilim." "Şener mi?" Bu soruyu sorduğu için içerliyorum. "Ne zannettin?" Cevabım sert olduğu için bozulduğumu zannediyor; ama sözlerime devam ederek rahatlatıyorum onu. "Şener'in Bahçelievler'de bir evi var. Orada kalmamız için ısrar ediyor, ama ne yapacağıma hâlâ karar verebilmiş değilim." Şaşkın şaşkın yüzüme bakarken hayretini gizlemiyor. "Buraya kadarını anladık, neden kocanın yanında değilsin? Yoksa sana gelmekle hata mı ettim?" "Hayır, doğru yaptın. Sadece imam nikâhı kıydık, bir hafta sonra da İtalya'ya gideceğiz. Şener Cenova'da bir seminere katılacak, anlayacağın bu gezi bize balayı gibi olacak." Kahkahayı basıyor. "Kız çok romantiiik, ben de sizin sağdıcınız olarak geleyim mi ne dersin?" "Seni tutan mı var. Hem sağdıç falan anlamam, onu bırak da pasaportumu ne için çıkardım neye kısmet oldu baksana." "Ne olursa olsun Amsterdam'a gideceğiz. Vildan Hanım'a ayıp olur, şimdi bunları bir kenara bırakalım hesap ver bakalım ihtiyarlar yazlığa gitmişler evlerinin anahtarını da sana bırakmışlar neden haber vermedin?" "Seni rahatsız etmek istemedim, alt tarafı çiçekleri sulanacak bunun neresi garip." "Garip olan şu ki Menderes Bey delinin ta kendisi, güya onunla ilgili araştırmalar yapacaktık seninle?" Duygu'ya kızmak istesem de kızamıyorum; çünkü her defasında adama bir kulp bulup aklımı çelebiliyor. Sadece sessizliğimi koruyunca, bu kez geçmişte yaşadıkları için içerliyor. "Yedek anahtarını bana vermişti, hani bir şey olursa diye. Evlendikten sonra o nemrut ihtiyar yüzünden anahtarını geri aldı. Menderes Bey, yüzde yüz hayal görüyor, beni ona kötülüyor, bundan adım gibi eminim; ama onun şizofren olduğunu ispatlamazsam ben de Duygu değilim." Öfke kesmiş bakışlarından korkuyorum. Menderes Bey'i bir kenara bırakıp onun şizofren olup olmadığını düşüneceğim bu kez. Deli kızın kırgınlığını ortadan kaldırmak için mutlu edecek bir formül arıyorum. "Hadi gidelim. Göreceksin mutlaka bir ipucu yakalayaca-

ğım." Saplantı haline getirdiği bu mesele yüzünden tedirgin oluyorum, kontrol altına almama imkân yok, uyarmaktan çekinmiyorum onu. "Evlerini karıştırdığımızı anlarlarsa rezil olurum." Bu sözleri yalnızca onun için değil kendimi katarak da söylüyorum. Vildan Hanım daha önce yaptıklarından bahsetmişti, elimde olmadan suçluymuş gibi davranınca bu kez şaşırıyor. "Karıştırdım diye şikâyet mi etti, şayet öyleyse bir daha yüzüne bakmam." "Uzatmayalım artık bu konuyu. Tamam, yarın akşam beraber gideriz; ama bir şartla, bu kuruntulardan vazgeçeceksin."

Masadaki yemekler neredeyse soğumak üzere, Duygu olunca durum normal sayılır. Gece boyunca konuşulmadık mesele kalmıyor aramızda, hatta Psikiyatrist Kemal Bey'in söylediklerini ve konuyla ilgili bildiklerimi de ona anlatıyorum. Kalmak istemiyor, yarın akşam için Vildan Hanım'ın evine beraber gideceğimizi kararlaştırdıktan sonra gidiyor.

İnsan, bazen konumunun hiç değişmeyeceğini zannediyor, hatta bunun için üzülüp endişelenebiliyor da. Sağlıktan ekonomik duruma, hatta gönül işlerine kadar yaşamın sürekli değişken olabileceğini bilmek gerekiyor. Gerçi bütün bunları istemesek de insan, öğretiyor hayat. Kısa dönem içinde yaşadıklarımı nereye sığdıracağımı bilemiyorum.

Bugün eczaneye uğradıktan sonra arabaya binip Şener'in evinin olduğu adresi aramaya koyuluyorum. Evin önüne geldiğimde garip hissediyorum, tarif edilmez duygular yaşıyorum. Merdivenlerden çıkarken kimsenin beni görmemesi için dua ediyorum. Apartman bizimkinden daha yeni, Şener üçüncü katta oturuyor. Kapıyı açarken ürkek ve çekingenim. İçeriye giriyorum, her şey düzgün, bekâr evine benzemeyen düzenliliği şaşırtıyor. Tahmin etmeliydim diyorum, dansa geldiği gece Şener parlak rugan ayakkabılarıyla gelmişti. Öncesi görüşmelerimizde de bakımlı haliyle zaten hayran bırakmıştı kendine, bunun bir yaşam şekli olduğunu bu görüntü kanıtlıyor aslında. Odaları tek tek geziyorum, muhtemelen yüz seksen metrekare bir daire, bu kadar büyük bir eve nasıl sahip olmuş bilmiyorum. Anne ve babasıyla tam olarak bağla-

rını koparmış, üstelik onların varlıklı olduklarından bahsetmişti, katkıda bulunmuş olabilirler. Yatak odasındaki dolabı açıyorum. Kıyafetlerinin yerleşim düzeni, evli bir erkeğin dolabındakinden çok daha tertipli sayılır. Bütün bunlar ürkütüyor, şayet büyük beklentiler içine girerse hayal kırıklığına uğrayabilir, bununla da kalmaz evin eski halini bile arayabilir.

Buraya taşındıktan sonra odalara vereceğim yeni düzeni zihnimde canlandırıyorum. Bunu yaparken Mithat aklıma geliyor, korkuyorum da. Onun ne kadar tutarlı bir insan olduğunu bilmesem, çok daha tedirgin ve mutsuz olabilirdim. Koltuğa oturup olmadık şeyler düşünüyorum. Şener'in geçmişimle ilgilenmemesi, benim için bundan sonrası önemli demesi yeterince rahatlatmış olsa da yine de yaşanmışlıkları ve onun verdiği hüzünleri öyle kolay atamıyor insan.

Banyo, tuvalet ve mutfak dolaplarının yenilenmesi gerektiğini düşünerek notlar alıyorum. Boya badana, perde ve mobilya konularını ise daha sonra ele alacağız. Evdeki işlerimi bitirdikten sonra Şener'i arayıp daireyi çok beğendiğimi söylüyorum. Sırf o mutlu olsun diye değil, hem binanın yeni olmasını hem de büyüklüğünü beğendiğim için yapıyorum bunu. Ev karayoluna çok yakın, Bakırköy'e gidiş gelişimiz de rahat olacak. Her şey umduğumdan çok daha iyi gelişiyor aslında.

Akşamüstü Duygu geliyor. Akşama dans dersinin olduğunu hatırlatıyor. Bugün için çok yoğun olduğunu söylemişti Şener, muhtemelen dansa gelemeyecek olmasının verdiği huzursuzluğu Duygu'nun bilmemesi lazım, yoksa alay edebilir düşüncesiyle kursa gelmek istemediğimi söylüyorum. Ayrıca usta dansçıların yanında mahcup olmak pek işime gelmiyor. Vildan Hanım'ın evine gidiyoruz, kapıyı açması için anahtarı ona uzatıyorum, bu konuda yeterince tecrübesi var, içeri girer girmez Menderes Bey'in odasına dalıyor. Hayatımda bu kadar karıştıran birini görmedim. Ne aradığını bilmeden nasıl sonuca gidebilir insan, sadece seyretmekle yetiniyorum onu. Kendimi germek yerine pencereden bakarak vakit geçiriyorum, bu arada su içmek için buzdo-

labını açtığımda şizofren hastalar için verdiğimiz ilaçlardan birini görüyorum orada. Bu delil sayılır mı bilemem, bu ilaçtan ne tür bir sonuç çıkar onu da bilmiyorum. Vildan Hanım'la, Hollanda'ya gitmemiz her zamankinden daha çok önem kazanıyor; çünkü onun bu psikozdan mutlaka kurtulması lazım. Duygu'yu çağırıyorum, ilacı gösterdikten sonra sevincinden havaya zıplıyor, ama bu neyi değiştirir. Aydın Bey, bu ilacı kendiliğinden intihar amaçlı kullanmış olamaz mı? Bu şekilde konuşunca bozuluyor ve anında karşı tepki gecikmiyor. "Hocanın konuştuklarını duymamış gibi yapıyorsun, muhakkak bu işin altında bir bit yeniği var demişti. İşte o bit yeniği açığa çıktı, neden bu delili çürütecek şekilde konuşuyorsun?" "Haklı olabilirsin; ama istersen bunu zamana bırakalım, nasıl olsa yakında kokusu çıkar, sadece bir ilacı görüp bu iş şöyle gerçekleşti demek saçmalık."

Menderes Bey'in odasındaki dağınıklığı düzeltiyoruz, Duygu, hayli dağıtmış eşyalarını. Önceki gelişimde yeterince etrafı incelemiştim. Şimdi de buzdolabındaki bu ilaç, neden diğer ilaçların yanında değil diye kafama takılıyor.

Öyle duygular var ki genelleme yapılır mı bilinmez ama, sürekli sorguluyorum. Bazen olmadık hayallere kapılabiliyorum, bu hayalleri bir an için de olsa gerçek gibi görmek isteyebiliyorum. Tıpkı annemle ilgili gördüğüm rüyaların gerçek mi hayal mi olduğunu bilerek karıştırdığım gibi. Bu ilaca gelince, şizofren hastalığı ilaçla dizginlenebiliyor, kullanılmadığı takdirde hasta çevresi için tehlikeli de olabiliyor. Şayet bu ilaç kocasınınsa ve düzenli olarak kullanıyorsa o zaman hocam için bir tehlike yok demektir. Menderes Bey'in hastalığının mahiyetini ve aşamasını bilemiyoruz, ihmal edip ilaç kullanmayı bırakırsa hastalık başka bir boyuta geçebilir ve o zaman da kötü şeyler de yaşanabilir. Bütün bu karmaşık düşünceleri tabi ki Duygu'yla paylaşmıyorum, eğer öğrenecek olursa hiç dinlemez ve tehdit altında olduğunu, Vildan Hanım'a fısıldayabilir ki böyle bir şey yok şu anda. Buzdolabındaki ilaç kutusunun yarısı kullanılmış, alıp incelediğimiz belli olmasın diye yine aynı şekilde yerine koyuyorum.

Çiçekleri sulayıp etrafı düzelttikten sonra, Duygu dans kursuna gidiyor, ben de eve dönüyorum. Eve girer girmez telefonum çalıyor, arayan Şener. "Nasılsın canım? Ben halen işyerimdeyim, hocanın evine uğrayabildin mi?" Evet dedikten sonra, bu meseleyi kendime dert edinmişim izlenimi yaratmamak için bu akşam yaşadıklarımızı anlatmamaya karar veriyorum. Konuşmanın sonunda sözü İtalya seyahatine getiriyor. "Hazırlığını yap salı günü uçacağız, zamanı geldi." "Seni seviyorum" diyorum ona.

Cenova gezisine birkaç gün olmasına karşın valizimi hazırlamaya koyuluyorum. Giysilerimi özenle katladıktan sonra fotoğraf makinesi, parfüm, makyaj malzemelerimi valize yerleştiriyorum. Yaşadığın yere çakılmak neler kaçırdığını sorgulatabilir insana, daha seyahate hazırlanırken bile böylesi heyecanlar tadıyorum. Babam yaşarken, 'kızımı, daha yükseğini okusun diye Avrupa'ya göndereceğim' derdi. Ona kızmaya hakkım yok, İstanbul'a bile doyamadan gitti babacığım. Annem yalnız kalınca, Avrupa'yı bir kenara bırakalım, bir semtten diğerine bile gidemez olmuştum.

Telefon çalıyor, bu kez arayan Vildan Hanım, yazlıkta rahatsızlandığını ve yarın döneceklerini söylüyor. Sözlerini müjde gibi alıyorum; çünkü evlerine gidip geldikçe bulduğumuz her veri özellikle Duygu'yu daha derin şüphelere sürükleyecek, bunun sonucu olarak da neler yapabileceğini kestirmek asla mümkün değil. Sonuca gitme şansımızın olmadığını bile bile bu işi uzatmanın hiçbir faydası yok.

Ertesi gün sağa sola koşturmaktan ayakta duracak halim kalmıyor, saat beş gibi iki ihtiyar yol yorgunluğundan olsa gerek birilerine tutuna tutuna eczaneden içeriye giriyorlar. Bunlardan birinin bir diğerine zarar verme takati bile yokken, Duygu'nun türlü türlü canilikler üzerine kurgular yapması ve bu işe alet olmam saçmalıktan başka bir şey değil.

İkisi de masamın önündeki koltuklara oturunca, yanlarındaki tabureye ilişiyorum. Neresinden başlayıp anlatacağımı düşünürken Vildan Hanım devreye giriyor. "Hayırlı uğurlu olsun güzel bir haber aldık çok ama çok sevindik güzel kızım. İki evladımın

mürüvvetini görmekten daha güzel ne olabilir, bir ömür mutlu olursunuz inşallah." Menderes Bey de ona katılıyor, samimi şekilde memnun olduğunu ve kutladığını söyleyince ona dair olumsuz düşüncelerim değişiyor. Gelişmeleri ayrıntılarıyla anlatıyorum onlara, bir ara ağlıyor hocam, nedenini çözemiyorum, evlenecek olmama yorumlarken onu uyarmaktan da vazgeçmiyorum. "Bir daha sizi böyle görmek istemiyorum, yoksa başka şeyler düşüneceğim ona göre." Yüzüme baktığı bile yok, kendini hırpalaması üzüntümü daha da derinleştiriyor, belli ki kardeşinin üzüntüsünden bir türlü kurtulamıyor. İçinde bulunduğu ruh halinden çıkması için elimden geldiğince yaşadıklarımı ona anlatmaya çalışıyorum. "Hollanda'ya gitmek için pasaport çıkarmıştım; ama kısmette öncelik Cenova'nınmış, Şener'in semineri var bu vesileyle beraber gideceğiz, eşlik edeceğim ona. Gelinceye kadar Amsterdam seyahati için hazırlık yapalım ne dersiniz hocam?" Anlattıklarımı dinlermiş gibi yapıyor, sanki yanında değilmişiz gibi davranıyor, ikimiz çaylarımızı içerken o bardağa elini bile sürmüyor. Benim acıklı bakışlarımı gören Menderes Bey'in yüzü bu kadından yoruldum der gibi sıkıntılı, bu görüntüden dolayı geriliyorum, ruhsal olarak yaşadığı sıkıntıların içine daha fazla girmek istemiyorum, susmayı tercih ediyorum. Kalkıp gitsinler diye içimden dua ediyorum. Bir süre sonra kalkmaya hazırlandıklarında nezaket olsun diye "Sizi eve bırakayım" diyorum. Menderes Bey kabul etmiyor, taksiye binip gideceklerini kesin bir dille söylüyor. Bana verdikleri anahtarı onlara iade etmek istesem de almıyorlar, yedek anahtarları olduğunu, arada bir benzer külfetlerinin olacağını ima ediyorlar. Kalfayla valizlerini taksiye yerleştirip onları evlerine uğurluyoruz.

CENOVA VE BALAYI

Sevmek sevilmek ne güzel, bu duyguyu capcanlı yaşıyorum. Sevginin sürüklediği gezilere gitmek, hayatı başka bir pencereden tanımak inanılmaz, yaşayarak anlayabiliyor insan. İşte diyorum

aşkın temelinde anlayış ve sevgi yatıyor, ona heyecan katan ve güzel duygular yaşatan bir de seyahat var tabi ki. Sabahın erken saatlerinde Cenova'ya gitmek için yatağımdan kalktığımda çok farklı duygular yaşıyorum. Yalnızca seyahat etmeyeceğiz, aynı zamanda karı koca olmanın keyfine de varacağız.

Şener apartman kapısının önüne geldiğinde aşağıya iniyorum. Valizimi arabaya yerleştirdikten sonra hareket ediyoruz, yol boyunca heyecanını dizginleyemeyen iki âşık, sevgiliyiz. Arabayı havaalanının otoparkına park ediyoruz. Pasaport işlemleri sırasında, ona eşlik edecek birkaç arkadaşı daha geliyor yanımıza, onlarla da tanıştıktan sonra hep birlikte İtalya'ya uçuyoruz.

Cenova Havalimanı, bir tepeliğin hemen yanına kurulmuş, İtalya'nın kuzey batısında yer alıyor. Uçak iniş için alçaldığında muazzam bir manzarayla karşılaşıyoruz, liman ve şehir tüm görkemiyle altımızda duruyor, Şener heyecanımı doğal karşılıyor, ilk kez yurt dışına çıkıyorum. Uçaktan indikten sonra, bu organizasyonda görevli Türkler bizi karşılıyor. Kocamın ellerini sımsıkı tutuyorum. Üniversite bitirip meslek sahibi olsa bile bir kadın için bunun ne denli önemli olduğunu biliyor mu diye yüzüne bakıyorum. Güvenmek, sevilmek, övülmek, desteklenmek tümünü yaşıyorum.

Cenova'ya beraber geldiğimiz diğer arkadaşlarıyla farklı yerlerde kalacakmışız, bunu Şener istemiş. Kalacağımız otele götüren rehberimiz, gitmeden önce çevreyi gezdirmek istiyor. Şehir, eski ve yeni Cenova diye ikiye ayrılmış. İlk bankayı Cenova'lılar kurmuş, sonra da deyim yerindeyse dünyanın bütün parası buraya akmış, mütevazı görümüne rağmen dünyanın en zengin kentlerinden biriymiş burası. Geçtiğimiz köprü üzerinde İngiliz bayraklarını görence rehbere soruyor Şener. "Buranın İtalya'ya bağlı olduğunu biliyordum, yoksa öyle değil mi?" Rehber tebessüm edip konuya açıklık getiriyor. "Bunlara Aziz George Bayrakları da deniyor, aslen Cenova'lı bir azizi İngilizler ödünç almış. Onlarla ortak noktaları bu bayraklar simgesel olarak duruyor burada, anlayacağınız hoşgörü."

Büyük oteller yerine tarihi şehrin butik otellerinden biri ayarlamış bize. Eski evler ve sokaklar görülmeye değer, tıpkı Mardin evlerindeki gibi daracık sokakların arasından zar zor geçip sonunda kalacağımız otele geliyoruz, yerleşip günü dinlenmekle geçireceğiz. Rehber, sabah başlayacak seminer için gelip alacağını söyleyip yanımızdan ayrılıyor. Rezervasyon önceden yapılmış, sorun yaşamadan odamıza çekiliyoruz.

Henüz akşama birkaç saat var. Zaman önemsiz, iki âşık ilk defa baş başa kalıyoruz. Yorgun bedenlerimiz iki yana devrilirken gözlerimden yaşlar geliyor, bunun bir adı yok. Anne babam, ileride olacak çocuklarımız, kalfa, eczane, Vildan Hanım, Türkiye, aklıma üşüşüyor. Gözyaşlarım, biraz da Mithat için akıyor olabilir mi; kim bilir? Bu sorunun cevabı şimdilik yok. Şener, gözlerimden akan damlaları siliyor, yaşadığım duygunun ne anlama geldiğini tahmin etmiş olabilir. Televizyon kısık sesle açık, slov parçalar ardı ardına çalıyor. Denizin ortasında bir kayıkta hissediyorum; ama bu kez yanımda güven duyduğum ve sevdiğim Şener var, ne kadar mutluyum, bir bilsen anne.

Bir başka ülkede,
zamanın önemsizleştiği bir yerde,
sadece sevgi duyuyorum
ve hiç bitmesin istiyorum anne.

Akşam yemeği için otelde kalıyoruz, yemeğimiz odamıza geliyor. Zaman sadece sevgiyi gösterme ve sevilme zamanı, gözlerimiz birbirine kenetleniyor, bu bakışlar ihtirasın, duygunun ve sevginin adı. Sabaha kadar kucak kucağa uyuyoruz. Kalktığımızda güneş yeni doğuyor. Gecenin yorgunluğu bedenimize çökmüş, banyodan kahvaltı yapmak için alt kattaki yemek salonuna geçiyoruz. Şener, "Şayet istiyorsan, benimle seminere gelebilirsin, bugünkü toplantıya mecburen katılıyorum; ama yarın ve sonrası toplantılara katılmayacağım o zaman gezebileceğiz, bugün benimle gelmek istemezsen çevreyi gezersin ne dersin?" Balayına

gelmiş olsak da bunun kısmen iş gezisi olduğunu biliyordum, bu yüzden ona sorun yaşatmak yerine işini kolaylaştıracak sözler ediyorum. "Ayak bağı olmak istemiyorum, gelsem de dışarıda beklemiş olacağım ve bunu bilerek huzursuz edeceksin kendini. O yüzden sen git, bu arada ben de otelin çevresini gezmiş olurum." Rehber geldiğinde onu uğurlayıp gönderiyorum, yeniden özgürlüğün ve yalnızlığın kucağında buluyorum kendimi.

Cenova'nın tarihi bölgesindeki evlere hayran kalmamak elde değil, dar sokaklar insanı çok uzaklara götürüyor. Fotoğraf makinesiyle çevreyi çekiyorum. İnsanların çoğunun yaşı geçkin, kaldığımız otelin eski Cenova'da olması, buranın sakinlerinin evlerini terk etmeyen insanlardan olabileceğini aklıma getiriyor. Dar sokaklardan geçerken zaman zaman derin sidik kokularını da alıyorum, buralardan özgürce geçmek heyecanlandırırken aynı zamanda ürkütüyor da; çünkü hayat kadınlarının duvar kenarlarında beklediklerini fark ediyorum. Öğlen olduğunda az buçuk İngilizcemle, restoranlardan birine oturup spagetti siparişi veriyorum kendime. Derdi tasası olmayan paralı gezginler gibiyim, Şener arada bir telefonla arıyor, çok açılmamamı tavsiye ediyor, haksız da sayılmaz, dar ve karmaşık sokaklarda kaybolmak içten bile değil. Güzel bulduğum ilginç tarihi yerleri görsem de onlarla ilgi bilgim yok, rehberlik edecek kimse de yok, sonraki günler öğrenirim diye kendimi teselli ediyorum. Bütün gün gezdikten sonra akşama doğru otele dönüp lobide Şener'i bekliyorum.

Akşam yemeği için Cenova'nın meşhur bir restoranına götürüyor Şener, İtalyan mutfağına özgü salatalar ve yemekler konuyor önümüze. Seminerin çok iyi geçtiğini söylüyor. Yemekten sonra bir süre daha dolaşıp tekrar otele dönüyoruz. Yeni evlilerin gidecekleri tek yer odaları. Mithat'la birbirimizi çok sevmiş olsak da asla hayal kuramazdık, kâbuslarımın asıl nedeni geleceğe dönük bilinmezlik olabilir miydi? Bunu düşünmek bile istemiyorum.

İtalyanca bilmesek de geç saatlere kadar televizyonlarını izliyoruz. R harfini basa basa konuşmaları komik geliyor, bu gece hiç bitmesin diye dua ediyoruz ikimiz de.

Sabah kahvaltısından sonra lobide rehberi beklerken buluyoruz, bütün gün bizi gezdirmek için gelmiş. Cenova'nın tarihi yerlerini görmek istediğimi söylüyorum, araba yerine yürüyerek gezmeyi öneriyorum. Ayaklarımda spor ayakkabı, boynuma asılı fotoğraf makinesi ile yola koyuluyoruz. Cenova'nın tarihi meydanlarından birindeyiz. Rehberimiz, Venedik ve Cenova'nın sürekli rekabet halinde olduklarından bahsediyor. Makro Polo'nun burada doğduğunu ve sonrasında yedi bin Venedikli ile burada hapis yattığını da anlatıyor. Güzel bulmama rağmen İstanbul'la mukayese edemem. Tarihi yerleri ve yat limanına rağmen ara sokaklarındaki sidik kokusunu hatırlıyorum, bunu söyleyince Afrika ülkelerinden göç olduğunu bu nedenle de buraların bozulduğunu anlatıyor rehber.

Cenova'nın görkemli tarihi kiliselerden birine giriyoruz. Rehber, karşımızda duran resimle ilgilendiğimi görünce ayrıntılara giriyor. "Ben de hayranlık duyuyorum, İsa'nın doğum müjdesinin verirken aynı zamanda kiliseye de adını vermiş bu resim. Cebrail cennetten inip Meryem'e İsa'nın annesi olacağının müjdesini veriyor." Rehber, anlatımını tamamladıktan sonra dilek tutup kumbaralara para atıyoruz. Kiliseden ayrılır ayrılmaz sahile uzanıp kiralık teknelerden birine biniyoruz. Biraz açıldıktan sonra Cenova'nın tüm güzellikleri gözlerimizin önüne seriliyor, tepelik bir alana kurulan şehir, yemyeşil ağaçların arasındaki rengârenk evleri, cam gibi mavi denizi ile çok sevimli. Doğaya zarar gelmesin diye titiz davranılmış, yeşil tepelerin arasına güzelce serpiştirilmiş şirin evler görüyoruz, oteller ve kıyı boyunca demirlemiş teknelerin düzeni şaşırtırken bindiğimiz minik tekne salına salına Portofino'ya yol alıyor. Rüzgâr yüzüme vuruyor, temiz havayı derinden içime çekiyorum. Şarkılara şiirlere konu olmuş Portofino'ya ulaşmamız an meselesi. Porto kelime olarak son liman anlamı taşıyormuş. Portofino Cenova'ya bağlı şirin bir balıkçı köyü. Rehberimiz 1959 yılında Vittorio Palentieri'nin şarkısı ile adını dünyaya duyurduğunu söylüyor. Dünya savaşlarına rağmen güzelliğinden hiçbir şey kaybetmemiş bu güzel turizm cenneti. Köydeki

limana yanaştıktan sonra inip gezmeye başlıyoruz. Cenova'nın eski bölümündeki gibi caddeleri dar ve çıkılmaz değil, geniş alanları ve aynı zamanda sıcak insanlarıyla da tanışıyoruz. Tabi rehberimiz sayesinde oluyor tüm bunlar, çünkü dillerini bilmiyoruz. Dar bir sokakta çamaşırlarını asmaya çalışan bir kadın hiç de yabancı gelmiyor, tipik Akdeniz kültürünü anımsatan görüntüler var önümüzde. İstanbul'daki koşuşmamız aklıma geliyor, kadıncağız öyle aheste, öylesine sakin çamaşırlarını asıyor ki insan kıskanıyor. Stres, telaş, acele yok burada. Tepedeki kaleye gitmek için dar ve dik yolu tırmanıyoruz. Yol üstünde St Giorgio Kilisesi karşılıyor bizi. İkinci dünya savaşından sonra hasar görmüş ve sonrada restore edilmiş, kilisenin sol tarafındaki mezarlık ise düzeni ve rengârenk çiçekleriyle şaşırtıyor. Duvara gömülü kat kat mezarlar ve iliştirilmiş çiçekler Portofino'da ölümün de huzuru yansıttığını gösteriyor. Kilisenin sağında kalan dik yamaçtan denize bakıyorum, tıpkı boğazın tepeliklerinden denize bakmak gibi. Huzur kelimesini sık kullanmamın sebebi, buranın sessizliğinden. Yemyeşil ağaçların arasından nihayet en tepeye kaleye kadar çıkıyoruz. Galata Kulesi'nde olduğu gibi buranın inşasını da Cenevizliler savunma amaçlı yapmış. Castello Brawna'a çıktığımızda turistlerin bile birbirleriyle alçak sesle konuştuğunu görüyoruz, buranın sesi huzur. Kalenin içindeki binada gibi bir turist kitap okuyor. Kıskanmam boşuna, sadece fotoğraf çekmek için zamanımız var. Bugüne kadar çektiğim en güzel fotoğraflar diyebilirim. İnsanların yüzündeki gülümseme bulaşıcı, herkes güzelliğin büyüsüyle sarhoş burada. Portofino için yazılan şarkı ne kadar hüzünlü olsa da burada keyif ve neşe çok daha fazla. İnsanın kendini bulabileceği bir ortam var, huzur, tabi ki bir de aşk var.

Kafelerinde oturup keyifle çaylarımızı yudumladıktan sonra, son bir kez Portofino'ya bakıyorum. Belki de bir daha buralara gelemeyeceğiz kim bilir? Bu balayımızın en güzel ve keyifli yanı oluyor.

Otelimize döndüğümüz zaman bütün gün fotoğraf çekmekten ve yol yürümekten ayakta duracak takatimiz kalmıyor. Geceleri

kaldığımız bölgenin çok tekin olmadığından bahseden rehber, akşam yemeğinden sonra bizi otelimize bırakıyor.

İki günümüz geçmiş olmasına karşın, sanki aylardır İstanbul'dan ayrılmış gibi özlemişim. İstanbul'dan uzaklaşınca bir şeyler kaçıyormuş gibi geliyor insana. Şener, otel odasında çocukluğuna dair anılarını anlatırken zaman zaman duygulanıp ağlıyor. Hatta Vildan Hanım'la nasıl tanıştığını hangi dönemde kendisinin hocası olduğuna kadar ayrıntılara da giriyor. Onun adı geçince Duygu'yla evlerinde bulmuş olduğum ilaçtan bahsedeyim mi diye kararsız kalıyorum. Bir süre tereddüt ettikten sonra karar verip bilgisi olsun istiyorum. "Geçen gün Duygu'yla evine gittiğimde buzdolabında malum rahatsızlıklar için verdiğimiz bir ilaç buldum, yarısı kullanılmış olarak..." Sırtımızı yastığa dayamış televizyon izlerken şüphe dolu sözlerimle anı böldüğüm için sitem ediyor bu kez. "Vildan Hanım, iyi yetişmeme vesile olup ufkumu açmış olabilir; ama ne olur psikolojimizi etkilemesine müsaade etmeyelim. Evinde o ilacın bulunması neyi değiştirir, Menderes Bey bu ilacı kardeşine verdi ve kaza yapmasını sağladı gibi bir ithamda bulunabilir miyiz?" Bu soruya gülerek cevap veriyorum. "Hayır." "O zaman sadece bir tesadüf olarak almalı ve üzerinde fazla durmamalıyız, kaldı ki kanında bulunan madde o ilacı kullandığını da göstermez." Sabit ve kesin konuşuyor, bozulmakla bozulmamak arasında kalıyorum. "Vildan Hanım'la Hollanda'ya gitme işimi iptal etmemi ister misin?" diye soruyorum. Şayet gitmeyeceksin dese, o zaman evliliğimi sorgulayacağım; çünkü kontrol altına alınmak kabullenemediğim ciddi bir durum. Düşündüklerimi okumuş gibi olumlu yanıt veriyor. "Hayır, niye gitmeyeceksin ki; hatta düğün işini erteleyip döneceğiniz tarihe göre ayarlarız." Yüzümün düştüğünü görünce bu kez çıkışını haklı gösterecek sözler ediyor. "Anlamaya çalış, sadece dipsiz bir meselenin ortasına göz göre göre düşmeni istemiyorum. Oradan Amsterdam'ın keyfini çıkarmaya bakın, sakın ola ki meselenin gölgesinde kalıp gezinizi zehir etmeyin." Bu cevap rahatlatıyor, iki insanın bir arada yaşaması tahammüllü olmayı gerektiriyor, bunu düşünerek cevap veriyorum. "Duygu ile beraberken tatili ze-

hir etmek mümkün mü? Sıkıldığı zaman Vildan Hanım'ı azarladığı da oluyor, ne diyebilirim benim olduğu kadar onun da hocası; ama ne olursa olsun güzel bir gezi olacağını şimdiden tahmin edebiliyorum."

Geceleri okurum diye yanıma aldığım kitaplar ağlıyor, çıkarmaya bile fırsatım olmuyor, birbirimize söylediğimiz sevgi sözcükleri buna müsaade etmiyor. Üniversite yıllarında, İtalya'yı merak eder ve bir gün mutlaka giderim diye hayaller kurardım, kısmet nikâhlandıktan sonra bugünlereymiş. İtalya denince tabi ki Milano ve Roma akla geliyor, buralara gitmeyi çok istediğim halde zaman yokluğundan sonraya erteliyoruz.

Şener, ailemle ilgili yeterince bilgiye sahip, anlatacak ve merak uyandıracak çok fazla yanım yok, geçmişimle çok ilgilenmediğini her fırsatta dile getiriyor. Aynı şekilde onun geçmişinin de benim için önemi yok. Yalnız olması çok büyük bir avantaj; çünkü klasik kaynana görümce ve benzeri ilişkilere uyum sağlayamayacağım ortada, bu durumu Tanrı'nın verdiği bir lütuf gibi düşünüyorum.

Sabah erken kalkamıyoruz, saatime baktığımda kahvaltıya zar zor yetişeceğiz gibi görünüyor. Bugün Cenova'nın son kalan yerlerini gezecek ve aynı zamanda eşyalarımızı da toplayacağız; çünkü akşama dönüş var. Balayını bu kadar kısa tutan başka bir çift yoktur sanırım, evliliğimizin Cenova'da başlaması bütün yaşantımız boyunca unutamayacağımız bir anı olacak.

Şener'in verdiği güven ve huzur o kadar etkili olmuş ki üç gün geçmiş olmasına karşın ilk kez eczanem aklıma geliyor, tabi gelir gelmez da kalfam aramadı diye bozuluyorum. Aceleci davrandığım için kendime kızıyorum önce düşün, sonrada neden aramadığını tahmin et diyorum. Balayına gittiğimizi biliyor, çok zaruri olmadığı sürece rahatsız etmeyecek kadar nezaketlidir diyerek kalfaya sempati bile duyuyorum. Bütün gün Cenova'nın altını üstüne getiriyoruz, tarihi mekânları, önemli sayılacak meydanları gezip dönüyoruz. Otelle olan ilişkimizi kestikten sonra beraber geldiğimiz ekiple havaalanına gitmeyi bekliyoruz, kısa süre sonra

yeniden onlarla beraberiz. Geriye dönüş her insan için farklı anlamlar taşısa da şu an uçaktaki herkesin yüzüne tebessüm olarak yansıyor. İstanbul'a dönmek tarif edilmez bir duygu, yıllarca ayrılmış gibi hissediyorum.

İndiğimizde önce otoparka, oradan da Şener'in evine gidiyoruz. Başka bir evde yaşamaya alışmam zaman alacak. Sabah kalktığımda kahvaltı masasını çoktan hazırlamış müstakbel kocam. Hiç değişmesin diye Tanrı'ya dua ediyorum, kendi ayakları üzerinde duran biri olmama rağmen, yakarışlarını tıpkı çaresiz kadınlar gibi. Oysa kendime olan güvenim, buna bağlı olarak gücümü koruyacağıma dair kararlılığım vardı, şimdilik bunları düşünecek durumda değilim, sıkı bir iş trafiği beni bekliyor, ürkütücü geliyor bütün bunlar.

Dedemin sürekli söylediği, 'devlet eşek bile olsa binmeyeceksin' sözüne uymamış olduğum için sıkıntı yaşıyorum. Maalesef suiistimal eden eczaneler yüzünden çok büyük zorluklar yaşıyoruz. Buna bağlı olarak sürekli yeni kanunlar çıkıyor ve işlerimiz her geçen gün zorlaşıyor. Bürokrasi çarkının içinde resmen boğuluyoruz. Eczaneye girer girmez ilaçların kutularına yapıştırılacak karekod barkot türü bir işlemi önümde buluyorum. Satılan her ilaç artık plakalı, dürüst çalışan esnaf için korkulacak bir yanı yok; ama işlem açısından son derece uğraştırıcı.

Kalfa, hediyesi için teşekkür ediyor, yokluğumda tek bir sorun bile yaşanmadığını söylüyor. Sadece sağlık müdürlüğünden bir memur kontrol için gelmiş, onu da idare edip göndermiş, sorumluluklarını harfiyen yerine getirmiş kalfa. Öğleye kadar ne Duygu'dan ne de Vildan Hanım'dan ses seda yok, bunu fırsat bilip Maliye'deki işleri hallediyorum; ama eczeneme döndüğümde içeri girdiğimde her ikisini de çay içerken buluyorum. Kucaklaştıktan sonra onlara getirdiğim hediyeleri çıkarırken hocamı yine durup dururken ağlarken buluyorum. Onu mutlu etmeme imkân yok. Kalfaya su getirmesi için işaret ediyor Duygu. Yıkılmaz bir duvar gibi gördüğümüz ve sevdiğimiz bir insan, feleğin tokadını yemiş gibi çaresizce ağlıyor. Annemin ölümünün üzerinden çok zaman

geçmemiş olmasıyla ilgili olsa gerek teskin edeyim derken bu kez kendimi ağlarken buluyorum. Kalfa, getirdiği suyu ona uzatırken bir bardak da bana getirmesini istiyorum. Duygu kulağıma eğilerek ağlamamam için beni uyarıyor, Duygu'yla eczanenin arka tarafına geçiyoruz, her zamanki gibi anlatmaya başlıyor. Ben Cenova'dayken hocam sürekli ağlayıp durmuş. "Menderes Bey bu kadını öldürmezse ben de Duygu değilim. Hollanda'ya laf olsun diye gideceğiz; ama bir an önce gitmemizde de fayda var, bu süreç uzadıkça görüntüsü hiçte iyiye gitmiyor bilesin." Bunları duyduktan sonra bulduğumuz ilaçla ilgili konuşup konuşmadığını soruyorum ona. Kesinlikle reddediyor, böyle bir itham için bilgi ve birikiminin olmadığını söyleyip kendini temize bile çıkarıyor. Onun tutarsızlıklarına ne demeliyim, Vildan Hanım'ı şüphelendirmeden arka bölümden çıkıyoruz, yanına geldiğimizde yarı baygın halde buluyoruz onu. Eli ayağı buz kesmişken bu durumu yaşlılık, yorgunluk ve duyduğu endişeye yoruyoruz.

Turla ilgili işlemleri başlatacağını söyleyen Duygu'ya çıkarıp para veriyorum, sormalarına bile gerek bırakmadan Cenova'da yaşadığım ne varsa hepsini tek tek anlatıyorum onlara. Sürekli olarak Şener'in efendiliğinden bahseden Vildan Hanım tam kalkarken elini omzuma koyuyor. "Şayet kardeşimin ölümüne neyin sebep olduğunu bilirsem dünyadan gözü açık gitmem ve kalan ömrümü sizlere dua ederek geçiririm" diyor. Yıllarca felsefi açılımlarıyla bizleri beslemiş olan bir insan, çaresiz kalınca dinsel olarak mutlu edecek vaatlerde bulunabiliyor. Bunu hangi ruh haliyle yaptığını bilmiyorum, saplantı haline getirdiği bu konudan kurtulması için çabalasa da faydasız, ne olursa olsun onu mutlu etmek için elimden geleni yapacağım.

Sabah ayrılırken Şener'e evimi özlediğimi söyledim, yalnız kalmaya ihtiyacım var bunu anlayışla karşıladı. Yalnızlığın kötü yanlarına rağmen, güç mekanizması ve kişisel iktidar olduğunu da düşünüyorum. Ne olursa olsun o tünelin içine girip evlilik kurumuna merhaba dedim bile, bu nedenle sadece getireceği mutluğu düşünmeliyim, diye kendime telkinde bulunuyorum.

Akşam yemek yapmak yerine dışarıdan sipariş ediyorum. Yurt dışına çıkacağım diye ev tam takır. Yemek gelinceye kadar bilgisayarı açıp elektronik postalarımı ve Duygu'nun yeni bir yazı yazıp yazmadığını kontrol etmek istiyorum. Bugüne kadar deli kızın neden ikinci kez evlenmediğini sürekli sorguluyorum, zaman zaman kendimden de güzel buluyorum onu. Çok iyi dans ediyor; ama ekonomik koşulları iyi değil ondan olabilir mi? Aklımdan geçen türlü türlü meseleler delirtecek, zihnimdeki 'neden' kelimesinden çektiğim kadar hiçbir şeyden çekmedim bugüne kadar. İşi o kadar abartmışım ki Şener'le olan balayını anlatırken bile kıskanıp kıskanmadığını kontrol etmiştim, oysa umurunda bile değildi. Geçen yazısında bunu anlatmış, hiç kimse için fedakârlık yapamayacağını yazmıştı. Her şeye rağmen yine de yazdıklarını merak ediyorum.

KADININ DİĞER ADI ZAVALLI

Tanrı, önce kadın ya da erkeği, ne fark eder canım ikisini de yarattı. Akıl verdi vermesine ama birini diğerinden daha güçlü kıldı. Erkek koştu, kadın çaresizce peşinden gitti, sonunda ezildiğini anlayınca hemcinslerini toplayıp gurup kurdu, adı 'amazonlar' oldu. Aklıyla savaşıyordu artık.

Amazonlar ve savaş... Uzun sürmedi, Tanrı hisleriyle göndermişti onu. Erkeğin kokusu dünyaya yayıldı ve o koku yüzünden silindi amazonlar.

Kadın yenilmişti. Mısır'da Anadolu'da daha başka yerlerde ilah yerine de kondu kadın, erkekler üzerinde hükümranlık da kurdu; ama o kadındı, iktidar dünyada erkeklerin, diye kurgulamıştı Tanrı, mücadelesi boşunaydı.

Zaman kadının aleyhine işliyordu, dünyaya hapsedilmişti. Entrikaların mimarı, oyunbozan, şeytan, daha nice yakıştırmalar da yapıldı onun için. Hatta savaşların yenilgilerin nedeni olarak da gösterildi, günah keçisiydi, suçlu...

Dünya kocaman bir oluşum... Biraz su, biraz kara...

Kara ve deniz üzerindeki bütün canlılar canavardı, hayvanlar birbirini yiyor, insanlar hayvanları, erkekler de kadınları...

Suçluydu kadın, başlangıçta elmayı yemekle suçlanmış ve dünyaya kovulmuştu. Doğan bütün kadınlar o suçun ortaklarıydı. Kadın pişman olmuştu, elmayı yiyince naneyi yediğini zaten en başından anlamış olsa da iş işten çoktan geçmişti.

Her doğan canlı mutlaka ölümü tadacaktır; ama kadın yaşarken tatmaya başladı bu duyguyu ve tatmaya da devam ediyor, korkarak; çünkü korku ve ölüm birbirinin yakını.

Gelelim günümüze, bir kız çocuğu doğuyor adının hiç önemi yok. Dünyaya kovulan hemcinsimden bana ne diyor. Elmayı başkası yedi, naneyi neden ben yiyeyim diye karşı çıkıyor. Erkek kadın dinlemiyor, 'yaşadığım her anın kararı bana aittir' gibi kesin ve net sözler ediyor. Evine kimseyi sokmuyor, bulaşığını yıkıyor, yemeğini yapıyor, çocuğunu kendi yapacağı zamanın geleceğini bekliyor.

Kadının saçı uzun, aklı kısa lafına gülüyor; çünkü saçını asla uzatmıyor, salsa yaparken, erkeğin yönlendirmesine izin vermiyor, öyle görünse de 'figürlerin ustasıyım' diyor.

Diğer kadınlardan farklı olduğu için Tanrı'ya arada bir el kaldırıp dua ettiği de oluyor. Seviyor, hem de çok, kendini, evini, adını...

'Bu da kim?' dediğinizi duyuyorum. Beni kıskananlara ve kendini sorgulayanlara, yenmiş olan o elmayı hazmedememişseniz kusun diyorum, ya da sonsuza kadar susun; çünkü ben sonsuza kadar dans etmeyi kafama koydum, hem de dansın hâkimi olarak. Benim adım ne mi? Ne önemi var canım, son amazon diyelim olsun bitsin.

Duygu'nun yazısına nasıl onay verebilirim ki? Kocalarının kendilerini yemelerine asla müsaade etmeyen ve onların beyinlerini kemire kemire tahtalıköye gönderen nice kadınlar biliyorum. Onay vermesem bile sürekli olarak dinleyip yazılarını okumam

etkilenemem anlamı taşıyor, bu da kafamın allak bullak olması anlamına gelir. Yazının beni muhatap alır yanının olduğunu görüyor ve daha önce olduğu gibi kahrediyorum. Yenmiş olan elmanın cezasını mı çekeceğim şimdi? Şener'in bu sabah evinde kahvaltıyı hazırlaması ve yatağıma kadar getirmesi tuzak ya da oyun mu? Peş peşe çocuk yapacak olmam, ardından çamaşır bulaşık daha yığınla sorumluluk almam en başından mağlup olmam anlamına mı geliyor? Sürekli olarak evliliğim kişisel özgürlüğümü kısıtlar mı diye çekincelerim varken her zamankinden daha fazla kafam karışık. Onun anlayıştan uzak sadece sertliğe dayalı yorumunu kendimle ilişkilendirmem, kaldı ki belki de eşim hiç çocuk istemeyecek, hangi bakış açısı ile yazıldığı belli olmayan bu yazıdan etkilenmem ne kötü. Yenilginin başlangıç noktası şüphe yok ki korkudur ve ben neredeyse bu duyguya yaklaşmaktayım. Kahretsin! Bulunduğum ruh halini anlamış gibi telefonla arıyor Şener. "Aşkım, gelip almamı ister misin?" "Hayır canım, bugün evi toparlamam lazım, unutmadan Duygu ile Vildan Hanım bana geldiler, bir hafta içinde Hollanda'ya uçacağız." "Sevindim, gidip gelin düğün işini konuşalım, evde tadilat başlatacağım yarın bunun için mutlaka görüşelim." Olur, dedikten sonra boylu boyunca kanepeye uzanıyorum.

Şener, oturacağımız evi tamamen yenilemeye kararlı, ertesi gün, tozpembe klozeti, lavaboyu hatta onlara uygun fayansları seçiyoruz. Ardından kasvetli olmasın diye meşe dolapları olan bir mutfak takımını ve odalara ait boya renklerini de belirledikten sonra oradan ayrılıyoruz. Her şey çok iyi gitmesine karşın şaka da olsa Duygu'nun mısralarındaki amazonlar gibi görüyorum kendimi. Amazon gibi hisseden bir kadına hangi erkek tahammül eder? Şener'in üniversite bitirdiği ve batı Trakya kökenli olduğunu aklıma getirince kültürünün kadın konusunda daha ılımlı olduğu ortaya çıkıyor; çünkü apartmanımızdaki doğu kökenli erkeklerin kadınlarını ne kadar baskı altına aldıklarını biliyorum.

Şener'le gezerken bir ara telefonum çalıyor arayan Mithat, bir an ne yapacağımı bilemiyorum, sonra ani kararla açıyorum. Nasıl

olduğumu soruyor, nişanlandığımı söyledikten sonra telefonun diğer ucunda derin bir sessizlik oluyor, ardından "hayırlı uğurlu olsun" sözleri son derece samimi. Ne diyebilir; kendisinin hayal olduğunu pekala biliyor. Yanımda kocam varken, telefonun diğer ucunda ise eski arkadaşım Mithat var. Hayat, bazen zor anlar yaşatabiliyor. Mithat, nişanlıma saat hediye etmek istediğini, bunun için de bizi beklediğini söylüyor. Teşekkür ettikten sonra telefonu kapatıyorum. Şener, kim olduğunu sormasa da ona söylemek gibi bir sorumluluk duyuyorum. "Eski bir arkadaşım, nişanlandığımı duyunca çok ama çok sevindi." "Nişanlanmak mı?" Bozulmakla bozulmamak arasında kalıyor, şaşkın şekilde yüzüme bakıp sonra da sorusunun cevabını yine kendi veriyor. "Eee tabi nişanlanmak, evlendim desen yapacağımız düğünün anlamı kalmaz." Bu cevap işimi kolaylaştırıyor. "Akıllıca hareket edeceksin, şimdi evlendim dediğimde neden haber vermediniz gibi suçlayıcı sözler duyarız. Mithat iyi bir arkadaşım, kendisine uğramamızı istiyor, hem sana kol saati hediye alacaktım ondan alırız bu iyi oldu, gidip sürpriz yapalım ne dersin?" İzinli olduğunu bildiğim için bu teklifime olumlu bakıyor, bir anda Sirkeci'de buluyoruz kendimizi. Vapur iskelesinin karşısındaki otoparka arabayı park ettikten sonra Mithat'ın dükkânına doğru yürüyoruz.

Şener'i yanıma alıp onun dükkânına gittiğime inanamıyorum. Kasıtlı olmasa da eşimi görsün ve benden umudunu kessin düşüncesi de taşıyabilirim. Sirkeci'de saatçilerin olduğu yere kadar el eliyiz Şener'le. Sokağa girdiğimizde elimi elinden aniden çekiyorum, bu bir refleks. Duygu, aklıma geliyor, böyle bir şey yaptığım için davranışımı aptalca bulabilirdi, ne olursa olsun Mithat'ın üzülmesini asla istemiyorum.

Dükkânına yaklaşırken içimdeki huzursuzluğu tarif etmeme imkân yok. Kalbim yerinden fırlayacakmış gibi atıyor. Kapısından içeriye girdiğimizi görünce yerinden kalkıyor Mithat. Allah'ım, inanamıyorum, bu yaptığım nedir diye yüzlerce kez soruyorum kendime, keşke ölseydim diye kahrediyorum. Aramızda hiçbir şey yaşanmamış gibi güzel karşılıyor bizi. Dükkân oldukça

büyük, çalışan birkaç insan da var içeride, bir şeyler olduğunu sezinliyorlar, henüz adını koyabilmiş değiller, sadece ne olup bittiğini anlamak isteyen halleri var. Sürpriz yaptığımızı söylüyoruz, bundan çok memnun olduğunu söylerken bile eşimi süzmekten kendini alamıyor Mithat. Her ne kadar gözlerini kaçırsa da bir ara bakışlarımız kenetleniyor, o an bir şeyler boğazıma düğümleniyor; çünkü hayal olduğunu bildiğim halde onu çok sevmiştim. Görünüşte her şey yolunda giderken aramızda fırtınalar kopuyor, bunca zaman geçmiş olmasına karşın yol almamış olmamız duygularımı tekrar sorgulatıyor. Bizlere kahve söyledikten sonra nereden tanıştığımızı anlatıyor Mithat. Tıpkı dansa yazılıp gidemediğim gibi musikiye de bir süre devam ettikten sonra bıraktığımı ve arkadaşlığımızın oradan kaldığını da. Şener, bir ara tuvaletin yerini sorup yanımızdan ayrılınca onunla yalnız kalıyoruz, gözleri kızarıyor, bunun ne anlama geldiğini tahmin etmeye çalışırken, "İnan mutlu olduğun için sevinçten" diye izah ediyor.

Şener, döndükten sonra beğendiği saati alıyoruz. Mithat'ın hediye teklifini kabul etmiyoruz. Kapıya kadar uğurluyor, arkamızdan baktığını bilerek geriye dönmeye korkuyorum, hatta sokaktan çıkıncaya kadar eşimin elimi tutmasına bile izin vermiyorum.

Dönüş süresince sessizliğimi koruyorum, Şener beni eczaneye bırakıp gidiyor, bir süre sonra kalfaya eve gideceğimi söylüyorum. Annemi arıyorum, her zamankinden daha çok ihtiyaç duyuyorum ona. Şu an içinde bulunduğum durum için ne yapabilirdi bilemiyorum? Mithat'ın gözlerindeki çaresizlik kahredecek türdendi, ne diyebilirim o hayalle daha ne kadar yaşayabilecektim? Kaldı ki yolum açılsın diye bitiren de oydu, peki o zaman bendeki bu rahatsızlığın nedeni neydi? İki insanı seviyordum ve birini tercih etmek zorunda kalmıştım. Bunun zorlayıcısı hiç şüphesiz hayat, hayale karşı gerçeği tercih eden ve bu durumun olmasını isteyen ben değil miydim?

Oturma odasında kitaplarımın olduğu rafın altındaki kanepeye uzanıyorum, vücudumun her zerresinin farklı etkilendiğini görmek kırılmanın ta kendisi, bendeki huzursuzluk ve ayrışmanın ay-

nısının Mithat'ta da olduğunu zannediyorum; çünkü gözlerindeki kızarıklığın yalnızca beni mutlu görmekten ibaret olmadığını, üzüntüyü de anlattığını biliyorum.

Bulunduğum odada, sadece soluk alıp verişimi duyabiliyorum, eczanemin kapanmasına daha bir saat var, kendimi odaya kapatmış çaresizce bekliyorum. Sürekli kurmak insanı delirtebilir, aynı zamanda depresyonun başlangıcı da sayılabilir, sıkıntılardan sıyrılmak için telefona sarılıp Duygu'yu arıyorum. "Acilen sana ihtiyacım var" diyorum ona. Sanki kulağı çınlamış gibi sözümü kesiyor. "Ben de seni arayacaktım, ne oldu yine neyi kafana taktın?" "Kafaya takmaktan değil, şu anda yalnızca üzülüyorum." Neden diye sormaya bile gerek duymadan, "Hemen geliyorum, bu arada Amsterdam turunun günü saati de belli oldu" diyor.

Kapının zili arka arkaya çalarken, uyuduğum çekyatın üzerinden fırlıyorum. Sanki şuurumu kaybetmiş de zilin sesi ile kendime gelmiş gibiyim. Kapıyı açtığımda Duygu karşımda duruyor, nedense onu kurtuluşummuş gibi görüyorum. İçeriye davet eder etmez yaşadıklarımı anlatıyorum ona, düşündüğümün tam tersini söylüyor Duygu. "Kızım ben daha fazlasını da yapardım, onları tanıştırır bu eski sevgilim bu da kocam derdim. Vallahi bravo sana, bu kadarını yapman bile çok cesur olduğunu gösteriyor. Başkaları bu davranışını aptalca bulabilir; ama ben asla, benim kitabımda bu davranışının adı medeni olmaktır." Duygu, sözlerinin henüz toplumda kabul görmediğini bilse belki bu şekilde konuşmaz, konuyu onun yazdığı köşe yazısına getiriyorum. "Kimi itham ederek yazdın. Yoksa ikinci amazon yapmaya mı niyetlisin beni?" Kahkahayı basıyor Duygu. "Demek okudun. Seni niye amazon yapayım ki? Yazdıklarım beni ilgilendirir, bu arada sanki geri kalır yanın varmış gibi konuşuyorsun, bugün yaptığına ne denir? Annen yaşasaydı ne olurdu biliyor musun?" Daha soruyu bitirmeden bu kez merak ettiği konuya getiriyor sözü. "Şimdi bırak bunları Mithat seni görünce renk attı mı?" Arka arkaya söylediklerine bakılırsa dedikodu aradığı belli, ona anlattığım için pişmanlık duyuyorum, yarın yaşadıklarımı yorumlayıp internette ya-

yınlaması işten bile değil. Konunun uzamasının anlamsız olduğunu, aynı zamanda ilişkime de zarar verebileceğini düşünerek bu kez Hollanda meselesine giriyorum. "Turla gittiğimizde nasıl bir yol izleyeceğimiz konusunda bir fikrin var mı; biliyorsun ki onların önceden belirlenmiş bir programları var, beraber mi hareket edeceğiz yoksa ayrılıp kendi başımıza mı gezeceğiz?" Bu kez şaşkın şekilde yüzüme bakıyor. "Gidiş nedenimizi unutmuş gibi konuşuyorsun, turla sadece otelde konaklamamız söz konusu olabilir. Aydın Bey'in evine birkaç kez gitmemiz gerekebilir. Biliyorsun turu sadece vize almak için kullandık." "İnşallah oralarda rezil olmayız" der demez bu kez, "Olmayız merak etme, bir ahbabımızın yeğeni Amsterdam'da, İstanbul'a geldiğinde tanışmıştık, dün gece aklıma geldi ve onu aradım. 'Siz Amsterdam'a gelin gerisine karışmayın' dedi." "Deli misin kızım, korkmaya başladım bir kez konuşup tanıştığın adama ne kadar güvenebiliriz ki? Vildan Hanım yaşlı ve şüpheci, kardeşinin ölümüne takmış, illa bir ipucu bulacak ve sen çok iyi tanımadığın bir adamdan bahsediyorsun, maceraya atılıyoruz gibi geliyor." Sözlerime içerliyor, "Bırak her şeyi, gezmeye gidiyoruz diye düşün, hocanın saçmaladığını görmüyor musun? Kardeşinin ölümünün cevabı ancak o mendebur herifte gizli, göreceksin döndükten sonra bunların hepsi açığa çıkacak, çıkmazsa bu herifin bize de zararı dokunabilir ki buna asla müsaade etmem, kendi ellerimle boğarım onu." Endişelerimi taktığı bile yok, bu saatten sonra başka ne yapılır bilemiyorum. Bu konuşmalar biraz da olsa rahatlatıyor beni, gece kalmasını isteyince canına minnet önceden hazırlıklıymış gibi sitem ediyor Duygu. "Ne zamandır teklif edeceksin, bekliyordum. Okul zamanı da böyleydin, titizliğin deli ediyordu beni." Çekiciliği inanılmaz, sürekli tartışsak da üslubu her defasında uyuşukluğuma son veriyor. Bu nedenle aramızdaki samimiyet pekişsin diye gayret ederken bile sitemini yanıtsız bırakmıyorum. "Ne alakası var, yıllar sonra seni görüyorum, olaylar yaşıyoruz ve fırsat bulup evime davet ediyorum, sonrada suçlu oluyorum." "Ne söylediğimi anladın, üste çıkmakta ustasın, kendini haklı çıkarma şimdi." Onu anlamak gerçekten zor, bunca yıl sonra ağırlamak ve iç içe yaşamak

zorundaymışız gibi konuşuyor, ne diyebilirim, her zamanki deli dolu arkadaşım işte.

Akşam sohbet ederken özel radyolardan birine iş görüşmesine gideceğini, DJ olarak çalışmak istediğini söylemişti. Bir taraftan, ekonomik durumu biraz olsun düzelir diye dua ederken, bir yandan da programa bağlananların vay haline diyorum, içimden gülüyorum.

AMSTERDAM'A YOLCULUK

İtalya'dan döneli tam on gün geçmiş ve yeniden Atatürk Hava Limanı'ndayız. Bu kez yanımda Duygu'yla Vildan Hanım var. Şener bizi uğurlamaya geliyor. Tur operatörü bütün yolcuları toplamaya çalışırken, ilk kez yurt dışına çıkıyormuşum gibi heyecanlıyım. Dört günlük bir tur olduğu için kimsenin abartılı valizi yok.

İşlemler biter bitmez uçağa biniyoruz, yolculuğumuz üç buçuk saat sürecek. Uçak havalandığında, Vildan Hanım aşırı terliyor, tansiyonunun düştüğünü tahmin edip hostesi çağırıyorum. Gelip durumunu gördükten sonra uçakta doktor olup olmadığını anons ediyor. Aşırı heyecandan diye düşünüyoruz. Uçakta bulunan yaşlıca bir bey oturduğu yerden kalkıp yanımıza geliyor, nabız kontrolü yaptıktan sonra normal olduğunu söylüyor, rahatlıyoruz.

Uçağımız, Amsterdam havaalanına iniyor, burayı hiç ama hiç sevmiyorum; çünkü bizlere yapılan muamele canımızı sıkıyor. Duygu, bir ara kavga çıkarmak istese de tur operatörü buna mani oluyor, yabancı bir ülkede olduğumuzu hatırlatarak kurallara uymamız gerektiğinin altını çiziyor. Sonunda sıkı bir aramadan geçip Amsterdam'ın merkezine geliyoruz, iki yıldızlı bir otele yerleştiriyorlar bizi.

Otel küçük ve mütevazı, dışarıda yağmurlu, rüzgârlı bir hava var. Üç saatlik uçak yolculuğundan sonra çok yorgun durumdayız, tur operatörüne teşekkür ediyoruz. Dönüşte onlara katılacağımızı söylüyoruz. Bu hoşuna gitmese de kabullenmek zorunda kalıyor. Duygu, hemen arkadaşına telefonla geldiğimizi haber veriyor.

Vildan Hanım'ın durumu hiç iyi görünmüyor, yolculuk bayağı sarsmış, yatağına kadar getirip ancak uzatabiliyoruz onu. Odalar iki kişilik, rahat etsin diye bir odanın tamamını ona veriyoruz. Valizlerimizi yerleştirdikten sonra Duygu'nun bize rehberlik edecek arkadaşı da geliyor, sürekli görüşüyorlarmış gibi ikisinin kahkahaları oteli inletiyor. Yanımıza alıp yukarıya çıkıyoruz. Vildan Hanım, uzandığı yerden başıyla selam verdikten sonra adını soruyor. Bülent diye yanıtlıyor, sonra da çantasına uzanıp içinden bir kâğıt çıkarıyor, muhtemelen kardeşiyle alakalı olmalı. "Güzel oğlum bugün için durumum iyi değil, yarın bu adrese götürebilir misin bizi?" Emrin olur teyzeciğim diyen Bülent Bey bu kez bize dönüp, "Oteli boş verin sizi evime davet edeyim, yalnız yaşıyorum üstelik fazladan odam da var." Bu teklifi nazikçe geri çevirirken, Bülent Bey'in Amsterdam'da döner dükkânı işlettiğini öğreniyoruz. İşyerinde yeterince elemanları varmış, kendisine pek ihtiyaç duyulmuyormuş. Bir süre sonra Vildan Hanım uyusun diye yalnız bırakıyoruz onu. Duygu'nun hareketlerine bakılırsa, Bülent Bey'in yanında kırk yıllık arkadaşıymış gibi rahat hareket ediyor, gelir gelmez kendimizi Amsterdam'ın sokaklarında buluyoruz.

Cafe de Jaren adlı mekâna gidiyoruz, Hollandalılara özgü biradan -Heineken- sipariş veriyoruz, bu biranın memleketi burasıymış, hatta istediğimiz takdirde müzesine bile götürebileceğinden bahsediyor Bülent Bey. Biralarımızı yudumlarken, Vildan Hanım'ın kaygılarını, Menderes Bey'in gizemini ve diğer ayrıntıları da anlatıyor Duygu. Yarın gideceğimiz evde ne yapacağımızı bilmiyoruz, aklımızın karmakarışık olduğunu görünce bu konu ile ilgili birçok örnekler veriyor, hatta burada uyuşturucunun kısmen serbest olduğunu da belirtiyor Bülent Bey. Dönerken ardı ardına telefonum çalıyor, hem kalfaya hem de Şener'e Amsterdam'a geldiğimizi bildiriyorum. Bülent Bey'le buluşmak üzere sözleştikten sonra otelimizin önüne park ettiği bisikletine binip ayrılıyor, bu şehrin en büyük ulaşım araçlarından biri bisiklet.

Duygu kadar rahat değilim, asansörle yukarıya çıkarken huzursuzum; çünkü Vildan Hanım'ın sorumluluğu üstümüzde, ale-

lacele odasına giriyoruz, halen uyuduğunu görünce derin bir nefes alıyorum. Menderes Bey'e henüz haber veremedik, hocamın yatağının yanında bulunan telefonundaki çağrılara bakılırsa aradığı ve ona ulaşamadığı belli. Duygu, her ne kadar 'o mendeburu arama' dese de çağrı numarasını alıp sağ selim geldiğimizi bildiriyorum. Vildan Hanım'ın bu denli derin yatmasını çok doğru bulmuyoruz, keşke getirmeseydik diye pişman oluyorum. Apar topar kaldırıp otelin yanındaki bir dönerciye götürüyoruz onu. Elleri sürekli kaşlarında sanki gözleri kararıyormuşçasına açılıp açılıp kapanıyor. Zar zor bir şeyler yedirebiliyoruz. Sıradan konulardan bahsederken bile ağlıyor. Otel odasında yatağına yatırırken, "İlaç almam için bir bardak suyu başucumdaki sehpaya bırakın" diyor.

Kaldığımız odalar küçük ama çift kişilik yataklar birbirinden ayrılıp tek kişilik haline dönüştürülebiliyor. Yatakları hazırlarken Duygu'dan beklenebilecek bir söz duyuyorum. "Ben, Bülent Bey'in evinde kalacağım, sen de rahat rahat uyuyabilirsin." "Saçmalıyorsun, ne demek Bülent Bey'in evine kalacağım, madem öyle neden tek başına gelmedin?" Bu sözün ardından kahkahayı basıyor, denemek istemiş beni, onu ne kadar iyi tanıyorum desem de benzer şakalar yaparak beni hep zor durumda bırakabiliyor. İnsan deli olunca akıllılara hep gülermiş; çünkü akıllılar zaman zaman delilerin sözünü ciddiye almakla komik duruma düşebiliyor, tıpkı benim gibi.

Bülent Bey erkenden bizi alıyor, bu kez bisikletiyle değil arabasıyla geliyor. Şüphelensem bile Duygu ile aralarında bir yakınlaşma olmuyor, bizi ağırlamakla memleketine olan özlemini giderirken, aynı zamanda sözünü yerine getirdiğini düşünüp mutlu oluyor. Vildan Hanım, elindeki adres kâğıdını ona uzatınca, gideceğimiz yerin otele çok uzak olmadığını söylüyor Bülent Bey. Yola çıkıyoruz, Amsterdam'daki evler genelde iki katlı, kapıların genişliği bir insanın geçebileceği kadar dar, nereyi kazsan su çıkıyormuş. Deniz seviyesinin altında olduğu söyleniyor, kaldı ki yol boyunca bunu görüyoruz, denizin önüne bentler yapılmış, yollar hep birbirine kanalların üzerindeki köprülerle bağlanmış. Bu ara-

da iki katlı evlerin öne düşecekmiş gibi neden eğik olduğuna açıklık getiriyor Bülent Bey. Kapıdan geçiremedikleri büyük eşyaları binaların çatı altlarına takılı olan makaralarla yukarı çekip camdan içeriye aldıklarını anlatıyor.

Beklentiler, acılar, sevinçler, kazanımlar ve kayıplarla hayat nasıl da geçiyor, bütün bunlar gün geliyor hiç önemli olmayabiliyor. İşte o anlardan biri, Vildan Hanım camdan dışarıya bakarken sanki yaşamıyor, gözleri derinlere dalmış, dokunsan ağlayacak gibi. Duygu ön koltukta ben arkada onunlayım, elimi kavramış sıktıkça sıkıyor, farkında bile değil. Ne olup bittiğini bilmiyor. Arabada sessizlik var, cenaze sonrası ölen yakınımızın yasına gidiyor gibiyiz.

Yol boyunca hiç konuşmuyoruz, sonunda Aydın Bey'in oturduğu evin önündeyiz, iki katlı olan evin cephesi, en fazla üç metre genişlikte. Dış kapıyı açıp içeriye giriyoruz. Aydın Bey, üst katta oturuyormuş. Kapının açıldığını gören alt kattaki komşusu kendi lisanınca Bülent Bey'e bir şeyler anlatıyor. Kadın gözlerini sonuna kadar açmış, ne olduğunu anlayamıyoruz, dudağını büzüp hayretini gizleyemiyor Bülent Bey. Kötü şeylerin olduğunu zannediyorum, sorularımıza yanıt da vermiyor, sonra anlatırım diyor. Kartvizit şeklinde bir kâğıt uzatıyor ev sahibi. Bir kişinin zorlukla sığabileceği genişlikteki daracık merdivenlerden üst kata çıkıyoruz. Anahtarla kapıyı açan Vildan Hanım, son bir gayretle kendini içeriye atıyor, ardından da biz. Eve girdiğimizde gözlerimize inanamıyoruz, duvarlardaki kocaman ayet örneklerinin olduğu Arapça yazılı çerçeveler şaşırtıyor bizi. Kardeşinin, uyuşturucuyla işinin olmadığını dini bütün bir insan olduğunu söylediğini hatırlıyorum, bunca yıl geçmiş olmasına karşın Vildan Hanım, ilk kez Amsterdam'a gelmiş. Biz, şaşkın şaşkın etrafa bakınırken onun niyeti çok daha başka, çekmeceleri teker teker açıyor, peki ne arıyor diye bakıyoruz. Sonunda birinden aldığı dosya ve bir deste kâğıtla, kardeşinin yatağına oturuyor. Merak edip yanına gidiyorum, ilaç reçeteleri olduğunu görünce izin istemeden çekip alıyorum elinden. Vildan Hanım aradığını bulmuş ve ne olduğu-

nu anlamış gibi yatağın üzerine kendini bırakıyor. Reçetelerin sayısı oldukça fazla, üzerinde şizofren hastalarına yazılan ilaçların adları var. Şaşkınlıktan dilimi yutacak gibi oluyorum. Duygu bana bakıyor, ne olduğunu çözmeye çalışırken Vildan Hanım, 'korktuğum başıma geldi' dercesine yıkılıyor, bir bildiği var tavrıyla onca günden sonra olayın bilinmeyen örtülü kısmı da açığa çıkmış oluyor. Ne denebilir, şu anda büyük bir şok yaşıyoruz. Aydın Bey'in bir şizofren hastası olduğunu söyleyince rengi kaçıyor Duygu'nun. Menderes Bey için yaptığı ithamlardan utanmış olacak ki tek bir kelime bile söylemiyor. Vildan Hanım'a açıklama yapma gereği duymuyoruz, sorduğu bütün soruların cevabını almış ve yenilgiye uğramış gibi duruyor. Dinlenmesi için kardeşinin yatağına yatırıp alt kata iniyoruz. Bülent Bey, ev sahibi kadınla bir süre daha konuşuyor, daha fazla beklememize gerek kalmıyor; çünkü öğrendiği diğer detayları da bize anlatıyor. "Kadın, Aydın Bey'den illallah etmiş henüz öldüğünü bilmiyor. Tanrı'yla konuştuğunu, naralar atığını zaman zaman fenalaştığını, yine böyle bir zamanda onu psikiyatristte götürdüklerini söylüyor. Verdiği kartta, o doktorun adresi var. İsterseniz sizi ona götürebilirim." Yarın için doktordan randevu alıp beraber gidebileceğimizi söylüyoruz, biz kendi aramızda bunları konuşurken, Aydın Bey'in öldüğünü öğrenen Hollandalı kadın, diğer tarafta üzüntüsünü gözyaşlarıyla gösteriyor.

Amsterdam'a gelmiş olduğumuz için çok huzurluyum, yıllar geçse de aklımızın bir köşesinde çözülmemiş olarak kalacaktı bu mesele. Ev sahibinin bir şeyler ikram etme isteğini geri çevirip yeniden üst kata çıkıyoruz. Vildan Hanım'ın karıştırdığı dolaplarda, az kullanılmış ilaçlar var. Aydın Bey her defasında tedavisini yarım bırakmış görünüyor, yalnız bu da değil dosyaların içeriğine bakılırsa kliniklerde bile yatmış. Tek odalı olan evin, küçücük banyosu ve tuvaleti var, bitişiğinde dört beş metrekare de bir mutfağı. Vildan Hanım'ı banyoya sokup elini yüzünü yıkıyoruz. Bizimle beraber yukarıya gelen ev sahibi hanım, Aydın Bey'in yıllık kirasını ödediğini henüz zamanının dolmadığını söyleyince

bunun öneminin olmadığını söylüyor hocam, daha sonra evdeki eşyaları yoksul birine vermesini de istiyor ondan. Bunları kadınla konuşan Bülent Bey, Aydın Bey'in borcunun olup olmadığını soruyor, bunu Vildan Hanım istiyor. Evden ayrılırken gizlice aldığım hastane raporlarını ve Aydın Bey'e verilmiş reçeteleri kimse görmüyor, apar topar oradan ayrılıp otele dönüyoruz.

Yanılmıştık. Duygu'nun ağzını bıçak açmıyor, ne diyebilir, belki de kendi düşündüklerini sorguluyordur. Son amazonun şaşırdığını, yüzündeki ifadeden anlayabiliyorum. Bir insanın ömrünün bir kelebeğin ömründen ne farkı var, milyonlarca yıllık dünyamızın üzerinden ne yaşantılar gelip geçti, hepsi şu an bir kelebeğin ömrü kadar ancak özetlenebilir. Hırslar, sevinçler, kırgınlıklar ne kadar önemsiz, bunu asla unutmuyorum.

Vildan Hanım'ı yatağına uzatıyoruz, bütün bu olan bitenden sonra onunla güle oynaya bir yerlere gidebileceğimizi zannetmiyorum. Bu arada Bülent Bey durmadan bizi gezdirebileceğini, hatta vizemizin olduğunu hatırlatarak sınır ülkelere bile götürebileceğinden bahsediyor. Şener'in ara ara açtığı telefonlar, bulunduğumuz kargaşadan biraz da olsa sıyrılmama yardımcı oluyor, hatta bulduklarımızı anlatınca yadırgamıyor bile. Ben haklıydım dercesine tavır takınarak şüphelerimizin anlamsızlığını ortaya koyuyor. Evde tadilatın sürdüğünü söyleyince benim evimde kalmadığı için üzülüyorum. Ama buna hakkım var mı diye de suçluluk duyuyorum, önceden göstermiş olduğum hassasiyeti de düşünerek daha fazla üstüne gitmiyorum.

Vildan Hanım öğle yemeğinden sonra yanında kalma isteğimizi geri çeviriyor. Mutsuzluğuna ve üzüntüsüne rağmen, ne amaçla geldiğimizi hatırlatıyor bize. Amsterdam'ı o da gezsin diye ısrarcı oluyoruz, kendi içinde yaşadığı sıkıntılardan kurtarma çabalarımızı boşa çıkarıyor, hal böyle olunca onsuz yolla çıkıyoruz. Yol yordam bilmiyoruz, bu arada Duygu'nun sürekli marjinal yerleri görmek istemesine bozulsam da engel olma şansım yok. Araba yerine şehri yaya gezmeye karar veriyoruz. Amsterdam, yaklaşık iki yüz irili ufaklı kanalın etrafına kurulmuş bir liman

şehri. İstanbul'un aksine tek bir tepesi, yükseltisi yok, herkes bisikletle bir yerlere giderken neredeyse yaya olarak yalnızca biz varız. Buraya gelen insanların şehri doya doya gezebilmeleri için bisiklet kiraladıklarını anlatıyor Bülent Bey. Ucuz ve eğlenceli de olsa binelim teklifini geri çeviriyorum, hayatımda sadece ortaokuldayken birkaç kez bisiklete binmişliğim var, şehirde dolaşan üç yüz bin bisikletin olduğunu söylüyor.

Dünyanın birçok yerinde yasak olan Amsterdam'ın günlük hayatının bir parçası haline gelmiş. Başka bir deyişle her şey serbest ve yasal, yine de yerel idare kontrolü var burada, vergisini veren birçok 'coffee shoplar mevcut, birine girip karnımızı doyuruyoruz.

Central Station'ı, diğer adıyla tren garını sıfır noktası kabul edersek tam karşımızda Amsterdam'ın ana caddesi Damak yer alıyor. Bu cadde, aynı zamanda Dam Spuare'e de götürüyor bizi. Kraliyet sarayının yer aldığı bu meydanda önceden izin alınarak toplu gösteriler yapılabiliyormuş. Uzak Doğuda çocuk istismarlarına ve alınan ekonomik tedbirlere karşı toplu gösteriler yapılırken bir taraftan da sloganlar atılıyor şu an. Asıl ilginç olan gösterilerin yapıldığı alanda tek bir polis bile yok. Kendi içlerindeki hoşgörüye hayran kalıyoruz. Damak caddesindeki dükkânları da geziyoruz, çoğu ürünler bizde çokça olanlardan, hatta birçok ürünün Türkiye'den ithal edildiğini görüyoruz.

Ayaklarımıza kara sular indiğini söylesek yalan olmaz, gelmişken katlanmamız gerektiğini söylüyor Bülent Bey, dolaşa dolaşa müzelerin olduğu bölgeye kadar geliyoruz. İlk başta şehrin güneyinde bulunan 'Sex Müzesi'ne ve Science Müzesi'ne götürmek istiyor, bu isteği geri çeviriyorum, tabi isteyenin kim olduğu belli Duygu, sonunda kendimizi Van Gogh Müzesi'nde buluyoruz. Öteden beri merak ettiğim bu ressamın eserlerinin olduğu salonda fotoğraf çekmek yasakmış. Bülent Bey, Van Gogh'un altın çağını Fransa'da geçirdiğini ve orada muhteşem eserler verdiğini söylüyor. Buradan çıktıktan sonra Vildan Hanım'ı aramalıydık diye huzursuzluk duyuyorum. Telefonda, rahatsız olmadığını, hatta bırak-

tığımızdan daha iyi olduğunu söylerken dönmememizi salık veriyor. Rahatladığımızı gören Bülent Bey, Hollanda Ulusal Müzesi ve Modern Sanatlar Müzesi'ne götürmek istiyor bizi. Zaman konusundaki sıkıntılarımız yüzünden kabul etmiyoruz. Hollanda'nın en büyük parklarından olan Vondelpark'ta bir süre dinlendikten sonra yeniden yola koyuluyoruz.

Dervişin fikri neyse zikri de odur derdi babaannem, tıpkı Duygu'nun Bülent Bey'e marjinal yerleri görmek istediğini hatırlatması gibi. Başlangıçta konuşup konuşmamak konusunda tereddüt ediyor, belli ki benim tepkimi sınıyor, yetişkin insanlarız bunu ona hissettirince anlatmaya başlıyor Bülent Bey. "Geniş özgürlükler bölgesi Red Light District diye adlandırılan kırmızı fener bölgesini merak ediyorsunuzdur." Bu söze hemen müdahale ediyorum. "Hayır." Sözümü kesen Duygu, "Evet" diyor. Tartışmamızı gülerek karşılıyor Bülent Bey. "Tamam kavga etmeyin, sadece geziyorsunuz orayı o kadar. Her liman gibi bu şehirde de arz-talep dengesi yüzyıllar öncesinden kurulmuş, şehre ticaret için gelen gemicilerin malum ihtiyaçları için ilk durakları olmuş bu bölge. O gün bugün durum aynen devam ediyor. Diğer yerler gibi burası yerel idare kontrolünde." O anlatadursun daha fazla kalmak istemediğimi ve otele dönmek istediğimi söylüyorum onlara. Israrlarım işe yarıyor ve sonunda otele dönüyoruz.

Vildan Hanım odasında yok, bir an panikliyoruz, sonra aşağıya indiğimizde lobide bir Türk'le konuştuğunu görünce rahatlıyoruz. Akşam yemeği için otelin yanındaki dönerciye gitmek için hazırlanırken Bülent Bey davet ediyor ve kendimizi bir anda onun restoranında buluyoruz. Garsonlar etrafımızda dönüp çok iyi ağırlıyorlar bizi, yemek sonrası bir süre oturduktan sonra hocamın rahatsızlığını göz önüne alıp tekrar otele dönüyoruz ve odasında yatırıyoruz onu, otelin alt katına indiğimizde Duygu'nun bakışlarını hiç beğenmiyorum. Yanılmıyorsam kırmızı fener sokağına gitmemiz için diretecek ve tahmin ettiğim gibi de oluyor. "Buraya gelmişken orayı görmeden şuradan şuraya adımımı atmam ona göre" diyor. Bu teklifi erkek arkadaşlar birbirine ancak yapılabilir; ama

onun erkekten farkı yok. Bir an sessiz kaldığımı görünce Bülent Bey ve o olumlu ya da olumsuz cevap vermemi bile beklemiyorlar, sonra kendimi onların peşi sıra giderken buluyorum.

"Kadın, uyuşturucu ve kumar Amsterdam gecelerinin olmazsa olmazları, üçü de yasalarca serbest bırakılmış. Meşhur Red Light (kırmızı ışık) genelev sokağıdır ve bu genelevin geçmişi çok eskilere dayanıyor. Amsterdam'a gelen denizcilerin çok arttığı dönemlerde, fahişelerle baş edilemez bir durum ortaya çıkmış. Aynı dönemde tıpkı Avrupa'nın diğer bölgelerinde olduğu gibi burada da vebadan bir gecede yirmi beş bin kişinin öldüğü söyleniyor. Bunun üzerine kilise, kadın ticaretinin yasaklanması için kolları sıvamış; ama ciddi bir gelir kaynağı sağladığından ve önüne geçilemediğinden olsa gerek o gün bugündür kadın ticareti serbest." Erkek arkadaşını gezdirirken nasıl rahat hareket edilir ve konuşulursa öyle davranıyor Bülent Bey, ardından Duygu'ya bir soru soruyor. "Bana mesleğimi sorsana?" Duygu bocalıyor, altından ne çıkacak diye de merak ediyor. "Mesleğin ne?" "Dönerci. Ha dönerci ha hayat kadını, ikisi de bir burada. Yoldan geçen şu kadın hayat kadını olabilir, asla garip karşılanmıyor, onların sadece vergi verip vermediklerinin önemi var, vergi veren herkes birinci sınıf vatandaştır burada. Bu kadınlar her hafta AIDS testi için kontrole gidiyorlar, bir kez dahi gitmezlerse karnelerini kaybedeceklerini biliyorlar." Bülent Bey bunları anlatadursun, benim rengim kaçıyor. Duygu kız arkadaşıyla geziyormuşçasına rahat, sorular soruyor, hatta bu meşhur Red Light adlı genelev sokağını gezmek istediğimizi de söylüyor, beni dinleyen bile yok. Bülent Bey, sokağa girmeden son bir uyarıda bulunuyor bize. "Sakın fotoğraf çekmeyin, sokağa boylu boyunca eşlik eden kanalı gösteriyor. "Bu kanal fotoğraf makinesi dolu, geçenlerde yine Türkiye'den gelen yakın arkadaşlarımdan biriyle gezerken hezimete uğradık, cüsseli bir badigartın saldırısına maruz kaldık, bu nedenle çantanızdan sakın çıkarmayasınız."

Sonunda meşhur Red Light sokağındayız. Ortadaki kanalın her iki tarafı evlerle çevrili, alt katların vitrin arkalarında ise siyah be-

yaz, sarışın, kumral esmer türlü türlü her yaştan kadınları görüyoruz. Kadınlar iç çamaşırlarıyla davetkâr bakışlar atıyorlar. Kimisi, sessizce etrafı izliyor, bazıları ise kaş göz ederek erkekleri içeriye çağırıyor. Biraz daha ilerleyince sokağın tam ortasında turistik bir seks tiyatrosu var. Önünde upuzun kuyruk oluşmuş, asıl ilginç olan kadın erkek genç yaşlı çiftlerin de seyirciler arasında olması. İnanılır gibi değil, bu sözü yalnızca kuyruktakiler için söylemiyorum, şu anda burada bulunmamızın da inanılır yanı yok. Ara sokaklara girdikçe yaşlı ve şişman kadınlar, sert ve sevimsiz yüzleriyle öylece boş bakıyorlar, ne yapacağımızı şaşırıyoruz. Erkekten kadına dönmüş olanların sokağına da giriyoruz, bu sokağa neden kırmızı ışık sokağı dendiğini anlıyoruz; çünkü bütün evler vitrinler kırmızı ışıkla aydınlatılmışken cinsiyet değiştirmiş olanların mavi. Korka korka ilerlerken, gördüklerimize ilaveler yapıyor Bülent Bey. "Burada bulunan coffee shop denilen yerleri sadece uzaktan gördünüz, oralarda hafif uyuşturucuların kullanımı serbest. Hani bu koku nedir diye sordunuz ya işte orayı kastediyorum. Smartshoplarda ise mağiç mushroom denilen halüsinasyon gördürdüğü söylenen zehirli mantarlar satılıyor. Dediğim gibi hafif uyuşturucular yasalken bunların coffeeshopların dışında kullanımına iyi gözle bakılmıyor, hani insanlar 'burayı ne sandın?' diye sorarlar ya işte Amsterdam'da da 'Burayı coffeeshop mu sandın?' derler. Normalde ağır uyuşturucu kullanımı ise yasadışı, Avrupa'nın diğer ülkelerinde olduğu gibi köşe başlarında Afrika kökenli patlak gözlerle korkunç bakışlı iri adamlar bunların satışını yapıyorlar. Buralarda satıcıdan çok alıcılar suçlu gibi görülüyor." Bir an önce uzaklaşmak istiyorum. Başka yer yokmuş gibi ne işimiz var diye kendi kendime kızıyorum. Korkuların cazip yanı hep olmuştur, Duygu'nun ısrarlarını buna bağlıyorum. Bilinçaltıma yerleşen ayıp kavramı, bu sokağın içinden geçmeyi yasaklamış, sıkıntımın bir nedeni de bu elbette. Annem aklıma gelince yüzümün şekli değişiyor, bu görüntü Duygu'nun gözünden kaçmamış olacak ki takılmadan edemiyor. "Ne o kız, yoksa içerdeki kızlara mı güldün." "Hayır, Allah kimseyi o durumlara dü-

şürmesin, her zaman için mahremiyetin önemini savunmuşumdur. Bunlar emekçi olarak görülebilir; ama ne görülürse görülsünler bir eşya gibi davranılmaktan daha korkunç ne olabilir? İstanbul'a dönünce burayı yazmaya kalkışmayasın; çünkü beraber geldik ve ben evliyim bunu unutmuyorsun." Ondan beklemediğim bakışları alıyorum, tersleyecek besbelli. "Başlarım senin evliliğine, sen namuslusun da biz namussuz öyle mi? Tövbe tövbe." Rehberimiz Bülent Bey, aramızdaki tartışmayı gülerek izliyor, bu konuşmalar son derece saçma gelmiş olabilir; ama az çok Duygu'nun huyunu suyunu öğrenmiştir diye önemsemiyorum.

Etrafta, beyinleri uyuşmuş balıkgözlü bakışlı iğrenti yaratan guruplara da rastlıyoruz. Aldıkları uyuşturucu türüne göre kimisi oldukça yüksek sesle kahkahalar atıp gürültü çıkarırken, kimisi de kaldırımda dünyanın en uysal ve rahat adamı gibi kıvrılıp uykuya dalmış halde veya dünya yansa umurlarında olmayacak kadar umursamaz oturabiliyor. Bütün bunlara bakarken zaman bayağı ilerliyor, gecenin bu saatinde asayişi sağlamak için dışarıda yeterince polis görüyoruz, güvende sayılsak da patlak gözlü insanların naralarla dolu ortamında dolaşmak son derece ürkütücü. Önümüzü kesip şarap parası isteyenler de oluyor, vermediklerimiz arkamızdan bağırıyor, kâbus gibi bir görüntüler var çevremizde. Her rahatsız edildiğimizde Duygu'ya, buralara senin yüzünden geldik dercesine bakıyorum. Bu kez hak veriyor bana. Koşar adım arabayı park ettiğimiz yere geliyoruz, biner binmez de oradan ayrılıp otele dönüyoruz. Saatler sonrasında telefonla arayan Şener, ne yaptığımızı öğrenmek istiyor. Sadece "hiç" demekle yetiniyorum.

İnsan merakının kurbanı olabilir, ya da durup dururken başını belaya sokabilir. Otele girdiğimizde ilk olarak Vildan Hanım'ın odasına çıkıyor ve geceyi onun yanında geçirmek istediğimi söylüyorum. Bütün ısrarlarıma rağmen kabul etmiyor, Duygu'yla bir süre daha yanında oturuyoruz, sohbet ediyoruz. Yine aynı konuya getiriyor, sözü Şener'in benim için gerçek ve doğru karar olduğunu yineliyor, darısı Duygu'nun başına diyor. Bir süre sessiz kal-

dıktan sonra, gözünde yüzünde sinekler uçuşuyormuş gibi huzursuzlanıyor, daha fazla yormadan yanından ayrılıp geceye teslim ediyoruz onu.

İnsan, Amsterdam'da sabahın olduğunu fark etmiyor bile, belki de yorgunluktan olacak bugün geç kalkıyoruz, Bülent Bey'le psikiyatristte gideceğiz diye sözleşmiştik, bundan Vildan Hanım'ın haberi yok. Yataktan kalkar kalkmaz, odasında bulamayınca kahvaltı salonuna indiğini düşünüyoruz. Yanılmıyoruz, aşağıda buluyoruz onu, birkaç zeytin ve bir dilim ekmek var önünde, çayını koymuş öylece bekliyor bizi. Buraya ilk geldiğimiz gün ve sonrasında yaşadığı olumsuzlukları üzerinden atmış gibi görünüyor. Ne kadar iyi görsek de bir enkaz gibi duruyor. Daha önce Aydın Bey'in durumunu biliyor muydu diye merak ediyoruz; çünkü kardeşinin evine girer girmez ne aradığını gayet iyi biliyordu. Kahvaltı yapmak için açık büfeden yiyecek ve içeceklerimizi alıp masasına oturuyoruz. Duygu her zamanki gibi neşesini korurken, aynı zamanda sitem etmekten de geri durmuyor. "Hiçbir şeyiniz yok, sizinki sadece kuruntu, keşke dün gece bizimle gelseydiniz." Bu sözden sonra yerimden kalkıp hocamın arkasına geçiyorum. Duygu'ya el kol işaretiyle ne yapmak istediğini soruyorum, dün gece gittiğimiz yerleri anlatabilir diye endişeleniyorum, bunu istemiyorum. Daha fazla konuşmasına müsaade etmeden bu kez Vildan Hanım'a ben ısrarcı oluyorum. "Dün gelemediniz; ama bugün niye olmasın, gayet iyi görünüyorsunuz, şayet bizimle gelmezseniz biz de otelde kalırız." Bunu söyledikten sonra panikliyor, korkmuş şekilde yüzüme bakıyor. "Sakın benim için programınızı aksatmayın, yarı yolda kalır tadınızı kaçırırım diye huzursuzum." Bu söze ikimiz de alınıyoruz, ne sebeple olursa olsun beraber gezeceğimizi söylüyoruz ona. Kahvaltı yaptıktan sonra otelin lobisinde bekliyoruz, hava çok güzel, kısa bir süre sonra Bülent Bey, telefonla arıyor, ardından gelip bizi alıyor.

Psikiyatristtin kliniğinin olduğu yer, otele oldukça uzak. Aslında üçümüz gitmeyi planlıyorduk; ama geldiğimizden beri Vildan Hanım neredeyse otelden çıkmadı, bunun üzüntüsünü de ya-

şıyoruz. Bir an ne yapacağımıza karar veremiyoruz; çünkü kliniğe gittiğimizi anlaması durumunda anıları tazelenecek ve üzüntüsünün tekrarı anlamına gelecek bu durum. Sonunda biz psikiyatristle görüşürken, yanında kalsın diye Duygu'yu ikna ediyorum, alışveriş için indiğimizi bilmeli Vildan Hanım.

Öğleye doğru hastane koridorundan ilerlerken doktordan randevu almak için bayağı dil döktüğünü söylüyor Bülent Bey. Ne konuşacağımızı bilmiyoruz. Daha girer girmez, Aydın Bey'in Türkiye'de nasıl öldüğünü doktora anlatıyoruz. Cevap olarak hastasının yıllardan beri gidip geldiğini, son zamanlarda durumunun kötüleştiğini söyledikten sonra detaylara da giriyor doktor. "Öldüğüne çok üzüldüm. Tedavisi konusunda sıkıntılar yaşardı, son gelişinde ablasının evlendiğini ve yalnız kaldığını defalarca sayıkladı. Türkiye'de bir ablasının olduğunu onun hastalığını bilmemesi gerektiğini defalarca duydum ondan. Tedaviyi sırf o üzülmesin diye kabul ettiğini söylerdi" diye beyanda da bulunuyor. Bülent Bey, doktorun anlattıklarını harfiyen bana tercüme ediyor, öte yandan her sözün ardından şaşkınlığını belirten kaş göz hareketleri de yapıyor. Doktorla görüştükten sonra, kliniğin ara koridorundaki koltuklardan birine oturuyoruz. Bu hastalığın ilaçlarla kontrol altında tutulması, hastanın uyumlu bir akış içine girmesi hedeflenirken bazen tedavilerin cevap veremediği de oluyor. İşte bu noktada Vildan Hanım'ın evliliği örnek teşkil edebilir. Bugünkü bilgiler eşliğinde, 'Beyin, milyarlarca sinir hücresi içermekte, şizofrenide kullanılan klasik ilaçlar beyindeki sinir hücreleri arasında iletişimi engelleyerek ancak etki gösterebiliyor. Beynin bütün sinirsel ağı içinde yeni bir düzenlenmenin ortaya çıkması ise zaman içinde mümkün, bu nedenle ilaç kullanmaya başlandıktan üç hafta sonra ancak etkileri görülebiliyor. Ne yazık ki bu bilgilerin hocama faydası olmayacak artık. Klinikten eli boş dönmediğimizi düşünüyorum, yanında hiç konuşmayacağımıza dair sözleştikten sonra Bülent Bey'le arabaya dönüyoruz.

Aydın Bey'in büyük bir boşluğa düştüğünü, süreklilik arz eden ilaçlarını aksattığını ve yaşama şevkinin kırıldığını anlattıklarıyla

pekiştirmiş oluyor doktor. Yalnız o da değil, Aydın Bey'in arada bir bağırıp saldırganlaştığını ilaçlarını aksattığını ve kullanmadığı zamanlarda büyük hezeyanlara neden olduğunu söyleyen komşusunu da hatırlıyorum. Bundan sonrasının bir önemi yok, ne benim ne de Bülent Bey'in artık ağzını bıçak açıyor. Vildan Hanım'ın şüpheli bakışları eksik olmazken bu kez kaş göz işareti yaparak sonra anlatacağım diye söz veriyorum Duygu'ya. Serbest olduğumuzu artık kendisine itiraz etmememizi istiyor Bülent Bey. Nereye gittiğimizi bilemesek de Amsterdam'dan bayağı uzaklaştığımızı anlıyoruz, uçsuz bucaksız alanlarda tek bir taş yok, parsel parsel alanları birbirinden ayıran derin kanallar dikkatimizi çekince buraya özgü tanımlamalar yapıyor Bülent Bey, bu ekili alanlardaki çiftliklerde inek sayıları ve bakım şartları ciddi şekilde denetlenmiyormuş. Biraz daha gittikten sonra çiftlik içinde eski evlerden birine giriyoruz. Beyaz önlüklü, başlarında korunaklı şapkalarıyla bizi peynir satıcısı kadınlar karşılıyor. Türlü türlü paketlenmiş peynirlerden ikramlarda bulunuyorlar, daha sonra yel değirmenleri ve Hollanda'nın küçük sayılacak mutfağı, yatak odası, banyosunun bir arada olduğu balıkçı evini ziyaret ediyoruz. Onlara özgü tahtadan ayakkabıların imal edildiği yerlerden hediyelik tahta ayakkabılar alıyoruz. Yorgunluktan ayakta duracak halimiz kalmıyor. Geriye dönüşte hocam yeniden rahatsızlanıyor, elleri titremeye vücudu terlemeye başlıyor. Süratle otelimize dönmeye çalışsak da ancak saatler sonra dönebiliyoruz.

Hocam, bütün gün yediklerini çıkarıyor, vücudunda kasılmalar söz konusu, bize iyi görünmek için çaba sarf ettiğini düşünerek onu daha fazla zorlamamız konusunda karar alıyoruz. Vildan Hanım'a yapmış olduğumuz doktor teklifini şiddetle reddediyor, ertesi gün döneceğimiz için çok da üzerine gitmiyoruz, ardından dönüş hazırlığına koyuluyoruz.

Başka bir ülkede yaşamak özlem ve türlü sorunlar yüklerken, konukları, bu denli misafirperver yapar mı insanı? Duygu'yla bunu tartışıyoruz. Bülent Bey, İstanbul'a gelirse onunla bu kadar ilgilenebilir miyiz bilemiyorum. "Bülent Bey'in Mersin'li olduğu-

nu duydun, öncelikle doğduğu yere gider, sonra gezmek için gelebilir, hem İstanbul'un yabancısı değil en fazla yemeğe alırız o kadar. Başka ne yapabiliriz ki?" Bu soruyu muzipçe sorduğum için muzipçe kahkaha atıyor, sadece susarak cevap veriyorum ona.

Sabahın erken saatlerinde toplanıyoruz. Bu hazırlıklara odalarda konaklayan turun diğer yolcuları da katılıyor. Valizini alan odasını boşaltıyor, asansör önünde bekleyenler ve merdivenden inenlerin gürültüleri duyuluyor. Bizler hazırlıklarımızı yaptıktan sonra yardımcı olmak üzere Vildan Hanım'ın odasına giriyoruz. Hep birlikte aşağı inip kahvaltı yaptıktan sonra lobiye geçiyoruz. Tur yolcularından biz hariç kimseler kalmıyor otelde; çünkü son gün de olsa küçük bir programları var.

Bülent Bey'i, düğün tarihim belli olur olmaz davet edeceğimi söyleyerek uğurlarken, önce Duygu'ya sarılıyor, sonra biraz uzaklaşıp kendi aralarında bir şeyler konuşuyorlar, ne olduğunu anlayamıyorum. Gezi boyunca yakın bir ilişkileri olmadı ya da ben farkına varmadım. İkisi arasında duygusal bir sahne sonrası Bülent Bey'i gönderiyoruz. "Aşk nelere kadirsin" Dediğim anda Duygu'nun yüzü kıpkırmızı oluyor, şimdiye kadar bu şekilde utanırken görmemiştim onu, vurdumduymaz son amazon gitmiş yerine zavallı bir kedi gelmişti sanki. Kahkahayı basınca bu kez kızıyor, erkek egemenliğine yenik düştüğünü az önceki sahne çok iyi anlatıyor diye ona takılıyorum.

Otelin etrafındaki marketler ve mağazaları turlamakla zaman geçirirken Vildan Hanım bizi bekliyor. Duygu'yu sıkıştırıyorum. "Bülent Bey'le ne konuştunuz?" Bu soru karşısında afallıyor, söyleyip söylememek arasında kararsız kalsa da bildiklerini daha fazla gizleyemediğini öncesinden biliyorum. "Söyleyeyim mi?" "Tabi ki; gizli saklımız mı var?" Önce tereddüt ediyor, sonra da tutabilene aşk olsun. "Vildan Hanım'ın sakın haberi olmasın, henüz ortada ciddi bir şey yok. Geçen gün de teklif etti, evlenmek istiyor benimle, bugün teklifini yeniledi, zaman tanımasını istedim, henüz hazır olmadığımı söyledim ona. Hollanda'da yaşayacakmı-

şız, birkaç sene sonra arzu edersem kesin dönüş yapabilirmişiz." "Vereceğin kararı etkilemek istemem; ama Bülent Bey kuzudan farksız bir adam, senin gibi bir amazonun hâkimiyetine son verecek havası da yok, yine de kendi özgür iradenle karar vermelisin." Duygu'nun karar vermesinin hiç de kolay olmayacağını biliyorum, zaten bunu belli de ediyor. "Dur bakalım biraz daha birbirimizi tanıyalım o zaman tam kararımı vereceğim dedim ona. Asla Hollandalı biriyle evlenemeyeceğini söyledi, kolay biri olmadığımı söylememe rağmen güya aradığı benmişim."

Sürekli daha iyisini bulabilir miyim düşüncesi herkeste var. Bunu Duygu da düşünmüş olabilir; onun evlilikle ilgili karar vermesini kolaylaştıracak ve oldubittiye getirecek düşüncemi bir anda ona patlatıyorum. "Bak ne diyorum, çifte düğün yapalım ne dersin?" Sadece gülerek yanıt veriyor. "Emrin olur."

Havaalanı otele uzak, Amsterdam geçmişi ve konumuyla normal şehirler gibi değil, kanallarla dolu bu şehrin farklı yerlerinden zaman zaman denize su bile pompalanıyormuş. Elveda diyoruz bu ilginç kente, hem de Vildan Hanım'ın aradığı cevabı net şekilde almış olarak.

İSTANBUL

İstanbul'a geldiğimizde saat neredeyse gecenin yarısını geçmiş, Şener karşılamaya gelmiş. Valizlerimizi arabasına yerleştirdikten sonra bizi eve bırakmasını istiyoruz. Bu gece, Duygu'yu ve Vildan Hanım'ı evimde misafir etmeye kararlıyım. İkisi de itiraz etmiyorlar.

Sabah olmak bilmiyor. Kısa aralıklarla neredeyse on kez hocamı ayakta görebiliyorum, her defasında bir şeye ihtiyaç duyup duymadığını soruyorum ona. Amsterdam'da kafasındaki soruların cevabını aldığı halde neden hâlâ dolaşıyor anlamıyorum.

'İnsanoğlu doyumsuz, ne verirsen ver, ne yaparsan yap muhakkak dahasını istiyor, dahasının ne olduğu konusunda hiç kim-

senin fikri yok' bunu söyleyen Vildan Hanım'dı. İnsan neden ve niçin sorularını bırakırsa o zaman rahat ve huzur içinde yaşayabilir derdi. Bazen insanın istediği 'dahası' gerçekleşiyor, ardından anlamsız da olabiliyor, ölüm gerçeği daha fazlası için en büyük engel. Eczanemden antidepresan alanların bir kısmı, yakınlarını kaybetmiş hastalardı ve bu kayıplarını bir daha şüphesiz yerine koyamayacaklardı, işte bu noktada her şey önemsizleşiyor. Bazı insanlar beklenti içine girmezler, kaybetseler bile umursamazlar, bu tür insanlar kısa bir süre sonra kaybettiklerini unuturlar. Bazı insanlarsa süreci atlatamaz, bir daha da ulaşamayacaklarını düşünerek ürettikleri sorunun içinde boğulurlar. Bütün bunları bilen hocamın şu anda mutsuz olduğunu görmek üzücü.

Sabahın erken saatlerinde güzel bir kahvaltı hazırlıyorum onlara. Vildan Hanım birkaç lokma ancak yiyebiliyor, daha önce olduğu gibi doktora götürmek istesek de yine kabul etmiyor, yapabileceğimiz bir şey yok.

Bir süredir işten uzak olduğum için huzursuzum, herkes gibi uyum sorunu yaşıyorum. Kalfayı her zaman olduğu gibi işini yaparken buluyorum eczanede, kahvemi önüme bırakıyor, satış için gerekli olan eksik ilaçların siparişlerini firmalara geçmiş bile. Kuruntular, evhamlar, şüpheler çoktan gerilerde kaldı, son gezi sonrası her şey yolunda olduğu için tam not veriyorum ona. Sevgisinden zerre kadar şüphe duymadığım Şener ise birden kapıda beliriyor. Evin son halini görmeye ardından mobilya ve perde çarşısına gideceğiz onunla. Her şey süratle gelişiyor, heyecan içinde eve geliyoruz, her tarafın yıkılıp döküldüğünü ve harabeye döndüğünü görüyoruz. Duvarlar kazınmış, mutfağın eski dolapları sökülmüş, içerisi toz duman ve göz gözü görmüyor.

Şener'le, Mobilyacılar çarşısına, oradan da Zeytinburnu'ndaki Perdeciler çarşısına gidiyoruz. Bu işlerle şimdiye kadar uğraşmadım. Annem, 'şu mobilya ya da duvar boyasının rengine bakmaya gidelim' dediğinde hep bahanem olurdu, şimdi iş başa düştü.

Tadilattan dolayı Şener evimde kalıyor, komşular ne der konusu çok eskidi, bunca zaman onlara karşı sorumluluklarım varmış gibi hareket etmiştim. Tutucu bir ailem olması bunu gerektiriyordu, oysa bu saatten sonra önemi de kalmıyor.

Yaz yağmurları başladı. Eczaneyi kapattıktan sonra ıslanmış olarak eve atıyorum kendimi. İçeriye girdiğimde pencereden bakarken buluyorum Şener'i. Gürültümü duyduğu halde geriye dönüp bakmadı, genelde benden sonra eve gelirdi, muhakkak bir sorunu olmalı? Yanına gittiğimde yüzünü gizlemeye ve gözyaşlarını silmeye çalışıyor. Tıpkı çocuğunu kucaklayan anne gibi sarılıyorum ona. Nedenini sormak istemiyorum, istediği zaman anlatsın diye telkinde bulunuyorum kendime. Mutfaktan bir bardak su getiriyorum, oturduğu yerden kalkıp özür diliyor, koluna girip salona taşıyorum onu. Koltuğa oturuyor, henüz sorunun benimle alakalı olup olmadığını bilmiyorum. Kahretsin! Bir an aklıma Mithat geliyor, öğrendiyse o zaman çok kötü durumlar yaşayabilirim. Oysa geçmişimin önemli olmadığını söylemişti, bir süre sonra kaygılarımı boşa çıkarıyor ve olan biteni anlatıyor. "Anne ve babam!" "Ne olmuş anne ve babana? Yoksa evlenmemize karşı mı çıktılar?" Arka arkaya sorularımı sıralıyorum, bir süre sessiz kalıyor sonra oturduğu yerden kalkıp yanıma geliyor. "Sakın üzülme, bu benim sorunum. Evlilik kararıma karşı çıkmaları söz konusu değil, bilakis çok mutlu olduklarını söylediler. Asıl bozuldukları konu kendileri neden işin içinde değillermiş, düşünsene bunca yıl mutsuzluğumun ana kaynağı olan bu iki insan beni suçlayabiliyor. Düğün işini kendisinin organize edeceğini söyleyerek aramızdaki buzların eriyebileceğini zannediyor babam. Nereden öğrenmişlerse ikisi de aynı gün bir araya gelip beni çağırdılar. Çok uzun zamandır birbirimizi aramıyorduk, şimdi akıllarına geldim. Bu duruma inanabiliyor musun, parasal katkılarının dışında ne gibi emekleri var üzerimde söyler misin? Öyle koydu ki. Ne düğün yapmalarını ne de bana destek olmalarını istedim, dinleme-

diler bile, senin numaralarını aldılar, güya yarın seni arayacaklarmış. Ah canım, bir bilsen, içimdeki fırtına şu an yağan yağmurdan daha etkili. Anne ve babam başka hayatlar kurmuşlar. Çocukları olmuş, paraları var, bir de geride bıraktıkları ben varım. İnan seni üzmek niyetinde değildim; ama bunları paylaşacak hiç kimsem yok biliyor musun?"

Bir erkeğin ağlamasını hep yadırgarım, nedense şu an Şener'e ağla ve içini boşalt dercesine sarılıyorum. Acılar insanı pişiriyor, yaşadıklarımdan daha büyük acı yoktur diye düşünürdüm; ama öyle değilmiş. Bir süre hiç konuşmadan duruyoruz, gözlerimin içine bakarken çaresizliğini ortaya koyuyor sonra da çözüm bekler sözler ediyor bana. "Benim karar vermeme yardımcı ol ne olur, bundan sonra nasıl bir yol izlemeliyim?" diye soruyor. Yol gösteren, kararlılığını sürekli ortaya koyan o güçlü Şener gitmiş, yerine aciz, çaresiz bir insan gelmiş. Ellerini tutup her zamankinden daha yakın dururken, tavsiyelerde bulunuyorum ona. "Hiçbir şey yapmıyorsun, geriye bakmıyorsun, olgun hareket ediyorsun, onların penceresinden bakmayı öğreniyorsun, anne babanla insani ilişkiler kurmayı deniyorsun." Tıpkı Vildan Hanım gibi direktifler veriyorum, bunları söylerken gözlerimden damlalar süzülüyor, birine tavsiyelerde bulunurken özünde kendime bulunurmuş gibi geliyor. İşte bu noktada kopuyorum, keşke yaşasalardı da anneme, babama bu şekilde davranabilseydim diyorum. Gözlerini açmış söylediğim ve düşündüğüm her sözü özümsemiş gibi konuşuyor Şener. "Haklısın, geriye bakmanın hiçbir faydası yok, onlar ayrıldığı zaman çok gençmişler, sonrasında başkalarıyla evlenmeleri doğal. Şu an iki taraf da durumundan şikâyetçi olmadığına göre kötü giden evliliklerini benim için devam ettirmeleri saçmalık olurdu. Biraz rahatladım, sen olmasaydın kendimi kahretmeye devam edecektim, üzüntümün anlamsızlığını hatırlattın bana. Anne babam ayrılmamış olsaydı Vildan Hanım'la ve dolayısıyla seninle de tanışamayacaktım. Onlara teşekkür bile etmeliyim. Seni seviyorum." Şener beni öperken, dostluğun, hayatı paylaşmanın verdiği enerjiden güç alıyor. Tüm sorunların üstesinden gelen en

güçlü duygunun sevgi olduğunu şu an ikimiz de tüm bedenimizde duyuyoruz.

Yemeğe oturuyoruz. Başlangıç olarak pilav, yanında salata ve sulu yemek yapmasını öğrendim. Yerken sürekli iltifat ediyor, sırf mutlu olayım diye değil, yıllarca lokantalarda yemekten bıkmış olduğu için yapıyor bunu. Söz dönüp dolaşıp düğün ve resmi nikâh meselesine geliyor. "Babam, yarın seni ararsa ne diyeceğini biliyor musun?" diye soruyor. Hiç tanımadığım yüzünü bile görmediğim biri, arayıp ben Şener'in anne ya da babasıyım dediğinde ne demeliyim diye bu kez kendime soruyorum. Yardımcı olmak istediğim halde çaresizce yüzüne bakarken sakinleşmesi için uyarıyorum onu. "Bu işi üstlendiğime göre saplantılarını bir kenara bırak, yuva kuruyoruz artık, kimsenin üzülmemesi gerekir. Merak etme; ama bu arada bir isteğim olacak senden, aldığım karara kesinlikle itiraz etmeyeceksin." Çocuktan farksız, sadece başını sallıyor.

Yemek sonrası kanepeye uzanan Şener, kendinden geçip uyurken, bilgisayarı açıp Duygu'nun yeni bir yazı yazıp yazmadığını kontrol ediyorum. İnanamıyorum, bu kez Hollanda'daki Bülent Bey'i ima eden bir yazı yazmış.

KAHRETSİN!

Sabah uyandığımda çatacak kimsem yok, erkeklere sataşamıyorum artık. Mutfağa girip buzdolabını açtığımda her şey düzenli, ağzına kadar dolu değil ama başka da bir el uzanmıyor yiyeceklerime. Salondaki koltuklar bana bakıyor. Evin içinde ses yok, küfür etsem sadece ben duyuyorum. Kavga gürültü yok. Demlediğim çayın, keyfine vara vara içiyorum. Çamaşırlarımı koyabileceğim dolaplar emrime amade, itiş kakış mantolarımı oraya buraya tıkıştırmıyorum. Telefon çaldığında kime diye sormuyorum, kimden diye de düşünmüyorum. Sinirleneceğim biri yok yanımda. İstediğim programı televizyondan seyrediyorum, istediğim saatte uyuyup kalkabiliyorum. Bir tek ben varım ve bu evin iktidarını elimde tutuyorum.

Rahmetli anneciğimin sözlerini çoktan unuttum, sürekli anlatır dururdu, neden kelimesini en çok o kullanırdı. Artık sadece resmi var duvarda. Ayaklarımı sehpaya uzatmışım, bedenimin her hücresi dinlenme modunda. Dans etmek bile gelmiyor içimden. Arkadaşlarım, sevgililerim nerede diye merak ettiğim yok, çok rahatım. Yemeğimi ister kendim yapar ister dışarıdan sipariş veririm, karışanım yok.

Yakında DJ olarak işe başlayacağım. Başaracağımdan yana bir sıkıntımda yok. Zavallı çiçeklerim bile hışmımdan korkuyor. Salondan odaya, odadan mutfağa, oradan da yatak odasına geçtiğim halde delirmiş olmalısın diyene rastlamadım.

O zaman niye kafam karışık ve mutsuzum?

Bir yanım özgürlük diye bağırırken diğer yanım ne bekliyorsun diyor. Bir yanım geriye dönüş yok derken, diğer yanım doğum yapmalı ve evlenmelisin diyor. Aynaya baktığım zaman onu bin parçaya bölünmüş gibi görüyorum, her parçasında kendimi parçalanmış, darmadağın olarak düşünüyorum. Karar vermek ne kadar zor, keşke hâkimin davayı sonuçlandırırken söylediği sözcük gibi dökülse dilimden, arada kalmak ne acı. İlk defa kendimi zavallı biri gibi görüyorum. Sevgi denilen duygu yüzünden bir başka insanın hükümranlığı altına girmek ne kötü, kahretsin! Dedim ya aynaya kızıyorum diye; çünkü her baktığımda hormonlarımı yüzüme vururcasına hatırlatıyor kendini. Karar-kararsızlık, korku-kurban, geçmiş-gelecek, erkek ve ona hizmet edecek olan kadın, ben öyle mi olmalıyım. Bu yazıdan sonra oturup ağlayacağımdan emin olabilirsiniz. Dünyadaki her türlü esarete lanetler okuyorum. İnsanın bir diğer insana hizmet etmesi benim mantığımın kabulleneceği bir durum değil. Bu yazıyı muhtemelen bana evlenme teklif eden arkadaşım da okuyacak ve kararında ısrarcı olup olmayacağını sorgulayacaktır, tartıp biçecektir kuşkusuz; çünkü sonuç olarak değişmeye niyetim yok.

İki insanın bir araya gelip yuva kurması, peşinden yığınla sorunu zaten kendiliğinden getiriyor. Çaresizlik anlamında Duygu'dan ne farkım var, yarın kocamın anne ya da babasıyla görüşürken, nasıl bir tavır takınacaklarını ve ne söyleyeceklerini bilmiyorum bile.

Şener'le beraber çıkıyoruz, o işine giderken içimde taşıdığım sıkıntıları yanıma alıp eczaneye giriyorum. Keyifsizliğimin nedeni belli, bundan sonraki süreci kendi başımıza belirleyemeyeceğiz, huzursuzum, bu hesapta yoktu diyorum kendi kendime. Oysa topu bana atmış olsa da onlara karşı makul ve anlayışlı olmam gerekiyor, bunu biliyorum.

Birden hocam aklıma gelince telefona sarılıyorum. Menderes Bey açıyor telefonu. "Vildan şu an rahatsız, maalesef sizinle görüşemeyecek." Beyefendi panik yapmadan konuşsa da içimdeki huzursuzluk katlanıyor, insan bir kez kötü hissetti mi geçmişte ne kadar olumsuzluklar ve üzüntüler yaşanmışsa hepsi peş peşe aklına geliyor. Bugün Şener'in ailesiyle ilgili sorunlarını da omuzlarıma bindirmişken iyice huylanıyorum. Kalfa, olur olmadık şakalar yapıyor, sonunda ne tür sıkıntılar içinde olursam olayım muhakkak Vildan Hanım'ı ziyarete gitmeye karar veriyorum.

Sabah sabah eczanenin önüne lüks bir araba park ediyor, içinden şık giyimli yaşlı bir bey iniyor. Hasta yakınlarından biridir diye düşünürken kısa süre sonra inenin öyle biri olmadığı ortaya çıkıyor. Süratle inen şoför, ön koltukta duran çiçeği adamın arkasından eczaneye getiriyor. Gelen muhtemelen Şener'in babası, çok zengin olduğu anlaşılıyor. İçeriye girer girmez oturduğum yere yöneliyor. "Berrin Hanım merhaba, nasılsınız?" Şoför çiçeği bıraktıktan sonra arabasına dönüyor. "Çok teşekkür ederim, kusura bakmayın sizi tanıyamadım?" diyorum. "Hayır, asıl siz kusura bakmayın, kendimi önceden tanıtmalıydım. Şener'in babasıyım adım Kerem. Şartlar keşke başka türlü olsaydı; ama telefon yerine gelmeyi tercih ettim." Masamın yanındaki koltuğa buyur edip kalfadan kahve söylemesini istiyorum, daha oturur oturmaz anlatmaya bile başlıyor Kerem Bey. "Hayat, insanın önüne neyi koyu-

yorsa onu yaşıyor. Ben ve eski eşim İstanbul'un en zengin ailelerine mensup olsak da varlıklı olmamız, mutlu olmamız için yeterli olmadı. Boşandıktan sonra bir süre annesinin yanında kalan Şener'i sonradan yanıma aldım, iyi eğitim alsın diye özen gösterdim. Üniversiteyi okurken annesiyle sürekli maddi olarak devamlı destek verdik ona. Siz de tahmin edersiniz ki bizim de yaşayacağımız bir hayatımız vardı, bunu mazeret olarak söylemiyorum Şener'i sevmekten asla vazgeçmedik. Eski eşim de evlenince iplerin kopacağını daha o zamanlar anlamıştım. Şimdi Şener'in evleneceğini duyunca çok sevindik; bu nedenle eski eşimle bir araya bile geldik. Şayet uygun görürseniz düğününüzü biz üstlenelim istiyoruz, bunun dışında ne vazife düşerse onu da yapmaya hazırız." Yüzüne bakarken acıyorum, bütün hayatını mekanik ve kuramsal geçirdiğini haykırıyor adeta. Siz nasıl uygun görürseniz öyle olsun edasında olduğumu gören Kerem Bey, bu kez beni öven sözler ediyor. "Şu anda görünen o ki oğlumuz sizinle evlenmekle çok şanslı olduğunu kanıtladı; inanın bu kadar anlayışlı olacağınızı tahmin etmiyordum. Hayat bazen insanının önüne böylesi güzellikleri de koyuyor. Hangi anne ve baba çocuğunun mutlu olmasını istemez, onu çok sevdiğimizi ne olur unutmayın." Bunları söylerken sürekli gözlüyorum, eski eşine karşı saygılı konuşuyor. Kimin haklı veya haksız olduğunun önemi yok artık. Baba olarak yüzündeki ifadeyi anlayabiliyorum, ebeveynlerin en önemli varlığı hiç şüphesiz çocuklarıdır, Şener için manevi fedakârlıklarda bulunmamış olsa da duygularını gayet güzel ifade ediyor.

Kerem Bey, inşaat şirketlerinin olduğunu, arzu etmemiz halinde daha iyi bir dairede oturabileceğimizi de söyleyince orada dur diyorum. "Şener asla kabul etmez, oturduğu daireyi restore ederek çok güzel hale getirdi, inceliğiniz için teşekkür ederiz. Düğün konusuna gelince, bu tür eğlenceler bana göre değil ama aranızdaki buzların eriyeceğini düşünerek teklifinizi kabul ediyorum." Yerinden kalkan Kerem Bey, başımı tutup alnımdan öpüyor. "Nasıl mutlu ettin bilemezsiniz, bundan sonra bir kızım daha oldu, ayrıca beni baba olarak kabul edersen dünyanın en mutlu insanı eder-

sin. Düğünü düşünmeyelim, o işi çoktan hallettim. Bakırköy'deki Sheraton otelinin müdürü arkadaşım, orayı ayarlayacağım, sadece tarihini bana bildirin."

Vildan Hanım'ın lafı geliyor aklıma, 'birini mutlu etmek, insanın kendini mutlu etmesidir' derdi. Kartvizitini, verdikten sonra eczanemden mutlu şekilde ayrılıyor Kerem Bey.

Uzun süre sessiz sedasız oturuyorum, Şener'i arayacağım; ama ne söyleyeceğimi henüz bilmiyorum, kafam karmakarışık kalfadan beklemediğim bir soru geliyor. "Kerem Bey'le karar verdiniz ama düğün için Şener Bey sorun çıkarmasın?" Eskiden olsaydı onu bozardım, ama birini özümseyince sorularından rahatsızlık duymuyor insan. Kalfa gözlerimin içine bakıyor, haddimi aştım mı diye düşünürken onu rahatlatıyorum. "Yok, bir şey demez, önceden kararımızı vermiştik." Şener'i arayıp olan biteni anlatıyorum, makul karşılayıp yetişkin insan gibi hareket ediyor, bunun nedeni dün geceki konuşmalarımız. Birine telkinde bulunurken kendim öyle yapar mıyım diye sormuyor insan, onun yerinde olsaydım beklediğim anlayışı gösterebilir miydim bilmiyorum.

Şener, eczaneye geldiğinde çantamı alıp çıkıyorum. Neşeyle karşılıyor, yol boyunca sadece evi konuşunca neye endekslendiğini belli ediyor. Oturacağımız eve adım atar atmaz gözlerime inanamıyorum, önceki gelişimde harabeye dönmüş olan odalar şu an saraydan farksız görünüyor, temizliğini bile yaptırmış. Evin içinde bir süre gezindikten sonra bir kafeteryaya gidiyoruz, sözü nikâh tarihine getirince acele etmemesini istiyorum. Bu arada çantasından çıkardığı davetiye örneklerini önüme koymayı da ihmal etmiyor, içlerinden bir tanesini seçiyoruz.

Şener, beni eczaneye bıraktıktan sonra, Duygu'yu arayıp Vildan Hanım'ın rahatsız olduğunu anlatıyorum. Ardından ziyaretine gideceğimi söylüyorum, birlikte gitmemizi istiyor sonra da yanımda buluyorum onu.

Kapısının ziline dokunurken, içimdeki burukluğu anlatamam; çünkü Amsterdam'dan döndükten sonra ancak iki kez telefonla arayabilmiştim onu, oysa her zamankinden daha fazla ihtiyaç du-

yuyordu bize. Kapıyı Menderes Bey açıyor, yüzünde yorgun bir ifade, içeriye davet ediyor bizi. Duygu'yla göz göze geliyoruz, Menderes Bey'e karşı şüphelerimizden olsa gerek ona karşı suçluluk duyduğumuz da söylenebilir. Mahcup tavırlarla içeriye giriyoruz. Zavallı hocam yatak odasında boylu boyunca uzanmış. Bizi görünce doğrulmaya çalışıyor, kendini dinç ve diri gösterme gayretleri içine giriyor. Ne yapabiliriz diye sürekli birbirimize bakıyoruz. Durumunun nasıl göründüğünü sorduktan sonra ağzından şu sözler çıkıyor. "Hayatın hep gerçeğini yaşayın, ayaklarınız yere bassın, önünüzde upuzun bir hayat var, tıpkı yıldızlara erişmek kadar da denebilir buna." Bu sözleri ettikten sonra bir süre dinleniyor, bizden tek kelime çıkmıyor, daha ne söyleyecek onu bekliyoruz. "Güzel çocuklarınız olsun, onlara gülümseyen bir güneş hep olacaktır bunu bilin, ben hayatta olmayacağım; ama her zaman yollarınızı aydınlatmak için anılarınızda olacağım bunu unutmayın, iyi ki hayatımda oldunuz, iyi ki varsınız çocuklar." Yorulmaması için uyarıyoruz onu, sözlerimizi dinlediği bile yok. Eli sürekli kaşlarına gidiyor, içindeki sıkıntıyla mücadele ederken bu arada Menderes Bey, "Çay ya da kahve içmek ister misiniz?" diye soruyor. Teşekkür ediyoruz, mutfağa gidince ben de peşi sıra gidiyorum, ne yapabiliriz diye danışıyorum ona. Her zaman olduğu gibi kararlı cevap geliyor. "Hiçbir şey yapmanıza gerek yok, sadece yaşlılığa bağlı sorunlar yaşıyor Vildan, doktoru bunun normal olduğunu söyledi, ilaçlarını zaten düzenli kullanıyor." Bir eczacı olarak sürekli yatmasını doğru bulmadığım için itiraz ediyorum. "Hareketsiz kalırsa daha kötü olmaz mı?" Ne söylersem söyleyeyim beni sorunun dışında tutmaya çalışıyor, bunu sözleriyle de belli ediyor. "Siz huzurlu olun, şu an sadece dinlenmesi gerekiyor o kadar." Bize ihtiyaçlarının olmadığını üstüne basa basa dile getiriyor, durum böyle olunca yapılacak bir şey kalmıyor. Odaya döndüğümde nikâhımızın yaklaştığını ve davetiye göndereceğimi söylüyorum ona. Buna sevinirken, Duygu'yu işaret edip darısı Bülent Bey'le Duygu'nun başına diyor. Bu sözü ondan bekliyormuş gibi sadece gülmekle yetiniyor Duygu. Vildan Hanım'ın

üzerimizde bu denli etkili olacağını aylar önce söyleselerdi asla inanmazdım. Çıktığımızda, onu bu halde bıraktığımız için ikimiz de üzülüyoruz.

Akşam eve geç gelen Şener, çok yorulduğunu belli ediyor, kapıdan girer girmez yemek masasına oturuyor. Beni eczaneye bıraktıktan sonra kitaplarını ve eşyaları eve taşımış. Yarından sonra işler daha da hızlanacak; çünkü yemekten sonra nikâh tarihini bile onunla birlikte belirliyoruz .

Şener, yenilenmiş eve eşyalarını taşımış, bu kez benim neyim var neyim yok onu taşıyacağız. Mobilya ve mutfak eşyalarının bir kısmını eski evde bırakacağız. Boşalacak evimi bir süre kiraya vermek istemediğimi Şener'e söylüyorum, buna anlam verememiş olsa da anlayışla yaklaşıyor. Yorgunluğunu önemsemeden hummalı bir şekilde eşyalarımı toplamama yardım ediyor.

Resmi nikâhın otelde kıyılmasını istediğimizi söylediğimizde anlayış gösteriyor memurlar. Planladığımızın dışında hiçbir sürprizle karşılaşmıyoruz. Neyi ne zaman istiyorsak oluyor. Rahmetli anacığım, 'seni gelinlik giymiş ve duvak içinde görmeden ölmeyeceğim' derdi. Bırakıp gitmiş olsa da içimde yaşatıyorum ve yakında göreceksin diyorum ona.

Nikâh memurlarıyla günü belirledikten sonra yenilenmiş evin yolunu tutuyoruz. Ulaştığımızda her şeyin düzgün olarak yerleştirildiğini görüyorum, çok heyecanlıyım. Sevincim Mithat'ın aklıma gelmesiyle son buluyor ve hüzün kaplıyor içimi. Zaman her şeyin ilacı diyorum kendime, unutmak için yeni sevinçlere ve mutluluklara ihtiyaç var, çok şükür ki şimdilik bunu buluyorum Şener'de.

Henüz kime davetiye göndereceğimi bilmiyorum, ecza depoları sahiplerine, bir iki uzak akrabama, sağlık müdürlüğündeki memur arkadaşlara Nüfus Müdürü'yle beraber Duygu ve Vildan Hanım'a da vereceğim, şimdilik bunlar belli. Eczaneye döner dönmez Duygu'yu arıyorum. Bu konuda yardımcı olmasını istiyorum ondan. Kalfa, çalıştığımız ecza depolarının ad ve adreslerini liste

halinde önüme koyarken, ardından gürültülü şekilde içeriye giriyor deli kız. Yorgun savaşçılar gibi masamın önündeki koltuğa kendini bıraktıktan sonra, gizlice soruyor. "Mithat'a davetiye gönderecek misin?" Kendime sürekli bu soruyu sormuş olsam da Duygu'dan beklemiyordum doğrusu. Ne cevap vereceğimi bilemiyorum, biraz üzgün biraz da mahcup önüme bakıyorum. Duygu yol göstermeye çalışıyor. "Ben olsaydım gönderirdim, nedenine gelince, geçmişte duygusal yakınlaşmanız olmuş olabilir, sonuçta kötü sonla bitirmediniz bu çok önemli, nasıl olsa birbirinizden uzak durmanızı gerektirecek bir neden de yok ortada." Uzun süre sessiz kalıyorum, eczaneye girip çıkan hastaları izlerken tedirginliğimi anlatıyorum. "Ne dersen de, onunla düzgün ayrılmış olsak bile yine de huzursuzum. Aklıma geldikçe kötü oluyorum, Mithat'la göz göze geldiğimizde ağlarsam sakın şaşırma, suçlu yok aramızda, kırgın değiliz, sadece sevgiye dair güzellikler yaşamışız o kadar. Kahretsin!" Duygu oturduğu koltuğu yanaştırırken kararı bana bıraktığını söylüyor, sorumluluk alamayacağını da ekliyor. Önce kafamı karıştırıp sonra bir kenara çekilmesine ne demeli, ne olursa olsun Mithat'a davetiye göndermeyi ben de istiyorum, birinin iteklemesini bekliyorum sanki. Bu nedenle kestirip atıyorum. "Tamam, göndeririz olur biter, ucunda ölüm yok ya."

Eczanenin arkasında gözyaşlarımı tutamıyorum, destek alacağım hiç kimsem olmadığı gibi psikologların telkinlerini de istemiyorum. Zihnimdeki çatışmalar için düz ve kalıplaşmış sözlere ilave edecekleri ilaca yeniden başlamaya hiç niyetim yok. Elimi yüzümü yıkarken kararımı veriyorum, düğün davetiyesi göndereceğim ona. Duygu'nun yanına döndüğümde ağladığım anlaşılmasın diye neşeli görünmeye çalışırken, ondan bir ricada bulunuyorum. "Mithat'a davetiyeyi sen götüreceksin." Sanki olmayacak bir istekte bulunmuşum gibi tedirgin oluyor. "Şaşırdın mı neden ben?" Nedenini hemen açıklıyorum. "Davetiyeyi verdiğin zaman, nasıl tavır takınacağını ancak sen anlayabilirsin, beni kırma! Kalfa ya da kuryeyle gönderdiğimde bir anlamı kalmaz ne olur anlamaya çalış!" Arka arkaya söylediğim sözlerle kendimi acındırıyorum,

daha fazla direnemiyor arkadaşım. "Tamam, ne söylemek istediğini anladım; ama tehlikeli olabileceğimi hiç düşünmedin mi? Ya Mithat'la oturup uzun uzadıya sohbet edip seni çekiştirirsem? Ya da hiç ummadığın şekilde onun sevgilisi olursam?" Söylediklerinin ciddi şeyler olmadığı ortada, kaldı ki bu saatten sonra ne fark eder ki? Tebessüm ederek yüzüme bakıyor, içinde bulunduğum ruh halini tam olarak bilmesi imkânsız, onu şaşırtmak istiyorum. "Hiç fark etmez."

Mithat'ın adresini ve davetiyesini Duygu'ya verdikten sonra, o gidiyor. Bundan sonraki saatler, dakikalar çok önemli, sürekli olarak ne söyleyeceğini ne yorum yapacağını merak ediyorum, ağzından çıkacak tek bir kelimeyi bile önemsiyorum.

Kalfa dükkân komşularıma davetiyeleri dağıtıyor. Kadıköy tarafında oturan bir iki eş dosta ve ecza deposu sahiplerine kargo aracılığıyla davetiyeleri gönderiyoruz. Akşamüstü Duygu ilk kez ağır adımlarla içeri giriyor, yerimden kalkıp kapıda karşılıyorum, dışarıda oturmaya davet ediyorum onu. Çantamı alıp çıkıyoruz. Düşünceli olduğumu görünce daha bir durgunlaşıyor. Bakırköy'de bir pastaneye girip oturuyoruz. Kahkahalarla herşeyi alaya alan kızdan eser yok, anlatmaya başlıyor. "Davetiyeyi alırken elleri titriyordu, zamanımın olup olmadığını sordu... Nimet Abla bilet gişesinin yakınındaki bir pastaneye gidip oturduk. Seninle yakınlığımı ve yaşadıklarınızla ilgili bilgimin olduğunu anladıktan sonra, erken dünyaya geldiği için içerleyip ağladı. O kadar aklı başında ve insancıl yaklaştı ki şu an onun sarf ettiği kelimeleri telaffuz bile edemiyorum. Sadece şunu anladım, Mithat bekâr olsaydı bile seninle evlenmeyecekti; çünkü onu engelleyen yaş farkı var, bunu çok iyi anlamış, birinin ölüp diğerini bırakması kalana çok büyük bir haksızlık dedi. Yaşadığı hiçbir şeyden pişmanlık duymamış, tek şey hariç ne olduğunu biliyor musun?" Başımı sallıyorum, dilimi yutmuş gibi önüme bakıyorum. Konuşamayacağımı anlayınca devam ediyor Duygu, Mithat'ın söylediği sözü söylüyor. "Sana söylemem ne kadar doğru bilmiyorum ama 'keşke doğmamış olsaydım, dünyaya geldiğim için pişmanım'" dedi.

Duygu'yu istediği noktaya bıraktıktan sonra dönüyorum, apartmanın önüne geldiğimde evin ışıklarının yandığını görüyorum, belli ki Şener evde. Kapıyı çalınca bir başka sürpriz daha beni bekliyor, annesi gelmiş. İçeriye girerken kendimi misafir gibi hissediyorum, Şener mutfaktan çıkıyor, annesini önemsemeden yemek bile yapmış. Tanışıyoruz, kadın baştan aşağıya süzüyor beni. Salona geçiyoruz. Annesiymiş gibi davranmıyor, aralarındaki mesafeyi hissettiriyorlar, benim için bu durum olumlu sayılabilir. Adının Meral olduğunu öğreniyorum, oğlunun evlenecek olmasından büyük mutluluk duyduğunu söylerken yüzündeki burukluğu hissettiriyor. Yemekten sonra, kalkmak istediğini söylüyor. Bir süre kendi aralarında konuşuyorlar, onları yalnız bırakıyorum, ardından annesini bırakmak için evden ayrılıyor Şener.

İnsan taşınacağı zaman garip hisseder, eşyalarını toplarken anılarını götüremeyeceğini bilir. Bir süre toplandıktan sonra bilgisayarın başına geçiyorum. Her bilgisayarın başına geçtiğimde bir sürprizle karşılaşacağım diye beklentiye giriyorum. Bu duygunun, herkeste var olduğunu tahmin ediyorum. Müjde ve övgü dolu sözler, ya da aşk için yazılmış bir iki sözcüktür beklenen, bunları düşünürken Mithat'tın mesajıyla karşılaşıyorum. Açmaya korkuyorum, ellerim titriyor, söylediği son sözler aklıma geliyor, kahredici bu dünyada keşke ben de doğmamış olsaydım diyorum kendi kendime. Sakinleşince senaryolar üretmeye de başlıyorum, Duygu'nun münasebetsiz yaklaşımı olabilir mi? Sonra böyle bir şey yapması imkânsız diyorum, o zaman bu mesaj neden? Davetiye göndermekle hata mı ettim diye kendimi yerken, tedirgin açıyorum.

MUTLU OL BERRİN

Yağmurlu bir gündü, adımlarımı yavaş yavaş atıyordum. Şemsiyem yoktu, kaybedecek bir şeyim de yoktu. Sırılsıklam olmuştum. Bedenim ağırlaşmıştı.

Düşünüyordum.

Yanımdan geçen arabaların sıçrattıkları suları umursamadan yürümeye devam ediyordum. Birden yağmur durdu, güneş yüzünü gösterdi, ardından gökkuşağı. Üzerimdeki elbiseden buharlar çıkmaya başladı. Yeniden dirildim, adımlarım daha bir hızlandı, nereye gideceğini bilemez halde birbiri ardına atıldı. Yaşamak diyordum, cesaret, güç, kararlılıktı benimki, bir adım, bir adım daha, bir adım daha...

Yol birden bitti, önümde kocaman bir uçurum. Yıldırımlar birbiri ardı sıra önüme indi.

Korktum.

Bir daha güneşi, yağmuru, bulutu görememekten korktum. Adımlarım geriye sardı, yeniden başa döndüm. Gökkuşağı kayboldu, güneş bulutların arkasına gizlendi, yağmurlar boşaldı aniden ve ben yeniden ıslandım. Bu rüya mıydı? Ya da gerçek, ne fark eder, çoktan ıslanmıştım. Oradan oraya, kendimi bulamadan dolandım durdum. Sevmişsin dediler. Diyen aslında yoktu, korkarak kendime söylediğim bir sözcük olabilir miydi bu?...

Cennetten esinti, kemandan çıkan ince ses, dala konmuş bir serçe, çiçeği sevmek ne güzel Berrin.

Saatler, günler çabuk geçiyor
gazete sayfalarından aşka dair ölümler dökülüyor.

Bazen yalnızca sevebiliyor insan
bazen sevgisini içinde büyütebiliyor
ağlatıyor da bazen.

İnsan düşünüyor,
düşünce özlüyor.
özlemek ne güzel Berrin...

Ne olur bir tanem, sadece mutlu ol, güzel çocukların olsun
çiçeklerim, evet çiçeklerim derim onlara
görmeden severim, görmeden de tanırım onları bilesin.

Elime aldığım davetiye kaderin,
geleceğin,
ne çok sevindim bilemezsin,
içimde mutluluğunu büyütmek ne güzel
senin için sevinçten ağlamak...
Saatler hep geriye sarıyor
hatırlatıyor yaşanacakları.

Solunan havada
kaderde, düşüncede sevmek var
düşününce sevmek, ne güzel Berrin...
Artık mutluluk dilekleriyle saatleri kuracağım
yelkovan, akrep cesaretle yürüyecek
huzurun adı olacak tik tak sesleri.

Hayatın sunduğu en doğru
gerçek seslerin olsun
hiç susmasın

mutlu ol
eşini sev
güzel çocukların olsun Berrin...

DÜĞÜN VE GERÇEK

Annem için çok önemli olsa da benim için gelinlik giymenin öneminin olmadığını hep savunmuşumdur. İnsan severek ve isteyerek böyle bir yola girdiğinde güzel bir duygu olduğunu anlıyor. Nasıl ki erkekler için bazı değerler önemliyse, kadınlar için gelinlik giymek de çok önemli.

Sabahın erken saatlerinde Duygu ile yola çıkıp Fatih'e gelinlik bakmaya gidiyoruz. Birkaç yere girip çıktıktan sonra, birini beğeniyorum. Aynaya baktığımda hep annem aklıma geliyor, bugünleri görmeyi ne çok isterdi. Duygularımı saklayamıyorum ve göz-

yaşlarım gelinliğin üzerine damlıyor. Bazı sevinçler hep eksik kalıyor, yaşanmışlar ve yaşamak isteyip de yaşanamamışlar gün gelip insanın yakasına yapışabiliyor. Mithat'a davetiye göndermem gerekir miydi diye Duygu'ya bakınca şöyle bir soru geliyor ondan. "Yoksa evlilikten korkup pişman mı oldun?" Bunun cevabını vermek son derece zor, pişmanlık değil de geriye dönüşü olmayan bir yola girmek, burukluk yaratıyor. Gelinlik giyen her kız, hissettiklerimi mi düşünüyor diye sürekli soruyorum kendime.

Gelinliği beğendikten sonra bir pastanede oturuyoruz. Davetiye dağıtım görevinin bir kısmını ona havale ediyorum. Biz bunları konuşurken iki ev arasında mekik dokuyor Şener, hazırlanmış olduğumuz eşyaları taşıyor.

Nikâh şekeri seçimi, düğünde çalınacak şarkıların sıralanması ve benzer organizasyonların her birini titizlikle belirliyoruz. Bütün eksikleri tamamladıktan sonra anlamlı olsun diye kendi elimizle Vildan Hanım'a davetiye götürmek için harekete geçiyoruz.

Son zamanlarda hayatımın şekillenmesine yardımcı olan hocamın kapısını çalıyoruz, ses seda çıkmayınca tekrar zile dokunuyor Şener. Evde yoklar diye geriye dönmeye hazırlanıyorken, Menderes Bey kapıyı açıyor. Belli ki uykudan uyanmış, gözleri yerinden fırlayacakmış gibi bakıyor. İçeriye davet etmesini bekliyoruz, oysa kapıda dikiliyor. Vildan Hanım'ın uyuduğunu ve onu uyandırmak istemediğini söyledikten sonra, düğüne geleceklerini söyleyerek kapıyı yüzümüze kapatıyor. Menderes Bey'le alakalı tereddütlerimiz bitmiş olsa da sevgimizi kazanmak için gayret gösterdiğini söyleyemem. Bazen Duygu'ya hak veriyorum, bu nemrut adamın Vildan Hanım'a hiç de yakışmadığı ortada.

Duygu'nun sürekli farklılık arayışları bitmiyor, kına gecesini dans gecesinde organize yapmak istemesini kabul etmiyorum, onun evinde toplanıyoruz, birkaç meslektaşım, komşularımız ve uzak akrabalarımla kına yakılıyor. Katılmasını çok istediğim Vildan Hanım'ın rahatsızlığını göz önüne alıp ısrarcı olmuyoruz. Kınalar yakılıp formaliteler tamamlandıktan sonra, sonunda düğün merasimine hazırız.

Günlerden Pazar, heyecanım doruklarda saçlarım hazırlanıyor, defalarca gelinlik giyip prova yaptıktan sonra arabaların aynalarına havlular bağlanıyor. Nikâh şekerlerinin otele taşınması, yol kesenler için zarflara para konması, daha birçok tatlı telaşlar içinde buluyoruz kendimizi. Kalfa, kardeşi evleniyormuş gibi gayretkeş, boyuna oradan oraya koşturup duruyor. Şener gelir gelmez, bunca yıl yaşamış olduğum evden gelinlikle çıkıyorum. Çevre apartmanların pencerelerinde tebessüm eden insanlar var. Bineceğimiz araba çiçeklerle süslenmiş, ardımıza uzun bir konvoy takılıyor ve o korna sesleriyle çevreyi rahatsız ede ede otelin yolunu tutuyoruz. Masalar numaralı, garsonlar gelen konukları isimlerine göre yerlerine oturtuyor. Müzik ve önceden belirlediğimiz şekilde program akışını sürdürüyor. Kulis arkasında büyük heyecan var. Nikâh memuru geldiğinde neredeyse üç yüze yakın misafir yerlerini almış oluyor. İki şahit ve Şener'le nikâh masasını çevreliyoruz, kalbim yerinden fırlayacakmış gibi atıyor. Duvağın altından etrafı izlemeye çalışıyorum, masalarda oturanların dikkati üzerimizde, başımdaki duvak kızarıp bozarmamı gizliyor. Çevreye bakınırken bir an Mithat'ı eşini ve çocuklarından birini görüyorum. Herkesin gözü bizdeyken yalnızca o önüne bakıyor. Şener ve Mithat, Vildan Hanım'ın deyimiyle 'hayal ve gerçek' aynı salondalar. Duygu'ya söylediklerim aklıma geliyor, göz göze gelince ağlamamak için kendimi zor tutuyorum. Bir insan, ne pahasına olursa olsun iki insanı sevebilir mi? Bu sorunun cevabını kimseden duymak istemiyorum, şu an önemi de yok zaten. Ellerim titremeye başlıyor, nedenini bilmiyorum.

İhanet

suçluluk duygusu

nispet ve mecburiyet.

En çok kendini hatırlatan kelimeler bunlar; ama benimki sadece burukluk.

Mithat, neden eşini beraberinde getirmiş. Çocuğunun yüzünde tebessüm var. Hani bazı anlar vardır, bütün bir yaşam boyunca insanın hafızasından silinmez ya, işte o anlardan birini yaşıyorum, hem de saniye saniye...

Masalardan birinin çevresinde oturan Vildan Hanım, Menderes Bey ve Duygu'nun yanında sürpriz bir isim daha var, Amsterdam'da bize rehberlik eden Bülent Bey gelmiş. Şener'in anne babası ve yakın çevreleri ise diğer taraftaki masalarda yerlerini almışlar.

Hayata dair, özgürlüğü sınırlayan ve sorumluluk yükleyen sözler ediyor nikâh memuru; "İyi ve kötü günde birbirinize destek olacağınıza dair söz verin." Her şeye rağmen, Şener'e duyduğum sevgiye dayalı söz diyorum. Başını yana doğru eğmiş olan Vildan Hanım'a, yanımda hissettiğim anne babama herkese bir daha söz diyorum. İmzaları atıyoruz, nikâh kıyıldıktan sonra Şener'in anne ve babasının takılarıyla fotoğraflar çekiliyor, daha sonra da konuklara hoş geldiniz demek için sırasıyla masaları gezinmeye başlıyoruz, her guruba tebessüm edip kutlamalarını kabul ettikten sonra verdikleri hediyeleri de alıyoruz.

Geçmişte, küçük misafirliklere bile 'saygıda kusur etme' diyen annem yüzünden gitmediğim olmuştur. İlk kez insanlara bu denli ilgili görünmek ve yeri geldiğinde ellerini öpmek durumunda kalıyorum. Allahtan aklımda sorular, hüzünler, sevinçler varken bu durumun farkında bile değilim. Dön dolaş sonunda hüznümün ana nedeni olan Mithat'ın masasına geliyoruz. Nasıl anlatılır bilinmez, ilk kez onu bu denli yakından başka bir kadınla görmek, sonsuza kadar belleğimin bir köşesine gömülmesine neden oluyor. Kadınlık gururu ya da kıskançlık, bunların ne önemi var. Şener yanımdayken ve beni sarıp sarmalamışken başka da bir şey düşünmek istemiyorum. Mithat, tamamen kendisini unutmamı istemiş olmalı ki eşini beraberinde getirmiş diye düşünüyorum. Musiki kursundan diğer arkadaşlarıyla da görüştükten sonra yanlarından ayrılıyoruz. Kalan konukların masalarına da gidiyoruz, sonra da üzerime yüklenen takılardan kurtulmak için kulisin arkasına

geçiyoruz, bunu gören Duygu yerinden kalkıp yardımcı oluyor. Eğlenenler, oynayanlar geceyi renkli kılarken oynamamakta ısrar ediyorum, buna rağmen Şener'in kollarında buluyorum kendimi, konuklara Latin dansından birkaç figür gösteriyoruz.

Düğün farklı akışlarla sürerken, bir ara Vildan Hanım'ın oturduğu masaya bakıyorum, yerinde olmadığını görünce rahatsızlandığı için Menderes Bey'le erkenden kalkmışlardır diyorum. Gece son bulduğunda, geride yorgunluk ve zihnimde tamamen biten Mithat'ın hayali kalıyor ya da öyle olsun istiyorum.

Yeni eve gelinlik ve duvağımla girerken, gözlerimin neden yaşardığını sormaya bile gerek duymuyor Şener. Anne babamın hatta ölen babaannemin bugünleri görmesini ne çok isterdim, akan damlalar bunları anlatmış olacak ki şefkatini hissettiriyor sevgili eşim. Gece nasıl geçiyor farkında bile değiliz.

Evliliğimin ilk günü saat on, eczaneye girince kalfa şaşırıyor. Balayını Cenova'da geçirdiğimizi hatırlatıyorum ona. Şaşkınlığını üzerinden attıktan sonra gecenin en ince ayrıntılarını anlatmaktan bıkmıyor. Sürekli çalışan bir insanın bu tür kalburüstü düğünlerden etkilenmesi doğal; ama yalnızca bununla kalmayacağını da gösteriyor kalfa. Kahvemi önüme bırakırken ıkınıyor. Vildan Hanım'dan bahsetmek istiyor. "İnanın ne diyeceğimi bilemiyorum, oturduğu yerden yana düşerken koşup zor tuttum. Durumu hiç iyi görünmüyordu, gözleri kayıyordu, bu haliyle nasıl gelmiş şaşırdım." Kalfanın sözlerinden sonra üzüntü ve telaş içinde telefona sarılıyorum. Cevap alamayınca bu kez Menderes Bey'e ulaşmaya çalışıyorum. Uzun süre çalan telefonunu sonunda açıyor, bir süre sessiz kaldıktan sonra alo derken bile iç çekiyor, muhtemelen koca adam ağlıyor. "Vildan Hanım'a bir şey mi oldu?" diye soruyorum, telaşlandığımı anlayınca bu kez sakinleştirmenin yolunu arıyor. "Hayır, Bakırköy Ruh ve Sinir Hastanesi'ndeyiz." diyebiliyor. Tanrım! İnanamıyorum bir an ne yapacağımı şaşırıyorum. Ellerim titremeye başlayınca kalfa kolonya getiriyor, ardından da Şener'le Duygu'ya haber veriyor. Onları beklemeden hastanenin yolunu tutuyorum bile.

Dedem, sürekli 'Allah, insanın akıl ve ruh sağlığını bozmasın' diye dua ederdi." Onca bilge sözler söylemiş olan Vildan Hanım, yoksa kardeşinin hastalığının aynısını mı taşıyordu, bir süre bu korkunç şüpheyi duysam da, onda hastalıkla ilgili belirtilere rastlamadık diye bu düşünceden vazgeçiyorum. Aklımdaki varsayımları bir kenara bırakıp korku içinde hastaneye koşuyorum. İçeriye girdiğimde görüştürmek istemiyorlar, durumunun kötü olduğunu, sakinleştiricilerle uyutmak zorunda kaldıklarını anlatan doktora eczacı olduğumu söylüyorum. Kısa bir açıklama aldıktan sonra doktorun odasından çıkıyorum. Hayat, mutlu ederken aynı zamanda ölüm, hastalık ve üzüntü penceresini de açık tutuyor. Düne kadar mutluluğumuzu paylaştığımız halde bugün Vildan Hanım'ın bunları yaşadığına inanamıyorum. Binadan çıktıktan sonra Menderes Bey'le hastanenin bahçesinde oturuyoruz. Sert görünen yüzünden eser yok. İlk kez çaresiz ve ağlarken buluyorum onu. Bir süre iç çektikten sonra içinde bulunduğu ruh halinin nedenini de anlatmaya başlıyor. "Yaşadığım süre içinde intiharı hep düşündüm; ama bunu bir türlü başaramadım, Vildan Hanım'la bu hastanenin bahçesinde tanıştık, ardından birbirimizi sevdik ve her şeyin düzeleceğini sandık. Gel gör ki rahatsızlıklar hiç peşimizi bırakmadı. Hayatım boyunca ilk kez durumuma gülmeyen, alay etmeyen, aşağılamayan bir insan bulmuştum; ama bu saadet maalesef çok kısa sürdü. Vildan, o kazadan sonra kendini bıraktı, sizler depresyonda olduğunu bilmeyin diye defalarca tembihlese de her defasında kızdım ona. Öğrendiniz de ne oldu? Bu sorumluluğu daha fazla taşıyamazdım, hele de bu saatten sonra asla, ona rağmen artık gizlemenin kimseye yararı yok. Benim de benzeri ruhsal sorunlarım var; ama ilaçlarımı asla aksatmıyorum." Ne olursa olsun bugüne kadar söylemeliydi diye suçlayıcı bakışlar atsam da rahatsızlığını göz önüne alarak bundan vazgeçiyorum. Kaybedecek hiçbir şeyi kalmamış gibi önüne bakıp kaldığı yerden devam ediyor Menderes Bey. "Kardeşinin ölümünü asla kabullenemedi, ne kavgalar ettim onunla, kader, yazgı, ne dediysem fayda etmedi. Aydın Bey öldükten sonra hastaneye gelip depresyon-

la ilgili tedaviye başladı. Son zamanlarda depresyon ilaçlarını bırakın, hayati olanları almaktan bile vazgeçti. Anlamasın diye yemeğinin içine bile koymaya çalıştığım günler oldu, bunu gördü ve çok hiddetlendi, maalesef hiçbir güç ikna edemedi onu. Yaşlılığa dayalı rahatsızlıklarını da katarsanız durumunun nereye gittiğini tahmin edebilirsiniz." Her şey yolunda, merak etmeyin diye bize telkinlerde bulunmuş olsa da çektiği acıyı göz önüne alarak tıpkı çocuğummuş gibi Menderes Bey'i teskin ediyorum. Bu durumun utanılacak yanının olmadığını ona söylüyorum, hem ne yaparsam yapayım artık faydasız; çünkü gerçek muhatabım şu anda içeride yatıyor.

Bunca yıl bize gücünü kanıtlamış Vildan Hanım'ın ağır depresyona girdiğini gizlemesi ne acı. Hollanda'ya onunla giderken sürekli gözüm üzerindeydi, şaşkınlık hali, vücudunun soğuyup ısınması, ağzının kuruluğu gibi şikâyetlerinin olduğunu söylediğinde depresyonunun ağırlığını tahmin etmeliydim. Psikiyatrist Kemal Bey'in sözleri hâlâ kulaklarımda, hasta yakınları sevdiklerinin benzer rahatsızlıklarını bazen kabullenemiyor, benimki de aynen öyle oldu. Menderes Bey'i teskin ederken gözyaşlarıma hâkim olamıyorum, gökyüzünden kayan tek tük bulutlara bakıyorum. Hayatın anlamı akıl sağlığıyla ilintili, algılayamadığın güzelliğin ne önemi var diyorum kendi kendime.

Şener, Psikiyatr Kemal Bey ve Duygu, geldiklerinde olan biteni onlara da anlatıyorum. Ne diyebilirler, bazen sözler yetersiz kalabilir, işte o anlardan birini yaşıyoruz. Psikiyatr Kemal Bey buradaki tüm doktorların tanıdık olduklarını söyleyince hep beraber Vildan Hanım'la ilgilenen doktorun odasına giriyoruz. Kemal Bey'le kucaklaşan doktor, tanıştıkları için olan biteni anlatmakta sakınca görmüyor. Son zamanlarda ilaçlarını almamak için direndiğini ölmek istediğini söylemesiyle üzüntüye gömülüyoruz. Doktor, yaşlı olduğunu ölmek için durumunu kasıtlı olarak kötüleştirdiğini de söylüyor, bu sözünün üzerine Şener, "Onun için hayat, kardeşinin varlığıyla anlam kazanıyordu" deyince devamını da getiriyor doktor. "Vildan Hanım, kalıtımsal olarak ailesinde şi-

zofren genlerinin olduğunu biliyor ve buna dayalı tereddütler yaşıyordu. Her an bu hastalığın tetiklenebileceği varsayımını yaşarken kardeşinin bu hastalığı olduğundan da ayrıca şüpheleniyordu. Sonrasında, bunca zamandır ancak Menderes Bey'in desteğiyle ayakta kalabildi."

Her şey en ince ayrıntısına kadar netleşiyor. Hayatımın rayına girmesini sağlayan Vildan Hanım, sonunda kendi hayatını sonlayabilmenin yolunu arıyor. İlk kez, Duygu ve Şener'le onun için ağlıyoruz. Doktor, yapılacak bir şey kalmadığını, kimseyi tanımadığını, bir süre hastanede kalacağını ve durumunun umutsuz olduğunu söyledikten sonra çaresizce oradan ayrılıyoruz.

Hastaneden çıktıktan sonra her birimiz bir yana savruluyoruz.

Ertesi gün, Duygu Hollanda'ya yerleşeceğinin müjdesini veriyor, uyum sağlaması durumunda Bülent Bey'le evleneceklerini söyledikten sonra telefonu kapatıyor.

Eczanemde oturmuş kahvemi içerken, zihnime yerleşen Vildan Hanım'ın söylediği hayal – gerçek, öğrenmemizi istemediği ailesel şizofren genleri zihnimde uçuşup dururken, sanrılardan kurtulmak için dans edip başka pencereden bakmasını öğrenmeliyim diyorum kendi kendime.

İyi bir yaşam çizgisi için ritm ve figürler paralellik göstermeli, sürecin keyfine varılmalı; çünkü hayat tek şarkılık bir dans...

Her şey değişirken, yaşanmışlar, sevgiler ve özlemler hep geride kalıyor. Ne olursa olsun her günün sabahında, doğan güneş yaşama sevincini ilave ederek umut yüklüyor, aksi takdirde düşünce denizinin içinde boğulmak içten bile değil.

KEMAL SİYAHHAN

Sanrı ve Gerçek*

Roman

Dilimi yutmuş gibi önüme bakıyorum, konuşamayacağımı anlayınca devam ediyor Duygu. "Dünyaya erken geldiği için içerleyip ağladı. Davetiyeyi alırken elleri titriyordu. O kadar aklı başında ve olgun yaklaştı ki şu an onun sarf ettiği kelimeleri telaffuz edemiyorum. Sadece şunu anladım, Mithat bekâr olsaydı bile seninle evlenmeyecekti, çünkü onu engelleyen yaş farkı. Ama yaşadığınız hiçbir şeyden pişmanlık duymamış."

Daha önce *Kenger*, *Yalnız Mor* ve *Roza'nın Gözleri* romanlarıyla yerel motifleri işleyen Kemal Siyahhan bu kez umutsuz bir aşkı, hayal ve gerçeğin iç içe geçtiği acımasız bir dünyayı betimliyor.

Erken ölen anne babanın ardından kendi başına hayatı öğrenmeye çalışan genç kız, masumca girdiği bir maceradan ötekine sürükleniyor.

ISBN 978-975-570-479-1

*SEL